

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

30 uncu Birleşim
9 Aralık 2004 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	312
II. - GELEN KÂĞITLAR	314
III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	315,331
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	315:321
1. - Kastamonu Milletvekili Sinan Özkan'ın, 10 Aralık 1919'da yapılan Kastamonu Kadın Mitinginin 85 inci yıldönümüne ilişkin gündemdiŐi konuşması	315:317
2. - Manisa Milletvekili Ufuk Özkan'ın, ülkemizde uygulanan vergi oranlarına ve bunun toplumsal yansımalarına ilişkin gündemdiŐi konuşması	317:318
3. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, Adıyaman'ın il oluşunun 50 nci yıldönümüne; İlin kaynaklarından yeterince istifade edemediğine, bu nedenle yapılması gerekenlere ilişkin gündemdiŐi konuşması	319:321
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	331
1. - Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi ile Batı Avrupa Birliği Geçici Avrupa Güvenlik ve Savunma Asamblesinde Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grubu oluşturmak üzere siyasi parti grup başkanlıklarınca aday gösterilen asıl üyelere ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/714)	331

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**321,333,366,383**

1. - Düzce Milletvekili Fabri Çakır'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon Raporu (3/462) (S. Sayısı: 592) 321:323
2. - Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon Raporu (3/463) (S. Sayısı: 593) 323:324
3. - İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon Raporu (3/464) (S. Sayısı: 594) 325:326
4. - Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere'nin yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon Raporu (3/465) (S. Sayısı: 595) 326:328
5. - Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıklan ile İdris Naim Şahin ve Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon Raporu (3/466) (S. Sayısı: 596) 328:330
6. - Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin, Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Kamu İhale Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı: 305) 333
7. - Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/882) (S. Sayısı: 674) 333:337,383:392
8. - Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyşleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/821) (S. Sayısı: 701) 337:365,366:377
- V. - ÖNERİLER 331**
- A) DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ 331:332**
1. - Gündemdeki sıralama ile çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin Danışma Kurulu önerisi 331:332
- VI. - SEÇİMLER 332**
- A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ 332-333**
1. - (10/152, 216) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi 332:333

VII. - AÇIKLAMALAR VE SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

365

1.- Samsun Milletvekili Haluk Koç'un, Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun'un, konuşmasında, Partisine sataşması nedeniyle konuşması

365:366

VIII. - SORULAR VE CEVAPLAR

378

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

378:382

1. - Kırıkkale Milletvekili Halil TİRYAKI'nın, Kırıkkale Valisi hakkındaki iddialara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve İçişleri Bakanı Abdülkadir AKSU'nun cevabı (7/3934)

378:380

2. - Ankara Milletvekili Yılmaz ATEŞ'in, canlı hayvan ve et ithaline ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyüşleri Bakanı Sami GÜÇLÜ'nün cevabı (7/4185)

381:382

L - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak iki oturum yaptı.

Konya Milletvekili Mehmet Kılıç, 731 inci vuslat yıldönümü münasebetiyle Mevlana Celaleddin Rûmî'nin edebî kişiliğine ve fikirlerine,

Tokat Milletvekili Resul Tosun, İnsan Hakları Haftası münasebetiyle Irak'taki hak ihlallerine, İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Edirne Milletvekili Rasim Çakır'ın, pazarcı esnafın sorunlarına ve alınması gereken tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşmasına Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun cevap verdi.

Konya Milletvekili Atilla Kart'ın (3/453) (S. Sayısı: 587),

Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in (3/454) (S. Sayısı: 588),

Bursa Milletvekili Mehmet Ermin Tutan'ın (3/455) (S. Sayısı: 589),

Ağrı Milletvekili Naci Arslan'ın (3/456) (S. Sayısı: 590),

Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın (3/457) (S. Sayısı: 591),

Yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına gerek bulunmadığı hakkında Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon raporları okundu; 10 gün içerisinde itiraz edilmediği takdirde raporların kesinleşeceği açıklandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının:

2001 mali yılı (5/7) (S. Sayısı : 688),

2002 mali yılı (5/8) (S. Sayısı : 689),

Kesinhesaplarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporları Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Bitlis Milletvekili Vahit Kiler ve 29 milletvekilinin, akaryakıt kaçakçılığının ekonomiye, insan ve çevre sağlığına verdiği zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/238) Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergenin gündemdeki yerini alacağı ve öngörüşmesinin, sırası geldiğinde yapılacağı bildirildi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1 inci sırasında bulunan, Kamu İhale Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifinin (2/212) (S. Sayısı: 305) görüşmeleri, daha önce geri alınan maddelere ilişkin komisyon raporu henüz gelmediğinden, ertelendi.

2 nci sırasında bulunan, Arsa Ofisi Kanunu ve Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılması ile Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünün Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısının (1/917) (S. Sayısı: 700), görüşmelerini takiben elektronik cihazla yapılan açıkoylamadan sonra, kabul edilip kanunlaştığı açıklandı.

3 üncü sırasında bulunan, Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (1/882) (S. Sayısı: 674) tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanarak maddelerine geçilmesi kabul edildi.

Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa, Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, konuşmasında, Grubuna satışması nedeniyle,

İzmir Milletvekili Ahmet Ersin, 28 inci Birleşimde yaptığı konuşmanın, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin tarafından yanlış değerlendirildiği iddiasıyla,

Birer açıklamada bulundular.

9 Aralık 2004 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 19.00'da son verildi.

İsmail Alptekin

Başkanvekili

Ahmet Küçük

Çanakkale

Kâtip Üye

Harun Tüfekçi

Konya

Kâtip Üye

II. - GELEN KÂĞITLAR**9 Aralık 2004 Perşembe****Teklif**

1. - Kütahya Milletvekili Soner Aksoy ve 10 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/355) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.12.2004)

Yazılı Soru Önergesi

1. - Konya Milletvekili Atilla KART'ın, Genel Kurulda yapılan bir oylamaya ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/4358) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.12.2004)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1. - İzmir Milletvekili Ahmet ERSİN'in, Irak'ta iş yapan firmalarda çalışan vatandaşlarımızın öldürülmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/3904)

2. - Niğde Milletvekili Orhan ERASLAN'ın, Avrupa Birliği İlerleme Raporunun orijinal metninin milletvekillerine dağıtılıp dağıtılmayacağına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/3923)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.05

9 Aralık 2004 Perşembe

BAŞKAN: Başkanvekili İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Harun TÜFEKÇİ (Konya), Ahmet KÜÇÜK (Çanakkale)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçmeden önce, üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk söz isteği, 10 Aralık 1919 tarihinde yapılan Kastamonu Kadın Mitingiyle ilgili olmak üzere, Kastamonu Milletvekili Sayın Sinan Özkan'a aittir.

Buyurun Sayın Özkan. (Alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. - Kastamonu Milletvekili Sinan Özkan'ın, 10 Aralık 1919'da yapılan Kastamonu Kadın Mitinginin 85 inci yıldönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

SİNAN ÖZKAN (Kastamonu) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 10 Aralık 1919 tarihinde, ülkemizin işgalini protesto etmek ve millî mücadeleye destek vermek amacıyla düzenlenen Kastamonu Kadın Mitinginin 85 inci yıldönümü nedeniyle, Kastamonu Milletvekili olarak duygu ve düşüncelerimi Yüce Meclisin siz değerli üyeleriyle paylaşmak üzere söz aldım; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yurdumuzun değişik il ve ilçelerinin düşman işgalinden kurtarıtlarının, düzenlenen törenlerle, muhtelif tarihlerde kutlandığını hepimiz biliyoruz. Kastamonu, Birinci Dünya Savaşı sonunda herhangi bir işgal görmediği için, bizim de kullandığımız böyle bir kurtarıtlış günümüz elbette ki yoktur. Ancak, Kastamonumuz, herhangi bir işgale maruz kalmamasına rağmen, istiklal mücadelesinde en aktif rolü oynayan ve belki de bu mukaddes mücadelenin kazanılmasında hayati katkı sağlayan bir il olarak tarih sayfalarındaki şerefli yerini almıştır.

İstiklal mücadelesinin başlangıç safhasından itibaren, Anadolu'ya ulaştırılabilen silah ve cephane, İnebolu'daki küçük limana getirilmiş, burada depolanan malzeme, Kastamonu üzerinden cepheye sevk edilmiştir. İnebolu'ya çıkarılan binlerce ton silah ve cephaneyi, her türlü zorluğa göğüs geren, kadın erkek, çoluk çocuk, genç ihtiyar bu yörenin fedakâr insanları taşımıştır.

O, ilkokul sıralarında okuduğumuz ve hepimizin hafızalarına kazınan, sırtında küçük çocuğu, çıplak ayaklarıyla cepheye götürürken, elindeki yorgan parçasını, üşüyen çocuğunun sırtına değil de, kağısındaki cephanenin üstüne örtten, sırtındaki küçük çocuğu hatırlatıldığında da "kar serpiyor, millet malıdır, nem kapmasın evladım" diye cevap veren, bu hareketiyle Türk Milletinin gözünde devleşen Kastamonu kadını, Şerife Bacıları, Halime Çavuşlarıyla, Satı Kadınlarıyla gönlümüzde yaşamaktadır ve ilelebet yaşayacaktır. Bu dev şahsiyetleri, bu vesileyle, bir daha, rahmet ve minnetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, yine, istiklal mücadelesi yıllarında düzenli ordu kurulurken ihtiyaç duyulan askerin ve insan kaynağının büyük bir kısmı da Kastamonu ve civarından karşılanmıştır ve Kastamonu, bizzat işgal görmemesine rağmen, istiklal mücadelesi neticesinde en fazla şehit veren

illerin başında yerini almıştır. İşte, bu kritik dönemde, bu var olma mücadelesi verilen günlerde, birçoğu şehit karısı veya anası olan kadınlarımız da boş durmamış, millî mücadeleye katkı sağlamak için ellerinden gelen çabayı ortaya koymuşlardır.

İşte, bu meyanda, 10 Aralık 1919 günü, 3 000 dolayında Kastamonulu hanım, işgalleri protesto etmek amacıyla, Darülmuallimat (Kız Öğretmen Okulu) bahçesinde toplanmışlar, bir miting tertip etmişlerdir. Bu mitingin tertip heyeti başkanlığını, dönemin Kastamonu Polis Müdürü Halil Beyin eşi Zekiye Hanım yürütmüştür.

Zamanın şartlarına göre büyük yankı uyandıran kadınlar mitingine, bütün ilçelerimizden ve Kastamonu merkezinden coşkulu bir katılım gerçekleştirilmiştir. Mitingte, Zekiye Hanım, Darülmuallimat Müdüresi Hikmet Hanım, yardımcısı İclal Hanım ve Miralay Osman Beyin kızı Refika Hanım birer konuşma yapmışlar ve işgal olaylarını protesto etmişlerdir.

Konuşmalarda, yurdun işgal edilmesinden duyulan elem ve üzüntü dile getirilmiş ve gerekirse kendilerinin de seve seve ölüme gidecekleri ifade edilmiştir. Miting sonrasında, işgalleri protesto etmek için İtalya ve İngiltere Kraliçeleri ile Amerika Birleşik Devletleri ve Fransa Başkan ve Cumhurbaşkanlarının eşlerine birer telgraf çekilmiş ve işgallere bir an önce son verilmesi talep edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu tarihî mitingde Zekiye Hanımın yaptığı manidar konuşmadan kısa bir pasajı Yüce Heyetinize okumak istiyorum: "Hanımlar, büyük felaketlerimiz önünde evlatlarımızın, kardeşlerimizin kanıyla suladığımız yurtlarımızın işgaline, kardeşlerimizin felaketine susacak mıyız? Hayır hanımefendiler. Mağlubuz, silahımız yok; fakat, göğsümüzde imanımız, bütün dünyayı yaratan Allahımız var..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Buyurun, devam edin efendim.

SINAN ÖZKAN (Devamla)- "...İşte, biz de imanımıza ve Allahımıza istinaden, haksızlara haksızlıklarını yüzüne vurur ve cihan huzurunda ilan ettikleri adaleti talep ederiz. Eğer hakkımızı teslim etmezlerse, evlatlarımızın kanlarına kendi kanımızı karıştırarak, erkeklerimizle bir safta, dinimiz ve istiklalimiz için ölecek, haksızlara, zalimlere tarihin lanetlerini terk ederek şehadetle öleceğiz."

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde başlatılan ve yürütülen "ya istiklal ya ölüm" parolalı millî mücadelede, malıyla, canıyla, her şeyiyle bütün varlığını ortaya koyan Kastamonu'ya; o kahraman insanların çocuklarına, torunlarına, bir Kastamonu Milletvekili olarak hizmet etmeyi şeref ve onur meselesi olarak görüyorum. Bu manada, Kastamonumuzda, geçtiğimiz iki yıllık AK Parti İktidar döneminde, rutin hizmet ve yatırımların ötesinde çok ciddi ve gelecekte Kastamonu'nun çehresini değiştirebilecek önemli projelere start verilmiştir. Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca programa alınan ve ilk etap konutların yapımı için ihalesi gerçekleştirilen toplu konut projesi, yapımı tamamlanan yaklaşık 60 kilometrelik bölünmüş yol projesi ve BOTAŞ tarafından yatırım programına dahil edilen, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunca da şehiriçi dağıtım lisans ihalesi kararı alınan, Kastamonu'yu doğalgaza kavuşturacak olan proje, bunlardan, bizim için en hayati önem taşıyanlardır.

Bu yatırımların Kastamonu'ya kazandırılmasında bizlerden hiçbir zaman desteğini esirgemeyen ve ilimize olan sıcak alakasıyla bizleri her zaman cesaretlendiren, başta Sayın Başbakanımıza ve hükümetimizin bütün üyelerine, bu vesileyle, bu kürsüden teşekkürü bir borç biliyorum.

Ancak, burada, şunu da vurgulayarak ve öneminin altını çizerek konuşmamı bitirmek istiyorum.

MEHMET YILDIRIM (Kastamonu) - Üniversiteyi unutma!..

SINAN ÖZKAN (Devamla) - O millî mücadele yıllarında Anadolu'ya gelen lojistik desteğin ulaşımını sağlayan İnebolu-Kastamonu-Ankara karayolunun, zaten var olan ıslah çalışmalarına hız verilerek, bir an önce standardının yükseltilmesi ve "istiklal yolu" tabirini hak edecek bir yol güzergâhı

haline getirilmesi ve yine, silah ve cephanenin Anadolu'ya giriş kapısı olarak kullanılan ve inşaatı yüzüymisekiz yıldır -evet, yüzüymisekiz yıldır- devam eden İnebolu Limanının bir an önce bitirilmesi ve hizmete sunulması.

Bu iki konu, Kastamonu açısından büyük önem arz etmektedir ve bunlar, Kastamonu'nun, âdeta, dışarıya açılan nefes boruları olacak, kabuğunu kırıp dışarıya açılma fırsatını yaratacaktır.

Ben, bu vesileyle, tekrar, o istiklal mücadelesinde mahıyla, canıyla savaşıp, bu aziz vatani bizlere emanet eden şanlı ceddimizi ve bu mücadelede biz de varız diyerek erkeğinden geri durmayan o kahraman, şerefli analarımızı, ninelerimizi şükran ve minnetle anıyor, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Özkan.

İkinci söz isteği, ülkemizdeki vergi oranları ve toplumsal yansımaları konusunda, Manisa Milletvekili Sayın Ufuk Özkan'a aittir.

Buyurun, Sayın Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

2. - *Manisa Milletvekili Ufuk Özkan'ın, ülkemizde uygulanan vergi oranlarına ve bunun toplumsal yansımalarına ilişkin gündem dışı konuşması*

UFUK ÖZKAN (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; şu anda, konuya başka bir konuyla başlayacağım. Dün akşam televizyonda ve bugün basında gördüğüm bazı haberler üzerine, bir uzuntümü sizlerle paylaşmak istiyorum.

12 Mart 1972'de Türkiye Öğretmenler Sendikasının, 12 Eylül 1980'de de Türkiye Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneğinin kapatılması, demokrasimize ve öğretmenlerimizin özgür yurttaşlar olarak örgütlenme haklarına zarar vermiştir. Tıpkı, o yıllarda, TÖS ve TÖB-DER'in kapatılması için, gizli bir örgüt olduğu iddiası inandırıcılıktan nasıl uzak bulundu ise, bugün de, aynı zihniyeti temsil edenlerce ulusal bütünlüğe aykırı davrandığı gerekçesiyle Eğitim-Senin kapatılması istenilmesi de inandırıcı bulunmayacaktır.

Dün, İstanbul'da Eğitim-Senin kapatılma çabasını protesto etmek için bir araya gelen öğretmenlerimizi coplamak, bibergazı sıkmak ve sokak aralarında kovalamak gibi şiddet içeren eylemler, ülkemiz adına utanç vericidir. Ancak, tüm baskı, sindirme, görevden alma ve sürgünlere rağmen, öğretmenlerimiz, inandıkları demokratik, laik, bilimsel, Atatürkçü eğitimden uzaklaşmıyacaklardır. Öğretmene sallanan cop, aydınlık geleceğimize bir saldırdır. Öğretmenlerimizin örgütlenme ve sosyal haklarında ilerlemeler sağlamaya çalışmak yerine, Avrupa Birliğine uyum yasalarının çıkarıldığı şu dönemde, örgütlerin kapatılma çabaları, henüz yerleştirmeye çalıştığımız demokrasimize zarar verecektir.

Öğretmene, şiddet kullanarak yanıt veren İstanbul polisini ve ona emir veren yöneticileri ve daha da önemlisi, buna göz yuman siyasal iktidarı kınıyorum.

Değerli arkadaşlarım, söz istemiş olduğum konu, vergi oranlarımız ve vergideki adaletsizlikle ilgili. Değerli arkadaşlarım, ülkemizde vergi veren kesim, hep aynı kesim. Türkiye'deki vergi oranları çok yüksek. Dünyanın hiçbir ülkesinde devlet vatandaşına bu kadar yüklenmiyor. Bu ağır yük kayıtdışı büyütüyor, o da dürtüst esnafı bitiriyor, batırıyor. Devlet, işverenin en büyük ortağı, hem de sermayedar olmadan. İşverenimiz, her an her dakika vergi ödüyor; telefonda, elektrikte, suda, ÖTV, KDV, Emlak Vergisi, Gelir Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi ve buna benzer vergilerin altında ağır bir vergi yüküyle istihdamın önünde de en büyük engeli oluşturuyor.

İstihdamda yüksek prim ve yüksek vergi oranı, çalışanı ve çalıştırıcıyı kayıtdışı yapıyor. Ankara Ticaret Odasının yapmış olduğu bir çalışmaya göre, devletin yıllık kaybı 14 katrilyon civarında. Ayrıca, son dört yılda, sosyal güvenlik kurumlarının açıklarına ayrılan kaynakların 34 milyar Amerikan Dolarını aştığı vurgulanıyor.

Değerli arkadaşlarım, asgari ücretlilerin durumu perişan. Asgari ücretlilerin SSK primi, işçi ve işverenin katkısıyla 141 705 000 lira. İşsizlik Fonuna ayrılan para 16 488 000 lira, Gelir Vergisine ayrılan para 53 932 000 lira, Damga Vergisi 2 538 000 lira, SSK alt sınır prim farkı 42 421 000 lira. Bu kadar ağır prim ve vergi yükü altında ezilen işçimizin eline ayda geçen para 303 079 000 lira.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Sevgili Başkanım; bu, bir sefalet göstergesidir. Yunanistan'da, komşumuzda, işçinin eline geçen para 504 euro iken, ülkemizde bizim işçimizin eline geçen para 159 euro. Bu ağır vergi ve prim oranları aşağı çekilmedikten sonra, ülkemizde sosyal adaletin sağlanabilmesi de mümkün değildir.

Özel Tüketim Vergisi, sözlük anlamı itibarıyla şudur: Sadece belirli mal gruplarının vergilendirildiği tek aşamalı, az sayıda yükümlüsü olan bir vergi türüdür.

Değerli arkadaşlarım, bakın "az sayıda yükümlüsü olan bir vergi türüdür" deniliyor, size sorarım: Akaryakıt, doğalgaz, otomobil, motosiklet, sigara, kolalı gazoz, beyazeseya, elektrikli ev aletleri, çok az sayıda insanların kullandığı materyaller midir?! O bakımdan, Özel Tüketim Vergisi amacının dışında, vatandaşlarımıza bir mezalim şeklinde sunulmaktadır.

Toplam vergi geliri içinde dolaylı vergi oranı, 1980 yılında yüzde 37 iken, 2003'te yüzde 67'ye, 2004'te yüzde 70'e, 2005'te de yüzde 73'e yükseliyor. Avrupa Birliği ülkelerinde bu oran yüzde 35'ler civarındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Konuşmanızı tamamlayın lütfen.

UFUK ÖZKAN (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu yıl olduğu gibi, önümüzdeki yıl da, yine, dolaylı vergilere yüklenileceği görülüyor. 2005 yılı enflasyonunu yüzde 8 olarak hedeflemenize ve işçiye, memura bu oranda zam düşünmenize rağmen, 2005 yılında dolaylı vergilerde birkaç katı artış hedefliyorsunuz. Vergi gelirlerinin artırılması noktasında AKP Hükümeti ve Sayın Unakıtan, bir gecede artırdığı ÖTV oranlarıyla, aslında, bindiği dalı kesiyor farkında değil. İthalatın önünün kesilmesi vergi artırımlarıyla değil, toplumsal bilinçle meydana gelir. Tabana yayılmayı beceremiyorsunuz, kolaylıkla, eldeki vergi mükelleflerinin üzerine yükleniyorsunuz. Vergi iadesi de amacından çıkmış, işlerliğini yitirmiş, mutlaka, yeni baştan, aylık olarak ya da üç aylık olarak düşünülmeli. 2003'te vergi iadesinde sahte ve yanlış vergi kullanımdan 6 718 dava açılmış; 9 500 kişiyi sanık, 3 807 kişiyi de mahkûm ettik.

Vergi denetiminde de başbozukluk devam ediyor. Vergi sistemindeki boşluklar ve yorumlar çok; birinin ak dediğine diğeri kara diyebiliyor. İşin bir yönü de, dürüstçe vergisini ödeyen, ödemeye çalışan cezalandırılıyor ve ağır vergi yükü altında ezilip, kaybolup, gidiyor.

"Değerli arkadaşlarım, biz, vergi adaletini sağlamak istiyoruz. Verginin adil, oranlarının makul olmasını istiyoruz. Ancak, dolaysız vergiler yüzde 30'lara düşmüş; buna karşılık, dolaylı vergiler yüzde 70'lere çıkmış. Dolaylı vergilerin oranının yüzde 70'lere çıktığı bir ülkede, vergi adaletinden bahsetmek mümkün değil; bu çarpık yapıyı düzeltmek zorundayız. Bu yapı değişmedikçe hedefe ulaşmak çok zor. Bu nedenle, gerçekleştireceğimiz vergi düzenlemeleriyle, öncelikle bu yapıyı ortadan kaldırmayı amaçlıyoruz." Sevgili arkadaşlarım, bu sözün altına imzayı koyuyorum; ama, bu sözün sahibi Sayın Bakan Kemal Unakıtan. Sözünü dinlemeye, sözünü yetkili kurumlara dinletmeye ve gereğini yapmaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Ted Turner'in bir sözleriyle konuşmama son vermek istiyorum: "Ya bir yol açın ya bir yol bulun ya da yoldan çekilin."

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Özkan.

Gündem dışı üçüncü söz isteği, Adıyaman İlinin il oluşunun 50 nci yıldönümü münasebetiyle, Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut Göksu'ya aittir; buyurun.

3. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, Adıyaman'ın il oluşunun 50 nci yıldönümüne; ilin kaynaklarından yeterince istifade edemediğine, bu nedenle yapılması gerekenlere ilişkin gündem dışı konuşması

MAHMUT GÖKSU (Adıyaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adıyaman'ın il oluşunun 50 nci yılı münasebetiyle söz almış bulunmaktayım; sözlerime başlarken, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Adıyaman, eski adı Hısnı Mansur, daha önce Malatya Vilayetimize bağlı bir ilçeyken, 1 Aralık 1954 tarihinde il olmuştur.

Adıyaman'ın il olmasını sağlayan dönemin Başbakanı Sayın Adnan Menderes'e, İçişleri Bakanı Sayın Namık Gedik'e, Meclis Başkanı Sayın Refik Koraltan'a ve hemşerimiz, Demokrat Parti Milletvekili Sayın Hüseyin Fırat'a buradan şükranlarımı sunuyor; onları rahmetle yâd ediyorum.

Değerli arkadaşlar, o dönemde, Adıyaman'ın il olmasına en iyi şekilde katkı sağlayan Adıyamanlı Cumhuriyet Halk Partilileri de buradan takdirle yâd ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, İlimiz Adıyaman, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin batısında, Akdeniz ile Doğu Anadoluyu birbirine bağlayan bir kavşak noktasındadır.

Adıyaman, tarih boyunca birçok uygarlığa sahne olmuştur; bunlardan bazıları, Hitit, Asur, Büyük İskender, Kommagene Krallığı, Roma ve Selçuklular; bunlara evsahipliği yapmış, 1516 yılında da Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Adıyaman'ın öne çıkan birtakım özellikleri vardır; bunların bazılarını sizlerle paylaşmak istiyorum.

Dünyanın sekizinci harikası olan Nemrut Dağı Adıyaman'dadır. Biliyorsunuz, Nemrut Dağı, UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesine alınmış önemli bir kültür merkezi, önemli kalıntıların olduğu bir dağdır; etrafı millî parktır. Bu millî parktan dağa çıkabilmek için bir teleferik projemiz vardır; dileriz, kısa zamanda bu teleferik projesi hayata geçirilirse, daha çok turist in dağa gelmesi söz konusu olacak. Özellikle son yıllarda gelen turistler sayesinde, Adıyaman ve özellikle Kahta'da büyük hareketlilik söz konusudur.

Yine, dünyanın dördüncü büyük barajı Adıyaman'dadır; GAP çerçevesinde yapılan Atatürk Barajı göletinin yüzde 61'i Adıyaman topraklarındadır. Bu gölet, 1 ilçemizi ve 85 yerleşim birimimizi sular altında bırakmış ve yüzlerce hektar verimli toprağımız artık tarım yapılamaz hale gelmiştir.

Değerli arkadaşlar, Adıyaman halkoyunları, dünya birinciliğine sahiptir.

Türkiye'nin en büyük akarsuyu, yani, Fırat Nehri, Adıyaman sınırları içerisinde geçmektedir. Komşu illerin tarımsal kalkınmasına katkı sağlayan barajlar Adıyaman'dadır. Demin ifade ettiğim gibi, Atatürk Barajının yapılmasında en büyük fedakârlığı gösteren Adıyaman olmasına rağmen, bu barajdan en çok istifade eden komşumuz Şanlıurfa olmuştur. Atatürk Barajı, Harran Ovasını sularken; öbür taraftan, Birecik Barajı, bir kısmı Adıyaman topraklarında kurulmasına rağmen, Gaziantep'in Barak Ovasını sularken; yine Çad Barajı Malatya Ovasını sularken, Çataltepe Barajı Gaziantep'e içmesuyu verirken, hep çevremize veren il konumunda olmuşuz, maalesef, bundan yeterince istifade edememiştir. İnşallah, biz, bundan böyle, DSİ'nin bölgemizde yapacağı yatırımlarla, sadece veren değil, kendi kaynaklarından istifade eden bir il olmayı hedeflemekteyiz.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de hidroelektrik santrallerinden elde edilen enerjinin yüzde 30'u, Adıyaman'dan karşılanmaktadır. Biliyorsunuz, Atatürk Barajından elektrik enerjisi elde ediliyor; yine, burada da "Adıyaman'dan karşılanır" ifademiz elbette yerindedir.

Yine, ülkemiz çıkarılan hampetrolün yüzde 60'ına yakın kısmı Adıyaman'daki kuyulardan elde edilmektedir. Son dönemlerde, yeni petrol kuyularının açılmaması nedeniyle, tabii ki, üretimde bir düşüklük söz konusu olmuştur. Adıyaman'da çıkarılan petrolü, sadece TPAO değil, aynı zamanda, özel sektör de çıkarmaktadır.

Adıyaman, il olduğunda 15 000 nüfuslu küçük bir ilçeydi; bugün, 200 000 nüfusa ulaşmış, büyük bir il haline gelmiştir. Son yirmi yılda, Güneydoğu Anadolu Bölgesi, hep, terörle anılırken, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin bir ili olan Adıyaman, barışın, huzurun, kardeşliğin ve kaynaşmanın adresi olmuştur. Artık, inşallah, bundan böyle, sadece bu özellikleriyle değil, üretimin, istihdamın ve ihracatın da merkezi olmasını arzu etmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, Adıyaman İlimizin gayri safi milli hâsıladan kişi başına aldığı pay 918 dolardır. Devlet Planlama Teşkilatının yapmış olduğu sosyoekonomik kalkınmışlık sıralamasında Adıyaman İlimiz 65 inci sıradadır. Nüfusunun yüzde 42'si kırsalda yaşamakta ve büyük oranda tarımla uğraşmaktadır. Bölgemizdeki tarımla uğraşan vatandaşlarımızın sorunlarını yakinen bilmekteyiz. Özellikle tütünden sonra büyük mağduriyetler yaşandığının farkındayız. Tütüne alternatif olarak yeni ürünlerin mutlaka hayata geçirilmesi gerek. Bu anlamda, demin de ifade ettiğim gibi, DSİ'nin bölgemizde yapacağı yatırımlar hayati önem arz etmektedir. Buradan, DSİ Genel Müdürümüz başta olmak üzere, çalışanlara, gerçekten şükranlarımı sunuyorum; çünkü, özel bir ihtimalla, bu yatırımların hayata geçmesi için start vermişlerdir.

Değerli arkadaşlar, 5084 sayılı Teşvik Yasası çıktıktan sonra, bu yasayı en iyi bir şekilde yorumlamak ve Adıyaman'a kazanım getirebilmek için, büyük bir gayret içerisine girdik. Milletvekillerimiz, il bürokratlarımız, yerel yöneticilerimiz başta olmak üzere koordineli bir şekilde çalıştık. Yasa çıkınca, haziran ayın'a İstanbul'da 100 işadamını toplantıya davet ettik. Bu toplantıya işadamlarımız, milletvekillerimiz, valimiz, belediye başkanımız ve kurum bürokratları katıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gökso, lütfen tamamlayın; zaten size 2 dakika fazla verdim cihazdaki bir hatadan dolayı.

MAHMUT GÖKSU (Devamla) - Peki, Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, burada da elini taşın altına sokan işadamlarımıza ben şükranlarımı sunuyorum. Özellikle, dünyanın en büyük tesisini Adıyaman'da kuran "benim için dünyada Türkiye, Türkiye'de Gaziantep ve Adıyaman" diyen bir Adıyaman sevdalısı Sanko Holding Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Konukoğlu Beye buradan şükranlarımı sunuyorum. O, işadamlarına şöyle seslenmişti, ben de aynı şekilde sesleniyorum: "Gelin Adıyaman'a yatırım yapın. Siz, İstanbul'a, İzmit'e, Çorlu'ya yatırım yapabilirsiniz; ama orada herhangi işadamından birisiniz; ancak, Adıyaman'a geldiğiniz zaman biricik işadamısınız; oradaki insanlarımız sizi baş tacı yapacak, çalışan işçiler makinelerini ekmek teknesi olarak koruduğu için çocuğu gibi bakacak." Dolayısıyla, biz de aynı çağrıyla buradan işadamlarımıza yapıyoruz, geldiğiniz takdirde ne tür bir engel varsa önünü açmaya hazırız.

Değerli arkadaşlar, şu anda Adıyaman'da 30'a yakın fabrika inşaatı devam etmekte, mart ayı itibarıyla bunlar hayata geçecek ve 10 000 insanımız iş sahibi olacaktır. Adıyaman'ın kalkınmasına katkı sağlayan, başta işadamlarımız olmak üzere, kamu görevlilerine, yerel yöneticilere, sivil kuruluşlar ve meslek odalarına, özellikle Adıyaman sevdalısı Ticaret ve Sanayi Odası Başkanımıza, yerel basınımıza, gelen yatırımcıya sıfır bürokrasi diyen Sayın Valimize, milletvekillerimize, hükümetimize ve onun Sayın Başbakanına buradan şükranlarımı sunuyorum ve bir talebimi de iletmek istiyorum. Sanayimizi olumsuz yönde etkileyen enerji nakil hatlarının mutlaka yeni.enmesi gerekmektedir, ilgililere buradan duyurmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi daha fazla uzatmak istemiyorum. Adıyaman, elli yılda bir yerden bir yere gelmiştir; ama, öntümüzdeki sorunları halletmek için bir elli yıl daha beklemeyeceğiz. Adıyaman, belki beş, belki on yıl içerisinde, elli yılda katettiği mesafeden daha fazlasını katedecektir. Şu anda Adıyaman'da Toplu Konut İdaresinin yaptığı yatırımlar, Gölbaşı'nda, Besni'de, Kâhta'da ve Adıyaman'da...

BAŞKAN - Sayın Gökse, son cümlelerinizi rica ediyorum. Bakın, bunun sonu yok, lütfen...

MAHMUT GÖKSU (Devamla) - Peki efendim.

Yine, BOTAS'ın 2005 yılı sonu veya 2006'da doğalgaz getirecek olması, Besni ve Gölbaşı'nda organize sanayi kurulması konusundaki girişimlerimizin iyi noktalara gitmesi, yine, Nisibi Köprüsü dediğimiz, baraj üzerine yapılacak köprüünün -etüt proje aşamasında- hayata geçmesi gibi konuların da bir an önce gerçekleşmesini arzu etmekteyiz.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi daha fazla uzatmak istemediğimi beyan etmiştim. Zaman kalmadığı için eğitim, sağlık konularına değinemeyeceğim; ancak, bir şeyin altını çiziyorum. Adıyamanlı, acilen Adıyaman GAP üniversitesini beklemektedir. 3 tane fakültemiz, 5 tane meslek okulumuz, 1 tane dört yıllık sağlık meslek yüksekokulumuz, 3 000'e yakın öğrencimiz, 100'e yakın da öğretim görevlimiz vardır. Üniversitenin altyapısı tamamlanmıştır. Dileriz, kurulacak ilk üniversiteler arasında Adıyaman GAP üniversitesi de olacaktır.

Değerli arkadaşlar, Adıyaman eski bir yerleşim birimi dedim.

BAŞKAN - Sayın Gökse, son cümlelerinizi alayım, yoksa mikrofonu kapatacağım.

MAHMUT GÖKSU (Devamla) - Peki, bitiriyorum efendim.

Kısacası, Adıyaman, bir turizm ve kültür merkezi, sanayinin, tarımın önde olması gereken illerimizden bir tanesidir. Bütün Adıyaman halkının bu mutlu gününü kutluyorum.

Tarihin derinliklerinde bir kavşak noktası olan Adıyaman'ı, 21 inci Yüzyılda, modern bir sanayi, tarım, eğitim, kültür, bilim ve turizm merkezi yapmak için gereken projeler bellidir. Bu projeleri hayata geçirecek irade insanımızda ve hükümetimizde vardır. Bu projelerin hayata geçtiği gün, aydınlık bir Türkiye ve güzel bir Adıyaman bizi bekliyor.

Bu temenniyle sözlerimi bitiriyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, tabii ki, Başkanlığımız milletvekillerimizin bu kürsüde sözlerinin kesilmesini uygun görmüyor; ama, değerli arkadaşlarımızın da hazırladıkları konuşmaları kendilerine verilen süreye göre yapmaları çok doğru olur; bunu, bir de bu vesileyle ifade etmiş oluyorum.

Kâtip Üyenin sunuşunu oturduğu yerden yapması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyonun, bazı sayın milletvekillerinin yasama dokunulmazlıkları hakkında 5 adet rapor vardır; sırasıyla raporları okutup bilgilerinize sunacağım.

Birinci raporu okutuyorum:

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/462) (S. Sayısı: 592) (x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ticarete hile karıştırmak suçunu işlediği iddia olunan Düzce Milletvekili Fahri Çakır hakkında düzenlenen yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve eki dosya hakkındaki hazırlık komisyonu raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

(x) 592 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

Karma Komisyonumuz isnat olunan eylemin niteliğini dikkate alarak Düzce Milletvekili Fahri Çakır hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Burban Kuzu

İstanbul

Komisyon Başkanı ve üyeler

Karşı Oy Yazısı

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmamalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulmamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanmamasını ve yargılanmamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararıyla kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasi iktidarın keyfileşebilecek suç isnatları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kanaata başlamıştır. Bu kanaat, Parlamento'nun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kanaat ve değerlendirmelerin siyasal yaşamımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasi partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellememesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

Uğur Aksöz	Mehmet Ziya Yergök	Halil Önlütepe
Adana	Adana	Afyon
Yüksel Çorbacıoğlu	Oya Araslı	Feridun F. Baloğlu
Artvin	Ankara	Antalya
Tuncay Ercenk	Atila Emek	Feridun Ayvazoğlu
Antalya	Antalya	Çorum
Yılmaz Kaya	Muharrem Kılıç	Orhan Eraslan
İzmir	Malatya	Niğde
	İ. Sezai Önder	
	Samsun	

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

İkinci raporu okutuyorum:

2. - *Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/463) (S. Sayısı: 593) (x)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç hakkında düzenlenen yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve eki dosya hakkındaki hazırlık komisyonu raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç Komisyonumuza sözlü olarak dokunulmazlığının kaldırılması talebini iletmıştır.

Karma Komisyonumuz isnat olunan eylemin niteliğini dikkate alarak Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Burhan Kuzu

İstanbul

Komisyon Başkanı ve üyeler

Karşı Oy Yazısı

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulamamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanamamasını ve yargılanamamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

(x) 593 S. Sayılı Basmayazı Tutanağına eklidir.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararıyla kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasi iktidarın keyfileşebilecek suç isnatları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kanaat oluşmaya başlamıştır. Bu kanaat, Parlamento'nun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnatı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kanaat ve değerlendirmelerin siyasal yaşantımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasi partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellemesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

Uğur Aksöz	Mehmet Ziya Yergök	Halil Ünlütepe
Adana	Adana	Afyon
Yüksel Çorbacıoğlu	Oya Araslı	Feridun F. Baloğlu
Artvin	Ankara	Antalya
Tuncay Ercenk	Atila Emek	Feridun Ayvazoğlu
Antalya	Antalya	Çorum
Yılmaz Kaya	Muharrem Kılıç	Orhan Eraslan
İzmir	Malatya	Niğde
	İ. Sezai Önder	
	Samsun	

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Üçüncü raporu okutuyorum:

3. - *İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/464) (S. Sayısı: 594) (x)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu hakkında düzenlenen yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve eki dosya hakkındaki hazırlık komisyonu raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu Komisyonumuza yazılı olarak dokunulmazlığının kaldırılması talebini iletmıştır.

Karma komisyonumuz isnat olunan eylemin niteliğini dikkate alarak İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Burhan Kuzu

İstanbul

Komisyon Başkanı ve üyeler

Karşı Oy Yazısı

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmamalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulamamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanamamasını ve yargılanamamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararıyla kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasi iktidarın keyfileşebilecek suç isnatları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

(x) 594 S. Sayılı Basmayazı Tutanağına ektir.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kanı oluşmaya başlamıştır. Bu kanı, Parlamentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnaı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kanı ve değerlendirmelerin siyasal yaşantımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasi partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellemesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

Uğur Aksöz	Mehmet Ziya Yergök	Halil Ünlütepe
Adana	Adana	Afyon
Yüksel Çorbacıoğlu	Oya Araslı	Feridun F. Baloğlu
Artvin	Ankara	Antalya
Tuncay Ercenk	Atila Emek	Feridun Ayyazoğlu
Antalya	Antalya	Çorum
Yılmaz Kaya	Muharrem Kılıç	Orhan Eraslan
İzmir	Malatya	Niğde
	İ.Sezai Önder	
	Samsun	

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Dördüncü raporu okutuyorum:

4. - Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere'nin yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/465) (S. Sayısı: 595) (x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

1163 sayılı Kooperatifler Kanununa muhalefet suçunu işlediği iddia olunan Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere hakkında düzenlenen yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve eki dosya hakkındaki hazırlık komisyonu raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

(x) 595 S. Sayılı Basmayazı Tutanağına eklidir.

Karma Komisyonumuz isnat olunan eylemin niteliğini dikkate alarak Çanakkale Millîvekili İbrahim Köşdere hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Burhan Kuzu

İstanbul

Komisyon Başkanı ve üyeler

Karşı Oy Yazısı

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanınmaktadır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulamamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanamamasını ve yargılanamamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararıyla kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasi iktidarın keyfileşebilecek suç isnatları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kanı oluşmaya başlamıştır. Bu kanı, parlamentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kanı ve değerlendirmelerin siyasal yaşamımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasi partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellemesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, Komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

Uğur Aksöz	Mehmet Ziya Yergök	Halil Ünlütepe
Adana	Adana	Afyon
Yüksel Çorbacıoğlu	Oya Araslı	Feridun F. Baloğlu
Artvin	Ankara	Antalya
Tuncay Ercenk	Atila Emek	Feridun Ayvazoğlu
Antalya	Antalya	Çorum
Yılmaz Kaya	Muharrem Kılıç	Orhan Eraslan
İzmir	Malatya	Niğde
	İ. Sezai Önder	
	Samsun	

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Beşinci raporu okutuyorum:

5. - Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıklalın ile İdris Naim Şahin ve Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/466) (S. Sayısı: 596) (x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, evrakta sahtecilik ve cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçunu işlediği iddia olunan Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan hakkında düzenlenen yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve eki dosya hakkındaki hazırlık komisyonu raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan Komisyonumuza yazılı olarak savunmasını göndermiştir.

Karma Komisyonumuz isnat olunan eylemin niteliğini dikkate alarak Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Burhan Kuzu

İstanbul

Komisyon Başkanı ve üyeler

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, evrakta sahtecilik ve cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçunu işlediği iddia olunan İstanbul Milletvekili Mehmet Mustafa Açıklalın hakkında düzenlenen yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve eki dosya hakkındaki hazırlık komisyonu raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Karma Komisyonumuz isnat olunan eylemin niteliğini dikkate alarak İstanbul Milletvekili Mehmet Mustafa Açıklalın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

(x) 596 S. Sayılı Basmayazı Tutanağına eklidir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Burhan Kuzu

İstanbul

Komisyon Başkanı ve üyeler

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, evrakta sahtecilik ve cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçunu işlediği iddia olunan İstanbul Milletvekili İdris Naim Şahin hakkında düzenlenen yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve eki dosya hakkındaki hazırlık komisyonu raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Karma Komisyonumuz isnat olunan eylemin niteliğini dikkate alarak İstanbul Milletvekili İdris Naim Şahin hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Burhan Kuzu

İstanbul

Komisyon Başkanı ve üyeler

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, evrakta sahtecilik ve cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçunu işlediği iddia olunan Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan hakkında düzenlenen yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve eki dosya hakkındaki hazırlık komisyonu raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Karma Komisyonumuz isnat olunan eylemin niteliğini dikkate alarak Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Burhan Kuzu

İstanbul

Komisyon Başkanı ve üyeler

Karşı Oy Yazısı

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulamamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanamamasını ve yargılanamamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararıyla kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasi iktidarın keyfîleşebilecek suç isnatları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir. Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kanı oluşmaya başlamıştır. Bu kanı, Parlatentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kanı ve değerlendirmelerin siyasal yaşantımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasî partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellemesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

Uğur Aksöz	Mehmet Ziya Yergök	Halil Ünlütepe
Adana	Adana	Afyon
Yüksel Çorbacıoğlu	Oya Araslı	Feridun F. Baloğlu
Artvin	Ankara	Antalya
Tuncay Ercenk	Atila Emek	Feridun Ayvazoğlu
Antalya	Antalya	Çorum
Yılmaz Kaya	Muharrem Kılıç	Orhan Eraslan
İzmir	Malatya	Niğde
	İ. Sezai Önder	
	Samsun	

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır; okutup bilgilerinize sunacağım:

III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. - *Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi ile Batı Avrupa Birliği Geçici Avrupa Güvenlik ve Savunma Asamblesinde Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grubu oluşturmak üzere siyasi parti grup başkanlıklarınca aday gösterilen asıl üyelere ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/714)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanunun 2 nci maddesine göre Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi ile Batı Avrupa Birliği Geçici Avrupa Güvenlik ve Savunma Asamblesinde Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grubu oluşturmak üzere, siyasi parti grup başkanlıklarınca aday gösterilen asıl üyelerin isimleri, aynı kanununun 12 nci maddesi uyarınca, Başkanlık Divanında yapılan görüşmeyi müteakiben Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Bülent Arınç

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi

ve

Batı Avrupa Birliği Geçici Avrupa Güvenlik ve Savunma Asamblesi

Türk Grubu

Asıl Üyeler

Ruhi Açıkgöz	(Aksaray)
Ayşe Gülsün Bilgehan	(Ankara)
Mevlüt Çavuşoğlu	(Antalya)
Mehdi Eker	(Diyarbakır)
Murat Mercan	(Eskişehir)
Abdulkadir Ateş	(Gaziantep)
Ali Rıza Gülçiçek	(İstanbul)
Halide İncekara	(İstanbul)
İbrahim Özal	(İstanbul)
Mehmet Tekelioğlu	(İzmir)
Erol Aslan Cebeci	(Sakarya)
Osman Coşkunoğlu	(Uşak)

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, Danışma Kurulunun bir önerisi vardır; okutup oylarınıza sunacağım:

V. - ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. - *Gündemdeki sıralama ile çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin Danışma Kurulu önerisi*

Danışma Kurulu Önerisi

No.116

Tarihi:9.12.2004

8.12.2004 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan 701 sıra sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısının, 48 saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 3 üncü sırasına alınması; 9.12.2004 Perşembe günü

birleşimde 4 üncü sıraya kadar olan tasarı ve tekliflerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılmasının Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Bülent Arınç
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı
Ali Topuz

Eyüp Fatsa
AK Parti Grubu Başkanvekili
BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Danışma Kurulu önerisi kabul edilmiştir.
Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

CHP Grubu Başkanvekili

VI. - SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ

1. - (10/152, 216) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi

BAŞKAN - Patates yetiştiriciliğinin ve patates üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Genel Kurulun 3.11.2004 tarihli 13 üncü Birleşiminde kurulan (10/152, 216), esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine siyasi parti gruplarınca gösterilen adayların listeleri bastırılıp sayın üyelere dağıtılmıştır.

Şimdi listeyi okutup oylarınıza sunacağım.

Patates Yetiştiriciliğinin ve Patates Üreticilerinin Sorunlarının
Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi
Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu
Üyelikleri Aday Listesi (10/152, 216)

<u>Adı Soyadı</u>		<u>Seçim Çevresi</u>
	AK Parti (8)	
Abdullah Çalışkan		(Adana)
Ahmet Koca		(Afyon)
Ahmet Yaşar		(Aksaray)
Mücahit Daloğlu		(Erzurum)
Muharrem Candan		(Konya)
Rıtvan Köybaşı		(Nevşehir)
Erdoğan Özegen		(Niğde)
Hasan Ali Çelik		(Sakarya)
	CHP (4)	
Halil Ünlütepe		(Afyon)
Ali Rıza Bodur		(İzmir)
Orhan Eraslan		(Niğde)
Necati Üzdil		(Osmaniye)

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Meclis Araştırması Komisyonuna seçilmiş bulunan sayın üyelerin, 9.12.2004 Perşembe günü (bugün) saat 16.30'da, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Salonu arkasındaki eski Cumhurbaşkanlığı Salonunda bulunan Meclis araştırması komisyonları toplantı salonunda toplanarak, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yapmalarını rica ediyorum.

Komisyon toplantı yer ve saati, ayrıca, plazma ekranda ilan edilecektir.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına devam ediyoruz.

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

6. - *Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin, Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Kamu İhale Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı: 305)*

BAŞKAN - Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin, Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifinin geri alınan maddeleriyle ilgili komisyon raporu henüz gelmediğinden, teklifin görüşmelerini erteliyoruz.

Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu raporunun müzakerelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

7. - *Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/882) (S. Sayısı: 674) (x)*

Hükümet?.. Burada.

Genel Kurulun dünkü birleşiminde, tasarrın tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmış ve maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi, 1 inci maddeyi okutuyorum:

TÜRK TİCARET KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI
MADDE 1. - 29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 399 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Hisse senetlerinin itibari kıymeti en az bir Yeni Kuruştur. Bu kıymet ancak en az birer Yeni Kuruş olarak yükseltilebilir. Bu fıkrada belirtilen miktar Bakanlar Kurulunca yüz katına kadar artırılabilir."

"Şirketin müşkülleşmiş olan mali vaziyetinin islahı için hisse senetlerinin itibari kıymeti en az bir Yeni Kuruşa kadar indirilebilir."

BAŞKAN - Madde üzerinde söz talebi?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2 noi maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. - 6762 sayılı Kanunun 524 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Mukavelede aksine hüküm olmadıkça her bölümü yirmibeş Yeni Türk Lirasından aşağı olmak şartıyla bir payın bölünmesi ve bölünmüş payların devri caizdir."

BAŞKAN - Madde üzerinde söz talebi?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3. - 6762 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 1. - Hisse senetlerinin itibari kıymeti bir Yeni Kuruş ve katları şeklinde olmayan anonim şirketler 31.12.2009 tarihine kadar, 399 uncu maddeye intibak edecektir. Bakanlar Kurulu kararı ile 31.12.2009 tarihinde sona erecek intibak süresi beş yıla kadar uzatılabilir. İntibak

(x) 674 S. Sayılı Basmayazı 8.12.2004 tarihli 29 uncu Birleşim Tutanağına ektidir.

süresince anonim şirket hissedarlarının itibari değeri ne olursa olsun sahip olduğu paylardan doğan hakları saklıdır. Şirket yönetim kurulu, payların 399 uncu maddeye intibak ettirilmesini sağlayacak yöntemleri uygulamakla yükümlüdür.

Birinci fıkrada belirtilen sürenin sonunda bir Yeni Kuruşa tamamlanmamış paylar için kesir makbuzu düzenlenir.

Bu madde kapsamında intibak amaçlı olarak yapılacak sermaye artırımı ve esas mukavele değişikliklerinde, şirket esas mukavelesinde aksine hüküm bulursa dahi 372 nci maddede yer alan nisaplar uygulanır ve imtiyazlı paylar genel kurulu yapılması şartı aranmaz.

Bu madde kapsamında intibak amaçlı olarak 400 üncü madde çerçevesinde yapılacak işlemlerde her pay sahibinin muvafakati aranmaz.

5083 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun gereğince münhasıran intibak amaçlı yapılacak anasözleşme değişikliklerinin tescili, her türlü vergi, resim ve harçtan muafır."

BAŞKAN - Madde üzerinde, şahsı adına, Karaman Milletvekili Sayın Mevlüt Akgün; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde, şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli arkadaşlarım, kabul etmek gerekir ki, Türkiye, AK Parti İktidarında güven ve istikrar ortamına kavuşmuştur. Gerçekten, ekonomideki bu güven ve istikrar ortamı, enflasyonla mücadelede kalıcı bir başarının sağlanacağını göstermektedir. Yıllardan beri yüksek enflasyonla sarstılan Türk ekonomisi, AK Parti İktidarında, yaşadığı kriz ortamını atlatmak suretiyle, Türkiye'nin ufkunun açıldığını, geleceğinin parlak olduğunu göstermektedir.

İşte, sağlam bir ekonomik model için, sağlam bir para modeline geçilmesi de AK Parti İktidarının bir başarısı olmuştur. Türkiye'de, yıllardan beri, değişik iktidarlar, liradan sıfır atılmasına yönelik birçok projeyi milletin önüne getirdiği halde bunu gerçekleştirememişlerdir ve liradan sıfır atılma olayı, sadece AK Parti İktidarı tarafından 1.1.2005 tarihinde gerçekleştirilecektir. Paramız pul olmaktan, dünyanın en değersiz parası olmaktan, deyim yerindeyse, kurtuluyor.

Yeni Türk Lirası, her şeyden önce, Türkiye'nin çok ciddi bir değişim sürecine girdiğini tescil ediyor. On yıllardır Türkiye'de, işçinin, işverenin, sanayicinin, tüccarın, esnafın, memurun, emeklinin, yoksulun emeğine, ekmeğine musallat olan enflasyonun artık tarih olduğu YTL ile belgeleniyor. YTL, aynı zamanda, bu değişimin kalıcı olacağını da gösteriyor. Ekonomide güven ve istikrar ortamı sağlanmamış olsaydı, bu operasyonun gerçekleşmesi mümkün olmazdı.

Yine, bir nostalji haline gelmiş olan, bugün artık nostalji haline gelen, 30 kuruşa ekmek, 100 kuruşa otobüs bileti, 30 kuruşa gazete, 1 liraya vapur bileti, 7 liraya sinema bileti, 15 liraya maç bileti, 30 000 liraya araba, 50 000 liraya ev gibi kavramlar yeniden günlük hayatımıza giriyor. İşte, böyle bir değişimin, böyle bir devrimin AK Parti İktidarı döneminde gerçekleştiğini görmek bize mutluluk veriyor.

Tabii, bu değişim gerçekleşirken, yasalarımızdaki hükümlerin de kavram ve kurumların da Yeni Türk Lirasına uyandırılması gerekiyor. Bu amaçla hazırlanan, Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı böyle bir düşüncenin ürünü. Gerçekten, geçici 1 inci maddeyle, özellikle hisse senetlerinin itibari kıymetinde bir düzenleme ihtiyacı hissedilmiş ve gündeme getirilmiş. İtibari kıymetin en az 1 kuruş olması kanun tasarısında öngörülmüş. 3 üncü maddede, özellikle şirketlere kolaylık da getiriliyor. Şöyle ki: Esas mukavelesinde aksine hüküm bulursa bile

-biliyorsunuz, esas mukavelelerde, şirket esas sözleşmelerinde, genel kurul toplanması için, anasözleşmede bazı kayıtlar getiriliyor, ayrıcalıklar getiriliyor; bu konuda hüküm bulursa bite- 372 nci maddede yer alan nisaplar uygulanmak suretiyle, hem genel kurulun toplanmasına hem anasözleşme tadilatının gerçekleşmesine kolaylık getiriliyor.

Yine, maddenin son fıkrasında, bu değişikliklerin tescili her türlü vergi, resim ve harçtan muaf tutulmak suretiyle, intibak döneminde şirketlerin anasözleşmelerini buna göre değiştirmeleri ve hisseleri buna göre ayarlamaları, itibarı değerlerinin buna göre düzeltilmesi imkânı şirketlere sağlıyor.

Ben, bu değişikliğin, Yeni Türk Lirasına geçtiğimiz bir dönemde, ticaret hayatı için, şirketlerin hayatı için gerekli olduğunu düşünüyorum. Bu vesileyle, tasarıda emeği geçen Bakanımıza, Komisyon Başkanımıza ve komisyonun çok değerli üyelerine teşekkür etmek istiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akgün.

Şahsı adına ikinci söz isteği, Adana Milletvekili Sayın Tacidar Seyhan'a aittir.

Buyurun Sayın Seyhan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

TACİDAR SEYHAN (Adana) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bu maddede söz almayacağım; ama, arkadaşşıma cevaben konuşmak için söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, elbette ki, Türk Lirasından sıfır atılması, ülkenin dış ülkeler karşısında itibarının kazanılmasında, işlemlerin asgarîye indirilmesinde, vezne, bilgisayar işlemlerinde, piyasa ekonomisinin işleyişinde ve hatta, para stokunun sağlanmasında ciddi katkılar sağlayacaktır, bundan hiçbir şüphemiz yok; ama, dün, bir tehlikeye dikkat çektim; popülist politikalarla, o Yeni Türk Liralarmızı yanımıza alarak toplumun sorununu çözecekmiş gibi bir mesajın arkasına geçmememiz lazım. "Kriz ortamı atlatılmıştır..." Tespite bakar mısınız!.. Nereden buna karar verdiniz?! Enflasyon düşmüş!..

Değerli arkadaşlar, enflasyon düştü; ama, bu ülkenin iç ve dışborcunda ciddi bir artış var, topluma bunu da söyleyin. Bu borç, bu iktidar döneminde sağlanmıştır ve bu ülkenin önünde çok ciddi bir tehdittir. Bu artış geçmişten gelmektedir; ama, bu, borç, bu iktidar döneminde 300 milyar dolara ulaşmıştır. Buradaki 100 milyar dolarlık farkı görmezden gelemezsiniz; bu bir.

İkincisi, cari açık gittikçe büyüyor, finanse edilemeyecek hale gelmiştir. Piyasa hareketleri ve dışborç kaynak alınarak bu cari açık kapatılamayacak düzeydedir.

Büyüme, istihdam yaratmıyor; bu ülkenin en büyük sorunlarından biri budur. İstihdam yaratan bir büyüme sağlamadığınız sürece, ülkede sorunların üstesinden gelinmiştir diyemezsiniz.

Kamu açıkları gittikçe büyüyor ve kapatılamıyor. Şimdi de kamu finansman açığımız çok büyük; birlikte bunu kapatmamız lazım.

Bunlar, YTL'nin yeniden enflasyon karşısında yenik düşmemesi için kaldırılması gereken engellerdir; bunu görmemiz lazım. Önemli olan, sürdürülebilirliktir; enflasyonun buraya çekilmesi önemli değildir, bunu sürdürüp sürdüremeyeceğiniz çok önemlidir.

Bakın, bunun dışında, vergi tabana yayılmamış, bir vergi reformu sağlanamamış. Devlet, tuttuğundan vergi alıyor, kimi bulabilirse ondan vergi alıyor ve üstüne binmeye devam ediyor.

Tüm bunlar varken ve biz eğitilmiş insanlarımıza istihdam yaratamazken, istihdamı liyakatle sınırlayamazken, burada, toplumsal bir reform yapıyormuş gibi, bir tek liradan 6 sıfır atılmış olmasını topluma bir hizmet olarak sunamayız.

Yoksul daha yoksullaşmıştır; ülkenin sorunudur; öyle ya da böyle. Yoksulluk sınırındaki insan sayısı artmıştır ve gerçekten, bugün, sokaklarımız, yaşama mücadelesini sürdürmeye çalışan insanlarla dolu.

Tarım reformu ertelenmiştir. Tarımsal yapılanmada, sanayideki yapılanmada çok ciddi sıkıntılar çekilmiştir ve çekilmektedir.

Hukuksal zemine özgü altyapı tamamlanamamıştır bu ülkede.

Bunlar varken, tutup, siz, liradan 6 sıfır atmayı ülkenin istikrarı ve bu istikrarın devamı diye sunarsanız, yılbaşından sonra, geçim sıkıntısı çeken, sosyal devlete inanan ve bundan sonra yaşam standardını yükseltmek isteyen her vatandaş, sizin önünüze "nerede bizim hakkımız, bugüne kadar ne yaptınız" diye çıkacaktır. Biz, onlar adına bugün çıkıyoruz. Bunu yapmayın. Liradan sıfır atılması, popülist bir tarım politikası veya şov malzemesi olarak kullanılmalıdır. Bu, sadece ekonomideki istikrarın sürdürülebilmesi, dış ülkelerdeki parayla dengeli bir rekabet sistemi oluşturulması için şarttır. Eğer, bu çerçevede söylediklerinizi teyit ediyorsanız, arkasına biz de imza atıyoruz; ama "bu, toplumun refahı" diyorsanız, o toplum refaha ulaşınca kadar, her gün burada bunun hesabını soracağız.

Saygılar, sevgiler sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Seyhan.

Sayın milletvekilleri, madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4. - Bu Kanun 1.1.2005 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açıkoylamaya tabidir.

Açıkoylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açıkoylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için 5 dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını, oylama için öngörülen 5 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise, hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını, yine, oylama için öngörülen 5 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Sayın milletvekilleri, sisteme giremeyerek pusula gönderen milletvekillerini arayacağım. O nedenle, arkadaşlarımız Genel Kurul salonundan ayrılmazınlar.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, oylamaya pusula göndererek katılan arkadaşlarımızı okuyorum:

Sayın Rasim Çakır?.. Burada.

Sayın Abdülkadir Aksu?.. Sayın Bakanımız Ali Coşkun Bey kullanmış.

Sayın Orhan Sür?.. Burada.

Sayın Maliki Ejder Arvas? Burada.

Sayın Hakkı Ölkü?.. Burada.

Sayın Güldal Okuducu?.. Burada.

Sayın Algan Hacaloğlu?.. Burada.

Sayın Mustafa Zeydan?.. Burada.

Sayın Yücel Artantaş?.. Burada.

Sayın Sadık Yakut?.. Burada.

Sayın Gülseren Topuz?.. Burada.

Sayın Gürsoy Erol?.. Burada.

Sayın Halil Aydoğan?.. Burada.

Sayın Mehmet Soydan?.. Burada.

Sayın Talip Kaban?.. Burada.

Sayın Abdurrahim Aksoy?.. Burada.

Sayın Ali Osman Başkurt?.. Burada.

Sayın milletvekilleri, Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının açıkoylama sonucunu açıklıyorum:

Kullanılan oy sayısı : 276

Kabul : 276 (x)

Böylece, tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; hayırlı olsun.

Şimdi, Sayın Bakan, yerinden kısa bir teşekkür konuşması yapacaktır.

Buyurun Sayın Bakanım.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; yasanın ve Yeni Türk Lirasının hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum ve hepinize teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Yasanın biz de hayırlı olmasını diliyoruz.

Sayın milletvekilleri, Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları raporlarının müzakeresine başlıyoruz.

8. - *Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/821) (S. Sayısı: 701) (xx)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Komisyon raporu 701 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteği vardır.

(x) Açıkoylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağın sonuna eklidir.

(xx) 701 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Adana Milletvekili Sayın Tacidar Seyhan; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Sayın Başkanım, sayın konuşmacıdan önce, konu teknik olduğundan dolayı, bilgi vermek istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Seyhan, Sayın Bakanımız tasarı hakkında bilgi vermek istiyor; bundan dolayı, ilkönce Hükümete söz veriyorum.

Hükümet adına, Sanayi ve Ticaret Bakanımız Sayın Ali Coşkun; buyurun.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Değerli Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; teknik bir yasa tasarısı olduğu için, vaktinizi fazlaca işgal etmeden, bilgi sunmak istiyorum.

Bakanlığım tarafından hazırlanıp Yüce Meclisin kabulüne sunulan, başta çiftçilerimiz olmak üzere birçok kesimi ve sektörü yakından ilgilendiren ve onlara birçok katkı sağlayacak olan Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı hakkında sizleri kısaca bilgilendirmek üzere huzurunuzda bulunuyorum.

Öncelikle, sistemin dünyadaki durumu hakkında kısa bir açıklama yapmanın uygun olacağını düşünüyorum.

Başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere gelişmiş ülkelerde etkin ve yaygın bir lisanslı depoculuk, WRS ile tanınan ürün ticareti sistemi bulunmaktadır. Örnek olarak, Amerika Birleşik Devletlerinde, federal düzeyde 863, eyalet düzeyinde 6 937 lisanslı depo faaliyet göstermekte, Amerika Birleşik Devletlerinin çok büyük firmaları, dünya çapında yatırımlar yapıp lisanslı depo ağı oluşturmakta, ürün ticaret ve pazarlamasında hâkim rol oynamaktadırlar. Bu borsalar, lisanslı depolarla entegre çalışmakta, teslim şartlı vadeli kontratlar, ürün lisanslı depolardan yapılmaktadır. Böylece, tarım bakanlıkları, üretimden depolamaya, pazarlamadan ihracata kadar birçok enstrümanla tarımı destekleyebilmektedir.

Lisanslı depoculuk ve ürün borsacılığı hakkında diğer önemli bir bilgi de, tamamen özel sektör eliyle yürütülmekte olmasıdır.

Değerli milletvekilleri, sistemin dünyadaki yapısı hakkında bilgi verdikten sonra, müsaadenizle, ülkemizdeki mevcut durum hakkında da kısaca bilgi vermek istiyorum.

Müstahsilin, tüketicinin ve malî yapının adil olarak, aldatılmadan, aldanmadan bu sistemden yararlanması, rekabete açık piyasa ekonomisi şartlarında, ürünün kayda girmesiyle, arza, talebe ve kaliteye bağlı olarak fiyatının belirlenmesiyle mümkün olacaktır. Ülkemizde, ürünler, depolama alt yapısı olmadığından ve teminat olarak kullanılmadığından, arzın yoğun, fiyatların düşük olduğu dönemde elden çıkarılmaktadır. Bu da, üreticilerin zarara uğramasına yol açmaktadır.

Ayrıca, pazara arz olunan ürünlerin, gerek kalite standartları gerekse bunları test eden laboratuvar sistemi yetersizdir, genel kabul görmüş veya güvenilir olmaktan uzaktır. Yine, ürün pazarlanırken kalite unsurları objektif olarak test edilemediğinden, bunlar da fiyata yansımamakta ve kaliteli üretim teşvik edilememektedir.

Diğer taraftan, ticaret borsalarımız il ve ilçe bazında faaliyet gösterdiklerinden, günümüzde ticaret ticaret yoluyla tüm dünyanın pazar olduğu bir dönemde, henüz yetersiz kalmaktadırlar. Bugün ve pamuk dahil tarım ürünlerinin küçük bir bölümü borsa ortamında alınıp satılmakta, büyük bölümü kayıtdışı olarak ticarete konu olmaktadır. Oysaki, şu anda ekonomimizin önündeki en büyük sorunlardan bir tanesi, kayıtdışı ekonomidir.

Bir örnek verecek olursak; pamuğun borsaya arz edilmesi halinde; iplik, faturalı; iplikten dokunan kumaş ve konfeksiyon, faturalı olabilmektedir. Borsaya gelmeyen ürünler ise kayıtdışı ekonomiye kaymaktadır. Kayıtdışı ekonomi de, yine, kayıtdışı istihdamı beraberinde sürüklemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz tarımının üretiminden pazarlamaya kadar yaşadığı sorunların hem ülkemiz açısından hem de Avrupa Birliğine uyum açısından da bir an önce çözümlenmesi gerekmektedir. Tarımsal ürün piyasalarımızın, başta Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'daki gibi sağlam bir yapıya kavuşturulabilmesi için, üretimden tüketime kadar olan tüm safhalarda gerekli sistemi kurmak, müesseseleri oluşturmak zorunludur. Üretimden tüketime kadar olan zincirin halkaları gibi birbirine bağlı olan bu müesseseleri oluşturamazsak, tarımın sorunlarını bütünsel olarak göremeyiz ve sorunlarını aşamayız.

Bu itibarla, Bakanlığımız, tarımsal ürün piyasalarındaki boşluğun doldurulması ve sistemin işleyişindeki eksik halkaların giderilmesi için, ürün borsalarının geliştirilmesi, tarım satış kooperatifleri birliklerinin yeniden yapılandırılması, tarım satış kooperatifi birliklerinin lisanslı depoculuğa entegrasyonu projeleriyle önemli adımlar atmış bulunmaktadır.

Bu projelerin gerçekleşmesine yönelik olarak Bakanlıkça yapılanlara da kısaca değinmek istiyorum. Öncelikle, ürünlerin ulusal ve uluslararası düzeyde pazarlanması imkânını sağlayacak şekilde, mevcut 112 ticaret borsasından sermaye ve altyapısı daha güçlü olanların anonim şirket şeklinde faaliyet göstermeleri ve ürün ihtisas borsalarının kurulması hedeflenmiştir. Bu konu, Meclisimizden geçen 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu içinde yer almıştır.

Yine, Bakanlığımız, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve borsaların katılımıyla hazırlanan Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı mayıs 2004'te Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmiş, kasım ayında Tarım, Orman ve Köyişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarında görüşülüp kabul edilmiş ve Genel Kurula sunulmuştur.

Bu kanun -Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliğinde olduğu gibi- tarımsal ürünlerin depolanması, ürün senedi vasıtasıyla ürünlerin uluslararası düzeyde pazarlanması, ürün sahiplerine daha ucuz kredi imkânı sağlayabilecektir; zira, müstahsil, elindeki lisansı çek ve senet gibi ciro edebilecek, kredi kefaleti olarak kullanabilecektir. Ayrıca, tarımsal ürün ticaretimizdeki kayıtdışılık asgarîye inecek, daha sağlıklı tarımsal üretim ve destekleme politikaları geliştirilebilecektir.

Diğer yandan, ürünlerin standartlarına göre alınıp satılması ve kaliteli ürünlerin daha yüksek fiyatlardan pazarlanmasıyla, kaliteli üretim de teşvik edilecektir.

Sağlanan diğer bir gelişme ise, tarım satış kooperatifleri birliklerinin iştiğal konusu birçok üründe lisanslı depoculuğa geçerek, ülkemiz tarımına ve üreticisine daha geniş yelpazede hizmet sunabilecek olmasıdır.

Gerek ürün ihtisas borsalarının gerekse lisanslı depoculuk sisteminin verimli ve sağlıklı olarak işleyebilmesi için ihtiyaç duyulan vergi düzenlemeleri, vergi muafiyet ve istisnaları konusunda da Bakanlığımız ile Maliye Bakanlığı arasında mutabakat sağlanmıştır. Mutabik kalınan vergi kolaylıkları ve teşvikleri, bu tasarının yasallaşmasını müteakip, Maliye Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacaktır.

Değerli milletvekilleri, konuyla ilgili diğer bir çalışma da vadeli ve opsiyon borsalarının faaliyetine ilişkindir. Üretici ile sanayicilerimizi fiyat risklerinden korumayı amaçlayan vadeli ve opsiyon borsalarının kuruluşu tamamlanmış olup, ilki 2005 yılı ocak ayında İzmir'de faaliyete geçecektir. Ancak, vadeli borsaların etkin şekilde faaliyete geçebilmesi için, vadeli borsaların tamamlayıcısı ve altyapısı olan ürün standartları ve lisanslı depoculuk sisteminin, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de kurulması mecburiyeti bulunmaktadır. İşte, bu yasa bu imkânları beraberinde getirecektir.

Ürün ihtisas borsacılığı ve lisanslı depoculuk sistemi, üreticilerimize, sanayicilerimize, ürün borsalarına ve birçok kesime fayda sağlayacaktır. Şimdi, bu faydalardan kısaca bahsetmek istiyorum.

Üreticilerimize sağlayacağı faydalar şunlardır:

Mahsullerini depolayabilecekleri güvenli, sigortalı ve sağlıklı depo imkânı.

Fiyatların düşük olduğu hasat döneminde ürünlerini satmak yerine lisanslı depolara koyarak, karşılığında alacakları ürün senetlerini teminat olarak göstermek suretiyle, uygun koşullarda kredi temini.

Ürünlerin objektif laboratuvar koşullarında standartlarını belirleme ve kalite unsurlarına göre fiyat talep etme kaliteli üretimi teşvik edecektir.

Nakliye maliyetinin en aza indirilmesi mümkündür.

Ürünü çevresindeki bir iki tüccara satma yerine, ürünün senedinin ürün borsalarında satışa sunulması nedeniyle, çok sayıda alıcının rekabetinden yararlanma ve daha yüksek kazanç elde etme.

Sistem, sanayici ve tacirlerimize de kolaylıklar ve faydalar getirmektedir. Depo inşa etme maliyetinden kurtulma ve asli faaliyet konusuna yoğunlaşma.

Talep ettikleri miktar, tür ve kalitedeki ürünü, güvenilir şekilde, elektronik ortamda, mekân sınırlaması olmaksızın, kısa zamanda temin etme.

Ellerinde tutacakları ürün senetleriyle, ileride olası fiyat farklılıklarından korunma, risklerini azaltma ve işletmelerinin kâr-zarar durumunu tahmin edebilme, ki, bu konu en çok ihracatta önem kazanmaktadır; o bakımdan, maliyetlerini hesaplayabilme bakımından, üretim siparişini aldığı anda, ileriye dönük olarak, ya vadeli borsadan alacağı mallarla ya da ürün senetleriyle maliyetlerini kontrol altında tutabilecektir.

Ellerindeki ürün senetleri vasıtasıyla, işletmelerinin ürün ihtiyacını garanti altına almak yanında, bu senetleri teminat olarak kullanarak, bankalardan kredi sağlayabileceklerdir.

Ellerinde ürün senedi bulunan sanayicilerin, tacirlerin fabrika ve işletmelerine en yakın lisanslı depodan ürünü teslim almasıyla, gereksiz ürün taşımacılığının en aza indirilmesi ve nakliye masraflarının düşmesi konularında faydalar sağlanacaktır.

Sistem, ürün borsalarımıza da kolaylıklar ve faydalar getirmektedir. Ürün senedi ticaretiyle tes-cil gelirlerinin artması.

Ürünün alıcı ve satıcılarını çok daha büyük bir platformda bir araya getirecek, gerçek fiyat oluşumunun ve işlem hacminin büyümesi.

Elektronik ticaretin gelişerek, ürün ticaretinin yaygınlaşması.

Borsaların gerçek işlevlerine dönmeleri, modern bir yapıya kavuşmaları ve uluslararası borsa sistemine girebilmesi.

Güçlü ve modern borsaçılık yapısıyla, ülkemizdeki ürünlerin pazarlanması yanında, içerisinde bulunduğumuz coğrafi bölgedeki ülkelerin ürünlerini de pazarlama ve ticaretten daha büyük pay alma imkânı.

Ülkemizdeki zayıf, verimsiz ticaret borsalarının birleşmeye ve ürün ihtisas borsalarına dönüş-meye teşvik edilmesi gibi faydalar getirmektedir.

Sistemin sağlayacağı diğer faydalar ise şunlardır:

Ürün senedi aracılığıyla, yatırımcılar için, hisse senedi, döviz, altın, faiz gibi yatırım araçlarına alternatif bir yatırım aracı olması.

Standartı belirlenmiş ürün ve lisanslı depo sistemiyle, tarım ürünlerinde vadeli piyasalara geçişte altyapı oluşturulması.

Elektronik ticarete büyük bir potansiyel oluşturulması.

Ürün analizi, depolanması, sigortalanması ve kredi kullanılması nedeniyle, bu sektörlerle yeni gelirler ve iş alanları kazandırılması.

Lisanslı depoların ve ürün ihtisas borsalarının, yurt içerisinde ve dışında açacakları şubeler vasıtasıyla, ürün pazarlamasında ve dağıtımında büyük kolaylıklar sağlanması.

Sistemin getirdiği avantajlar nedeniyle, tarımsal ürün ticaretinin kayıt altına girmesi.

Yeni doğacak lisanslı depoculuk ve laboratuvar sistemiyle, banka ve sigorta sektöründe yeni iş alanlarının oluşturularak istihdama katkı sağlanması şeklinde sıralamak mümkündür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; söz konusu tasarı, özellikle, kayıtdışı işlemler ve üreticilerimize yeni pazarlama imkânları sunmanın yanında, ülke ekonomisine birçok alanda katkı sağlamak gayesiyle hazırlanmıştır. Aynı zamanda, kesimler arasındaki haksız rekabeti de önleyecektir.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim. İlginize ve desteklerinize şimdiden teşekkür ederek, yasanın hayırlı olmasını diliyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Adana Milletvekili Sayın Tacidar Seyhan; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

CHP GRUBU ADINA TACİDAR SEYHAN (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Yasa, önemli bir yasa, Sayın Bakan bilgi verdi; ama, dikkatlerinizi verirsiniz, biz, tasarıyla ilgili görüşlerimizi bildirirken, uygulamada doğabilecek aksaklıkları da beraberinde dile getirmek istiyoruz.

Öncelikle, konuyla alakalı değil; ama, Başkanlık Divanına da bir uyarıda bulunmak istiyorum. Bildiğiniz gibi, 2 gün önce, mükerrer oy tartışması yaşandı. Bugün de, yeniden, pusulalarla, sisteme giremeyen arkadaşlar oylamaya katıldı. Arkadaşlar, bu işin çözümü basit. Başkanlık Divanımız buldukları yere, ana sisteme bağlı bir terminal bağlarsa, kişinin burada olup olmadığını kontrol ederken, o kodlama sistemiyle terminalden veri girişi yaparlarsa, zaten oturduğumuz yerden veri girişi yaptığımızda, oylama yaptığımızda, en son kullandığımız oy geçerli kabul ediliyor. Pusulada verilen oy mükerrer oy haline dönüşmez, sistem onu bulunduğu yere yeniden yazar. Bu iş bu kadar kolay. Maliyeti çok yüksek değil. Yapılacak şey, Başkanlık Divanındaki Kâtip Üyelerden herhangi birinin önüne bir sistem kurulması ve kodlama sistemiyle bu oyların okunma sırasında oraya girilmesidir. Bundan sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinde de böyle sıkıntılar yaşanmaz. Bu bir öneridir. Dikkate alacaklarını umuyor, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, şimdi üzerinde konuştuğumuz, Sayın Bakanın anlattığı, bir mağazacılık sistemi. "Public warehouse" dediğimiz sistem, umumî mağazacılık olarak adlandırılıyor. Sayın Bakanımızın söylediği gibi, Amerika'da bu sistem uygulanıyor. Zaten bu sistem, Dünya Bankasıyla bir program çerçevesinde yürütülüyor idi bugüne kadar ve bu tasarı ondan sonra görüşüldü ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin huzuruna getirildi. Mevcut durum tespit edildi; ama, bir miktar da ben tespit edeyim ki, konunun ve yasanın aksayacağı yerleri anlatabilmemiz açısından bu çok önemli.

Hasat dönemindeki arz nedeniyle piyasada bir fiyat düşüşü var; çiftçi bundan mustarip. Bunu ortadan kaldırmak istiyoruz. Zaten bizim tabanfiyatlarımız da hiçbir zaman vaktinde açıklanmadığı için çiftçi çok ciddi sıkıntı çekiyor. Bunu bir kenara koyalım. Birincisi bu.

Değerli arkadaşlarım, ikincisi; çiftçinin acil finansman gereksinimi var, desteklemeler -ne kadar yerine ulaştığı birazdan konuşacağız- bunu karşılayamıyor ve mahını tüccara kaptırıyor, çoğunlukla normal tabanfiyatın daha altında kaptırıyor. Bu iki.

Üçüncüsü; sonbahar aylarında, özellikle hasat döneminde bir spekülasyon yaşıyor. Bu spekülasyondan, hem piyasa hem çiftçi olumsuz etkileniyor. Bu da, çok temel bir sorundur; bu kanun tasarısına temel teşkil ettiği için söylüyorum.

Dördüncüsü; işleyen bir sektörümüz var; öyle veya böyle işliyor; ama, bu sektörün, zamanında uygun kalitede ürün verme sorunu da var. Birincisi, zamanında veremiyor, ikincisi, uygun bir standartta veremiyor. Bunun için de bir düzenleme ihtiyacı var; çünkü, bu kanun, bir piyasa düzenlemesidir; piyasayı serbestleştirmek değil -az önce bir yerde konuştuk arkadaşlarımızla- o piyasayı, belli bir sisteme bağlamak, piyasayı düzenlemektir; onun için yapıyoruz bu kanunu.

Beşincisi; en önemli nokta da, kamu finansman güçlüklerinin, zorluklarının önüne geçmek. Bakın, bu beş temel konu var; bunu aklımızdan çıkarmayalım.

Bir de, Türkiye'de bir borsa sistemi var. Yaklaşık 100 borsamız var; 90 borsa, tescil ofisi gibi -borsadaki arkadaşlarımız alınmasın; bu böyle, gerçek- sadece tescil ofisi görevini yapıyor ve sadece 10 borsamız da spot piyasa işlemleri yapıyor. Dolayısıyla, bu sorunları gidermek bir hedef olduğu gibi, bizim için ikinci hedef de, borsayı hareketlendirmek, canlandırmak, vadeli piyasa sistemine uygun hale getirmek; temel hedef budur.

Peki, burada ne yapılacak; şimdi, ona geliyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım dedi ki: "Amerika Birleşik Devletlerinde bu uygulanmaktadır." Doğru; uygulanmakta ve en iyi uygulandığı yer orası; ama, farklılıklar var -eksik tanımladığı için- bire bir, bu yasamız ona uyumlu değil.

Bir kere, Amerika Birleşik Devletlerinde, Tarım Bakanlığı ayrı, tarımsal depoculuğun uygulandığı bakanlık ayrı değil; aynı bakanlığın içerisinde "Çiftlik Ürünleri Ajansı" diye bir ajans var. Orada da, "Ürün Operasyonları" bölümü var. Bu bölüm, lisanslı depoculuk işlemlerini yapıyor; birinci farklılık bu. Bizde tarım politikasının yürütüldüğü yer ayrı, tarımsal depoculuğun yürütüldüğü yer ayrı; birinci sorunumuz bu. Bu yasa kurgulanırken de, tarım politikasının bir uygulama aracı olarak görülmemiş, uygulama aracı gibi kurgulanmamış. Şimdi, anlatacağım eksikliklerden dolayı bu kaniya varıyorum. Haa, yasaya karşı mısınız?.. Hayır, değiliz. Cumhuriyet Halk Partisinin Programında var. Biz de bir lisanslı depoculuk sistemini savunuyoruz; ama, tarım politikasıyla ilgili, ona göre kurgulanmış bir tarımsal depolama mantığını savunuyoruz.

Şimdi, devam ediyorum. Avrupa Birliği istiyor... Dünya Bankasıyla birlikte yapıyor gerçek- ten. Bir tarımsal depoculuk sistemi, Avrupa'nın birçok ülkesinde var, ama, her yerde yok. İtalya'da borsa yok ki! İşleyiş biçimi de, birçok yerde böyle değil. Avrupa'ya da bir göz atarsak, bir müdahale kurumu var Avrupa'da. "Intervention Agency" dediğimiz müdahale kurumu, piyasalara müdahale ediyor, kamu stokunu kontrol ediyor, spekülasyonlara meydan vermeden, ürünün dengeli olarak, belli bir fiyattan pazarlanmasını sağlıyor.

Bunun dışında, bir sistem daha var Avrupa'da; "paying agencies" denilen sistem de, ödeme kurumlarını temsil ediyor. Bu da finansman konusunda doğabilecek güçlükleri ortadan kaldırıyor.

Şimdi, buradaki kurgulamada benim iddiam şu: Siz, tutacaksınız, tarım politikasını, lisanslı depoculuk sistemini Amerika'dan alacaksınız, kurgulayacaksınız, yönetsel biçimini, uygulama biçiminin bir kısmını da Avrupa'dan alacaksınız, bu sistemin olmadığı yerden. Böyle bir şey var mı yok mu, maddelerde arkadaşlarımız açacak.

Şimdi, daha açık bir anlatıma geçmek istiyorum değerli arkadaşlar. Bu tasarı -amaçlarını da Sayın Bakanımız söyledi, buna hiçbir itirazımız yok- gündeme getirildiğinde her yerde aynı şey amaçlanmıştı; birincisi, ticareti kolaylaştırmak. Eğer, böyle bir tasarı yoksa, piyasada ticaret kolay değil, satışın ve alışın garantisi olmadığı için, denge olmadığı için bu iş zor. Depolanma için yaygın bir sistem oluşturacağız bu tasarıyla, doğru ve bununla kalmayacağız, malların emniyetini sağlayacağız bir sigorta sistemiyle ve fonla. Ürünleri sınıf ve derecelerine ayıracağız. Bunları da özellikle sayıyorum, birazdan zorlukları anlatacağım diye sayıyorum. Mülkiyeti temsil eden finansmanı da, teslimi sağlayan bir ürün senedine dönüştüreceğiz, ürünün kalitesi olacak, miktarı olacak üstünde ve piyasaya sunacağız bunu. O da doğru. Yapılması gereken budur. Standartları belirlenmiş olan ürünlerin de ticaretini geliştireceğiz. Buraya kadar kabulümüz değerli arkadaşlar.

Birincisi, kuruluş. Kuruluşta yaklaşık 1 trilyon lira sermaye arıyoruz bu kanunda. Küçük yerlere gidilip depo kurulamayacak. Belki taşımada bir güçlük çekilecek. Burada Toprak Mahsulleri Ofisi devreye girecek. Ürünü uzak yere götüremeyecek çiftçinin oraya götürmesi lazım. Kuruluş aşamasındaki birinci sıkıntı bu. Arkadaşların değineceği için ana başlıklarla geçiyorum.

İkincisi, teminat ve sigorta. Ürünleri bir sigorta sistemine bağlıyoruz; ama, bununla kalmıyoruz, bir de çiftçi ürünü depoya teslim edecek.

Dilerseniz, ben onu yapmak istiyorum; bu lisanslı depoculuk nedir, önce onu anlatayım, sonra bunları anlatayım.

Lisanslı depocuya çiftçi malını götürecektir, burada ürünler sınıflandırılacak. Sınıflandırıldıktan sonra alınan ürünün kalitesine bakılarak, getiren çiftçimize bir ürün senedi verilecek. Bu ürün senedi makbuz niteliğinde olacak. Bu ürün senedini götürüp bir finans kurumuna verdiğinde belli oranında oradan kısa vadeli ve düşük faizli kredi alabilecek. Sistemimiz bu. Buraya da bir fon getiriyoruz. Depocuyla veya malın durumuyla çiftçi arasında bir ihtilaf yaşanmasa bu fon, çiftçiye bu bedeli ödeyecek. Teminatlar arasında bir nakit teminat var, bir de gayrimenkul teminat var, ama, fondan ödeme nakden yapılacak çiftçi mağdur olmasın diye, bilahare, buradaki gayrimenkuller satılarak, o para yeniden kasaya nakit olarak aktarılacak. Bu sistemde, işleyiş açısından farklılık yok ve bir sıkıntı yok. Yalnız, bu fon, şimdiki durumuna göre -dikkatini çekiyorum Sayın Bakanımın- Borçlar Yasasına göre bir çelişki teşkil ediyor; buna dikkat etmek lazım. Fonun olması lazım; ama, Borçlar Yasasıyla -hukuki altyapı açısından- mutlak surette uyumun sağlanması lazım.

İkincisi, sınıflandırma değerli arkadaşlar. Sınıflandırmayı iki türlü yapmamız lazım Türkiye'de. Yetkili sınıflandırıcılar bu sınıflandırmayı yapacak. Her ürünü boyutuna göre sınıflandıramazsınız. Ürünün fiziksel sınıflandırması ayrıdır, kimyasal sınıflandırması ayrıdır. Şimdi, Sanayi Bakanlığı bu işi üstleneceği için -bu konuda teknik yapılanma Tarım Bakanlığında- ayrı bir teknik yapılanma oluşturmak oldukça güç olacaktır, oluşturulmayacaktır demiyorum; ayınlığın yaratacağı sorunlar... Sınıflandırma, öyle, bildiğiniz gibi kolay değil. Ürünü kanştırarak, tek ürün haline getireceksiniz. Özellikleri bakımından, tohumları aynı tarlaya da atsanız, kimyasal açıdan farklı ürün alabilirsiniz. Onun için, çok önemli bir sınıflandırma mekanizması kurmak lazım.

Diğeri, depolama sistemi. Ürünler, aynı ürün dahi olsa, Egedeki pamuk ile Akdenizdeki pamuğu karşılaştıracaksınız; çok ciddi sıkıntılar var bu konuda, biliyorsunuz. Balyalı depolama ile diğer tür depolamayı ayıracak sistemi de kurmak zorundasınız. Öyle, her şey göllük güllüştürmüyor. Gerek bazı ürünlerdeki soğutma tertibatından dolayı gerek yalıtımdan dolayı gerek konumdan dolayı, elimizde elverişli sayıda depomuz yok. Belli sayıda depomuz var; ama, yeterli sayıda depomuz yok. Ürünlere göre, depolara ayrı ayrı özellikler getirmek lazım. Depolar için standartlar ayarlanırken, Bakanlığın, ürüne göre depoları belirleyip, farklı standartlara depoları mutlaka bağlaması lazım.

Borsa da önemli; borsada ne olacak bu ürünler?

Şimdi, değerli arkadaşlar, Sayın Bakan söyledi; ama, Amerika'da bu paranın belli bir kısmını çevirmiyorlar, hepsini çeviriyorlar; CCC gidiyor, gerektiğinde bu ürünleri alıyor ve çiftçinin finansman açığını kapatıyor.

Şimdi, bakın, tarım politikasından ayrı yürütüldüğü için, bizim çiftçimiz bu konuda çok ciddi sıkıntılar çekecek. Bir çiftçi, malını götürüp yok fiyatına tüccara satmış; bununla elindeki makbuzu, yani, ürün senedini satmış ne fark eder; hiçbir şey fark etmez. Peki, ürün senedini yok pahasına satmasının önüne nasıl geçeceğiz; tarım politikasıyla. O nedenle, bu sistemi, tarım politikasından bağımsız gibi düşünüp, hemen işleme alındığında istikrar sağlayacakmış gibi görmek son derece sakıncalıdır. Bu, onun ürünüdür. Gerekli altyapıyı, kamu desteğini sağlamadan bu sistemi işler hale getiremeyiz; bu, hepimizin takdiridir. Olabilecek aksaklıkları söylüyorum, zamanında önlem alabilelim diye söylüyorum; buna karşı değilim değerli arkadaşlarım.

Tabii, Türkiye uygun zemine sahip mi, Türkiye'de bu yapıda ne gibi bozukluklar var; ona da bir bakalım.

Bizde, ülke çapında bir ürün standardizasyon sistemi yok arkadaşlar, şu anda yok; bunun oluşturulması lazım; bu, bir.

İkincisi; çeşit sayısı indirgenmemiştir; yani, Türkiye'de, ürün homojenize bir yapıda değil. Bu, ikinci önemli tespit, altyapı açısından söylüyorum.

Üçüncüsü; az önce söylediğim gibi, sağlıklı depolamaya uygun tesis varlığımız yok bizim, yeterli değil.

Dördüncüsü; hukukî altyapımız sağlam ve sağlıklı değil, depolamayı karşılamıyor.

Bilişim vasıtasıyla ürün senetlerinin kullanılmasını öngörüyoruz; ülkemizde bunu sağlayacak yeterli bilgi işlem altyapısı da yok. Bu da önemli sorunlarımızdan biri.

Finans sistemini sisteme katabilecek miyiz; sanıyorum, katabileceğiz; çünkü, anonim şirket bazında bu işler yapılacak ve borsalarımızda vadeli alımlar borsaları devreye giriyor; bunlar devreye girdiğinde bu sistem işleyebilir; yani, altyapı şimdi yok; ama, yakın bir zamanda bu altyapı oluşacak; bunu, bir engel olarak söylemek istemiyorum; yalnız, bunun olması lazım. En önemlisi de, ülke ekonomisinin düşük faizle seyretmesi ve stabil bir altyapıya oturmasıdır; bu, bizim ülkemizde yok. Onun için bu yapılanma da, Türkiye'de, bu şekliyle oturmaz; bir istikrarı teminen ortaya çıkar.

Değerli arkadaşlar, az önce söylemiştim, kimyasal analiz olmaksızın bazı ürünlerin sınıflandırılması mümkün değildir. Önemli bir laboratuvar ve bilgi desteğine ihtiyacımız var. Bu nedenle, Tarım Bakanlığıyla entegre bir yapının mutlaka kurulması lazım. Nasıl bir entegrasyon sağlanır bilmiyorum; ama, bunu sağlayacak, değerli, bilgili arkadaşlarımız var. Bir altyapıyı, mutlaka, hem pazarlama hem finansman hem de tarımsal yapılanma tekniği açısından sağlamamız lazım; aksi takdirde, ayrı ayrı yerlerde bu işi yürütmemiz mümkün değil.

Değerli arkadaşların, bu düzenlemeler yapılırsa, piyasada kurgulanmış lisanslı depoculuk sistemi, bu sistem, hedeflenen amaçları yerine getirebilir mi şöyle bakalım: Özellikle hububat sistemi için bir tespit yapmak istiyorum. Bize, kamu finansmanının zamana yayılmasında bir olanak sağlayabilir; bunu, bir kenara koyuyorum. Üreticinin ivedi nakit gereksinimini sağlayabilir mi? Eğer, siz, üreticiyi, tarlada sorununu çözmeden depoya getirirseniz, üreticinin nakit sorununu çözmemiş olursunuz. Yapılması gereken, üreticinin, ürünü depoya getirmeden önce sorunlarını asgarîye indirmiş olmaktır.

Değerli arkadaşım Sayın Acar bana bir bilgi verdi; dedi ki: "Biz, çiftçiye, destekleme, 3,7 katrilyon lira dağıttık."

Şimdi, arkadaşlar, standardizasyon, ürün kalitesi açısından ve finansman açısından çiftçiye ekerken yardımcı olmazsanız, bu sorunların hepsini pazarlama anında çözmek mümkün mü?! Bu sistem onu kaldırmaz. Keşke Tarım Bakanı da burada olsa. Şimdiki tarım politikasında ortaya atılan -yağlı tohumlardan tutun, hububattan tutun- sistem pazarlama tekniği açısından bir uyumu dengeli olarak götürmeye yeterli değil. Siz, tarlada ekerken, ürüne dayalı bir teşvik sistemi, bir planlama sistemi, orada standardizasyonu belirlemezseniz, orada çiftçiyi rahatlatmazsanız, ekerken fazla borçlanmasının önüne geçemezseniz, elindeki ürün senedine verdiğiniz küçük miktardaki teşviklerle çiftçiyi sorunsuz olarak pazarlama sistemi içerisinde rahatlatamazsınız, sorununu çözemezsiniz, bu büyük bir engel.

Piyasa spekülasyonlarını önler mi; doğru işlerse bu sistem, önler; çünkü çiftçinin ihtiyacı yoksa, uygun tarihte satabileceği günü beklerse ve yeterli krediyi alabilirse bu çiftçi, spekülasyonlardan etkilenmez; ama spekülasyonlardan etkilenmemesini -sürem çok azaldı, sanıyorum şahsım adına konuşmaya kalacak- sağlayabilmeniz için değerli arkadaşların, piyasada, mutlaka kamu desteğini sağlamamız lazım; yani devletin -ki, bizim getirdiğimiz sistemde bu çok zayıf, şahsım adına konuşmada bizzat onu anlatacağım, bu sistem çok zayıf- kamu stoku yaratmasını mutlaka sağlamak zorundasınız.

Amerika'da o söylediğimiz sistem...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Seyhan, eğer arzu ederseniz şahsınız adına olan konuşma sürenizi veririm, kesmiş olmam. Devam etmek ister misiniz?

TACİDAR SEYHAN (Devamla) - Evet, lütfen.

BAŞKAN - Buyurun.

TACİDAR SEYHAN (Devamla) - Çok teşekkür ederim. Daha derli toplu oldu, Başkanın hoşgörüsü için çok teşekkür ediyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşacak milletvekili arkadaşımından da özür diliyorum, usulen sırasını almış oldum.

Değerli arkadaşlar, lisanslı depoculuğun uygulanacağı ürünleri ben size bir sayayım, ona göre tehdidi ortaya koyayım. Bu ürünler: Hububat, bakliyat, pamuk, tütün, fındık, yağlı tohumlar, bitkisel yağlar ve şeker; yani, bu ürünlerin tamamı, şu anda neredeyse kamusal müdahale alımlarının dışına çıkarılmış tarım politikamızda. Bu ürünlere kamusal müdahale alımı şu anda yapılmıyor. Toprak Mahsulleri Ofisimiz var, önce bakliyat konusunda kamusal alımdan dışarı çıkmış, daha sonra hububat yönünden yavaş yavaş çıkmaya başlamıştır. Eğer biz Toprak Mahsulleri Ofisini, kamu stokunu sağlamayacak şekilde bu sistemin dışında bırakırsak, piyasadaki spekülasyonu ortadan kaldıracak müdahale yetkisini vermezsek -ki, bu tasarıya göre bir AŞ olacak- bu sistem baştan çöker; bir, depolar oluşana kadar piyasadaki spekülasyon çiftçiyi bitirir; ikincisi, kamu stokunu hiçbir şekilde sağlayamazsınız.

Sayın Bakanım, özellikle dikkatinizi çekiyorum, Amerika Birleşik Devletlerinde böyledir; kamu stoku kurgulanmıştır, tarım politikasına endekslenmiş ve uygulanmaktadır ve Amerika Birleşik Devletlerinde, ürün senetlerinin, makbuzların finanse edilmesi açısından, devlet belli bir oranda bu işi yüklenmiştir, gerekirse tümünü paraya çevirmektedir. Bu iki şeyi görmezden gelerek, tasarıda her şeyi hallettiğimizi düşünmemeliyiz.

Burayı da atlıyorum; çünkü, Toprak Mahsulleri Ofisi konusunda arkadaşlarımız değişik bilgiler verecek.

Şimdi, bu saydığımız ürünler içerisinde -bundan sonra o kanun da geliyor ama- en büyük sıkıntımız şu: Tarım politikasıyla ilintili dedik; ama, ülkede bir tohumluk politikamız da yok. Tohumluk politikamız olmazsa, tarlada ürün standardizasyonunu artırmazsanız, biz, her şeyi mağazacılık sistemi içerisinde depoda nasıl sınıflandıracağız; böyle bir şey mümkün mü? Söyleriz ve deftere yazarız; ama, uygulayın, görelim o zaman! Böyle bir şey mümkün değil. Özellikle bu konunun da dikkatle ele alınması lazım değerli arkadaşlar. Neredeyse Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının kullandığı tarımsal krediler sıfırlanmıştır. Bu kredilerin dışında, tarım politikasına mantıklı, makul, ürüne dayalı, zamanında finanse edilebilen bir teşvik sistemi getirilmek ve teşvikler, toprağa ürün atılırken -ürüne göre- çiftçiye verilmek zorundadır. Şu anki teşvik sistemiyle bu işin yürümesi de mümkün değildir.

Değerli arkadaşlarım, "Sanayi ve Ticaret Bakanlığının kontrol ve denetimi altında" denilmiştir. Biz, bu iş orada yapılamaz demiyoruz; tarım politikasıyla entegre olarak işleyebilmesi için -ülkemizde yapabilecek bir şey yok, ticarî yapılanmalar burada düzenleniyor; ama- arada bir entegrasyonun mutlaka kurulması lazım. Buna tekrar dikkat çekiyorum.

Değerli arkadaşlar, üründe, Türkiye'de çiftçinin sorununu kısa vadeli krediyimş gibi görerek, bugün bu ürün senedinin işleyeceğini düşünmek de bir yanılgıdır. Türk çiftçisinin sorunu, kısa vadeli kredi değildir. Bir kere, bunu önceden kabullenmek lazım. Türk çiftçisinin sorunu, yatırım maliyetlerinin, yani, altyapı maliyetlerinin yüksekliği, mazotu, gübresi ve bunun dışında, tohumluğun maliyetlerinin yüksek olmasıdır ve bu malı tarladan aldıktan sonra değerlendirebilecek güne gelinceye kadar çok ciddi sıkıntıları üstünde taşımasıdır.

En son olarak şuna değinmek istiyorum: Arkadaşlar, ürünü belli standartlara kavuşturup depoya götüreceksiniz.

Bir de, tüketici ayağına bakmak istiyorum. Eğer siz ürünü sağlıklı standartlara kavuşturmazsanız, dengeli olarak stoklamazsanız, borsada zamanında işlemezsensiz, ürün işleyiciye kaliteli ve zamanında ulaşmazsa, bu sefer, piyasa sıkıntı çeker. Bugünkü tarıma dayalı sanayi en büyük sıkıntılardan biri de budur. Onu sağlayacak sistemi mutlaka işletmek zorundasınız. Burada sıkıntı olduğu için, buralarda maliyetlerde yüklenme olduğu için, tüketiciye de maliyetli yansıyor. Tarıma dayalı sanayi en büyük problemlerinden biri bu; onun için, özellikle, kanunda yoksa dahi, yönetmeliklerde bu saydıklarının ayrı ayrı ve sistemli olarak düzenlenmesi lazım.

Değerli arkadaşlarım, Avrupa Birliği hepimiz için önemli, ama, Avrupa Birliği açısından da bir şey söylemek istiyorum. Avrupa Birliğinde üreticinin rekabet şansını artıracak temel koşullar şunlardır:

- 1- Ürün standardı,
- 2- Uygun depolama,
- 3- Uygun ticaret, ihracat politikası.

Biz, hisse senedine dönüşüreceğiz; ama, devletin oturmuş bir ihracat politikası olmalı, çiftçi de bundan maksimum derecede yararlanacak şekilde teşvik edilmelidir. Bunu da yapmadığımız sürece, hububatta ve diğer ürünlerde, yine, biz, ürünümüzü yerinde, zamanında, verimli değerlendiremeyeceğiz, uygun olmayan politikalarla ihracat yerine ithalat yapmaya devam edeceğiz.

Biz, Avrupa'nın en büyük tarım ülkelerinden biriyiz; olmamız gereken nokta, Avrupa'nın tamamına kaliteli tarım ürünü satan ülke konumudur. Bu konuma gelinceye kadar -bu sözlerim de Tarım Bakanlığımıza- tarımda uygun yapılanmanın sağlanması lazım, tarımsal yapılanmada ciddi bir reformun ortaya konulması lazım. Bunda da, yağlı tohumlardan tutun, tohumculuğun gelişimine, tohumculuğun gelişiminden organik gıdaların denetimine, inorganik ürünlerin ekilmesine, denetlenmesine kadar, hem üretim anında hem denetleme anında, insan sağlığı açısından, verimli kullanım açısından ne yapılması gerekiyorsa, biz hazırız.

Bu ülke hepimizin. Bu saydıklarının hiçbirini bir eleştiri olarak almayın, yanı öbür gün önümüze çıkacak.

Eğer, siz, tarımda yeniden yapılanmayı es geçerseniz, burada pazarlamayla arasındaki entegrasyonu sağlayamazsanız, çiftçi bugünkünden daha geriye gidecektir. Bugünkü durum, tarlanın icar fiyatı ile tarladan alınan kârın eşitliğinin bile sağlanamamasıdır. Çoğu çiftçi, tarlasını ekmek yerine icara vermiş olmayı, kiraya vermiş olmayı daha kârlı saymaktadır.

Ben, bu tasarının, tüm ülkeye, çiftçilerimize, pazarlamada, tarımsal sanayide çalışmasını yapan tüm üreticilerimize ve ülkemizde bu tasarıdan faydalanacak tüm vatandaşlarımıza, sağlıklı, huzurlu bir tarımsal yapılanma ve fayda getirmesini umuyor; tasarıda emeği geçen bütün arkadaşlara, Grubum ve şahsım adına sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Seyhan.

Sayın milletvekilleri, birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.07

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.26

BAŞKAN: Başkanvekilli İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Harun TÜFEKÇİ (Konya), Ahmet KÜÇÜK (Çanakkale)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

701 sıra sayılı Kanun Tasarısının müzakerelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

8. - *Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köy İşleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/821) (S. Sayısı: 701) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Tasarının tümü üzerinde, AK Parti Grubu adına, Aydın Milletvekili Sayın Ahmet Rıza Acar: buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET RIZA ACAR (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı üzerinde, AK Parti Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce konuşan, Anamuhalefet Partisi sözcüsü, değerli dostum Sayın Seyhan'ın konuşmasından şunu anladım: Acaba Türkiye'de hiçbir şey yok mu?! Bakın, Türkiye'de bugün, 19 000 000'u aşkın, 20 000 000 ton buğday üretiliyor, 10 000 000 tona yakın arpa üretiliyor, 850 000 ton ayçiçeği üretiliyor, 250 000 ton nohut, fasulye ve benzeri ürünler üretiliyor, 2 200 000 ton civarında pamuk üretiliyor. Bütün bu mallar, bütün bu ürünler, yıllarca, onlarca yıldan beri ticari faaliyet olarak yürütülüyor, yürüyor. Hatta, lisanslı depoculuk usulünün amatörcü uygulamasını, üreticilerimiz, tüccarlarımız, tacirlerimiz, sanayicilerimiz bilfiil yapmaktadırlar. Nasıl yapıyorlar: üretmiş oldukları ürünlerini, zaman zaman, gerek çırçır üreticisine gerek sanayiciye gerekse bunun ticaretini yapan firmalara, şahıslara, karşılıklı güven esasına, ticaretinin düzgünlüğüne inanç esasına üzerine bina edilmiş emanet bırakılır; bir ay, iki ay, üç ay, beş ay sonra hesabını görmek anlayışıyla.

İşte, biz, bunu, şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi olarak önünüze getirdik. Hukuki altyapısıyla ve tüm dünya ülkelerinde uygulanan şekliyle inceleyerek, Türkiye'de de fiili olarak borsalarımızı ziyaret ederek, Polatlı'da, Konya'da nasıl işliyor bu borsalar, nasıl alım satım yapılıyor diye inceleyerek, Türkiye'ye özgü bir kanun haline getirdik. Hukuki yapısı itibarıyla, işleyişi itibarıyla, denetimi itibarıyla Türkiye için ilk olan bir lisanslı depoculuk, tarım ürünleri lisanslı depoculuk kanunu olarak karşınıza geldi. Bu, uzun yıllardan beri yapılması gereken bir kanundu. On yıl, yirmi yıl, otuz yıl, kırk yıl, hatta, belki elli yıl önce çıkması gereken bir kanundu; niçin çıkmadı diye ben düşünüyorum. Ülkemizin tarımsal ürünlerinin pazarlanmasıyla ilgili, ticaret borsalarımızın rolleri gözetilerek, Türkiye'ye özgü hazırlanmış bir kanun olarak getirmiş bulunuyoruz. Dünya örneklerinden elbette istifade edeceğiz ve ettik de. Gelişmiş ülkelerdeki deneyimler ve onların uygulamaları bize aynı zamanda örnek olmak durumundadır diye düşünüyorum. Bu bir yeniliktir, bu bir reformdur; bu, daha yeni olarak uygulanca, yarın mutlaka ki, aksaması olabilir, mutlaka ki, daha değiştirilecek maddeleri olabilir, ilave edilecekler olabilir; bunu da yapacağız, bunu da uygulayacağız diye düşünüyorum.

Görüştiğimiz bu kanun tasarısının öncelikle amacına baktığımızda, tarım ürünlerinin ticaretini kolaylaştırmak, yaygın bir sistem kurarak depolanmasını sağlamak, ürün sahiplerinin mallarının emniyetini sağlamak, kalitesini korumak, ürünlerin sınıf ve derecelerini saptamak, kişiler arasında ayırım yapmadan ürünlerin depo kabulünü temin etmek, ürünlerin mülkiyetini temsil eden, finansmanını, satışını, teslimini sağlayan, ürün senedi çıkararak standartları belirlenmiş tarım ürünleri ticaretini geliştirmek, tarım ürünleri lisanslı depoculuk sisteminin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Peki, bu amaç ve gayeye hizmet edecek piyasaların daha iyi oluşmasına imkân hazırlayacak, öncelikle, üreticinin haklarını koruyacak, ticareti çok hızlı geliştirecek bu kanunun yazılması, hayata geçirilmesi, uygulanması çok mu zordu da bugüne kadar beklendi; işte, bunu anlamak zor diye düşünüyorum.

Buradan şu çıkmaktadır: Mutlaka partiler ve iktidarlar güzel Türkiye için birçok şey yaptılar; ama, bir o kadar da ihmal ettiler mi diye düşünüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımızın, hükümetimizin, tali komisyon olarak Tarım, Orman ve Köy İşleri, esas komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonumuzun, şimdi de, tartışıp, görüşüp kabul edecek olan Yüce Meclisimizin yüzakı bir kanun olarak literatürümüze girecektir. Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu en iyi şekilde uygulanacaktır.

Burada biraz da, komisyonumuz, önüne gelen kanun tasarılarıyla ilgili olarak ne tür çalışmalar sergiliyor, onlardan da söz etmek istiyorum. Önümüze gelen kanunla ilgili olarak, ilgili bakanlıklardan ve bürokratlardan brifing almak; kanunun ilgilisi varsa, sivil toplum kuruluşlarını, meslek kuruluşlarını komisyonumuzda dinlemek, fikirlerini almak. Kanun hangi sektörü ilgilendiriyorsa, hemen araziye iniyoruz; kanunu, sektörü yerinde tartışmak, yerinde incelemek, görüşleri ve fikirleri almak şekliyle bire bir dinliyoruz. Bu kanuna da dayanak, kaynak, bir nevi az da olsa örnek oluşturan borsalarımızı ve işleyişlerini yerinde görmek, bilgilenecek amacıyla, ticaret borsalarımız bu kanun hakkında ne düşünüyorlar diye Polatlı, Konya borsalarını ziyaret ettik; alım ve satımları yerinde gördük, inceledik. Ticaret borsası yetkililerinin özveriyle çalıştıklarını ve bu kanunu dört gözle beklemediklerini gördük. Başta, Komisyon Başkanımız Sayın Dr. Soner Aksoy'un riyasetinde, iktidar ve muhalefet milletvekilleri olarak, kanun tasarısının mümkün olduğunca mükemmel olabilmesi hedefine kilitlenerek çalışma yaptığımızı bilhassa ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, görüştiğimiz Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı, gelişmiş ülkelerde, bilhassa Amerika'da onlarca yıldan beri uygulanmaktadır. Bunun içindir ki, bu ülkedeki çiftçiler, tarım sektöründe faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar çok hızlı gelişme göstermişler, üretici birlikleri, ürün borsaları, vadeli işlemler borsaları gibi birçok organın desteğiyle oluşturulan piyasalarda hem hâkimiyet kurmuşlar hem de merkez olmuşlardır.

Burada şunu ifade etmek istiyorum: Partimizin çok özel tarım politikalarının olduğunu -ama mutlaka ki eksikleri olabilir; çünkü, bu saydığım üretici birlikleri, ürün borsaları, vadeli işlemler borsaları kanunlarının bazıları çıkmış, şimdi de lisanslı depoculuk kanunu, sonuncusu da bugün çıkacaktır- bu yönüyle bir politikamızın olduğunu, destekler yönüyle politikamızın olduğunu, 2003 yılında takriben 7-7,5 katrilyonluk yatırım yapan bu ülkenin 3,7 katrilyonluk tarım desteğinin olduğunu, bunun içerisinde süt desteklerinin, hayvancılık desteklerinin dahil edilmeden söylediğimi bilhassa ifade etmek istiyorum. Yeterli midir; hayır, çiftçimize, üreticimize yeterli değildir. Önümüzdeki yıl, bunların daha da gelişmiş olarak uygulanacağını tahmin ediyorum ve ifade etmek istiyorum.

Burada, Amerika Birleşik Devletlerinde lisanslı depoculuk sisteminin nasıl yapıldığına bakacak olursak, üretici yararına piyasayı kamu müdahalesinin bir aracı olarak kullanma şeklinde olduğunu biliyoruz ve görmekteyiz. Herhalde, bu prensip sayesinde Amerika Birleşik Devletlerinde tarım ürünleri borsaları çok gelişmiş olduğu gibi, IMF tarafından da çevre ülkelerin destekleme fiyatlarının Amerika Birleşik Devletleri borsa fiyatlarına endekslenmesi, hem işleyişe hız katmış hem de üne ün katmıştır.

Bugün, dünyada Chicago ve Kansas Borsasını duymayan olmadığı gibi, dikkate almayan da yoktur. Bu sayede 7 800 tane borsaya ulaşılmıştır. Bunların 6 633 tanesi hububat ve çeltik, 405 tanesi pamuk, 300 tanesi işlenmiş ürün, 110 tanesi şeker, 350 tanesi fıstık üreticilerine, ticaretini yapanlara, sanayicilerine her yönüyle hizmet etmekte, Amerikan ekonomisine güç katmaktadır. İşte, bunun için, dünyada buğdayın, pamuğun, bademin ve daha birçok ürünün de amban konumuna gelmiştir, iyi uygulamakla, uzun yıllardan beri uygulamakla.

İki yılda, elbette ki, bütün bunlarda düzenlemeler, en iyi kanunlar, en iyi yapılanmalar yapılamaz, ama, şu vardır ki, 3 Kasımdan öncesi ile bugün kıyaslanmayacak bir şekilde farklılık göstermektedir.

Amerika Birleşik Devletlerinde borsaların çoğunun yapısının kooperatif yapıları olduğu da pek bilinmemektedir bizim toplumumuzca, bizim bu işlerle meşgul olanlarca. Bu hususu, ülkemizde, kendilerinin çok büyük olduklarını iddia eden, tarım ürünleri üzerine faaliyet gösteren kooperatiflerimize ithaf ediyor; insanlar isterlerse, çaba gösterirlerse, kanunu beklemeden de bu ve benzeri işler yapabilirler diye düşünüyorum. Bu işlerin odağında bulunmuş bir milletvekili olarak, kişisel görüşüm olduğunu da ifade etmek isterim.

Yine, Amerika Birleşik Devletlerinde Tarım Bakanlığının lisanslı depolar üzerinde sıkı bir denetim yetkisinin olduğunu söylemek istiyorum. Bunları da şöyle sıralayabiliriz: İlk başvuruda yapılan denetim, rutin denetim, değişiklik durumunda denetim, özel durumlarda özel denetim. Bunları niçin söylüyorum dersenez; daha katedeceğimiz mesafenin çok olduğunu ifade etmek için söylüyorum.

Yüce Meclisimizin çıkardığı ve bugün çıkaracağı, yarınlarda da çıkaracağı kanunlarla, yine, yüce milletimizin becerisi, kabiliyeti, üstün nitelikleri ve çalışkanlığıyla, Büyük Atatürk'ün gösterdiği muasır milletler seviyesine mutlaka ulaşılacaktır; çünkü, 3 Kasım 2002 tarihinde, iktidarıyla muhalefetiyle, bu necip milletin kaderi değişmiştir diye düşünüyorum sevgili arkadaşlarım.

Yine, kanunumuza dönecek olursak, ülkemizde yüzlerce yıldır amatörcü, zaman zaman bir tarafın lehine, zaman zaman diğer tarafın aleyhine işleyen, karşılıklı güven esası üzerine kurularak uygulanan, aynı zamanda ürünlerin bankaların depolarında, umumî mağazaların depolarında veya özel sektör depolarında, ürün muhafazasına dayanan, borsaya usulüne uygun olarak ulaşmadan çalışan sistem, şimdi, hükümetimizin ve siz değerli milletvekillerinin gayretleriyle, üreticimize gerçek anlamda bir hizmet, reform çapında bir uygulama olarak hayata geçirilmektedir.

Üreticilerimizin ürünleri, kurulacak lisanslı depoculuk müesseseleri, yine, bu kanunla doğrudan bağlantılı ürün borsaları, vadeli işlemler borsalarıyla tüm içpazarlara, alıcılara, sanayici ve ticaret erbabına ulaşacağı gibi, dünya piyasalarına açılarak, üretimin ve ticaretin gelişmesinde çok önemli görevler ifa edilecektir.

Üreticimiz lehine arz dengeleri yenilenecek, sanayi ve ticaretle uğraşan firmalarımız için çok önemli oranlarda yeni finans kaynakları oluşacaktır; aynı zamanda, ürün kaliteleri, ticarî kalite gelişecek, standartlar yükselecektir. Büyük miktarlarda ürünün hasat dönemlerinde piyasalara arz edilmesi, üretici aleyhine fiyatların düşmesine sebep olduğu gibi, tüccar ve sanayicinin haksız bir şekilde töhmet altında kalmasına da sebep olmasıyla aynı bir problem olarak karşımıza çıkıyordu. Birbirleriyle kenetlenmesi gereken üretici, tüccar ve sanayici, hükümetimizin ve Yüce Meclisimizin üstün gayretleriyle çıkarılan bu lisanslı depoculuk müesseseleri, vadeli işlemler borsaları ve tarım ürünleri lisanslı depoculuk müesseseleriyle bütünleşecek; birinin varlığıyla varlık kazanan üreticilerimizin ve tüccarlarımızın üzerindeki birçok olumsuz düşüncü ortadan kalkacak; üretim, ticaret, sanayi ve alım satımlar hem güçlenecek hem de şeffaflaşacaktır diye düşünüyorum.

Güçsüz olarak hayatını sürdürmeye çalışan birçok küçük üretici, düşük fiyatla ürününü satmaya mecbur kalmakta, kredi borçlarını zaman zaman ödeyemez duruma düşmekteydi. Yıllardır böyle işleyen bu sistem, AK Partiyle bir değişim geçirmektedir. Borçlar ertelenmiş, yeni kredi imkânları yaratılmış, tarım ve hayvancılığa çok çeşitli destekler verilmiştir. 2004 yılında -biraz önce de bahsettiğim gibi- 7,5 katrilyon civarında yatırım yapabilen Türkiye, tarım kesimine 3,7 katrilyon destek vermiştir; yeterli midir; hayır, yeterli değildir.

Hükümetimiz, 2005 yılında tarımı destekleme politikalarında mutlaka yenilikler yaparak çiftçimizin yüzünü güldürecek, cebini dolduracak, ürün bazında primleri yaygınlaştıracaktır diye düşünüyorum. Sayın Başbakanımızın ve Tarım Bakanımızın zaman zaman yaptığı açıklamalarının da bu doğrultuda olduğunu ifade etmek isterim.

Hükümetimizin yeni değişim projeleriyle tarım büyük hamleler yapacaktır; zira, tarım sektöründe kişi başına düşen yatırım maliyetinin düşük olması, sanayi, endüstri ve hizmet sektörlerinde kişi başına düşen yatırımların daha yüksek olması, işsizliğin giderilmesi açısından da önem arz etmektedir.

Çoğalan nüfusumuz, gelişen gıda ve tarıma dayalı sanayimiz, ihracatçılarımızın artan talepleri, tarımımızı çiftçilerimizle birlikte hızla daha verimli, daha kaliteli, daha fazla ürün çeşitliliğine kavuşturmamızı zorunlu kılmaktadır.

Bu arada şunu da söylemek isterim: Çiftçilerimiz adına hareket eden meslek kuruluşlarının, tarım ürünlerini değerlendirmek üzere kurulan çeşitli birliklerin, kamu ve özel kuruluşların, artık politikalarını yeniden gözden geçirmelerinin zamanının çoktan gelmiş ve geçmekte olduğunu düşünüyorum.

Sadece hazine yardımlarına bel bağlayarak, gelişmiş ülkelerin üreticileriyle rekabet, verimlilik, kalite ve daha birçok husus gözönüne alındığında, hiçbir şekilde yarışılmaz. Yukarıda saydığım kurum ve kuruluşlar da yönetim tarzlarını değiştirmek, kendi üyelerinin gelişmesine yönelik yeni anlayışlarla değişimi yakalamak mecburiyetindedirler diye düşünüyorum.

Yine, bu arada, hükümetimizin, tarım satış kooperatiflerine, mesela, incir için 9,5 trilyon destek verdiğini, pamuk için 70 trilyon liralık desteği ayırıp, taktim ettiğini, üzüm için de 54 trilyon liralık desteği bizzat üzüm üreticileri için üzüm birliğine gönderdiğini, bilhassa söylemek istiyorum.

TACİDAR SEYHAN (Adana) - Sayın Bakan vermedik diyorsun, sen verdik diyorsun.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Bu değişimi, AK Parti olarak her alanda, daha iktidar olmadan yakaladığımız için, 3 Kasım'dan beri yaptıklarımızla, bunları da halkımıza ispat etmiş bulunmaktayız. Çıkardığımız kanunlar, uyguladığımız ekonomi politikaları, hayata geçirdiğimiz demokratikleşme ve özgürlüklerle ilgili reformlarımız, bütün bunların göstergeleridir.

3 Kasım öncesi ile 3 Kasım sonrası Türkiye'si, hiçbir şekilde kıyaslanamayacak bir durumdur. Bütün bunlarda, iktidarımızın katkıları, muhalefetimizin de çok zaman destekleri olduğunu, bilhassa ifade etmek istiyorum.

Yine, kanun tasarımlarımıza dönecek olursak, lisanslı depoculuk; tarım ürünlerinin ticaretini kolaylaştıracak, ticaretimizi büyütecek ve de şeffaflaştıracaktır.

Ülkemizdeki mevcut ürün ve kalitesi hakkında bilgi verecek, ithalatın daha düzenlenmesine zemin hazırlayacak, ek finansman ihtiyacını karşılayacak, gereksiz nakliye ve depolama masraflarını ortadan kaldıracak, üreticiyi hızla bilinçlendirecektir, burası önemlidir.

Ürün rehin kredileri devreye girecek, ürün borsalarını ve vadeli işlemler borsalarını hızla harekete geçirecektir.

İşleyiciye zamanında ve uygun nitelikte hammadde temin edilmesini gerçekleştirecek; depolanması yaygınlaşacak; ürün sahiplerinin mallarının emniyeti sağlanacak, kaliteleri korunacak ve gelişecek; ürünlerin sınıf ve derecelerinin sağlıklı bir şekilde tespiti gerçekleştirilecek; ürünlerin mülkiyetini, finansmanını, satışını ve teslimini içeren ürün senedinin çıkarılması sağlanacak; ülke çapında geçerli tüm standardizasyon sistemi gelişecek; sağlıklı depolama tesislerinin yapımı gerçekleştirilecek; sağlam ve eksiksiz bir hukuki altyapı tesis edilecek; nitelikli bilgi işlem altyapısı oluşacak; finans dünyasıyla entegrasyon sağlanacak; ekonomimizin düşük faiz ve stabil bir yapıya oturmasına zemin hazırlanacak; üreticinin ivedi nakit ihtiyacının karşılanmasına, gelirinin artmasına ortam hazırlanacak; piyasa spekülasyonunun önlenmesine yararlı olacak; kamu finansman ihtiyacının zamana yayılmasına imkân verecektir.

Üreticiyi, üretim planlamasına ve üretim deseni yaratmaya yönlendirecek; dolayısıyla, verim ve kârlılık giderek artacak; üretici, dilerse üretime başlamadan planlamasını yapıp ürününü daha tarlaya ekmeden satabilecek; üretici, ürün bazında örgütlenip ticarî bir güç olacak; dolayısıyla, kendi sıkıntılarını kendisi aşabilecek, bu sayede devlet ve ekonomi üzerindeki yük azalacak.

Sanayici, kalitesi belirlenmiş kendi üretim standartlarına uygun ürününü rahatlıkla temin edebilecek; sezonluk dalgalanmalardan mümkün olduğunca az etkilenecek, önünü görebilecek.

Depolara teslim edilecek ürünlerin teknik kontrolleri akredite olmuş laboratuvarlarca yapılacağından, ürün gerçek fiyatını bulabilecek, ihracatta yaşanabilen sorunlar ortadan kalkacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Ürün borsaları dünyayla entegre olacak, rekabet ve buna bağlı ürün kalitesi artırılabilecektir. Depolara ürün tesliminin sonrasında alınacak makbuz senetleri teminat olarak gösterilebilecek ve finansman ihtiyaçlarını bu yolla sağlayabileceklerdir. Dolayısıyla, üretici, sanayici ve tüccara yeni finans imkânları sağlanarak kredi maliyetleri düşürülecektir. Sayıları 100'ün üzerinde olan ürün borsalarının işlevsel hale gelmesini sağlayacaktır. Paraya ihtiyaç duyan üretici, ürününü piyasaya sürmeden bu ihtiyacını karşılayabilecek, arz fazlası oluşması engellenecektir.

Yüzde yüz güvenilir ve net istatistiklerin oluşmasına zemin hazırlanacaktır.

Kaynak israfı önlenecektir.

Ticaret borsaları, Toprak Mahsulleri Ofisi, Tarım Satış Kooperatifleri Birliği gibi çeşitli kamu ve özel kuruluşlar ile kooperatifler kendilerini yenileyecekler, politikalarını yeni baştan düzenleyecekler, lisanslı depoculuk kurumlarında yer alacaklardır.

Kamunun stok maliyeti büyük oranda ortadan kalkacak, milletimizin üzerindeki yük bu yönüyle hafifleyecektir.

Üretici, ürününü dilerse satışa sunmayıp fiyat bekleyecek, nakde ihtiyacı varsa ürününü rehin etme imkânına kavuşacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Helal olsun sana!..

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Ben, bunları otuz yıldır, kırk yıldır görüyorum.

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Seni millî takıma teknik direktör yapalım; takımı şampiyon yaparsın!

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gelişen çağımızda, birçok ülkenin henüz uygulayamadığı, ancak Avrupa Birliğinin bazı ülkelerinde ve Amerika'daki üretici, sanayici ve ihracatçıya önemli imkânlar sunan, finans piyasalarına yeni enstrümanlar getiren bu yasalar için, hükümetimizi, emeği geçenleri, destek verenleri kutluyorum.

İletişimin çok ileri boyutlarda hayatımızı etkilediği bu yıllarda, lisanslı depoculuk yasası, daha önce Yüce Meclisimizin çıkardığı ürün borsaları yasaları sayesinde kurulacak ürün borsasıyla birlikte, ulusal ve uluslararası pazarda ve finans piyasalarında üreticilerimizi, ürünlerimizi buluşturacak, tüccarlarımızı, tacirlerimizi dünya borsalarıyla entegre edecektir. Şimdiden, tüm bu kesimler için, sektörler için heyecan duymakta olduğumu ifade etmek isterim.

Yine, daha önce Meclisimizin yasalaştırdığı türev piyasalarıyla ilgili yasayla 28 Ocak 2005'te İzmir'de açılacak Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası; şimdi, siz değerli milletvekillerimizin oylarıyla yasalaşacak Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yasası; yine beş ay önce yürürlüğe giren Ürün Borsaları Yasasıyla kurulacak olan Ürün Borsası Anonim Şirketi ve Lisanslı Depoculuk Anonim Şirketiyle Türk üreticisinin yüzü gülecek, sanayici ve ihracatçı, standardı belli, kaliteli mal bulma imkânına sahip olacaktır diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar...

NAIL KAMACI (Antalya) - Burası neresi?!..

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Burası Türkiye. 3 Kasım öncesinin ve 3 Kasım sonrasının hesabını yapan milletimiz, buranın ne olduğunu bizden de iyi biliyor diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün, Türkiye'deki sıkıntıların başında iç ve dış borç stoku varsa, bu, uzun yılların getirdiği... Mesela, 2001 yılında yüzde 200 oranında, yüzde 300 oranında artıyorsa, bunun sorumlusu veya bunun suçlusu AK Parti Hükümeti değildir. AK Parti Hükümeti, milli hâsılaya oranını yüzde 71 olarak aldığı bu stoku yüzde 61'e düşürmüştür; önümüzdeki yıl, daha sonraki yıl ve beşinci yılın sonunda göreceksiniz ki, tekrar iktidar olabilecek seviyeye çekecektir ve halkın desteğini o gün daha fazla alacaktır diye düşünüyorum.

OSMAN ÖZCAN (Antalya) - Hayal!.. Hayal!..

BAŞKAN - Sayın Acar, lütfen, toparlayın efendim.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - 1908 yılında, Meclisi Mebusana aday olmuş Tireli Halil Akif var; 13-14 Ekim 1908 tarihlerinde, mebus adayı olarak verdiği beyannamesinde; gelişme hep büyük sermayeyle olmuştur diyor, eğitimin önemine çok fazla dikkat çekiyor, ticaret ve sanayi gelişmesi hakkında istibdat ve özgürlüklere değiniyor, özgürlüklerin çok önemli olduğunu ifade ediyor, yirmibeş otuz yıl içerisinde Avrupa seviye ve kemaline ulaşmak mecburiyetinde olduğumuzu ifade ediyor, hükümetler hattın bekçisi gibidir, vazifesi, yol üzerinde mâni varsa kaldırmaktır diyor.

İşte, demokratikleşmenin, hukukun, ticaretin, özgürlüklerin önündeki engelleri, 3 Kasımdan sonra oluşan bu Yüce Meclis iktidarıyla, muhalefetiyle birlikte kaldırmış ve bugünkü seviyelere getirmiştir. Bundan yüz yıl önce konuşulan meseleler, hâlâ konuşulan meseleler, 3 Kasımdan sonra konuşulmamıştır; bu da, bizim, hepimizin gururudur diye düşünüyorum.

TACİDAR SEYHAN (Adana) - 5 dakika geçli Sayın Başkan.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Geçmesi lazım...

BAŞKAN - Sayın Acar, son cümlelerinizi alacağım.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Tamam efendim, bitiriyorum.

Değişimde yenilik, yeni anlayışlar, hükümetimizin temel prensibidir diye düşünüyorum. Bunların bundan sonra da devam edeceğine, bütün sektörlerde uygulanacağına, demokrasimizin güçleneceğine olan inancımı belitiyor; kazanan ekonomimiz ve halkımız olacaktır diyor, şimdiden hayırlı ve kutlu olsun temennilerimi iletiyor; şahsım ve Grubum adına, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Acar.

Tasarının tümü üzerinde, şahsı adına İstanbul Milletvekili Sayın Muharrem Karslı; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

MUHARREM KARSLI (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı ile ilgili olarak biraz teknik düzeyde açıklama yapmak için söz aldım; fazla uzun konuşacak değilim.

Lisanslı depoculuk nedir, bir defa teknik olarak bunu arz edeyim. Biliyorsunuz, tarım ürünleri depolarda muhafaza edilir. Depoda bulunan bir malı sattığınız zaman, Medenî Kanunumuzun amir hükmü gereğince, satışın gerçekleşmesi için, malın karşı tarafa teslim edilmesi gerekir. Diyelim ki, ticarî emtia buğdaydır, teneke zeytindir, peynirdir, balya halinde pamuktur; bunları, her satışta oradan oraya nakletmek, satıcıdan alıcıya teslimini sağlamak kolay bir iş değildir. Bunlar, gelişmiş

ülkelerde antrepolarda, lisanslı depolarda muhafaza edilir. Bu depolar, kendilerine tevdi edilen emtia karşılığında, emtia senetleri -ismi ne olursa olsun- makbuz senetleri, depo senetleri ya da "varant" diye adlandırılan senetler verirler. Bu senetler nama da hamiline de yazılı olabilir. Bu senedi elinde bulunduran depodaki malın sahibidir. Depodaki malı satmak isterseniz, elinizdeki depo senedini ya da varantı karşı tarafa teslim etmeniz yeterlidir; mal, yine aynı depoda durabilir.

Bunun bir faydası da, sadece mülkiyetin naklini, devrini kolaylaştırmak değil, aynı zamanda terhin ederek, bunun karşılığında kredi alma işini de kolaylaştırmasıdır.

Ülkemizde, bankacılık sektöründe, henüz, lisanslı depoculuk bulunmadığı, gelişmiş olmadığı için, bankacılık sektöründe şöyle bir yola başvurulur: Diyelim ki, sizin bir tekstil fabrikanız var, fabrikanızın deposunda özel bir yerde 1 000 ton balya pamuğunuz var. Bu pamuğu bankaya rehin edip, karşılığında emtia mukabili kredi almak istiyorsunuz. Yine, Medeni Kanunumuz diyor ki "rehinin gerçekleşmesi için menkul malların karşı tarafa teslim edilmesi gerekir." Bunu teslim etmek külfetli bir iş olacağı için, bankacılıkta şöyle pratik bir yol bulunmuş: Banka geliyor, sizin fabrikanızdaki o emtianın bulunduğu deponun kapısına, filan bankanın emtia deposu diye kendi levhasını asıyor ve sizinle bir kira sözleşmesi yapıyor, böylece, depo, sizin deponuz değil, bankanın deposu haline geliyor ve siz, bankanın deposuna malı yatırmış oluyorsunuz. Banka, böyle, biraz muvazaa kokan pratik bir yolla mala zilyet oluyor ve size krediyi veriyor.

Şimdi, bütün bunlar, muvazaalı yollar; bunların, tabii, birtakım şartları var. Sizin, o malı, diğer mallarla karışmaksızın koyabileceğiniz ayrı bir yeriniz olacak ya da ayrı özel bir deponuz olacak ki, gidip oraya tabelasını koysun banka. Ekseri ahvalde, malın bankaya terhini ya da mülkiyetin kısa elden devrini sağlamak bazı sıkıntılara sebep oluyor. İşte, lisanslı depoculuk, her şeyden evvel, bu sıkıntıları ortadan kaldıracaktır.

Lisanslı depoculuk demek, deponun, devletin koyacağı birtakım kurallara uyması, birtakım alt-yapı şartlarını yerine getirmesi ve devletten lisans alması demektir. Bu lisansa istinaden lisanslı depoculuk yapanlar, emtia teslim edenlere "varant" dediğimiz ya da "depo senedi" dediğimiz ya da "makbuz senedi" dediğimiz belgeleri ihdas edip verirler. Bunu ancak lisanslı depo sahipleri yapabilir. Böylece, bir nevi banknot gibi, tahvil gibi, hisse senedi gibi, kıymetli evrak hükmünde bir evrakı mal sahibine teslim ederler. Bu sayede, malın sahibi, elindeki evrakla, malını ister elden satar, evrakı teslim ederek malı teslim etmiş olur; ister bankaya gider, bu evrakı terhin

ederek malını terhin etmiş olur, kredi ihtiyacını karşılar ya da gider, bu evrakla, spot borsalarda malını alım satım konusu yapar. Bunun asıl önemli tarafı -memleketimizde henüz vadeli işlemler borsaları kurulmuş değil- özellikle vadeli işlemler borsalarında, kontrata ve sözleşmeye dayalı işlemlerde -yani, sözleşmelerin alınıp satıldığı işlemlerde- sözleşmeye esas teşkil edecek bir evrakı borsanın takas odasına tevdi etme imkânını buluyorsunuz. Önümüzdeki günlerde, sanıyorum ocak ayının ilk yarısında İzmir Vadeli İşlemler Borsası ticarî emtia üzerine işlemlerine başlayacak ve bu lisanslı depoculuğun sağladığı imkânlar, vadeli işlemler borsamızın da rahat çalışmasını temin edecektir.

İşte, Türkiye'de sermaye piyasası, bu gibi kurumsal yapıların, kurumsal eksikliklerin giderilmesiyle her gün biraz daha gelişmektedir. Sadece borsanın kurulmasıyla bir memlekette sermaye piyasası kurulmuş ve kurumlaşmış sayılmaz, birtakım yan kurumların da kurulması gerekiyor. İşte, takas merkezi, takasbank, yatırım fonları, yatırım ortaklıkları ve kaydı sistem gibi birtakım kurumların da sermaye piyasasını tamamlaması gerekiyor. İşte, lisanslı depoculuk kanunu çıktığında ve lisanslı depolar kurulduğunda, Türkiye'de, sermaye piyasamızın çok önemli bir eksiği de giderilmiş olacak. Böylece, sermaye piyasamızın ve özellikle emtia borsalarımızın ve vadeli işlemler borsalarımızın fonksiyonlarını rahatça yerine getirmesi ve bunların gelişmesi sağlanmış olacaktır.

Ben, bu kadar kısa bir izahatla yetinmek istiyorum.

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Karşlı.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

I inci maddeyi okutuyorum:

TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı; tarım ürünleri ticaretini kolaylaştırmak, depolanması için yaygın bir sistem oluşturmak, ürün sahiplerinin mallarının emniyetini sağlamak ve kalitesini korumak, ürünlerin sınıf ve derecelerinin yetkili sınıflandırıcılar tarafından saptanmasını sağlamak, tarım ürünleri lisanslı depo işleticilerinin kişiler arasında ayırım yapmaksızın tarım ürünlerini kabul etmelerini temin etmek, ürünlerin mülkiyetini temsil eden ve finansmanını, satışı ve teslimini sağlayan ürün senedi çıkartmak ve standartları belirlenmiş tarım ürünlerinin ticaretini geliştirmek üzere, tarım ürünleri lisanslı depoculuk sisteminin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

BAŞKAN- Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsı adına, Manisa Milletvekili Sayın Nuri Çilingir.

Sayın Çilingir, konuşma sürelerinizi birleştiriyorum; buyurun.

CHP GRUBU ADINA NURİ ÇİLİNGİR (Manisa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 701 sıra sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısının I inci maddesiyle ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle Yüce Heyeti saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, biraz önce konuşan Adalet ve Kalkınma Partisinin sözcüsü değerli kardeşimiz Sayın Acar'ı dinlerken, acaba, biz başka ülkede mi yaşıyoruz diye düşünmeye başladım. Üretimin arttığından bahsediyor; ama, ithalatın arttığından bahsetmiyor. "Çiftçi çok rahat" diyor; çiftçi ölmüş durumda, perişan durumda. Biraz sonra başka arkadaşlarım da bunu anlatacaklar, çok fazla detaya girmiyorum. Rakamların bir kısmının yanlışlığı olduğunu düşünüyorum. Mesela "pamuk 2 200 000 ton üretiliyor" dedi. Eğer, bu politikalar devam ederse, seneye pamuk ekecek kimseyi bulamayacağız.

Değerli arkadaşlarım, bir ülkenin sanayi ne kadar gelişirse gelişsin, ne kadar modern şehirlere, gelişmiş teknolojilere sahip olursa olsun, insanların, yaşayabilmeleri için gıdaya ihtiyaçları vardır. Bu anlamda, bir ülke kendi kendine yetebilmeyi başarmalıdır.

Ülkemiz, yakın zamana kadar tarımsal açıdan kendi kendine yetebilen ülkeler arasında gösterilmekteydi; ancak, bu durum son dönemde değişerek, ülkemizin, dışarıdan tarımsal ürünler ithal eden bir ülke haline gelmesi, son derece düşündürücü, aynı zamanda da tedbir alınması gereken çok önemli bir konudur.

Avrupa Birliğine girmeye çalıştığımız bugünlerde, sanayi politikalarımız kadar, tarımsal politikalarımızın da uzun vadeli ve mevcut şartların en iyi şekilde değerlendirilmesiyle oluşturulması bir zorunluluktur. Uygulanan tarımsal politikaların, popülist yaklaşımlardan uzak, verimliliği artırıcı, dünya ülkeleriyle hem kalite hem de miktar açısından rekabet edebilecek düzeyde olması gerekmektedir.

Ülkemiz, coğrafi konumu itibarıyla iklim bölgeleri içerisinde iyi bir yerde bulunmaktadır. Özellikle Akdeniz ikliminin hüküm sürdüğü bölgelerimizde bol ve kaliteli ürün elde etmek mümkün olabilmektedir. Üreticilerimiz, alıcı ve satıcılar karşısında, yalnız başlarına, güçsüz durumdadırlar. Bu durum, üreticilerimizi, kendi ekonomik çıkarlarını korumak amacıyla, meslek odaları, kooperatifler, sendikalar, dernekler gibi farklı amaçlı örgütler kurmaya itmektedir. Kurulan bu örgütler, ürünlerin satışı ve işlenmesi konusunda gerek çiftçilerimize gerekse işletmecilerimize yeterli derecede faydalı olamıyor.

Ülkemiz tarımında, az gelişmiş ülkelerin çoğunda görülen ikili bir yapı göze çarpmaktadır. Küçük işletmelerden oluşan geleneksel kesim, kendi varlığını sürdürmek için geçimlik üretim yaparken, modern işletmelerden oluşan ticarî kesim pazar için üretim yapmaktadır. Geleneksel kesim, tarım kooperatifleri ve meslek odaları gibi örgütsel kalkınma araçlarından yeterince yararlanamıyor. Bu ikili yapı, Türkiye'de tarımsal kalkınmayı olumsuz etkilemektedir. Küçük üreticiler, modern üretim girdilerini ve tarım kredilerini organize piyasalardan sağlayamadıklarından, girdi ve kredi kullanımı daha çok modern kesimde yoğunlaşmaktadır. Bu sorunlar ürün piyasası için de geçerli olduğundan, örgütlenmiş pazarlama kuruluşlarından genelde modern kesim yararlanmaktadır.

Tarım kesiminin ikili yapısı kırsal örgütlenmeyi gerekli kılan nedenlerin başında gelmektedir. Bunun için, tarım ürünleri piyasalarını düzenleyen örgütleri geliştirmek gerekmektedir. Bu örgütler, girdi ve kredi piyasalarında da etkin olabilirler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu işleri yaparken, kaynaklar, daha çok yapısal değişime yönelik kullanılmalıdır. Tarımla uğraşan nüfusun ve mevcut işletmelerin kısa dönemde azaltılması mümkün değildir. Mevcut olan diğer sektörlerde de istihdam olanağı oldukça kısıtlıdır. Bu durumda, tarım satış kooperatifleri gibi kooperatiflerin özzerkleştirilmesi ve güçlendirilmesi gerekmektedir. Asla, bu kooperatiflerin sanayi tesisleri satılmamalı, kooperatif sisteminin dışına çıkarılmamalıdır. Avrupa Birliğinde sanayi tesisi olmayan kooperatif neredeyse yoktur.

Türkiye gibi tarım sektörü ve tarımsal altyapısı gelişmemiş, ekonomisi tarıma dayalı ve istihdam edilen nüfusun yaklaşık yansının tarım kesiminde olduğu gelişmekte olan ülkeler için tarımsal destekleme politikalarını kısa dönemde değiştirmek oldukça zordur.

Ülkemizde, stratejik ürünlerde bile kendine yeterliliğin sağlanamadığı ve tarımda teknolojinin yeterince gelişemediği düşünüldüğünde, dünya tarım ürünleri ticaretinin serbestleşmesini savunurken dikkatli davranılması gerektiğini burada önemle ifade etmek istiyorum.

Ekonomileri ve tarım sektörleri gelişmiş ülkeler, tarım sektörlerini planlı bir yapıyla, üretimi yönlendirerek ülke için tarımsal üretimi üçüncü ülke kaynaklı tarım ürünleriyle rekabette koruyarak mevcut durumlarına ulaşımlardır. Bu ülkelerde, fiyatlara müdahale etmek, zaten nüfusu azalmış olan tarım kesimini korumak mümkündür.

Tarım sektörleri gelişmiş ülkelerin ülkeiçi fiyatları düşürücü uygulamaları, tamamen uluslararası ticarete karşılaştırmalı üstünlük yaratma çabasıdır.

Değerli milletvekilleri, tarım ürünlerinin depolanmasıyla ilgili olarak 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanunu yürürlüktedir; ancak, geleneksel depolama alışkanlığı dışında depolama yapılmaması, dünya ekonomisindeki gelişmelere paralel olarak depolama sisteminin geliştirilememesi, bu kanunun yetersiz olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Üreticilerimiz, hasat dönemlerinde elde ettikleri ürünleri, depolama sorunu nedeniyle hemen elden çıkarmak mecburiyetinde kalmaktadırlar. Bu durum, büyük miktarlarda ürünün piyasaya girmesi demek oluyor ki, bu da, fiyatların düşmesine sebep olmaktadır.

Yine, hasat dönemine borçlanarak giren üreticilerimiz, ivedi finansman gereksinimi nedeniyle, ürünü düşük fiyattan elinden çıkarmak zorunda kalmaktadır. Bu durumda, daha sonraki aylarda spekülasyon hareketlerinin etkisiyle ürün fiyatları yükselmekte, tüketici fiyat düzeyi olumsuz etkilenmektedir.

İşleyiciler, zamanında uygun fiyatta ve aradığı kalitede hammadde temininde zorluklar yaşamaktadır.

Üreticilerimizin ürünlerinin korunması, işleyicilerin zamanında istedikleri ürüne ulaşması gibi sorunların çözümünde, kamu müdahalesi sistemi ve piyasa sistemi rol oynamaktadır.

Avrupa Birliği ülkelerinde, ürün gruplarına göre farklılık göstermekle birlikte, genel olarak, müdahale kurumları ve ödeme kurumları aracılığıyla piyasaya müdahale edilmektedir. Amerika Birleşik Devletlerinde ise, borsa sistemine tarım ürünleriyle başlanmıştır. Yani, bu ülkelerde, tarım ürünleri, lisanslı depoculuk sistemi sayesinde borsada alınıp satılmaktadır.

Amerika'da lisanslı depoculuk, kamunun stok tutma ve tarım ürünlerinin desteklenmesi sisteminin bir parçası olarak işlevini yerine getirmektedir.

Lisanslı depoculuk sistemini oturtan gelişmiş ülkelerde, tarımsal üretim ve ticaretinde istihdam yaratılmıştır.

Yine, ürünlerin kayıt altına alınması sayesinde vergi gelirlerinde önemli artışlar elde edilerek, milli gelire katkı sağlanmıştır.

Lisanslı depoculuk sistemini kuramayan ülkeler, bu sistemi başarıyla yürüten ülkelere bağımlı ve ikincil pazar haline gelmişlerdir.

Lisanslı depoculuk sistemini kurarken, kamunun müdahalesini de dikkate almalıyız. Devletimizin, piyasaya, düzenleyici mahiyette satın alma, depolama gibi müdahalesi her zaman olmalıdır, olmak zorundadır.

Konumuzla ilgili olarak, ülkemizdeki bakliyat üretimindeki gelişmelere biraz değinmek istiyorum.

Ülkemizde, baklagiller grubu, 1994 yılına kadar, onbeş yıl boyunca, devletçe, alım garantisi verilerek desteklenmiştir. Bu projeye üretim artmış, buna paralel olarak tüketim de artmıştır. Üretim ve pazarlama desteklerinin bittiği 1995 yılından itibaren üretim azalmış, bu da tüketimi düşürmüştür.

Bakliyat üretiminden önemli ihracat geliri sağlandığı halde, yurtiçi tüketimi karşılayabilmek için dahi ithalata başvurulduğu herkes tarafından bilinmektedir. Buna rağmen, üretimi artırıcı önlemlerin geçmiş yıllarda olduğu gibi alınmaması, buna karşılık geleneksel tarım politikalarıyla bakliyat üretiminin devam ettirilmesi oldukça düşündürücüdür.

Toprak Mahsulleri Ofisinin alım yapması üreticilerimizin lehinedir. Toprak Mahsulleri Ofisi belirli bir fiyatta alım yaptığı zaman, üreticilerimiz pazarlık gücüne kavuşmaktadır. Bu yıl, Toprak Mahsulleri Ofisi yeteri kadar alım yapmadığı için, biliyoruz ki, buğday fiyatları 250 000 liraya kadar düşmüştür.

Halkın çoğunluğunun tanımla geçinen bir bölgenin milletvekili olarak, üretici ve tüccarlarımızın sorununu çok yakından takip eden bir arkadaşınızım. Bizim bölgemizde, önceden, Tarış, üreticilerimizin bu konudaki menfaatlarını korumaya çalışmıştır; fakat, 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunla, tarım birlikleri, yeniden yapılandırma adı altında yok edilme durumuyla karşı karşıya bırakılmıştır. Özellikle stokçu olarak kullanılan Tarış Üzüm Birliğinin, kendi hatalarını bir tarafa bırakacak olursak, hükümetten aldığı destekleme kredisi yetersiz kalınca üzüm fiyatını belirleyemez olmuştur. Bu durumda, fiyat belirlenirken, piyasa başkalarının istediği doğrultuda oluşmuş, üzüm üreticisi perişan olmuştur. Bu yıl, üzüm, ancak üç yıl önceki fiyattan satılabilmektedir.

Yine, seçim bölgem olan Manisa'nın Alaşehir Suma Fabrikasının özelleştirilmesi ve ürün alma garantisini vermemesiyle üzüm üreticilerimiz zor durumda kalmışlar, ürünlerini satamamışlardır.

Sayın Bakana, burada ifade etmek istiyorum, Sayın Ali Coşkun'a, Alaşehir Suma Fabrikasının özelleştirilmemesiyle ilgili bir teklifimiz olmuştur; ama, 5'li bakanlar kararıyla çıktığı için özelleştirildi; bunun sonucunda, bölgede büyük sıkıntı meydana geldi.

Bu fabrikamız özelleştirilmeden önce, üzüm üreticilerimizin, ürünlerini satma endişeleri yoktu. Fabrika, üreticilerimizin üzümlerini alarak, fazla üzümleri şarap ve suma yapımında değerlendirirdi. Böylece, üreticimiz, kamu eliyle dolaylı olarak desteklenmiş olurdu.

Bu durum, üzüm fiyatlarının üretici lehine oluşmasında büyük bir etki de yapmaktaydı; ancak bunların hiçbirisi şimdi gerçekleşmiyor; yani, üzüm üreticisi kaderiyle baş başa bırakılmış durumda.

Değerli milletvekilleri, devletimizin düzenleyici müdahalesi olmadan, özellikle nüfusumuzun yüzde 40-45'inin tarımla geçindiği ülkemizde, bu sistemin başarılı olması oldukça zor diye düşünüyorum. Lisanslı depoculuk sistemini geliştirirken, diğer taraftan kamunun bir şekilde düzenleyici müdahalesini de sağlamamız gerektiğine inanmaktayım.

Bu kanunun tam olarak uygulamaya geçilmesi durumunda, üreticilerimiz, ürünlerini lisanslı depoya teslim ettiklerinde, kendilerine ürün bedeli karşılığı olarak ürün senetleri verilecek, bu senetler para yerine kullanılabilir. Ürünler standart ve kalitesine göre belirlenecek, işleyiciler, kendileri için uygun olan ürüne elektronik ortamda ulaşabileceklerdir. Bu durum, hem üretici hem de işletme için büyük kolaylık sağlayacaktır. Bu sayede kayıtlı satış sisteminin ülkemiz genelinde oturması sağlanmış olacaktır. Böylece, bu sistemi başarıyla uygulayan ülkelerde olduğu gibi, bizde de vergilendirme kolaylaşacak, millî gelire katkı daha fazla olacaktır.

Ülkemizde lisanslı depoculuk sisteminin tam olarak uygulanmasıyla, tarım ürünlerinin depolanması ve pazarlanmasında üreticilerimize ve işletmecilerimize büyük faydalar sağlanacağına inanmaktayım.

Bu duygularla, Yüce Heyeti saygıyla selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çilingir.

Şahsı adına, Denizli Milletvekili Sayın Ümmet Kandoğan; buyurun.

Süreniz 5 dakikadır.

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, bu kanun tasarısı üzerinde bir konuşma yapmak niyetinde değildim; ancak, biraz önce bu kanun tasarısının tümü üzerinde konuşma yapan çok değerli AK Parti Aydın Milletvekilimizi dinledikten sonra, bu konuyla ilgili mutlaka bir konuşma yapmam zarureti ortaya çıktı. Bu duygu ve düşünceyle, Yüce Heyeti saygıyla selamlıyorum.

Sayın Milletvekili, Türk tarımının son iki yılda nasıl gelişme kaydettiğini, çiftçilerin, köylülerin tarımdan ne kadar memnun ve mutlu olduğunu, tarımda desteklemenin 3 katrilyon 750 trilyon lira olduğunu, birçok üründe destekleme yapıldığını ifade etti; ancak, Grup adına konuşmayı, keşke, bir Aydın Milletvekili olarak bu çok Değerli Milletvekilimiz yapmasaydı. Bunu niye söylüyorum; çünkü, iki gün önce, Aydın'da çok büyük bir çiftçi mitingi yapıldı ve 20 000 civarında çiftçimiz bu mitinge katıldı. Bu miting yağmur altında devam etmesine rağmen, mitingin bitimine kadar o alandan hiçbir çiftçi ayrılmadı.

Aydın'da yapılan bir çiftçi mitingine 20 000 çiftçi katılıyorsa ve o meydana yükselen feryatlar... Çiftçi, her geçen gün yoksulluk içerisinde girdiğini, maliyetlerin her geçen gün yükseldiğini; ama, buna rağmen ürünlerinin para etmediğini haykırıyorsa ve Aydın meydanındaki bu haykırma bütün Türkiye'ye yayılıyorsa, bir Aydın Milletvekilinin çıkıp, çiftçilerin, tarımla uğraşanların çok iyi durumda olduklarını söylemesini, ben, son derece yadırgıyorum.

Çeşitli vesilelerle yaptığım konuşmalarda çiftçinin içerisinde bulunduğu durumu rakamlarla anlatmaya çalıştım. Biraz sonra, yine, bazı rakamlar vereceğim; ancak, o rakamları vermeden önce, iki gün önce Aydın'da yapılan o muhteşem mitingin fotoğrafının yer aldığı bir gazeteyi sizlere göstermek istiyorum.

EYÜP FATSA (Ordu) - Sayın Kandoğan, maddeyle ne ilgisi var?!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Bakınız, bu gazete, tarafsızlığıyla, objektifliğiyle Türkiye'nin gündeminde yer tutan, Egede yıllardan beri yayımlanan ve uzun yıllardan beri yayım hayatını sürdüren değerli bir gazete.

Bakınız, bu gazetenin baş sayfasında "Aydın'daki mitingde 20 000 çiftçi haykırdı" ve "Ankara artık duy sesimizi" yazıyor. Bu feryatlar Egeden bütün Türkiye'ye ulaştı.

AHMET RIZA ACAR (Aydın) - Egede 600 000 çiftçi var...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Baktım, bu fotoğrafta bir tek kravatlı yok ve bu mitinge katılanların da tamamı çiftçi.

Eğer, her şey iyiyeye gidiyorsa, çiftçinin ürünü para ediyorsa, maliyetler düşüyorsa, bu 20 000 insan, Aydın meydanında bu yağmur altında niye toplandı arkadaşlar?! Bunun cevabını öncelikle Aydın Milletvekilinin vermesi lazım. Niye toplandıklarını ben söyleyeyim; pamuğun maliyeti 1 100 000 lira. Sayın Aydın Milletvekili, siz bilirsiniz; bugün, pamuk Egede kaçta satılıyor, 800 000 liraya satılıyor.

MUSTAFA GAZALCI (Denizli) - 700 000 liraya.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - 700 000 lira olduğunu söylüyorlar.

Sevgili milletvekillerim, bunun maliyeti 1 100 000 lira. Bu maliyeti çıkarın, haydi, 100 000 lirasını indirin, 1 000 000 lira. Geçen sene 1 000 000 liraya satılan pamuk bu sene 800 000 lira. Girdiler, maliyetler geçen seneye göre o kadar arttı ki, gübrenin fiyatı yüzde 65 arttı, mazotun fiyatı yüzde 32 arttı, enerji bedeli yüzde 30 arttı, tarımdaki asgari ücreti yüzde 100'e yakın arttı. Bütün bunları maliyetlerin üzerine ekleyecek olursanız, Aydın'dan yükselen feryadın niye yükseldiğini hepimiz çok iyi biliriz.

Aydın, üzümctü; buradan Sayın Milletvekilimize soruyorum; üzüm geçen sene ne kadardı, bu sene ne kadar?! Geçen seneye göre yarı yarıya.

Tütün bitti, şekerpancarı bitti. Buğday...

Ben Aksaray'a gittim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Tamam, Aksaray'a gittin, orada kaldın.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Orada kalmadım. Bunu burada söyleyeceğim.

BAŞKAN - Lütfen konuşmanızı tamamlayın efendim.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Aksaray'da buğday üreticileri buğdayı teslim ediyorlardı. Bir römork buğdayını teslim etmek için üç günden beri sırada bekleyen Aksaraylı vatandaşlarımızı gördüm, gözleri kan çanağına dönmüştü. Geçen sene 400 000 liraya yakın fiyatla sattıkları buğdayı "260 000 liraya verip şu rezillikten kurtulalım" diye, gözleri kan çanağına dönmüş çiftçilerimiz, üreticilerimiz, bizi feryatla karşıladılar.

Değerli milletvekilleri, o bakımdan, buraya çıkıp, böyle bir kanun tasarısı... Elbette çok güzel hazırlanmış, eksikleri vardır; ama, bunu hazırlayanları da tebrik ediyorum.

Geçen gün Tohumculuk Kanunu Tasarısı gelecekti, gelmedi.

Organik tarımla ilgili tasarı geldi, güzel; ama, bunlar geçiyor.

Sevgili arkadaşlar, bunlar geçiyor; ama, çiftçinin karnına, midesine herhangi bir şey girmiyor. İnanın, çiftçiler çok zor durumda, perişan durumda.

Sayın Milletvekilimiz söyledi; çiftçilere yapılan destek 3 katrilyon 750 trilyon lira; yani, 2 500 000 000 dolar. 1997 yılında, Doğru Yol Partisinin iktidarı bıraktığı dönemde yapılan destek 6 milyar dolar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Niye Doğru Yol Partisinden aday olmadın sen?! Niye Doğru Yol Partisinden aday olmadın da AK Partiden aday oldun?!

BAŞKAN - Sayın Kandoğan, teşekkür ederiz.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - O konuya da gelirim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Gel.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Eğer benim AK Partiden ayrılmamın sebeplerini burada söylememi istiyorsanız, onu da anlatayım!

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Anlat!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Onu da anlatayım! (AK Parti sıralarından gürültüler)

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Hay hay.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

Sayın Kandoğan...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Ben bugün niye bir başka partideyim, bunu anlatmamı istiyorsanız, ben bunu da anlatırım. Ben bunları da anlatırım. Benim burada gocunacak bir şeyim yok. Ben, Türkiye Büyük Millet Meclisinde...

BAŞKAN - Sayın Kandoğan, böyle bir usulümüz yok... Rica ederim.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Ama, bana sataşılıyorlar Sayın Başkanım. Cevap vermek zorunda kalıyorum.

BAŞKAN - Siz başta zaten sataşmaya sebep oldunuz. Lütfen efendim... Lütfen yerinize geçin. Sayın milletvekilleri...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Sayın Başkanım, ben Türkiye tarımının problemlerini anlatırken arkadaşımız müdahale etti.

AHMET RIZA ACAR (Aydın) - Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Acar, biz, burada, tasarımı müzakere ediyoruz. Arkadaşımızın konuşma süresi bitmiştir.

Teşekkür ediyorum.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bu duygu ve düşüncelerle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kandoğan.

AHMET RIZA ACAR (Aydın) - Sayın Başkanım, isimle hitap edildiği için, müsaade eder-seniz, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 1 inci madde üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

Kapsam

MADDE 2.- Bu Kanun; tarım ürünlerinin standartları belirlenerek emniyetli ve sağlıklı koşullarda depolanması ile ürün senetleri vasıtasıyla ticaretinin kolaylaştırılması amaçlarıyla, lisanslı depo işletmelerinin ve yetkili sınıflandırıcıların kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esaslar ile lisanslı depoculuk sistemine dair diğer hususları kapsamaktadır.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Manisa Milletvekili Sayın Hasan Ören; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Ören, şahsınız adına yapacağımız konuşmanın süresiyle birleştirerek size 15 dakika süre veriyorum; sürenizi iyi kullanırsanız memnun olurum.

CHP GRUBU ADINA HASAN ÖREN (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısının 2 nci maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, lisanslı depoculukla ilgili yasa, Cumhuriyet Halk Partisinin de gündeminde olan bir yasa. Tarım alanında çalışan insanların da bu yasaı beklediklerini biliyoruz; ama, yasanın sunumu öyle bir şekilde yapıldı ki... Lisanslı depoculukla ilgili yasaı uygulayan ülkelere baktığımızda, başta Amerika olmak üzere, devletin desteği, lisanslı depoculuğun arkasında; Avrupa'ya baktığımızda, Avrupa'da da benzer şekilde devletin desteği lisanslı depoculuğun arkasında. Hatta, daha öteye götürülüyor; devlet, tarım ürünlerine müdahale ediyor ve yeri geldiğinde, tarım alanında çalışanları koruyabilmek için müdahale alımları yapıyor.

Ne hikmettir bilmiyorum, Avrupa'dan bize gönderilen yasalarda, kendi uygulamalarının dışında, ayrıca, direktmeler ve dayatmalarla karşı karşıya kalıyoruz. Yani, Amerika Birleşik Devletleri lisanslı depoculuğu uygularken devlet desteğini lisanslı depoculuğun arkasına koyacak; ama, Türkiye'ye - Dünya Bankası kanalıyla, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının çalışmasıyla tasarı gündeme ve Meclise geldiğinde - "sakın ha, devlet desteğini tarımsal alanda çalışanların arkasına koymayacaksınız" diyecek!

Şimdi, bu tasarının bir ayağı eksik. Eğer, bu tasarı, böyle çıkar ise, devlet desteği çiftçinin arkasında olmaz ise, bu tasarı, Türk çiftçisinin yüzünü güldürecek bir tasarı değildir, hatta, değerli AKP'li milletvekili arkadaşlarımızın dediği gibi, bir devrim falan hiç değildir.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, biraz evvel, arkadaşımız Ahmet Bey dedi ki: "Biz, AKP İktidarı olarak, üzüme 54 trilyon lira verdik." Ben Manisa Milletvekiliyim; benim ilim, Türkiye'de birinci sınıf toprakları olan, ender rastlanan illerden birisidir; 81 il içerisinde, tarımsal alanda üretime en fazla katkıyı sağlayan, katmadeğeri sağlayan illerin içerisinde birinci sıradadır. Geçen yıl, üzüme 26 trilyon lira destek verdiniz. Geçen yıl, 9 numara üzümün fiyatı 1 400 000 lira idi; ama, orada, AKP'nin bu yıl uygulamadığı bir şey uygulandı. Üzüm Birliği, 4 Eylülde fiyat açıkladı ve "ben, 9 numara üzümü 1 350 000 ile 1 450 000 lira arasında alacağım" dedi ve piyasa öyle şekillendi. İşletme sahipleri, tüccarlar, bu bazda üzümü almaya başladılar. Peki, geçen yıl bu üzümün dışarıya satış fiyatı neydi?.. Tarımsal alandaki sesi kesebilmek için "ne yapalım dışarıdaki fiyat bu, dışarıdaki 1 000 000 lirahk fiyatın üzerine, 1 200 000 lira verebilir miyiz" diye önümüze hep böyle bir şey getirilir; yani, bahaneler üretilir; ama, dışarıdaki fiyat belli idi. Tonu 1 120 dolardan, işlenmiş üzüm, dışarıya, yani Almanya'daki Hans'a ihraç edildi. 1 120 doların karşılığı, kilosu 1 700 000 lira. Geçen yıl, 1 350 000 ile 1 400 000 liradan üzüm alındı. Bu yıl ne oldu da üzümün fiyatı 850 000 liraya düştü? Şimdi Manisa'daki 100 000 üzüm üreticisi bunu size soruyor. Milletvekilleriniz pek Manisa bölgesine gidip de bunu anlatamıyorlar; anlatmaya kalktıklarında ise farklı cevaplar alıyorlar veya kahvehanelerde sandalyeler çevriliyor; çünkü, dinlemiyorlar.

Bu yıl ne oldu; bu yıl şu oldu arkadaşlar: Sevgili Manisa milletvekillerimiz köy köy dolaştılar "AKP'yle bereket geldi, üzümde arz fazlası var, üzüm çok fazla çıktı" diye bir yaygara kopardılar. İlk önce bu yaygara koştuktan sonra tüccarların da işletmecilerin de önu açıldı. İşletmeciler de, bu sefer üzüm almaya başladı. 4 Eylülde fiyat açıklayan Tarış, AKP'nin baskısıyla, yapılandırmanın baskısıyla "borsa fiyatının üzerinde fiyat açıklamayacaksın" talimatıyla karşı karşıya kaldı. Borsada üzüm 1 000 000 lira. Gerekçelerini biraz sonra söyleyeceğim. Dışarıyla 1 120 dolardan anlaşmasını yapan işletmeler, 1 000 000 liraya, 900 000 liraya, 850 000 liraya üzüm almaya başladılar. Peki, dışarıdaki fiyat, 800 000-850 000 lira düşük mü ki; hayır. İşletmeler artık o kadar profesyonel bir halde bu işi yapıyorlar ki, 65 işletme, uluslararası ilişkileri bitirmiş, deneyim sahibi olmuş insanları

işletmelerine alıyolar, dünyanın her tarafında pazar arıyorlar kendilerine. Geçen yıl, iki ayda ihraç edilen üzüm, bu yıl onbeş günde ihraç edildi. Şu anda keşke Tarım Bakanımız da burada olsaydı; çünkü, mikrofona çıkıp cevap vermeyi çok seviyor. Sevgili bürokratlarımız buradaysa, bunların hepsinin de doğru olduğunu bileceklerdir. 1 120 dolardan satılan üzüm, yani, 1 700 000 liraya satılan üzüm niye 850 000 lira? Ben niyesini söyleyeyim: O IMF'nin dediklerini Adalet ve Kalkınma Partisi yapmak istediği sürece, Türkiye'de bulunan yüzde 38'lik kırsal kesimdeki insanla barışması mümkün değil. O Tarişin fiyat açıklamasının engellendiği gün, fiyatın aşağıya doğru inmesinin günüdür. Niye Tariş geçen yıl fiyat açıkladı da, bu yıl açıklamadı; efendim, Tariş artık fiyat açıklamayacak, piyasa koşulları kendi kendine oluşacak... Oluşmuyor!..

1 120 dolardan, 1 150 dolardan dışarıya ihraç edilen, edilmiş olan üzüm, niçin, bugün 800 000 lira? Geçen yılın rekoltesi, 210 000 ton. 180 000 tonunu dışarıya ihraç etmişiz. Bu yılki üretim ise, 239 000 ton. 239 000 ton ürünün de 210 000 tonu ihraç ediliyor bu yıl; yani, şu an, 300 000 000 dolar Türkiye'ye giriyor ve 300 000 000 doların 80 000 000 doları, Türkiye'deki 65 işletmenin ve sayısı 100'ü bulmayan tüccarın cebine gidiyor.

Hani, Adalet ve Kalkınma Partisi bereketli partiydi?! Hani, üretenin, alınterinin, emeğin karşılığını verecek partiydi?! Hani, Adalet ve Kalkınma Partisi gelince, tarımsal kesimdeki insanlar rahat edeceklerdi?! Ee, bu muydu söylediginiz?!

Geçen yıl, fiyat açıklandığından dolayı, bu 80 000 000 dolar üreticinin cebine gitti; 20 000 000 doları işletmelere, 60 000 000 doları üreticiye gitti. Bu yıl, 80 000 000 doları 165 kişinin cebine koydunuz. Nasıl bir adaletse, nasıl bir adalet anlayışı ise; Manisa'daki seçmen, Manisa'da tarımsal alanda çalışan insanlar bunu soruyorlar.

Şimdi, bu yasa tasarısının amacı nedir; bu yasa tasarısının amacı şudur... Üzüm 25 Ağustos ile 25 Eylül arasında çıkar; kesersiniz, bandırırınız, kurutursunuz, depolarsınız. Bu süre içerisinde, 239 000 ton üzümü bir anda satmak, bir anda istenilen düzeyde işlemek mümkün değildir ve bu sırada, fiyatlar aşağı düşer. Şimdi, depoculukla bunu önlemeye çalışıyoruz, önleyeceğiz.

Peki, depoculukla ilgili, lisanslı depoculukla ilgili... Bu depoları kimler açacak? Yani, baktığınızda, arkasında malî bakımdan devletin desteği yok ise, lisanslı depoculuk çok kârlı bir iş olarak görülüyor. Üstüne üstlük, anonim şirket bazında 1 trilyonluk sermayeyle kurulacak. Peki, çok kârlı olmayan bu yatırımları hangi işadamı yapacak?! Evet, birileri yapacak bunu. Ben, bunu komisyonada da söyledim. Bunu, şimdi, kim yapacak biliyor musunuz; işletme sahipleri yapacak.

Yani, problem şuradaydı: İşletme sahiplerince -üzüm, çırçır, pamuk neyse- ürün hasat edildiğinde, açığa dökme vardır bizde; yani, Türk çiftçisinin, şehirleşmenin, müthiş şekilde apartmanların, illerde ve ilçelerde artmasından dolayı geçmiş dönemdeki gibi hanaylı evleri yoktur ki, çıkardığı ürünü çatının altında veya, belirli bir yerde muhafaza etsin; işletmeye götürür, açığa döker. Açığa döktüğünde, orada şunu söyler; der ki: "Ben istediğim zaman geleceğim, paramı alacağım." İşletme sahibi de "peki, istediğin zaman gel, borsa fiyatı neyse, onun üzerinden fiyat keselim" der; ama, deposunda 10 000 ton üzüm, 3 000 ton pamuk vardır. Bu, maliyetsiz, işletme sermayesiz; yani, sermayesiz, finanssız bir kullanımdır. Bu, böyle olduğu sürece de işletme sahibi, hiçbir zaman borsaya gidip, borsadaki üzümün talebini yapmaz; çünkü, deposunda açığa dökülmüş, parası ödenmemiş, canının istediği zaman parasını ödeyeceği bir stok vardır. İşletme sahibi, borsaya gitmediği süre içerisinde, borsadaki üzümün, pamuğun veya fındığın fiyatının artması mümkün değil.

Depoculuk sisteminde, geldik lisanslı depoculuğa. İlk başta, depo kuracak olanlar, işletme sahipleridir. Şimdi, bunlar, bu açığa dökmeyi, gayri yasal hale getirecekler. İşletme sahipleri, bu lisanslı depoculuğa soyunacaklar. Hatta, bir de lisanslı depoculuğun ötesinde yetkili sınıflandırıcı lisansı var, o da Bakanlıktan alınacak. Onu da aldığı anda, işletmesinin içerisinde bir laboratuvar kuracak; kurduğu laboratuvarda gelen üzümün kaç numara olduğunu, pamuğun kalitesini test edecek.

Değerli arkadaşlarım, siz üreteceksiniz, üreticiden ben alacağım, ben işleyip dışarıya satacağım. Üreticiyi nereye sevk ediyorsunuz; üreticiyi işletmeciye sevk ediyorsunuz. İşletmeci, şu an, o lisanslı depolarda bulunan ürünlerin daha fazlaya satılmasıyla ilgili veya fiyat artışıyla ilgili bir olaya girer mi? Bu yasada ne olması lazım; bu yasada şunun olması lazım; işletme sahiplerinin dışındaki insanlara lisanslı depoculuk yapma hakkının verilmesi lazım. Siz dükkü hatanızı bugün devam ettiriyorsunuz. İşletmeci kuracak depoyu, dün yaptığının aynısını yapacak, gayriyasal olan yasala dönüşecek. Peki, niçin veriyorsunuz? Hani rekabetten bahsediyorduk? Hani Türkiye'de rekabet olması gerekliydi? Rekabet kimin arasında olur; alanla satan arasında olur. Ben üretiyorum, ürettiğimi getireceğim, benim ürettiğimi alan insanın deposuna koyacağım. Oraya koyduğum zaman da bunun fiyatının artmasını bekleyeceğim; yok böyle bir şey arkadaşlar.

Şu an siz, hâlâ IMF'den alınan direktiflerle, hâlâ IMF ile ilgili bu sıkıntıları, IMF'nin tarım politikalarını, yüzde 38'lik kesime, tarım alanındaki insanlara dayatmaya kalkarsanız, bilin ki, bu yüzde 38'lik kesimden gerçek şekilde bir sarı kart, bir kırmızı kart yiyeceksiniz ve şu an tütün, pamuk ve üzüm üreticileri AKP ile ilgili düşüncelerini kafalarından atmak üzere. Gittiğimiz her yerde bu durumla karşılaşılıyor. Bu konuda, gerçekten bu çok fazlasıyla oy aldığınız, oy deposu haline gelen kırsal kesimin bu sorunlarına çözüm getirmezseniz bilin ki, yüzde 38'lik kesim size gerekli olan ihtar yapacaktır.

Değerli arkadaşlarım, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara gelirken köylerde aday adaylarıyla çok karşılaştık. Söylemlerinin, sunumlarının başında hemen bir şey vardı, o geçmiş dönemdeki partililik anlayışıyla kafalarına yerleşmiş bir şey vardı: "IMF'nin söylediklerini yapmayacağız. Bu memleketin kanını emen IMF'dir." Bu söylemlerin hepsi, iktidar olduktan sonra ortadan kalktı. Acaba, bu koltuklara oturunca, öyle bir şey mi gerçekleşiyor?! Bu koltuklara oturunca, dün, 3 Kasım 2002'den önce söyledikleriniz akıllarınızdan gidiyor mu; akıllarınızda kalmıyor mu?! Bu söylenenler, Türk çiftçisine, tarım alanında çalışan bu insanlara yapılanlar, sizin de içinize sinmiyor. Yoksa, birilerinin, yukarıdan, bu böyle olacak talimatlarıyla, kendi özgür düşüncelerinizin dışında bir düşünce anlayışı mı geliştirdi?!

Değerli arkadaşlarım, tarım alanında çalışan insanların hepsi mağdur. Bu mağduriyetlerinin giderilmesi sizlerin elinde; eğer, bu, sipariş edilmiş, ısırılma, gerçek hüviyetinden arındırılmış kanunlar yerine, gerçek tarım çiftçisine gerçekten yardımcı olacak kanunları çıkarmazsak, bilin ki, biz, Türk çiftçisinin yarasına merhem olamayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

HASAN ÖREN (Devamla) - Bu lisanslı depoculuk olayının da bir ayağı eksiktir. Avrupa nasıl uyguluyorsa, Amerika nasıl uyguluyorsa, biz de aynı yöntemi uygulayalım; bize çifte standart getirmesinler; özel sektöre üreticiyi peşkeş çekmesinler. Bu tasarının içerisinde, AKP yoktur, devlet yoktur, kooperatifler yoktur; bu tasarının içerisinde sadece ve sadece özel sektör vardır. Bu kadar mağdur durumda olan, alınterinin, emeğinin karşılığını alamayan, yıllardan beri alamayan bu kesimin karşısına bu tasarıyla çıktığımızda, bu tasarının içerisinde düzenlemeler yapılmadığı sürece, bilin ki, bu devrim olmayacaktır. Bu, ancak ve ancak yüzde 38'lik kesimi devirme olacaktır. Siz, şimdi, yüzde 38'lik kesimi devirmiş vaziyettesiniz. Haa, ne tarafa diye düşünürseniz; sırtüstü devrilmiş vaziyette.

Değerli arkadaşlarım, yasanın, ülkemize, milletimize, köylümüze hayırlı olmasını dileyeceğim; ama, maalesef, bu tasarı, düşünüldüğü gibi...

TANER YILDIZ (Kayseri) - Sen yine de öyle söyle.

HASAN ÖREN (Devamla) - ...bizim programımızdaki gibi olmadığından dolayı, inşallah, söylediklerimde haklı çıkmayız, Cumhuriyet Halk Partisi olarak haklı çıkmayız, haklı çıkmam; Türk çiftçisinin lehine olur.

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ören.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Sayın Başkan, bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN - Hükümetin söz isteği var.

Sayın Bakanımız açıklama talebinde bulundular; buyurun.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bir münakaşa ortamı doğurmak istemiyorum; ancak, Değerli Arkadaşımız, sık sık Partimizden bahsederek, âdeta, seçim meydanında konuşur gibi konuştu, yadırgadım; onu açıklamak istiyorum; bu birincisi.

NAİL KAMACI (Antalya) - O arkadaşımız da öyle konuştu; hükümet programı okur gibi okudu...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (Devamla) - Efendim, müsaade ederseniz, ne söyleyeceğimi dinleyin, ondan sonra.

Bir defa, eski hükümetlerin yaptığının, müstahsili memnun etmek için rey aracı haline getirdiği, ya ezdiği ya da seçime yakın, onlara tavizler verdiği bir dönemin tenkidi gibi geldi bana. Yani, devlet olarak kamusal alan, kamusal alan, kamusal alan... Müstahsili memnun etmek ve reyini almak için tütünü alacaksınız, depolarda kurtlandıracaksınız, yakacaksınız; çayı alıp denize dökeceksiniz, fındığı alıp yağlığa yollayacaksınız; bu, ekonomik yönetim olacak! Biz, bugün, geçmiş iktidarların, yapılmayan, zamanında yapılmayan... Hatalarının faturasını ödöyoruz.

Bakın, Dünya Bankası kredilerini de... Bu fakir millet ne kadar büyük bir borç ödedi; birliklerin borçlarını...

NAİL KAMACI (Antalya) - Bankaların borçlarını ödedi Sayın Bakan...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (Devamla) - 2000 yılında çıkarılan bir yasa gereği, birlikler özerk hale getirildi; Bakanlığımın sadece denetleme bakımından sorumluluğu var. 800 trilyon liralık borçları silindi; yine, bu sene 268 trilyon lira da kredi verildi.

Değerli arkadaşımız üzümden bahsetti; üzüm, üzüm, üzüm... Türkiye'de pazarlama faaliyetleri hep devlete sırtını dayadığı ve geliştirilmediği için, ihracat yeterli olmadığı için, tüketimden fazla üzüm ürettiği biliniyor. Buna rağmen, bu sene, en parlak yılını yaşıyor.

NURİ ÇİLİNGİR (Manisa) - Hayret bir şey, Sayın Bakan!

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (Devamla) - 54 trilyon lira kredi verildi, 30 trilyon liralık borçlarını ödeyemedikleri halde düşük faizle ertelendi; yani, onlara 84 trilyon liralık bir kaynak aktarıldı yine bu fakirin bütçesinden.

Dolayısıyla, bunları söylerken hiç olmazsa eski hataları giderici, yaraları tedavi edici yönde alınan tedbirlere de biraz saygılı olursa, herhalde daha iyi karşılıklı diyalog kurmuş olacağız.

HALUK KOÇ (Samsun) - Saygısızlık yapan yok!

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (Devamla) - Tabii, bütün birlikler için, aynı şekilde, yeniden yapılanma gündemde. AK Parti IMF'nin sözlerini dinledikçe bunların düzeltebileceğini söylüyorlar. Peki, Cumhuriyet Halk Partisi hiç iktidar olmadı mı, bunları hiç düşünmedi mi; o zaman niye bunları düzeltmedi; acaba niye bunları düzeltmedi?!

FAHRETTİN ÜSTÜN (Muğla) - 1974'te olduk; ama, tek başımıza değil.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (Devamla) - Biz, Cumhuriyet Halk Partisinin iktidar olduğu dönemin hatalarını da ödemiştir muyuz şimdi?! (CHP sıralarından gürlütler)

HASAN ÖREN (Manisa) - Cumhuriyet Halk Partisi iktidar olduğunda çiftçiler şapkalarını havaya attılar.

NAİL KAMACI (Antalya) - 1950'den beri geliyor Sayın Bakan.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (Devamla) - Bakan, ben, size bir şey söylüyorum; IMF programı devletin programı haline gelmiştir ve devlette devamlılık vardır. Ancak, bir şeyin farkında değilsiniz arkadaşlar, bizim iktidarımızda, IMF, Türkiye'nin gerçeklerini öğrendi ve bizim önerdiğimiz hükümet programıyla ekonomi bugünkü sonuca erişti. Bakan, enflasyon kontrol altına alındı, tek haneli rakamlar bu yıl elde edildi, sürdürülebilir büyüme devam ediyor, reel faizler küçüldü, işsizlik konusunda çok ciddi tedbirler alındı. Bütün bunları görüp, takdir etmeseniz bile, IMF güdümünde, IMF güdümünde diye... Bugün, AK Parti İktidarı, IMF güdümünde değildir.

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Bravo!.. Helal olsun sana!..

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (Devamla) - Bugünkü program, AK Parti İktidarının programıdır, bunu, iyice bilin. (AK Parti sıralarından alkışlar)

NAİL KAMACI (Antalya) - Siz, IMF'yi tekrar çağırdınız ya Türkiye'ye, görüşelim diye...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (Devamla) - Efendim, bu depoları kim kuracak? Devlet kurmayacak arkadaşlar..

HASAN ÖREN (Manisa) - İşletmeci de kurmasın.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (Devamla) - Tekrar söylüyorum; devlet kurmayacak, özel sektör kuracak, istesenez de istemeseniz de özel sektör kuracak. (CHP sıralarından gürültüler)

NAİL KAMACI (Antalya) - Niye istemeyelim?!

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (Devamla) - Özel sektörün üst kuruluşu olan birlikler kuracak ve bu birlikleri, bu depoları kurması için, biz destekleyeceğiz; yani, tarım satış birlikleri, aynı zamanda, isterse, bu lisanslı depoyu kuracaklar. Onun için, kimsenin endişesi olmasın. Artık, devlet, bu işlerde, sadece yönlendirici, müstahsili koruyucu yönde tedbirler alacak; kendisi malları alıp, çürütüp, ondan sonra da denize dökmeyecek, ateşe vermeyecek.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Bakan.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, satışma var.

BAŞKAN - Sayın Başkan, satışma hangi konudadır? Açıkça, bana, nasıl satıştı, onu söylerseniz, ben, takdir ederim.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Bakana saygım var. Herhalde, yakın siyasî tarihin değerlendirilmesi konusunda bir hataya düştü ve Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarında da böyle birtakım gelişmeler olduğunu ifade etti. Böyle bir şeyin olmadığını belirtmek için bir düzeltme hakkı istiyorum.

BAŞKAN - Son cümlemenizi anlamadım...

NAİL KAMACI (Antalya) - Cumhuriyet Halk Partisi döneminde de aynı şeylerin olduğunu söyledi.

HALUK KOÇ (Samsun) - Efendim, Sayın Bakan, yakın siyasî tarih konusunda bir yanlışlığa düştü ve Cumhuriyet Halk Partisinin de bu politikaların içerisinde bulunduğunu ifade etti. Böyle bir şeyin olmadığını, bir kısa açıklama yaparak, Sayın Bakana hatırlatmak istiyorum.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Hayır, devletin alımları yönünden söyledim.

HALUK KOÇ (Samsun) - Hayır, hayır... Cumhuriyet Halk Partisi döneminde...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Devletçi politikanızı tenkit ettim.

NAİL KAMACI (Antalya) - Anavatan Partisi döneminde...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Tütünü alıp yakmadınız mı? (CHP sıralarından gürültüler)

FAHRETTİN ÜSTÜN (Muğla) - Bulgaristan'dan, Yunanistan'dan tütün almıyor musunuz şimdi?

BAŞKAN - Sayın Koç, buyurun.

Siz, açıklama yapacaksınız; bir satışmaya da lütfen meydan vermeyin.

VII. - AÇIKLAMALAR VE SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Samsun Milletvekili Haluk Koç'un, Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun'un, konuşmasında, Partisine satışması nedeniyle konuşması

HALUK KOÇ (Samsun) - Estağfurullah, ben ona dikkat edeceğim Sayın Başkan.

Öncelikle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üzülerek görüyorum... Biz, Sayın Ali Coşkun'u son derece dikkatli, muhatapları ya da siyasi rakipleri konusunda konuşurken son derece özenli kelimeler seçen bir bakanımız olarak biliyoruz; ama, ben burada biraz sinirlenme emareleri göstermesine şaşırılmış bulunuyorum. Herhalde bir gerginlik anına gelmiştir.

TÜRKÂN MİÇOOĞULLARI (İzmir) - Değil, yaptığından kendisi de memnun değil de ondan.

HALUK KOÇ (Devamlı) - Sayın Bakan bunu biraz sonra mutlaka düzelterektir, buna inancımı bildirmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan yakın siyasi tarih konusunda bazı yanlışlara düştü. Şimdi, bakın, 1980'den sonra imzalanan hiçbir IMF anlaşmasında, hiçbir niyet mektubunda Cumhuriyet Halk Partisi hiçbir bakanın, hiçbir yetkilinin imzası yoktur; yani, bunu burada, bir bakan sorumluluğu taşıyan kişi olarak ifade ederken mutlaka özen göstermesi gerekirdi diye bir kere daha hatırlatmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, "tütünü çürütelim mi, çayı denize mi dökelim..." Bunları burada söylüyorsunuz da Sayın Bakan, 3 Kasım öncesinde seçim meydanlarında, köylerde bunun tam tersini söylediniz, arkadaşlarımız onu söylüyorlar. Buraya geldiğimiz zaman, hiddetle bunun böyle olduğunu ifade ediyorsunuz, belki Bakanlık makamının getirdiği bir hiddeti de sergilemekte bir beis görmüyorsunuz Cumhuriyet Halk Partisi sıralarına; ama, 3 Kasım öncesinde bunu siz dile getirdiniz Sayın Bakan, sizin partinizin milletvekili adayları dile getirdi; Anadolu'da köy köy gezerek, IMF'ye teslim olmayacağız dediler. Bugün gelinen noktada yaşanan politikalar, çiftçiye dara sokan, çiftçiye hayatından bezdiren, Türkiye'yi kendi kendine yeterli bir ülke olma noktasından -üretim noktasında söylüyorum- çıkararak bir politika dizisini uyguladığınız için arkadaşlarımız muhalefet görevi olarak bunları dile getiriyorlar. Bence, hiddetlenmeden dinlemeniz ve belki de "nerede yanlış yapıyoruz, nerede bazı düzeltmelere zaman içerisinde gideceğiz" bunları ifade etmeniz çok daha uygun olurdu.

Ben, bir kere daha şunu açıklıkla söylüyorum: Bakın, Cumhuriyet Halk Partisi 1980 yılından sonra hiçbir IMF anlaşmasında ve hiçbir niyet mektubunda imzası olmayan bir siyasi partidir; bunu açıklıkla söylüyorum.

Bunu hatırlatmak benim görevim değil; ama, bir diğer konu, Sayın Bakan, -bu, daha önce, hükümetin diğer bakanlarında da oldu- yakın siyasi geçmişleri çok çabuk unutuyorlar. Sayın Bakan uzun zaman iktidardaydı; ama, kimi Anavatan Partisi, kimi Fazilet Partisi -hani o, değişik dediğiniz parti- şimdi de Adalet ve Kalkınma Partisi. Sayın Bakan iktidarda, son iki yılın sorumluluğu yok, son yirmi yılın sorumluluğu var kendisinde.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Koç.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Efendim, sadece devletçi satın almaya ilgili söyledim; çünkü, arkadaş dedi ki, devlet satın almıyor...

BAŞKAN - Sayın Bakan, bu konuda bir açıklık getirmek istiyorsanız, buyurun.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Sadece kanaatimi söyledim.

BAŞKAN - Sayın Bakan, yalnız açıklık getirmek için... Cevap olarak değil...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Sayın Başkanım, ben devletçi zihniyetle yönetilmeyeceğini, Cumhuriyet Halk Partisi zamanında devletin bunları aldığını...

HALUK KOÇ (Samsun) -1946'dan mı bahsediyorsunuz?!

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - O yönde söyledim, IMF'yle ilgili söylemedim. Başkanvekili yanlış değerlendirdi.

NAİL KAMACI (Antalya) - Zaten söyleyemezsin IMF'yle ilgili...

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - IMF.. Şu anda, devlette devamlılık esasına göre devam ediyor ve bugün uygulanan IMF programı değil, hükümet programıdır.

Ayrıca, şunu tekrar söyleyeyim: AK Parti, seçim bildirgesinde ne yazdıysa, meydanlarda ne söylediyse bugün onu tatbik ediyor ve müstahsil AK Partiden memnundur.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Açıklamanızı yaptınız, teşekkür ederiz.

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

8. - *Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyüşleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/821) (S. Sayısı: 701) (Devam)*

BAŞKAN - Şahsı adına, Aydın Milletvekili Ahmet Rıza Acar; buyurun.

Süreniz 5 dakika.

Sayın Acar, lütfen, sürenize riayet etmenizi ve madde üzerinde konuşmanızı rica ediyorum.

AHMET RIZA ACAR (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce burada konuşan diğer partiden bir milletvekili arkadaşımız, Aydın'da yapılan çiftçi mitinginden bahsetti. Aydın'da, nüfusun yüzde 45'inin çiftçilikle geçindiği bir yapı vardır. Aydın Ziraat Odasının, yalnız merkezde, 50 000-60 000'in üzerinde üyesi vardır, ilçeleriyle baktığımız zaman bu rakamın çok yukarıları çıktığını görüyoruz.

İkincisi, bu miting yalnız Aydın'a mahsus değil, tüm Ege Bölgesini kapsamıştır. Arkasına siyasi desteği de alarak, 3 000-5 000 vatandaşımız orada miting düzenlemişlerdir. Bu, bizim demokratik anlayışımız içerisinde çok önemli ve çok güzel bir olaydır, ben de destekliyorum; çünkü, bu millet meşihat makamının yanında, padişahın sarayının önünde nümeyiş yapmış bir millettir; gayet güzeldir, haklarını söylemeli, haklarını almalıdır.

MUSTAFA GAZALCI (Denizli) - Niçin öğretmenleri coplattınız?

NURİ ÇİLİNGİR (Manisa) - Yakında Başbakanlığın önüne gelecekler.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Problemleri mutlaka vardır; biz, o problemleri çözmek, o dertlere derman olmak için uğraşıyoruz. İşte, bu yasa tasarısı da onun için getirilmiştir; bu tasarının 2 nci maddesi de, ona münhasırdır daha ziyade.

Üçüncüsü, yıllarca iktidarda kalmış olanların, bu kanunu niçin çıkarmadıkları, niçin akıl edemedikleri, niçin düşünemediklerini tartışmak ve düşünmek istiyorum.

Dördüncüsü, Türkiye'deki çiftçilerimizi, bazı ürünlerde dönüm başına 200, 250, 300 dolara mahkûm eden, uzun yılların bir geleneği vardır. Tütün, tütün, tütün deniliyor; en kaliteli tütünün - dönüm başına 60 ile 100 kilogram arasında verir- kilogramı 3 ile 5 dolar arasındadır, bugüne kadar hiç değişmemiştir. Derleyiniz, toparlayınız, tütüncünün yılı 14 aydır ve bir yılda 1 dönüm araziden alacağı para 250-300 dolardır; ama, 1 dönüm arazide incir yetiştirirseniz, zeytin yetiştirirseniz, nar yetiştirirseniz 1 500 dolar, 2 000 dolar, 2 500 dolar para kazanırsınız. Şimdi, bütün bunlar Tarım ve Köyişleri Bakanlığımızın planlaması dahilinde yapılacaktır. Gerekirse organize tarım bölgeleri olarak gerekirse organize sera bölgeleri olarak, bu milletin refahına yönelik olarak harekete geçilip planlanacaktır diye düşünüyorum.

İşte, bütün bunların içerisinde, meseleye daha doğru, gerçekçi bakmak ve de "vatandaşımızın sıkıntılarını nasıl giderebilirsiniz" üzerinde fikir üretmek gerektiğini düşünüyorum.

Türkiye'de kooperatifçilik yüz yıla dayanmaktadır; 1910'lu yıllarda kurulmuştur üretici kooperatifleri. 1910'lu yıllarda kurulan bir incir kooperatifinin, bir pamuk kooperatifinin, bir üzüm kooperatifinin, bir zeytinyağı kooperatifinin, bugün, Türkiye'de ne kadar mal üretiliyorsa, ticarî anlayış açısından baktığımız zaman, hepsini kapatabilmesi lazımdı; fakat, böyle olmamaktadır. Bu ülkede 250 000 ton üzüm üretiliyor. Son yirmi yıl içerisinde 200 000 ile 250 000 ton aralığında üretiliyor. Üzüm birliğinin son iki yılda yaptığı ihracat 18 000-20 000 ton civarında, gerisini hep tüccarlar yapmıştır; hem de üzüm birliğinden...

HASAN ÖREN (Manisa) - Tüccar yapacak tabii; başkası mı yapacak?

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Müsaade eder misin.

Üzüm birliğinden satın alarak yapmıştır. O üzüm birliğine yapılan desteğe baktığımız zaman, 54 trilyon lira nakit kredi verildi, 30 trilyon liralık da borç ertelemesi vardır.

HASAN ÖREN (Manisa) - Niye fiyat açıklamadınız?

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Üzümün kilogramına 1 000 000 lira dersanız, 84 000 ton üzümün desteği verilmiş demektir. Bu, 240 000 tonda üçte 1 yapmaktadır.

HASAN ÖREN (Manisa) - Neden fiyat açıklamadınız; onu söyle.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Dolayısıyla, iyi değerlendirip, o üzüm birliğinin başındaki arkadaşların da siyaset yapmaktan vazgeçmeleri gerekir diye düşünüyorum.

HASAN ÖREN (Manisa) - Geçen yıl fiyat açıklandı; bu yıl neden açıklanmadı?

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Sonra, üzüm dediğiniz zaman, bu yönüyle, 1 dönüm arazideki üzümün getirdiğinin, pamuğa nazaran 2'ye, tütüne nazaran 2'ye, 3'e, 4'e katladığını da ifade etmek isterim.

HASAN ÖREN (Manisa) - Aydın'da üzüm yok; üzümü bilmezsiniz.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Değerli...

HASAN ÖREN (Manisa) - Kimden, ne kadar üzüm aldın; onu söyle bana.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - İşte, bu konuşan...

Mesela, IMF 1950'den önce kurulmadı mı? IMF'nin kurucu ortaklarından bir tanesi Türkiye değil mi?

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - IMF'yi de biz kurduk (!) Bravo!..Helal olsun sana!..

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - IMF Türkiye'ye geliyor, ama, bizim dönemimizde, bizim IMF'nin değil, IMF'nin bizim programlarımıza uyan anlayışları geliştirmeye çalıştığını siz de biliyorsunuz. (CHP sıralarından gürültüler) Daha hükümet olduğumuz anda, sosyal politikaların değişmesi gerektiğini IMF'nin önüne koyduk; onun da kabul edip, o politikalara uygun düşünce, fikir ve planlamanın altına imza attığını bu ülkede herkesin bildiğini ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, mesele, Türkiye'nin birikmiş meseleleridir; bilhassa tarımda. Bu birikmiş meseleleri de, Sayın Başbakanımızın seçim meydanlarında söylediği şekilde ifade ettiğimiz zaman, biz, üçüncü yılın sonunda, herkesin kesesine, kasasına ve programlarına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Acar, mikrofonu açıyorum; lütfen, toparlayın.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Bu ifadeleri tekrarlamak mecburiyetinde kaldığımı ifade etmek isterim.

Kolay değildir, bu birikmiş meseleleri... 30 milyar dolar bankalarda batıracaksınız; 30 milyar dolar açıklarda batıracaksınız...

FAHRETTİN ÜSTÜN (Muğla) - 80... 80...

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Soyguncular, vurguncular, talancılar bir araya gelecek; ondan sonra, bunu iki yıl içerisinde düzeltin... İki yılda düzelmez; ama, şunu biliniz ki, beş yıl sonra... Tarım kesiminden, biz, yüzde 47,2 oranında rey aldık.

HASAN ÖREN (Manisa) - Aydın'daki mitingde 3 000 - 5 000 kişi var dediniz; 20 000 olduğunu söylüyorlar!

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - 28 Martta, yüzde 47,2 oranında rey aldık. Bugünkü rakamlara baktığımız zaman, Türkiye genelinde yüzde 52'ye ulaşmış olan bir AK Partiyi görmekteyiz. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Acar, son cümlelerinizi rica ediyorum.

AHMET RIZA ACAR (Devamla) - Barajı aşan başka aşan parti olmadığını ifade ediyor; herkesi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Acar.

NAİL KAMACI (Antalya) - İcraatın içinden gibi oldu.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Saat 20.00 de toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.58

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.00

BAŞKAN: Başkanvekili İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Harun TÜFEKÇİ (Konya), Ahmet KÜÇÜK (Çanakkale)**

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

701 sıra sayılı kanun tasarisinin müzakerelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

8. - *Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyışleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/821) (S. Sayısı: 701) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Tasarının 3 üncü maddesini okutuyorum:

Tanımlar

MADDE 3.- Bu Kanunda geçen;

a) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

b) İlgili bakanlık: Tarım ve Köyışleri Bakanlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık,

c) Fon: Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonunu,

d) Tarım ürünleri: Depolanmaya uygun nitelikteki hububat, bakliyat, pamuk, tütün, fındık, yağlı tohumlar, bitkisel yağlar, şeker gibi standardize edilebilen temel ve işlenmiş tarım ürünlerini,

e) Lisanslı depo: Bu Kanun kapsamında tarım ürünlerinin sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticarî amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,

f) Lisanslı depo işletmesi veya lisanslı depo işleticisi: Tarım ürünlerinin depolanmasıyla iştigal eden ve bu Kanun kapsamında geçerli bir lisans belgesine sahip anonim şirketi,

g) Lisanslı depo teminatı: Bakanlık tarafından kabul edilen nakit, banka teminat mektubu, Devlet tahvili, hisse senedi, gayrimenkul rehni, sigorta teminatı ve nakde çevrilebilir diğer güvenceleri,

h) Lisans: Bakanlıkça verilen faaliyet iznini gösterir belgeyi,

ı) Ürün senedi: Ürünlerin mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, lisanslı depo işleticisince nama veya emre düzenlenmiş, teminat olarak verilebilen, ciro edilebilen veya edilemeyen ve bu Kanunda öngörülmeven durumlarda Türk Ticaret Kanununda düzenlenen makbuz senedi hükümlerine tâbi olan kıymetli evrakı,

j) Depolama hizmetleri: Lisanslı depoya kabul edilen ürünlerin tartılması, boşaltılması, yüklenmesi, taşınması, nakliyesi, depolamaya ve şartlara uygun hale getirilmesi ve depolanması, ürün ambalajlarının onarılması, ürünün depodan çıkarılması gibi hizmetleri,

k) Müdi: Depolama hizmetleri için ürününü lisanslı depoya teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

l) Yetkili sınıflandırıcı: Bu Kanun kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri,

m) Borsa: Aralarındaki sözleşme çerçevesinde lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senetlerinin kota ettirildiği, alım satımının yapıldığı ve hareketlerinin kontrol ve takip edildiği ürün ihtisas borsasını veya Bakanlıktan ürün senedi alım satımı konusunda izin alan ticaret borsasını,

İfade eder.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsı adına, Osmaniye Milletvekili Sayın Necati Uzdil; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Uzdil, sürenizi birleştiriyorum.

CHP GRUBU ADINA NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşülmekte olan Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısının 3 üncü maddesi hakkında söz almış bulunuyorum; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, ben, bu tasarımı başından sonuna kadar izledim. Oradan izlerken, bir ara elimi şöyle koydum çeneme ve düşündüm; arkasından, komisyon masasında oturan bürokratlara baktım. Bürokratlar, Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızın bürokratları; Sevgili Bakanımız, Sanayi ve Ticaret Bakanı. İktidar Partisi milletvekillerine baktım; konuşmalarında, sanki, tarım sektörünü, Tarım Bakanlığını ve tarımdaki büyük gelişmeleri anlattılar ve düşündüm; Tarım Bakanı neredesin allahaşkına?! Neredesin sen! Yazık değil mi bize?! Bu Anadolu'daki çiftçilere, kırsal alandaki insanlara yazık değil mi?! Niye konuna sahip çıkmıyorsun?.. Evet arkadaşlarım, ben bunları düşündüm.

Çıkmış, Aydın Milletvekili arkadaşım ne güzel konuştu!.. O zaman da şunu düşündüm: Değerli arkadaşlarım, süper moral veriyor arkadaşım; çok iyi motive ediyor. Gelin, bu arkadaşımızı teknik direktör olarak Millî Takımın başına getirelim; o takıma moralini versin, motive etsin de, belki yine dünya üçüncüsü oluruz.

Arkadaşlar, evet, Aydın'da 3 000-5 000 kişi toplanmış... Öyle kabul edelim! Dikkat edin, dikkat edin, o 3 000-5 000 kişiyi, 30 000-40 000 kişi yapmayın! Geçen hafta burada bir konuşma yaptım. Dikkat edin, çiftçiyi sokağa dökmeyin; o mazlum insanlar sokağa dökülüyor dedim. Aradan bir hafta geçmedi; evet, 3 000-5 000 kişi değil arkadaşlarım; 30 000-35 000 kişi çiftçi olarak sokaklara döküldü. Bunun sorumlusu yok mu?

Arkadaşım, ne güzel, çıkmış; 3 Kasım'da her şey güllük gülistanlık oldu, ortalık toz pembe! Oh ne güzel! Eğer öyle olsaydı, o 30 000-35 000 kişi sokaklara dökülmezdi arkadaşlarım.

Getirdik... İki sene oldu. Sayın Bakanım çıktı; diyor ki -ne güzel- "depolarda mı çürütseydik..." Peki, Sevgili Bakanım, o depolarda ürünler çürütülürken siz bu Parlamentoda değil miydiniz, siz iktidarda değil miydiniz? Siz Bakan olduğunuz zaman çürümedi mi? Benim zamanımda mı çürüdü; hayır, sizin zamanınızda çürüdü. Ne oldu da şimdi her şey değişti? Ve dil sürçmesi değişti; suçu bize de attınız.

Devletçilik diye karşımıza çıktınız. Arkadaşlar, unutmayın, örnek aldığımız, hatta hatta, bazı yerlerde talimat aldığımız Amerika Birleşik Devletlerinde de kamu sektörünün ekonomideki payı Türkiye Cumhuriyetinden daha fazla. Girmeye çalıştığımız Avrupa Birliğinde... Fransa'daki kamu sektörünün payı, bizim 2 katımıza yakın değil mi?.. Önemli olan sektörün ismi değil, önemli olan kendi olanaklarını bilmek, bastığın yeri bilmek, şartlarını iyi değerlendirmek sevgili arkadaşlarım.

Bu yasa, Avrupa Birliğiyle ilgisi olan bir yasa değil, Avrupa Birliğiyle ilgili uyum yasası falan değil. Bu yasada getirilen kurum, Avrupa Birliğini ilgilendiren bir kurum da değil. Avrupa Birliğindeki bazı ülkelerde bu kurum, benzeri şekilde var. Bu yasanın dayatılması, Amerika Birleşik Devletlerinden geliyor, IMF'den geliyor -bunu da kabul edelim- geliyor da, bize gerek değil mi; gerek; ama, arkadaşlarım, lütfen, bu yasa'yı tarımın kurtarıcısı olarak görmeyin. "Bu yasa, tarımın yeniden yapılandırılmasında bir ayak" dedi komisyonadaki arkadaşlarımız.

Arkadaşlar, ayağın bir de tabanı olur, tabanı. Ayağın basacağı bir taban olur. Tarım üretimi üretme, üretimle ilgili hiçbir gayret gösterme, benim Anadolu'daki gariban çiftçinin zar zor ürettiği ürünü nasıl pazarlarını, nasıl rantını dağıtıyorum diye bir yasa çıkar! Ona da razıyız. Belki ilenki günlerde bu yasada gerekli değişiklikler, düzenlemeler yapılır, altyapı oluşur da, benim çiftçim de bir nebeze olsun yararlanır.

Değerli arkadaşlarım, hemen belirtmek istiyorum, dikkatinizi çekiyorum -3 üncü maddede değişiklik önergesi de verdim- yasada "bakanlık" kelimesinin karşısına "Sanayi ve Ticaret Bakanlığı" yazılmış. Biz, şöyle düşünüyoruz: Bunun en iyi işlediği ülke Amerika Birleşik Devletleri. Öyleyse, bunu hazırlarken, orayı örnek alıp, orada neler oluyor bitiyor, ona bakarken, orada bu kurum hangi bakanlığa bağlı, hangi bakanlığın düzenlemesiyle yapıyor bir bakalım. Amerika Birleşik Devletlerinde bu kurum Tarım Bakanlığının bünyesinde; yoksa, diyorum, acaba, Amerika'da Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yok da, onun için mi Tarım Bakanlığına bağlı? Bizde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı var, daha uygun düştüğü için mi bağlanmış durumda?

Değerli arkadaşlarım, Sevgili Bakanım çıkıyor, diyor ki: "Ben, IMF'den talimat almıyorum, hükümetin politikasını uyguluyorum." Peki, çok güzel. Ben size de sorayım, geçmişi biraz hatırlatayım. Hatırlarsanız buraya ilk geldiğimiz günlerde, çiftçi borçlarını yeniden yapılandırmıştk. O zaman, sizin de seçim beyannamenizde vardı; sizin de kahvelerde, meydanlarda attığınız nutuklarda söyleminiz vardı. Neydi; çiftçi borçlarının faizini kaldıracağız.

Peki, soruyorum; niye kaldıramadık; siz de istiyordunuz, biz de istiyorduk. Bir yerden bir emir geldi, dediler ki: "Bunu böyle kaldırma, kaldıramazsın, kaldırmayacaksın." Ne yapacağız; yapılandıralım. Yapılandırdık. Peki, seçimlerdeki sözümüzü mü tuttuk yapılandırarak?! Bugün yapılandırdığımız çiftçinin borcunu ödeyebilmesi için ne tür yardımda, katkıda bulunduk da borcunu ödemesini sağladık?! Hayır, işte Ziraat Bankası, işte tarım krediler... Ödeyemedi çiftçim borcunu. Ödemedi değil sevgili arkadaşlarım, ödeyemedi. Ne oldu arkasından; bir süre verelim dedik, uzattık, hükümetimiz uzattı, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti uzattı. Yine ödeyemedi. Ne oldu; bankalarda yine bazı icralar başladı, arkasından, son günlerde icralar da durdu. Ne yapacaksınız; herhalde çiftçileri alıp hapishaneleri yeniden dolduracak haliniz yok.

Değerli arkadaşlarım, burada şunu görüyorum: Tüm milletvekilleri, AKPlisi de dahil, CHP'lisi de dahil, bu işin tarımla ilgili olması gerektiğini söyledi. Ayrıca, bana göre, tarımın sorunlarının çözülmesi gerekliliği burada ortaya çıktı.

Sevgili arkadaşlarım, o nedenle -değişiklik önergem biraz sonra okunacak; bu konuda yeniden söz almayacağım- "bakanlık" tabirinin karşısına "Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı"nın yazılmasına ilişkin değişiklik önergeme evet demenizi gönülden istiyorum. Tarım Komisyonundaki arkadaşlarım "ya, biz bunu atlamışız" dediler. Burada, önergenin lehinde oy kullanmalarını özellikle onlardan rica ediyorum. Tarım Bakanımız bu tasarıyla yeteri kadar ilgilenmedi, Tarım Bakanlığının bürokratları yeteri kadar ilgilenmedi; ama, gelin, biz bu yanlış düzeltelim.

Arkadaşlar, yumurta birkaç kişiyle taşınmaz. Yumurta bir kişiyle taşınır. Lütfen, tarımla ilgili bir konuyu, götürüp Sanayi ve Ticaret Bakanlığına bırakmayalım. Bu, tarımsal üretimin son kademesi.

Şöyle bir hatırlayın, ne yaptık biz burada; gıda güvenliği için, üretimden tüketime kadar, hatta tüketimden sonrası da kontrol etmek üzere Tarım Bakanlığını görevlendirdik. Şimdi ne yapıyoruz; üretilmiş ürünü depoya koyacağız, pazarlama için ortam yaratacağız. Bu işe de gel, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bak diyoruz!.. Bir işi yaparken biraz daha dikkatli, düzenli yapmamızda yarar var sevgili arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, bir de şu konuya değinip sözlerimi tamamlamak istiyorum. Bugüne kadar bu memlekette tarım ürünlerini, tahıl genelde Toprak Mahsulleri aldı, depoladı, gerekli düzenlemeyi yaptı. Yeri geldi savaş stokunu sakladı, yeri geldi afet stoku sakladı, yeri geldi halkın ihtiyacını karşıladı.

Peki, Toprak Mahsulleri bu işleri yaparken, depo kapasitesini yükseltmedik mi; yanılmıyor-sam, şu anda, Toprak Mahsulleri Ofisinin, tahilla ilgili 4 000 000-4 500 000 tonluk deposu var sevgili arkadaşlarım. Bilemiyorum, ben daha fazla olduğunu zannediyordum; ama, 1 000 000 tonu da bu lisanslı depoculuk işine çok uygunmuş.

Peki, biz ne yapıyoruz; yasayı çıkarıyoruz, yasada "bu işi ancak anonim şirketler yapar" diyoruz. Değerli arkadaşlarım, tamam, özel sektör yapsın, bir şey demiyoruz; ama, özel sektörün elindeki olanaklar yeterli mi? Bu bir başlangıç. Toprak Mahsullerinin elinde belli oranda imkânımız varken, bu, vatandaşımızın, milletimizin birikimiyken, Toprak Mahsullerinin depolarını yıkaltm mı, kıralım mı?! Osmaniye'de olduğu için, üzerinde "çiftçinin karagün dostu" yazan depoların üzerinden o yazıyı silip, beyaz çşya satıcılarına kiraya mı verelim?!

Değerli arkadaşlarım, bu hükümet, bu ülkenin kıt kaynaklarını çok iyi kullanmakla yükümlü; o zaman, bunun gereğini yapmak zorundayız. Öyleyse, ne yapalım; anonim şirketin yanında Toprak Mahsullerine de, müsaade edin, şartlarını yerine getirsin, lisanslı depoculuk yapma şansı verelim.

Arkadaşlar, bu memlekette tarım satış kooperatifleri var. Yıllardır, değişik tarım ürünlerini, değişik birlikler stokluyor, depoluyor, çiftimizin bir sorununu çözmeye çabasına giriyor. Bunların da depoları var. Tarişin deposu var, Tarişe bağlı birlikler var.

Değerli arkadaşlarım, niye bu birlikler lisanslı depoculuk yapma şansına sahip olmasın. Biz kamu dedik mi ayağa kalkıyor birkısım insanlar. Kamu, bizim olanaklarımız, bizim imkânlarımız; bu devlet bizim sevgili arkadaşlarım. Kamu lafından, lütfen, rahatsız olmasın hiç kimse. Biz, özel şirketlerden, özel anonim şirketlerden, özel sermayeden rahatsız değiliz; onlar bizim, her şartta onların yanındayız; ama, kamu lafından da rahatsız olmayın lütfen.

Tarım satış kooperatifleri diyoruz. Tarım satış kooperatifleri isminin arkasında kooperatif var diye hop oturup hop kalkıyorsunuz. Ne var yani, adı anonim şirket olacağına, bir yerde de kooperatif olsun; ne olur, yer yerinden mi oynar! Tarım satış kooperatiflerinin elindeki olanaklar kimin; bizim değil mi sevgili arkadaşlarım.

Zamanım bitiyor; daha önceki konuşmalarımda zamanımı geçirdim, bunu da geçirmek istemiyorum.

Lütfen, şu değişiklik önergesini Grubun kabul etmesini isterim; ama, özellikle de Tarım Komisyonundaki arkadaşlarımla ellerine bakacağım.

Bu duygu ve düşüncelerle, sizleri, tekrar, saygıyla selamlıyorum; teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Uzdil.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, Hükümet olarak istiyorsanız, söz verelim.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Çok kısa bir açıklama yapmak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; değerli konuşmacıya bir şeyi açıklamak istiyorum, izin verirseniz.

Tarım satış kooperatifleri, bizatihi, bu lisanslı depoculuğu yapacaklar; biz de, Hükümet olarak, onlara çok ucuz krediyle, bunları yapmaları için destek vereceğiz. Karşı değiliz; onu belirtiyim. Kooperatifler de, tabii ki, bu konuda gerekli çalışmayı yapacaklar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

Sayın Bakan, Hükümet adına bir açıklama yaptılar.

Şahsı adına, ikinci söz isteği Denizli Milletvekili Sayın Ümmet Kandoğan'a aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Sanayi ve Ticaret Bakanımız, bu kanun tasarisının güzelliklerini anlatacak diye beklerken, şu anda ekonominin içinde bulunduğu güzellikleri anlatmaya çalıştı; ancak, Sayın Bakanımızın daha önceki tarihlerde Mecliste yapmış olduğu bir konuşmasından bazı bölümleri tutanaklardan okumak istiyorum. Her şeyden önce, Sayın Bakanımız şöyle diyor: "Bu bütçeye, iktidar kanadının bile, sabahtan beri hiç önem vermediğinin özünü çekiyorum. (AK Parti sıralarından 'Bravo' sesleri, alkışlar) Şu anda, salonda, iktidara mensup 25 milletvekili var; bu bir özünüdür; demek ki, bu bütçeye gerekli önemi vermiyorlar." Başkan kim, bilmiyorum; ama, müdahale ederek "45 kişi var" diyor. Ben de, baktım, salonda 55-60 kişi ya var ya yok! Demek ki, Sayın Bakanım, sizin getirmiş olduğunuz bu kanun tasarisına karşı gerekli ilgi ve alaka şimdi de gösterilmiyor.

AHMET RIZA ACAR (Aydın) - Sayı saymasını bilmiyorsunuz!..

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Sayın Bakanımız, bugün, çok pembe bir tablo çizdi; ancak, bunun yanlış olduğunu rakamlarla ifade edeceğim. Sayın Bakan, o gün, o konuşmada şunları söylüyor: "Uluslararası finans kurumlarında belirlenen kriterler ve özellikle, kapısında yıllardır teslimiyetçi bir zihniyetle beklediğimiz Avrupa Birliğinin Maastricht Kriterlerinde 'eğer, bir ülkenin toplam borcu gayri safi millî hâsılasının yüzde 60'ını geçerse, o ülke müflis durumdadır' deniliyor." İfadeniz bu Sayın Bakanım.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Doğru...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - 2004 yılı sonu ve şimdi, bu rakam yüzde 68!..

Biraz önce, Sayın Bakanın çok parlak sözlerle anlattığı 2004 yılında bu rakam yüzde 68!.. Yüzde 60'ı geçtiğine göre, demek ki, Sayın Bakanın ifadesiyle, şu anda, Türkiye "müflis" durumdadır.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Kaçtan aşağıya indirdik?!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Sayın Bakanın ifadesi... Yine, Sayın Bakan diyor ki: "Yüzde 10'u geçen reel faizde ülke tamamen iflas durumunda oluyor." Bakınız, eğer reel faiz yüzde 10'u geçiyorsa ülke tamamen iflas durumunda oluyor diyor Sayın Bakan. Rakamlar elimde; 2002'de reel faiz yüzde 13,7; 2003'te 15,2; 2004'te yüzde 15, onbir aylık ortalamasını ahırsanız reel faiz yüzde 15.

MEHMET MUSTAFA AÇIKALIN (İstanbul) - Hayır efendim, hayır; kesinlikle yanlış...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Efendim, Devlet İstatistik Enstitüsünün rakamlarını veriyorum.

Sayın Bakan, reel faiz yüzde 10'u geçti mi ülke müflis durumdadır, iflas etmiştir diyor. 2004'ün ağırlıklı ortalaması yüzde 15. Eğer sizin bu ifadeleriniz doğruysa, Türkiye'nin bugünkü reel faizi yüzde 15'se, ülkenin müflis durumda olması lazım. Yani, hafızai beşer nişan ile maluldür, ancak, tutanaklar bunları söylüyor.

Bakınız Sayın Bakana, orada devam ediyor "arkadaşlar, iktidarlar mazeret aramaz, iktidar çözüm arar, çözüm getirir; çünkü, bu şartları bilerek iktidar oldunuz" diyor. Demin, geçmiş iktidarları kötülemeye çalışıyordu Sayın Bakan. Siz, bu şartları bilerek iktidar olmadınız mı?!

Yine "muhalafetin sesini dinleyin, sivil toplum örgütlerinin sesini dinleyin, halkın sesini dinleyin. Anadolu'dan geliyoruz, Marmara Bölgesinde, Çanakkale gibi bir yerde, Balıkesir'de insanlar 'açız' diye ağlıyor" diyor Sayın Bakan. İki gün önce, Aydın meydanında aynı sesler, aynı sözler Türkiye'ye yayıldı. Sayın milletvekili 3 000 - 5 000 kişi diyor; ama, Aydınlılar en güzel cevabı sayın milletvekiline verecekler. Ben, gazetedeki o meydanın fotoğrafını, lebaleb dolu olan o meydanın fotoğrafını gösterdim, başka gazetelerde de vardı; bunu 3 000 - 5 000 kişi diye küçültmenin anlamı yok. O meydanı alırız, ölçersiniz sağından solundan, metrekareye kaç kişi düşüyor hesabını yaparsınız, o meydanda ne kadar insan olduğu açıkça ortaya çıkar.

AHMET RIZA ACAR (Aydın) - Heyecanlanma!..

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Anadolu'dan geldiğim için belki heyecanlıyım. "Onun için, arkadaşlar, binlerce kişiyle konuştuk; esnafla, tüccarla, işçiyle, çiftçiyle; yani, şu kürsüde ağlamamak için kendimi zor tutuyorum" diyor Sayın Bakan.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Ne zaman söylemişim?

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Şimdi çıkın bakın Anadolu'ya, çiftçi nasıl, esnaf nasıl, köylü nasıl, memur nasıl, emekli ve dul nasıl... Bakın, biz geçenlerde bir ilçeye gittik, cezaevi son derece küçük -savcı sıraya koymuş- borçlarını ödeyememekten dolayı ceza alan insanlar sırayla hapishaneye giriyor!.. Yani, bunlar Türkiye'nin realitesi, Türkiye'nin gerçekleri.

Bunda bizim payımız şu kadardır, bu kadardır; ama... (AK Parti sıralarından alkışlar [!])

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son sözlerinizi lütfen...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Toparlıyorum...

Bakınız, bugün, Devlet İstatistik Enstitüsü, 2004'ün üçüncü çeyrek işsizlik rakamlarını açıkladı. Bu rakamları geçen seneye karşılaştırıyorlar, geçen seneki üçüncü çeyrekte işsizlik oranı 9,4; bu seneki üçüncü çeyrekte 9,5. Eğer, bu kadar büyüme varsa, nerede bu, niye yansımıyor insanlara?!

Size bir iki rakam daha vereceğim. Cari açık, Hükümet Programında, başlangıçta 7 600 000 000 olarak ortaya konuldu. Daha sonra baktılar ki, cari açık çok korkunç, 10 800 000 000 dolara revize edildi; yüzde 50. O yetmedi, yine Merkez Bankasının bugünkü açıklaması, yeni revize edilen rakam 13 600 000 000 dolar.

Sevgili milletvekillerim, 7 600 000 000 dolara çıkılan rakam, eğer yüzde 100 sapmayla gerçekleşiyorsa, buradan gelip, Türkiye'nin çok iyi yerlere gittiğini, çok iyi noktalarda olduğunu söylemek mümkün değil. (AK Parti sıralarından alkışlar [!])

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Sayın Başkan, müsamahanız için teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kandoğan.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Sayın Başkan, resmen satışma çarpıtma var, söz istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, parça parça olmuyor, İttüzüğe göre de pek uygun olmuyor. Sizi kürsüye davet ederim, notlarınıza göre genel bir açıklama yaparsınız.

Madde üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı 3 üncü maddesi (a) ve (b) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ederiz. 9.12.2004

Madde 3.- Bu kanunda geçen;

a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını

b) İlgili bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu bakanlığı

Necati Uzdil

Osman Özcan

Ahmet Küçük

Osmaniye

Antalya

Çanakkale

Ersoy Bulut

Hasan Ören

Halil Tiryaki

Mersin

Manisa

Kırıkkale

Muharrem İnce

Yalova

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI SONER AKSOY (Kütahya) - Efendim, yasa tasarısının ruhuna aykırı olduğu için katılmıyoruz.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?..

SANAYİ VE TİCARET BAKANI ALİ COŞKUN (İstanbul) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Gerekçeyi mi okutalım efendim.

HALUK KOÇ (Samsun) - Evet efendim.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu ürünler tarım ürünleri olduğundan, korunması, kalite ve steril koşullarının belirlenmesi ve bu yasayla ilgili işlemlerin yürütülmesi doğrudan Tarım ve Köyişleri Bakanlığının yetkisi altında olmalıdır.

BAŞKAN - Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı, gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, karar yetersayısı...

BAŞKAN - Evet, karar yetersayısını arayacağız.

Kabul edenler... Sayalım efendim... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı yoktur.

Birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.34

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.45

BAŞKAN: Başkanvekili İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Harun TÜFEKÇİ (Konya), Ahmet KÜÇÜK (Çanakkale)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

8. - *Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/821) (S. Sayısı: 701) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

701 sıra sayılı kanun tasarısının 3 üncü maddesinin oylamasında karar yetersayısı bulunamamıştı. Şimdi, maddeyi tekrar oylarınıza sunup karar yetersayısı arayacağım.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: 3 üncü maddeyi kabul edenler...

Efendim, Kâtip Üyeler arasında bir beraberlik sağlanamadığından, işari oylamayı elektronik cihazla yapacağım.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, pusulaları da hatırlatırsanız.

BAŞKAN - Oylama için 3 dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını, oylama için öngörülen 3 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise, hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını, yine, oylama için öngörülen 3 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, karar yetersayısı bulunamamıştır.

Birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.50

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.55

BAŞKAN: Başkanvekilli İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Ahmet KÜÇÜK (Çanakkale), Harun TÜFEKÇİ (Konya)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

8. - *Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyüşleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/821) (S. Sayısı: 701) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

701 sıra sayılı kanun tasarısının 3 üncü maddesinin oylamasında karar yetersayısı bulunamamıştı.

Şimdi, maddeyi tekrar oylarınıza sunup karar yetersayısı arayacağım.

3 üncü maddeyi kabul edenler..

Efendim, Kâtip Üyeler sayımda anlayamadılar. İşari oylamayı, tekrar, elektronik cihazla yapacağım.

Oylama için 3 dakika süre veriyorum. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını, oylama için öngörülen 3 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, pusula gönderen sayın milletvekillerini tespit edelim lütfen.

BAŞKAN - Şimdi, sayın milletvekilleri, pusulayla oy kullanan arkadaşlarımızı arayacağım.

Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Durdu?.. Burada.

Sayın Cemil Çiçek adına Sayın Ali Coşkun?.. Burada.

Muş Milletvekili Sayın Seracettin Karayağz?.. Burada.

Van Milletvekili Sayın Maliki Ejder Arvas?.. Burada.

Sakarya Milletvekili Sayın Recep Yıldırım?.. Yok.

İstanbul Milletvekili Sayın Gürsoy Erol?.. Burada.

Sayın Beşir Atalay adına Sayın Mehmet Aydın?.. Burada.

İstanbul Milletvekili Sayın Ekrem Erdem?.. Burada.

Sayın milletvekilleri, üçüncü oylamada da karar yetersayısı bulunamamıştır.

Bu nedenle, kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, alınan karar gereğince 13 Aralık 2004 Pazartesi günü saat 10.00'da toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.03

VIII. - SORULAR VE CEVAPLAR

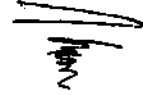
A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. - Kırıkkale Milletvekili Halil TIRYAKI'nin, Kırıkkale Valisi hakkındaki iddialara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve İçişleri Bakanı Abdülkadir AKSU'nun cevabı (7/3934)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Halil TIRYAKI
Kırıkkale Milletvekili

Avrupa Birliğine katılmanın arifesinde insan hakları ve demokratikleşme açısından bir ilin en büyük mülki amirinin sivil toplum örgütlerine, yeterince önem vermesi, onlarla işbirliği ve fikir alışverişinde bulunması gerekmektedir.

1. Kırıkkale Valisinin ilde muhatap olarak yalnızca İktidar partisi milletvekilleri ve onların il yöneticilerinin öneri ve temennileri ile il yönettiği kamuoyunda yaygın olarak yer almaktadır. Kırıkkale Valisinin aldığı kararlarda hükümet üyesi gibi davrandığı yönündeki iddialar doğru ise Vali hakkında hukuki işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

2. Kırıkkale İli sınırları içerisinde 28 Ağustos 2004 günü meydana gelen tren kazasını İl Valisinin 13 saat sonra bir televizyon kanalından öğrenmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

3. Kırıkkale'de, sık sık cinayet işlenmesi ve asayişe müessir olayların artmasını, o ildeki Valinin otorite boşluğu ve hakimiyetsizliğinden mi kaynaklanmaktadır?

4. Halkla bütünleşmede zorluk çeken ve bütünleşmenin zaman zaman mağaza açılışına katılıp kurdele kesme töreninden ibaret olması düşüncesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

5. Kırıkkale için önemli sayılan Organize Sanayi bölgesindeki ciddi bir temel atma töreni ve çeşitli açılışların basit ve önemsiz bir hava içinde geçirilmesi, yeterince gerekli çevrelere duyurup cazipliğinin artırılmaması ve hatta Kırıkkale'de görevli bir çok bürokratin bile bu törene icabet etmemeleri, Kırıkkale'nin tanıtımı ile ilgili Valinin konu hakkında duyursuz kaldığının göstergesi değil midir?

6. 8 Haziranda 2004'de Kırıkkale'de vuku bulan dolu afeti sonucu halk mağdur olmuş, mağduriyetini dile getirecek bir merci bulamamışlardır. İlin Valisi olayları yerinde incelemek üzere ancak 4 gün sonra gitmiştir. Valinin bu tutumu, halkın mağduriyetine ilgisizliği deşilmidir? Böyle bir afette devletin halkın yanında olması gerekmez mi?

7. Kırıkkale'nin tanıtımını yapmak üzere ilimize gelen TRT ekibinin, yöneticilerin ilgisizlikleri yüzünden ilimizde çekim yapmadan geri dönmüşlerdir. Bu olayla ilgili valiliğin bir kusuru var mıdır?

8. Kırıkkale'de bulunan Bedensel Engelliler Okulu gerek Valilik gerekse diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ilgisizliği yüzünden içler acısı durumdadır. Zaten bakıma muhtaç olan insanların yaşam ve hayat düzeylerinin yükseltilmesi yönünde Valilik ve yetkililer tarafından herhangi bir çalışma var mıdır? Okulun bu duruma düşmesinde Valiliğin ve ilgililerin ihmali var mıdır? Eğer var ise ne gibi işlem yapmayı düşünüyorsunuz?

9. Yukarıda açıklanan nedenlerden, Kırıkkale'nin bu güne kadar geri kalmışlığının sebebi Kırıkkale'ye gelen Vali ve Bürokratların halkla bütünleşemediğimidir? Kırıkkale'mize halkını yanına alıp, halkımızın geri kalmışlığını ve işsizlikten kurtaracak bir vali atamayı düşünüyor musunuz?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : B050PGM0710001-Ş/ 10074
Konu : Soru Önergesi.

09/12/2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Başbakanlığın 11.11.2004 tarih ve 5276 sayılı yazıları.

Kırıkkale Milletvekili Sayın Halil TIRYAKI'nın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği soru önergesine ait (7/3934) cevaplar aşağıya çıkarılmıştır.

Önergede dile getirilen konularla ilgili yapılan inceleme sonucunda;

Kırıkkale İlinde Valilikçe tarafsız ve objektif bir yönetim anlayışı sergilemekte olup, hiçbir kişi ya da kuruluşa ayrıcalıklı bir tutum izlenmemektedir. İl'de bulunan tüm siyasi partiler ve sivil toplum örgütleri bütün resmi organizasyonlara davet edilmektedir. Nitelikli önerge sahibi Sayın Milletvekili Bahşeyh İlçesinde TRT tarafından tertiplenen programa iştirak etmiştir.

İl'de 28 Ağustos 2004 tarihinde meydana gelen tren kazası, kazada mağdur olan yolcuların İl Emniyet Müdürlüğü Nöbetçi Amirliğine telefonla başvuruları üzerine öğrenilmiş, olayın hemen akabinde İl Valisi, Jandarma Komutanı ve Emniyet Müdürlü ile birlikte Bahşeyh tren İstasyonuna giderek yolcuların şikayetleri dinlenmiş, gerekli çalışmalar yapılmış ve Ulaştırma Bakanının Erzurum'da olması nedeniyle Bakanlık Müsteşarına bilgi verilmiştir. Ancak bu olay, Gar Müdürlüğün kazayı zamanında haber vermemesi nedeniyle "bir otorite boşluğu olduğu" şeklinde yansımıştır.

Kırıkkale ilinde 2002, 2003, 2004 yıllarında vuku bulan asayişe müessir olaylara ilişkin istatistikli bilgilerin incelenmesinden, il'de özellikle gasp, kaçakçılık, terör, kız kaçırmaya ve cinayet gibi olaylarda artış olmadığı anlaşılmıştır.

Sadece resmi tören ve açılışlara değil, katılımı uygun ve gerekli olan her türlü umumî etkinliğe Valilikçe iştirak edilmekte olup, ilin sorunlarına çözüm aranırken kamu kurum ve kuruluşları yanında bütün sivil toplum örgütlerinin ve vatandaşların iştiraki sağlanmaya çalışılmaktadır. Nitekim; il'de Kent Konseyi kurularak Kırıkkale'nin problemlerine çözüm yollarını araştıran bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Söz konusu sempozyuma üniversiteler ve kamu kuruluşları başta olmak üzere bir çok sivil toplum örgütü katılmıştır. Bu çalışmalar kapsamında Makine Kimya Endüstriyel Kurumunun atıl tesislerinin ekonomiyse kazandırılması ve Organize Sanayi Bölgesine yatırımçı gelmesi konularındaki çalışmalar başarıyla sonuçlandırılmış, 08.10.2004 günü Organize Sanayi Bölgesinde düzenlenen törene önergeler sahibi de kutlama mesajı göndermiştir.

Organize Sanayi Bölgesinde temel atma ve bazı işyerlerinin açılışlarıyla ilgili yukarıda belirtilen tören, 08.10.2004 tarihinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen programa göre gerçekleştirilmiş, törenle ilgili haberler ulusal televizyonlarda yayınlandığı gibi mahalli basın dışında Hürriyet Gazetesi ve Zaman Gazetesinde de yer almış olup, iddia edilenin aksine sönük geçmemiş ve geniş bir katılıma sahne olmuştur.

08 Haziran 2004 tarihinde meydana gelen dolu afeti ile ilgili Valilikçe oluşturulan komisyonlar, zarar gören vatandaşların başvurularına göre mahallinde ekli-dikli alanları tek tek dolaşarak gerçek zararları tespit etmiş ve gerekli kararları almışlardır.

TRT ekibinin 05.10.2004, 12.10.2004 ve 25.10.2004 tarihlerinde program yapmak üzere Kırıkkale iline geldiklerinde kendilerine gerekli olan her türlü yardım ve kolaylık gösterilmiş, programlarının gerçekleştirilmesine yardımcı olunmuştur.

Kırıkkale'nin tanıtımı için 2003 yılında Samanyolu ve TRT'nin İstanbul ve Ankara'daki yayınlarına Valilikçe katıldığı gibi 2004 yılında da Kanal A vasıtasıyla iki kez, Kon TV vasıtasıyla bir kez, Kırıkkale'de çekimler yapılması sağlanmış, Türkiye genelinde yüzlerce işadama, sivil toplum kuruluşlarının yardımıyla iki gün Kırıkkale'de ağırlanmış, Ankara Ticaret Odasında toplantı düzenlenmiş olup, 27 Kasım 2004 tarihinde de aynı maksatla Almanya'da yaşayan iş adamları Valilikçe Kırıkkale'de misafir edileceklerdir. Ayrıca yılın Avrupa Bölgesi Organizasyonu Başkanı Xavier Tudela tarafından Kırıkkale Valiliğine gönderilen 11.06.2004 tarihli mektupla 25 Ekim 2004 Avrupa Bölgesi Günü kutlamalarına Valilikçe Kırıkkale ilinin de katılımı talep edilmiş, Dışişleri Bakanlığımızın da uygun görüşüyle 25 Ekim 2004 tarihinde "Avrupalı Yapı İçerisinde Bölge Yönetimi" konulu bir konferans gerçekleştirilmiştir. Türkiye'de sadece Kırıkkale'de tertiplenen bu konferansa kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticileri, belediye başkanları, üniversite öğretim üyeleri ve öğrenciler, sivil toplum örgütleri, vatandaşlar ve basın yoğun ilgi göstermiştir.

Kırıkkale Valiliği tarafından ilin sadece yurtiçinde değil, yurt dışında da tanıtımına gayret gösterilmektedir. Bu cümleden olarak 18-23.08.2003 tarihlerinde kardeş şehir uygulamaları çerçevesinde Ukrayna, 05-10.01.2004 tarihlerinde Kırıkkale Üniversitesi ile Gluckauf Şirketi arasındaki ikili işbirliği anlaşması çerçevesinde Almanya ve Avrupa Birliği çerçevesindeki işlerle ilgili olarak 09-12.05.2004 tarihlerinde Belçika ve 13-16.07.2004 Almanya'da Kırıkkale Valiliğince temaslarda bulunulmuştur.

Bedensel Engelliler Okulu konusu ile ilgili olarak önergede dile getirildiği gibi Valiliğine, Millî Eğitim Müdürlüğüne veya Millî Eğitim Bakanlığına, "okulun içler acısı durumda" olduğu yolunda hiçbir öğrenci, veli veya vatandaşın herhangi bir şikayet intikal etmemiştir.

Valilik tarafından 2002 ve 2003 yıllarında toplam 18 Milyar TL, 8 Nokta Körler Derneği ve Ortopedik Özürlüler Derneğine yardım olarak ulaştırılmış, ancak anılan derneklere üye insanların rencide edilmemesi için kamuoyu bu hususta bilgilendirilmemiştir.

Arz ederim.

Abdulkadir AKSU
Bakan

2. - Ankara Milletvekili Yılmaz ATEŞ'in, canlı hayvan ve et ithaline ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyşleri Bakanı Sami GÜÇLÜ'nün cevabı (7/4185)

12.11.2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aracılığınızla aşağıdaki sorularımın Tarım ve Köyşleri Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Yılmaz ATEŞ
Ankara Milletvekili

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 30 Ekim 2004 tarih, 25628 sayılı resmi gazetede yayımlanan "Avrupa Topluluğu Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulamasına İlişkin Tebliğ"e göre, AB ülkeleri Romanya, Hırvatistan, Bulgaristan ve Makedonya'dan canlı hayvan ve et ithali için tarife kontenjanı açılmıştır.

Bu bağlamda;

1-Canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ithali, krizde olan hayvancılığımıza nasıl bir katkı sağlayacaktır? Açıklar mısınız?

2-İç pazarda girdi maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle yeterli kazanç sağlayamayan yetiştiricilerimiz, girdi maliyetleri düşük ithal ürünler karşısında nasıl rekabet edeceklerdir?

3-Kasaplık hayvan ithalatının Kurban Bayramına yakın bir döneme denk getirilmesi besicilerimizi daha da sıkıntıya sokmayacak mıdır?

4-Canlı hayvan ithal edeceğimiz ülkelerin hayvancılığı bizden daha geride değil midir? AB ülkelerinde yaygın olarak görülen deli dana ve benzer hastalıklı hayvanların bu ülkeler üzerinden ülkemize girmesi amaçlanıyorsa bunu nasıl önleyeceksiniz?

5-Gümrük Birliği anlaşması çerçevesinde bugüne kadar hangi AB ülkelerinden ne kadar ve hangi bedelle canlı hayvan ve et ithalatı yapıldığını yıllar itibarıyla açıklar mısınız?

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/6 10 2.
KONU: Sözlü ve Yazılı Soru Önergeleri

9 Aralık 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

ILGI : 26.11.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-8187 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt ASLANOĞLU'na ait 6/1345 esas nolu sözlü soru önergesi ile Ankara Milletvekili Yılmaz ATEŞ'e ait 7/4185 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:

EK-1 : Görüş 6/1345
EK-2 : Görüş 7/4185

YAZILI SORU ÖNERGESİ

06.12.2004

Önerge Sahibi : Yılmaz ATEŞ
Ankara Milletvekili
Esas No : 7 / 4185

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 30 Ekim 2004 tarih, 25628 sayılı resmi gazetede yayımlanan "Avrupa Topluluğu Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulamasına İlişkin Tebliğ"e göre, AB ülkeleri Romanya, Hırvatistan, Bulgaristan ve Makedonya'dan canlı hayvan ve et ithali için tarife kontenjanı açılmıştır.

Bu bağlamda;

SORU 1. Canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ithali, krizde olan hayvancılığımıza nasıl bir katkı sağlayacaktır? Açıklar mısınız?

SORU 2. İç pazarda girdi maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle yeterli kazanç sağlayamayan yetiştiricilerimiz, girdi maliyetleri düşük ithal ürünler karşısında nasıl rekabet edeceklerdir?

SORU 3. Kasaplık hayvan ithalatının Kurban Bayramına yakın bir döneme denk getirilmesi besicilerimizi daha da sıkıntıya sokmayacak mıdır?

SORU 4. Canlı hayvan ithal edeceğimiz ülkelerin hayvancılığı bizden daha geride değil midir? AB ülkelerinde yaygın olarak görülen deli dana ve benzer hastalıklı hayvanların bu ülkeler üzerinden ülkemize girmesi amaçlanıyorsa bunu nasıl önleyeceksiniz?

SORU 5. Gümrük Birliği anlaşması çerçevesinde bugüne kadar hangi AB ülkelerinden ne kadar ve hangi bedelle canlı hayvan ve et ithalatı yapıldığını yıllar itibarıyla açıklar mısınız?

CEVAP 1.2.3.4.5. Serbest Ticaret Anlaşması imzalanan ülkelere ithal edilecek taviz kapsamındaki canlı hayvan ve hayvan maddeleri için her yıl tarife kontenjanı açılmaktadır. Ancak tarife kontenjanı alan firmaların söz konusu ürünleri ithal edebilmeleri için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan kontrol belgesi atmaları zorunludur.

Bu kapsamda canlı hayvan ve et için açılan tarife kontenjanları dahil 1996 yılı Ağustos ayından bugüne kadar canlı hayvan (sığır, koyun, keçi-kasaplık, besilik) ve bunların etleri için Bakanlığımızca kontrol belgesi düzenlenmemiştir.

Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu :

Oylama Saati : 16:14
 Sıra Sayısı : 674
 Üye Sayısı : 550
 Kabul Edenler : 279
 Reddedenler : 0
 Çekimsizler : 0
 Mükerrer Oylar : 0
 Toplam : 279
 Açık Üyelikler : 1

Kanunlaşmıştır.

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Adana	Aksöz	Uğur	CHP	Kabul
Adana	Başoğlu	Atilla	AK Parti	Katılmadı
Adana	Çalışkan	Abdullah	AK Parti	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK Parti	Katılmadı
Adana	Erbatur	Nevin Gaye	CHP	Kabul
Adana	Garip	Recep	AK Parti	Kabul
Adana	Kirişçi	Vahit	AK Parti	Kabul
Adana	Küçükaydın	Ali	AK Parti	Katılmadı
Adana	Sağ	Kemal	CHP	Kabul
Adana	Seyhan	Tacidar	CHP	Kabul
Adana	Tekin	Ayhan Zeynep	AK Parti	Kabul
Adana	Tonun	Abdullah	AK Parti	Katılmadı
Adana	Yağcı	Ziyattin	AK Parti	Kabul
Adana	Yergök	Mehmet Ziya	CHP	Katılmadı
Adıyaman	Göksu	Mahmut	AK Parti	Katılmadı
Adıyaman	Gürsoy	Şevket	CHP	Kabul
Adıyaman	Kutlu	Fehmi Hüsrev	AK Parti	Katılmadı
Adıyaman	Özyol	Mehmet	AK Parti	Kabul
Adıyaman	Ünsal	Ahmet Faruk	AK Parti	Kabul
Afyon	Açba	Sait	AK Parti	Katılmadı
Afyon	Aşkar	İbrahim Hakkı	AK Parti	Kabul
Afyon	Aydoğan	Halil	AK Parti	Kabul
Afyon	Balandı	Reyhan	AK Parti	Katılmadı
Afyon	Koca	Ahmet	AK Parti	Katılmadı
Afyon	Koçak	Mahmut	AK Parti	Kabul
Afyon	Ünlütepe	Halil	CHP	Katılmadı
Ağrı	Aslan	Naci	CHP	Kabul
Ağrı	Kaya	Cemal	AK Parti	Katılmadı
Ağrı	Özmen	Mehmet Melik	AK Parti	Katılmadı
Ağrı	Özyolcu	Halil	AK Parti	Katılmadı
Ağrı	Yıldız	Mehmet Kerim	AK Parti	Katılmadı
Amasya	Albayrak	Hamza	AK Parti	Katılmadı
Amasya	Gülte	Akif	AK Parti	Katılmadı
Amasya	Sayar	Mustafa	CHP	Kabul
Ankara	Akıncı	Zekeriya	CHP	Katılmadı
Ankara	Alptekin	İsmail	AK Parti	Katılmadı
Ankara	Araslı	Oya	CHP	Katılmadı
Ankara	Atalay	Beşir	AK Parti	Katılmadı
Ankara	Ateş	Yılmaz	CHP	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK Parti	Katılmadı
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gulsün	CHP	Katılmadı
Ankara	Çanakçı	A. İsmet	CHP	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK Parti	Katılmadı
Ankara	Değerli	İsmail	CHP	Kabul

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Ankara	Denermeç	Reha	AK Parti	Katılmadı
Ankara	Erdem	Egref	CHP	Katılmadı
Ankara	Gedikli	Bülent	AK Parti	Katılmadı
Ankara	İpek	Haluk	AK Parti	Katılmadı
Ankara	Kapusuz	Salih	AK Parti	Katılmadı
Ankara	Karapınar	Telat	AK Parti	Kabul
Ankara	Keçenek	Yakup	CHP	Katılmadı
Ankara	Koca	Faruk	AK Parti	Kabul
Ankara	Kurtulmuşoğlu	Muzaffer R.	CHP	Katılmadı
Ankara	Meral	Bayram Ali	CHP	Katılmadı
Ankara	Özcan	Mehmet Zekai	AK Parti	Kabul
Ankara	Öztoprak	Remzive	AK Parti	Katılmadı
Ankara	Sanay	Eyyüp	AK Parti	Kabul
Ankara	Sav	Onder	CHP	Katılmadı
Ankara	Tomanbay	Mehmet	CHP	Katılmadı
Ankara	Topaloğlu	Nur Doğan	AK Parti	Kabul
Ankara	Tuna	Mustafa	AK Parti	Kabul
Ankara	Yarbay	Ersözmez	AK Parti	Kabul
Ankara	Yazıcıoğlu	Mustafa Said	AK Parti	Kabul
Antalya	Akman	Osman	AK Parti	Katılmadı
Antalya	Badazlı	Fikret	AK Parti	Kabul
Antalya	Baloğlu	Feridun Fikret	CHP	Katılmadı
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK Parti	Katılmadı
Antalya	Dülger	Mehmet	AK Parti	Katılmadı
Antalya	Ekmekçioğlu	Hüseyin	CHP	Kabul
Antalya	Emek	Atilla	CHP	Katılmadı
Antalya	Ercenk	Tuncay	CHP	Kabul
Antalya	Kamacı	Nail	CHP	Kabul
Antalya	Kaptan	Osman	CHP	Kabul
Antalya	Kılıç	Burhan	AK Parti	Katılmadı
Antalya	Özcan	Osman	CHP	Kabul
Artvin	Çorbacıoğlu	Yüksel	CHP	Katılmadı
Artvin	Yıldız	Orhan	AK Parti	Kabul
Aydın	Açar	Ahmet Rıza	AK Parti	Kabul
Aydın	Boztaş	Mehmet	CHP	Kabul
Aydın	Çerçioğlu	Özlem	CHP	Katılmadı
Aydın	Ertürk	Ahmet	AK Parti	Kabul
Aydın	Koc	Atilla	AK Parti	Kabul
Aydın	Öyüş	Semiha	AK Parti	Katılmadı
Aydın	Özakcan	Mehmet Mesut	CHP	Kabul
Aydın	Semerci	Mehmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydınoğlu	Ali	AK Parti	Kabul
Balıkesir	Çömez	Turhan	AK Parti	Katılmadı
Balıkesir	Deveciler	Ali Kemal	CHP	Kabul
Balıkesir	Özgün	İsmail	AK Parti	Katılmadı
Balıkesir	Pekel	Sedat	CHP	Kabul
Balıkesir	Sali	Ali Osman	AK Parti	Katılmadı
Balıkesir	Sür	Orhan	CHP	Kabul
Balıkesir	Uğur	A. Edip	AK Parti	Kabul
Bilecik	Poyraz	Fahrettin	AK Parti	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yeşar	CHP	Katılmadı
Bingöl	Anık	Abdurrahman	AK Parti	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK Parti	Katılmadı
Bingöl	Güler	Mahfuz	AK Parti	Kabul
Bitlis	Aksoy	Abdurrahim	AK Parti	Kabul
Bitlis	Engezen	Zeki	AK Parti	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Bitlis	Gaydalı	Edip Safder	Bağımız	Kabul
Bitlis	Kiler	Vahit	AK Parti	Kabul
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK Parti	Katılmadı
Bolu	Güner	Mehmet	AK Parti	Kabul
Bolu	Yılmaz	Metin	AK Parti	Kabul
Burdur	Alp	Mehmet	AK Parti	Kabul
Burdur	Özpelik	Bayram	AK Parti	Kabul
Burdur	Özkan	Ramazan Kerim	CHP	Kabul
Bursa	Alp	Abdülmecit	AK Parti	Kabul
Bursa	Anbercioğlu	Faruk	AK Parti	Kabul
Bursa	Birneç	Şerif	AK Parti	Katılmadı
Bursa	Çelik	Faruk	AK Parti	Katılmadı
Bursa	Demirel	Kemal	CHP	Kabul
Bursa	Dinçer	Ali	CHP	Katılmadı
Bursa	Dündar	Mustafa	AK Parti	Kabul
Bursa	Hidroğlu	Zafer	AK Parti	Katılmadı
Bursa	Karapasaoglu	Mehmet Altan	AK Parti	Kabul
Bursa	Kızılcıklı	Sedat	AK Parti	Katılmadı
Bursa	Koçkaşık	Mehmet	CHP	Katılmadı
Bursa	Orban	Şevket	AK Parti	Kabul
Bursa	Ozyurt	Mustafa	CHP	Kabul
Bursa	Pakyürek	Niyazi	AK Parti	Katılmadı
Bursa	Tutan	Mehmet Emin	AK Parti	Kabul
Bursa	Yağınbayır	Ertuğrul	AK Parti	Katılmadı
Çanakkale	Deniz	Mehmet	AK Parti	Kabul
Çanakkale	Köşdere	İbrahim	AK Parti	Kabul
Çanakkale	Koçuk	Ahmet	CHP	Kabul
Çanakkale	Özyz	İsmail	CHP	Kabul
Çankırı	Akbak	Tevfik	AK Parti	Kabul
Çankırı	Ericekli	İsmail	AK Parti	Kabul
Çankırı	Özdemir	Hüsnü	AK Parti	Kabul
Çorum	Ayvazoglu	Feridun	CHP	Katılmadı
Çorum	Kafkas	Agah	AK Parti	Katılmadı
Çorum	Kavuştu	Ali Yüksel	AK Parti	Kabul
Çorum	Küçü	Muzaffer	AK Parti	Katılmadı
Çorum	Yıldırım	Murat	AK Parti	Kabul
Denizli	Erdogan	Mehmet Salih	AK Parti	Kabul
Denizli	Filiz	Osman Nuri	AK Parti	Kabul
Denizli	Gazalci	Mustafa	CHP	Kabul
Denizli	Kandoğan	Ümmet	DYP	Katılmadı
Denizli	Neşşar	Mehmet U.	CHP	Kabul
Denizli	Oral	V. Haşim	CHP	Katılmadı
Denizli	Yüksektepe	Mehmet	AK Parti	Kabul
Diyarbakır	Akgül	Aziz	AK Parti	Kabul
Diyarbakır	Arslan	M. İhsan	AK Parti	Kabul
Diyarbakır	Aslan	Osman	AK Parti	Kabul
Diyarbakır	Değer	Mesut	CHP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK Parti	Kabul
Diyarbakır	Koçyiğit	Muhsin	CHP	Katılmadı
Diyarbakır	Merdanoğlu	Ali İhsan	AK Parti	Katılmadı
Diyarbakır	Toran	Cavit	AK Parti	Katılmadı
Diyarbakır	Uyanık	Mehmet Fehmi	AK Parti	Kabul
Diyarbakır	Yazıcıoğlu	İrfan Rıza	AK Parti	Katılmadı
Edirne	Ayağ	Ali	AK Parti	Kabul
Edirne	Budak	Neodet	CHP	Kabul
Edirne	Çakar	Rasim	CHP	Kabul
Edirne	Gencan	Nejat	CHP	Kabul

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Elazığ	Ağar	Mehmet Kemal	DYP	Katılmadı
Elazığ	Çetinkaya	M. Necati	AK Parti	Katılmadı
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK Parti	Kabul
Elazığ	Murat	Şemsettin	AK Parti	Kabul
Elazığ	Türkoglu	Abdülhaki	AK Parti	Katılmadı
Erzincan	Kaban	Talip	AK Parti	Kabul
Erzincan	Karakaya	Tevhid	AK Parti	Katılmadı
Erzincan	Tınastepe	Erol	CHP	Kabul
Erzurum	Akbulut	Mustafa Nuri	AK Parti	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK Parti	Katılmadı
Erzurum	Daloğlu	Mücahit	AK Parti	Kabul
Erzurum	Gülyurt	Muzaffer	AK Parti	Katılmadı
Erzurum	İlçalı	Mustafa	AK Parti	Kabul
Erzurum	Özdoğan	İbrahim	AK Parti	Kabul
Erzurum	Özyılmaz	Ömer	AK Parti	Kabul
Eskişehir	Arikan	Mehmet Ali	CHP	Kabul
Eskişehir	Keskin	Fahri	AK Parti	Kabul
Eskişehir	Mercan	Hasan Murat	AK Parti	Katılmadı
Eskişehir	Selvi	Cevdet	CHP	Kabul
Eskişehir	Tozdoğan	Muharrem	AK Parti	Kabul
Eskişehir	Yücesan	Mehmet Vedat	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Abuşoğlu	Ömer	AK Parti	Kabul
Gaziantep	Aktaş	Nurettin	AK Parti	Kabul
Gaziantep	Ateş	Abdulkadir	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Durdu	Mahmut	AK Parti	Katılmadı
Gaziantep	Sarı	Mehmet	AK Parti	Kabul
Gaziantep	Şahin	Fatma	AK Parti	Kabul
Gaziantep	Tüzmen	Kürşad	AK Parti	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK Parti	Kabul
Gaziantep	Yılmaz	Mustafa	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Yılmazkaya	Ahmet	CHP	Katılmadı
Giresun	Aydın	Hasan	AK Parti	Katılmadı
Giresun	Canıklı	Nurettin	AK Parti	Katılmadı
Giresun	İşık	Mehmet	CHP	Katılmadı
Giresun	Tatlı	Adem	AK Parti	Katılmadı
Giresun	Temür	Ali	AK Parti	Kabul
Gümüşhane	Varan	Sabri	AK Parti	Katılmadı
Gümüşhane	Yılmaz	Temel	AK Parti	Kabul
Hakkâri	Canan	Esat	CHP	Katılmadı
Hakkâri	Öztaç	Fehmi	AK Parti	Kabul
Hakkâri	Zeydan	Mustafa	AK Parti	Kabul
Hatay	Amber	Züheyir	CHP	Katılmadı
Hatay	Batu	İnal	CHP	Katılmadı
Hatay	Çay	Fuat	CHP	Katılmadı
Hatay	Durgun	Gökhan	CHP	Katılmadı
Hatay	Eraslan	Mehmet	AK Parti	Kabul
Hatay	Ergin	Sadullah	AK Parti	Kabul
Hatay	Geçen	Fuat	AK Parti	Kabul
Hatay	Soydan	Mehmet	AK Parti	Kabul
Hatay	Soylu	İsmail	AK Parti	Kabul
Hatay	Yazar	Abdulaziz	CHP	Katılmadı
Isparta	Armağan	Mehmet Sait	AK Parti	Katılmadı
Isparta	Biğiç	Mehmet Emin Murat	AK Parti	Katılmadı
Isparta	Coşkun	Mevlüt	CHP	Kabul
Isparta	Mumcu	Erkan	AK Parti	Katılmadı
Isparta	Özel	Recep	AK Parti	Katılmadı
Mersin	Benli	Saffet	AK Parti	Kabul

İb	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Mersin	Bulut	Ersoy	CHP	Kabul
Mersin	Çekmez	Vahit	CHP	Katılmadı
Mersin	Er	Ali	AK Parti	Kabul
Mersin	Eyiceoğlu	Mustafa	AK Parti	Kabul
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	AK Parti	Katılmadı
Mersin	Güler	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Mersin	Inan	Ömer	AK Parti	Kabul
Mersin	Oksal	Ali	CHP	Kabul
Mersin	Özcan	Hüseyin	CHP	Kabul
Mersin	Özyörek	Mustafa	CHP	Kabul
Mersin	Zengin	Şefik	CHP	Kabul
İstanbul	Açıkalin	Mehmet Mustafa	AK Parti	Kabul
İstanbul	Aksu	Abdülkadir	AK Parti	Kabul
İstanbul	Akşit	Güldal	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Alyüz	Hahil	CHP	Katılmadı
İstanbul	Albayrak	İlhan	AK Parti	Kabul
İstanbul	Ahukulaç	Tayyar	AK Parti	Kabul
İstanbul	Artoğlu	Ersin	CHP	Kabul
İstanbul	Atalay	İsmet	CHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK Parti	Kabul
İstanbul	Ateş	Azmi	AK Parti	Kabul
İstanbul	Aydın	Hasan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sarıbekir	Sıdıka	CHP	Kabul
İstanbul	Ayva	Lokman	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Bağış	Egemen	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Baş	Mustafa	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Baş	Yahya	AK Parti	Kabul
İstanbul	Bağcıoğlu	Murat	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Bayraktar	Nusret	AK Parti	Kabul
İstanbul	Besli	Hüseyin	AK Parti	Kabul
İstanbul	Büyükkaya	Alaattin	AK Parti	Kabul
İstanbul	Coşkun	Ali	AK Parti	Kabul
İstanbul	Çubukçu	Nimet	AK Parti	Kabul
İstanbul	Denizolgun	Mehmet Beyazıt	AK Parti	Kabul
İstanbul	Derviş	Kemal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ekren	Nazım	AK Parti	Kabul
İstanbul	Elekdag	Şükür Mustafa	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK Parti	Kabul
İstanbul	Erol	Gürsoy	AK Parti	Kabul
İstanbul	Gülüççek	Ali Rıza	CHP	Katılmadı
İstanbul	Gündüz	İrfan	AK Parti	Kabul
İstanbul	Güneş	Hasan Fehmi	CHP	Kabul
İstanbul	Gürel	Zeynep Damla	CHP	Katılmadı
İstanbul	Hacaloğlu	Algan	CHP	Kabul
İstanbul	Hacıoğlu	Memduh	CHP	Katılmadı
İstanbul	İbiş	Ali	AK Parti	Kabul
İstanbul	İncekara	Halide	AK Parti	Kabul
İstanbul	Kacı	Ünal	AK Parti	Kabul
İstanbul	Kansu	Hüseyin	AK Parti	Kabul
İstanbul	Kaptanoğlu	Cengiz	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Karalı	Muharrem	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Keleş	Birgen	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ketenci	Ahmet Gürüz	CHP	Kabul
İstanbul	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Koral	Recep	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Kumkumoğlu	Ali Kemal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK Parti	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İstanbul	Küptükali	Göksal	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Livaneli	Omer Zülfi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Okuducu	Güldal	CHP	Kabul
İstanbul	Öymen	Onur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özal	İbrahim Reyhan	AK Parti	Kabul
İstanbul	Özbek	Ahmet Sırrı	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	İnci Gülser	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Özpolat	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Öztürk	Yaşar Nuri	Bağsuz	Katılmadı
İstanbul	Sekmen	Mehmet	AK Parti	Kabul
İstanbul	Sevgen	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İdris Naim	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Şahin	Mehmet Ali	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Şimşek	Berhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Şirin	Emin	Bağsuz	Katılmadı
İstanbul	Tamaylıgil	Bihün	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanla	Bülent Hasan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Topuz	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Topuz	Gölsüren	AK Parti	Kabul
İstanbul	Unakitan	Kemal	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Uslu	Zeynep Karahan	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Yalçıntaş	Nevzat	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK Parti	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Binali	AK Parti	Katılmadı
İzmir	Akalın	Hakkı	CHP	Kabul
İzmir	Akçam	Zekeriya	AK Parti	Katılmadı
İzmir	Akdemir	Vezir	CHP	Katılmadı
İzmir	Anadol	K. Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Arıman	Canan	CHP	Katılmadı
İzmir	Aydın	Mehmet	AK Parti	Katılmadı
İzmir	Baratalı	Bülent	CHP	Kabul
İzmir	Bodur	Ali Rıza	CHP	Katılmadı
İzmir	Ensari	Tevfik	AK Parti	Kabul
İzmir	Ersin	Ahmet	CHP	Kabul
İzmir	Erten	Abdürrezzak	CHP	Kabul
İzmir	Göksel Hotar	Nükhet	AK Parti	Katılmadı
İzmir	Karademir	Erdal	CHP	Kabul
İzmir	Karaman	Fazıl	AK Parti	Katılmadı
İzmir	Katmerci	İsmail	AK Parti	Katılmadı
İzmir	Kaya	Yılmaz	CHP	Katılmadı
İzmir	Miçoğulları	Türkan	CHP	Kabul
İzmir	Oyan	Oğuz	CHP	Katılmadı
İzmir	Öktem	Enver	CHP	Katılmadı
İzmir	Tekelioğlu	Mehmet Sayın	AK Parti	Katılmadı
İzmir	Toprak	Muharrem	CHP	Katılmadı
İzmir	Uzunbay	Sedat	CHP	Kabul
İzmir	Ülkü	Hakkı	CHP	Kabul
İzmir	Yıldız	Serpil	AK Parti	Kabul
Kars	Beyribey	Yusuf Selahattin	AK Parti	Katılmadı
Kars	Karabayır	Zeki	AK Parti	Katılmadı
Kars	Yığı	Selami	CHP	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK Parti	Katılmadı
Kastamonu	Özkan	Sinan	AK Parti	Kabul
Kastamonu	Sivacioğlu	Musa	AK Parti	Kabul
Kastamonu	Yıldırım	Mehmet	CHP	Katılmadı
Kayseri	Bağtürk	Adem	AK Parti	Kabul
Kayseri	Duru	Mustafa	AK Parti	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK Parti	Kabul
Kayseri	Eskiyapan	Muharrem	CHP	Kabul
Kayseri	Gül	Abdullah	AK Parti	Katılmadı
Kayseri	Özcan	Niyazi	AK Parti	Kabul
Kayseri	Yakut	Sadık	AK Parti	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK Parti	Kabul
Kırklareli	Altınorak	Yavuz	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kesimoğlu	Mehmet S.	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Sarıçam	Ahmet Gökhan	AK Parti	Kabul
Kırşehir	Arsalan	Mikail	AK Parti	Katılmadı
Kırşehir	Bayındır	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Turan	Hacı	AK Parti	Katılmadı
Kocaeli	Ayar	Eyüp	AK Parti	Katılmadı
Kocaeli	Baştopçu	Muzaffer	AK Parti	Katılmadı
Kocaeli	Çetin	İzzet	CHP	Kabul
Kocaeli	Doğan	Nevzat	AK Parti	Katılmadı
Kocaeli	Ergün	Nihat	AK Parti	Katılmadı
Kocaeli	Gönel	Mehmet Vahdi	AK Parti	Katılmadı
Kocaeli	Gün	Salih	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Pepe	Osman	AK Parti	Katılmadı
Kocaeli	Sirmen	Mehmet Sefa	CHP	Katılmadı
Konya	Anı	Hasan	AK Parti	Kabul
Konya	Büyükakcaşlar	Ahmet	AK Parti	Kabul
Konya	Büyükçengiz	Nezir	CHP	Kabul
Konya	Candan	Muharrem	AK Parti	Katılmadı
Konya	Çetin	Remzi	AK Parti	Katılmadı
Konya	Çetinkaya	Abdullah	AK Parti	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK Parti	Kabul
Konya	Güçlü	Sami	AK Parti	Katılmadı
Konya	İşik	Ahmet	AK Parti	Kabul
Konya	Kart	Atilla	CHP	Katılmadı
Konya	Kılıç	Mehmet	AK Parti	Katılmadı
Konya	Öksüz	Özkan	AK Parti	Kabul
Konya	Özgül	Kerim	AK Parti	Kabul
Konya	Tüfekci	Harun	AK Parti	Kabul
Konya	Ünalı	Mustafa	AK Parti	Katılmadı
Konya	Ürün	Halil	AK Parti	Katılmadı
Kütahya	Aksoy	Soner	AK Parti	Kabul
Kütahya	Cantimur	Abdullah Erdem	AK Parti	Kabul
Kütahya	Güven	Alaettin	AK Parti	Kabul
Kütahya	Kınay	Hasan Fehmi	AK Parti	Kabul
Kütahya	Ordu	Hüsnü	AK Parti	Kabul
Kütahya	Yılmaz	Halil İbrahim	AK Parti	Katılmadı
Malatya	Akdoğan	Miraç	AK Parti	Katılmadı
Malatya	Aslanoğlu	Ferit Mevlüt	CHP	Katılmadı
Malatya	Başkurt	Ali Osman	AK Parti	Kabul
Malatya	Erkal	Ahmet Münir	AK Parti	Kabul
Malatya	Kılıç	Muharrem	CHP	Katılmadı
Malatya	Ölmeztoprak	Fuat	AK Parti	Katılmadı
Malatya	Sarıbaş	Süleyman	AK Parti	Katılmadı
Manisa	Araç	Bülent	AK Parti	Katılmadı
Manisa	Bilen	İsmail	AK Parti	Kabul
Manisa	Çerçi	Mehmet	AK Parti	Kabul
Manisa	Çilingir	Nuri	CHP	Kabul
Manisa	Ören	Hasan	CHP	Kabul
Manisa	Özkan	Ufuk	CHP	Katılmadı
Manisa	Tanrıverdi	Hüseyin	AK Parti	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Manisa	Taşçı	Hakan	AK Parti	Katılmadı
Manisa	Turgut	Süleyman	AK Parti	Kabul
Manisa	Yetenç	Mustafa Erdoğan	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Arıkan	Fatih	AK Parti	Kabul
Kahramanmaraş	Bulut	Mehmet Ali	AK Parti	Kabul
Kahramanmaraş	Doğan	Avni	AK Parti	Kabul
Kahramanmaraş	Mahçiçek	Hanefi	AK Parti	Kabul
Kahramanmaraş	Pakdil	Nevzat	AK Parti	Kabul
Kahramanmaraş	Parlakıyığıt	Mehmet	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Ali	AK Parti	Kabul
Kahramanmaraş	Yılmazcan	Mehmet	AK Parti	Katılmadı
Mardin	Bölünmez	Süleyman	Bağsuz	Katılmadı
Mardin	Dağ	Selahattin	AK Parti	Kabul
Mardin	Doğan	Muharrem	Bağsuz	Kabul
Mardin	Duyan	Mahmut	CHP	Kabul
Mardin	Eri	Nihat	AK Parti	Katılmadı
Mardin	Hamidi	Mehmet Beşir	AK Parti	Katılmadı
Muğla	Arslan	Ali	CHP	Katılmadı
Muğla	Ergin	Gürol	CHP	Katılmadı
Muğla	Özyer	Hasan	AK Parti	Katılmadı
Muğla	Terzibaşoğlu	Orhan Seyfi	AK Parti	Kabul
Muğla	Üstün	Fahrettin	CHP	Katılmadı
Muğla	Yaka	Ali Curnhur	CHP	Kabul
Muş	Eruğrul	Mehmet Şerif	CHP	Katılmadı
Muş	Karayakız	Seracettin	AK Parti	Kabul
Muş	Yıldız	Sabahattin	AK Parti	Katılmadı
Muş	Yılmaz	Medeni	AK Parti	Katılmadı
Nevşehir	Elkatmış	Mehmet	AK Parti	Katılmadı
Nevşehir	Köybaşı	Rıvan	AK Parti	Kabul
Nevşehir	Seyfi	Osman	AK Parti	Kabul
Niğde	Çetin	Mahmut Uğur	AK Parti	Kabul
Niğde	Eraslan	Orhan	CHP	Katılmadı
Niğde	Özgen	Erdoğan	AK Parti	Kabul
Ordu	Fatsa	Eyüp	AK Parti	Katılmadı
Ordu	Göler	Mehmet Hilmi	AK Parti	Katılmadı
Ordu	Tandoğdu	İdris Sami	CHP	Katılmadı
Ordu	Taşçı	Hamit	AK Parti	Katılmadı
Ordu	Türkmen	Kazım	CHP	Kabul
Ordu	Uysal	Cemal	AK Parti	Kabul
Ordu	Yılmaz	Enver	AK Parti	Katılmadı
Rize	Çakır	İlyas	AK Parti	Katılmadı
Rize	Kart	Abdülkadir	AK Parti	Kabul
Rize	Sütüoğlu	İmdat	AK Parti	Katılmadı
Sakarya	Cebeci	Erol Aslan	AK Parti	Kabul
Sakarya	Çelik	Hasan Ali	AK Parti	Kabul
Sakarya	Dişli	Şaban	AK Parti	Katılmadı
Sakarya	Öğündüz	Süleyman	AK Parti	Katılmadı
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK Parti	Katılmadı
Sakarya	Yıldırım	Recep	AK Parti	Kabul
Samsun	Çakır	Mustafa	AK Parti	Katılmadı
Samsun	Demir	Cemal Yılmaz	AK Parti	Katılmadı
Samsun	Demir	Mustafa	AK Parti	Kabul
Samsun	Kılıç	Suat	AK Parti	Kabul
Samsun	Koç	Haluk	CHP	Katılmadı
Samsun	Kurt	Mehmet	AK Parti	Kabul
Samsun	Önder	İlyas Sezal	CHP	Kabul
Samsun	Uzunkeya	Musa	AK Parti	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Samsun	Yeni	Ahmet	AK Parti	Katılmadı
Siirt	Erdogan	Recep Inyyip	AK Parti	Katılmadı
Siirt	Ergenç	Öner	AK Parti	Katılmadı
Siirt	Gülyesil	Öner	AK Parti	Kabul
Sinop	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
Sinop	Can	Cahit	AK Parti	Kabul
Sinop	Özürk	Mustafa	AK Parti	Katılmadı
Sivas	Kılıç	Osman	AK Parti	Kabul
Sivas	Kulakçız	Ömer	AK Parti	Kabul
Sivas	Sözen	Nurettin	CHP	Kabul
Sivas	Şener	Abdullatif	AK Parti	Katılmadı
Sivas	Teş	Orhan	AK Parti	Kabul
Sivas	Uzun	Selami	AK Parti	Katılmadı
Tekirdağ	Akbulut	Tevfik Ziyaeddin	AK Parti	Kabul
Tekirdağ	Kambur	Ahmet	AK Parti	Kabul
Tekirdağ	Kaplan	Erdogan	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Saygun	Mehmet Nuri	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Tüncü	Enis	CHP	Kabul
Tokat	Aslan	Zeyit	AK Parti	Kabul
Tokat	Ayalan	Sükrü	AK Parti	Katılmadı
Tokat	Çakmak	İbrahim	AK Parti	Kabul
Tokat	Dağcıoğlu	Mehmet Ergun	AK Parti	Katılmadı
Tokat	Diran	Orhan Ziya	CHP	Katılmadı
Tokat	Şahin	Feramus	CHP	Katılmadı
Tokat	Tosun	Resul	AK Parti	Kabul
Trabzon	Arz	Şevket	CHP	Kabul
Trabzon	Aykan	Asım	AK Parti	Kabul
Trabzon	Cumur	Mustafa	AK Parti	Katılmadı
Trabzon	Hamzacebi	M. Akif	CHP	Katılmadı
Trabzon	Dumanoğlu	Ali Aydın	AK Parti	Kabul
Trabzon	Erdöl	Cevdet	AK Parti	Katılmadı
Trabzon	Göktaş	Kemalettin	AK Parti	Katılmadı
Trabzon	Özak	Faruk Nafiz	AK Parti	Katılmadı
Tunceli	Güyüldar	Hasan	CHP	Katılmadı
Tunceli	Yerlikaya	V. Sinan	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Akman	Yahya	AK Parti	Kabul
Şanlıurfa	Bayrak	Mehmet Faruk	AK Parti	Kabul
Şanlıurfa	Cevheri	Sabahattin	AK Parti	Katılmadı
Şanlıurfa	İzol	Zülfikar	AK Parti	Katılmadı
Şanlıurfa	Kaplan	Mahmut	AK Parti	Kabul
Şanlıurfa	Meras	Mehmet Atilla	AK Parti	Katılmadı
Şanlıurfa	Melik	Mehmet Vedat	CHP	Kabul
Şanlıurfa	Özdek	Mehmet	AK Parti	Kabul
Şanlıurfa	Tüysüz	Turan	CHP	Kabul
Şanlıurfa	Yetkin	A. Müfit	AK Parti	Kabul
Şanlıurfa	Yıldız	Mahmut	CHP	Katılmadı
Uşak	Coşkunoğlu	Osman	CHP	Kabul
Uşak	Çağlayan	Ahmet	AK Parti	Katılmadı
Uşak	Tunç	Alım	AK Parti	Katılmadı
Van	Arvas	Maliki Ejder	AK Parti	Kabul
Van	Biner	Hacı	AK Parti	Kabul
Van	Çelik	Hüseyin	AK Parti	Katılmadı
Van	Haydaroğlu	Yekta	AK Parti	Kabul
Van	Karabıyık	Cüneyt	AK Parti	Kabul
Van	Kartal	Mehmet	CHP	Katılmadı
Van	Kaya	Hali	AK Parti	Kabul
Yozgat	Arslan	İlyas	AK Parti	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK Parti	Katılmadı
Yozgat	Çiçek	Mehmet	AK Parti	Kabul
Yozgat	Erdemir	Mehmet	AK Parti	Kabul
Yozgat	Koç	Emin	CHP	Katılmadı
Yozgat	Öztürk	Mehmet Yaşar	AK Parti	Katılmadı
Zonguldak	Akın	Harun	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Erdoğan	Fazlı	AK Parti	Kabul
Zonguldak	Saraç	Nadir	CHP	Kabul
Zonguldak	Toptan	Köksal	AK Parti	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK Parti	Katılmadı
Aksaray	Açıkgöz	Ruhi	AK Parti	Katılmadı
Aksaray	Alaboyun	Ali Rıza	AK Parti	Kabul
Aksaray	Toprak	Ramazan	AK Parti	Kabul
Aksaray	Yaşar	Ahmet	AK Parti	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK Parti	Kabul
Bayburt	Güney	Ülkü Gökalp	Bağımsız	Katılmadı
Karaman	Akgün	Mevlüt	AK Parti	Kabul
Karaman	Çavuşoğlu	Yüksel	AK Parti	Katılmadı
Karaman	Önü	Fikret	CHP	Kabul
Kırıkkale	Çen	Ramazan	AK Parti	Kabul
Kırıkkale	Erdem	Vahit	AK Parti	Katılmadı
Kırıkkale	Tiryaki	Halil	CHP	Kabul
Kırıkkale	Yılmaz	Murat	AK Parti	Kabul
Batman	Demirkıran	Afif	AK Parti	Katılmadı
Batman	İnal	Ahmet	AK Parti	Kabul
Batman	Nasiroğlu	M. Nezir	AK Parti	Kabul
Batman	Suçin	Mehmet Ali	AK Parti	Kabul
Şırnak	Birlik	İbrahim Hakkı	AK Parti	Kabul
Şırnak	Seyda	Abdullah Veli	AK Parti	Kabul
Şırnak	Tatar	Mehmet	Bağımsız	Katılmadı
Bartın	Kabank	Hacı İbrahim	AK Parti	Kabul
Bartın	Kulak	Mehmet Asım	AK Parti	Kabul
Ardahan	Altun	Kenan	AK Parti	Kabul
Ardahan	Öğüt	Ensar	CHP	Katılmadı
İğdir	Akdemir	Dursun	DYP	Katılmadı
İğdir	Artantaş	Yücel	CHP	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı
Yalova	Önder	Şükrü	AK Parti	Kabul
Karabük	Bilir	Hasan	AK Parti	Kabul
Karabük	Ceylan	Mehmet	AK Parti	Kabul
Karabük	Öğüten	Ali	AK Parti	Kabul
Kilis	Kara	Hasan	AK Parti	Katılmadı
Kilis	Kaya	Veli	AK Parti	Katılmadı
Osmaniye	Kastal	Durdu Mehmet	AK Parti	Kabul
Osmaniye	Sarı	Mehmet	AK Parti	Kabul
Osmaniye	Uzdil	Necati	CHP	Kabul
Osmaniye	Ünal	Şükrü	AK Parti	Katılmadı
Düzce	Çakır	Fahri	AK Parti	Kabul
Düzce	Kaşıkoglu	Metin	AK Parti	Kabul
Düzce	Yakış	Yaşar	AK Parti	Katılmadı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM : 22 YASAMA YILI : 3

30 UNCU BİRLEŞİM
9 ARALIK 2004 PERŞEMBE
SAAT : 15.00

KISIMLAR

01 BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

02 ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

03 SEÇİM

04 OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

05 MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

06 GENEL GÖRÜŞME ve MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

07 SÖZLÜ SORULAR

08 KANUN TASARI ve TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIşMA KURULU ÖNERİLERİ

1. - Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün Denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde Birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, Sunuşlar ve İşaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılmasının Genel Kurulun onayına sunulması, Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

(Genel Kurulun 11.12.2002 tarihli 8 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

2. - Genel Kurulun 13.12.2004 Pazartesi günü Saat 10.00'da toplanmasının ve bu Birleşimde Kanun Tasarı ve Tekliflerinin Görüşülmesinin Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

(Genel Kurulun 7.12.2004 tarihli 28 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Dilekçe Komisyonu**

9.12.2004 Perşembe

Saat : 10.00

*** Dışişleri Komisyonu**

9.12.2004 Perşembe

Saat : 10.00

*** Adalet Komisyonu**

9.12.2004 Perşembe

Saat : 10.00

*** (10/111, 160, 180) Esas Numaralı**

Meclis Araştırması Komisyonu

9.12.2004 Perşembe

Saat : 14.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

30 UNCU BİRLEŞİM 9 ARALIK 2004 PERŞEMBE SAAT : 15.00

01 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. - Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/462) (S. Sayısı: 592) (Dağıtma tarihi: 7.12.2004)

2. - Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/463) (S. Sayısı: 593) (Dağıtma tarihi: 7.12.2004)

3. - İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/464) (S. Sayısı: 594) (Dağıtma tarihi: 7.12.2004)

4. - Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/465) (S. Sayısı: 595) (Dağıtma tarihi: 7.12.2004)

5. - Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıkalın ve İdris Naim Şahin, Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (3/466) (S. Sayısı: 596) (Dağıtma tarihi: 7.12.2004)

02 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

03 - SEÇİM

04 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

05 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

06 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

07 - SÖZLÜ SORULAR

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin; Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı: 305) (Dağıtma tarihi: 15.12.2003)
2. X - Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/882) (S. Sayısı : 674) (Dağıtma tarihi : 4.11.2004)
3. X - Terörizmin Önlenmesi Avrupa Sözleşmesi Tadil Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/852) (S. Sayısı: 683) (Dağıtma tarihi: 24.11.2004)
4. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasındaki Mali İşbirliği Çerçevesinde Temin Edilecek Mali Yardımların Uygulanmasına İlişkin Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/861) (S. Sayısı : 694) (Dağıtma tarihi : 2.12.2004)
5. X - Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Lübnan Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/875) (S. Sayısı: 702) (Dağıtma tarihi: 7.12.2004)
6. X - Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Küba Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Karantina ve Bitki Koruma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/909) (S. Sayısı: 703) (Dağıtma tarihi: 7.12.2004)
7. X - Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Küba Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/921) (S. Sayısı: 704) (Dağıtma tarihi: 7.12.2004)
8. X - Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Moğolistan Gıda ve Tarım Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/926) (S. Sayısı: 705) (Dağıtma tarihi: 7.12.2004)
9. - Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Nevşehir Milletvekilleri Mehmet Elkatmış ve Osman Seyfi'nin; 6968 Sayılı Ziraî Mücadele ve Karantina Kanununun 16 ncı Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/923, 2/346) (S. Sayısı : 697) (Dağıtma tarihi : 2.12.2004)
10. X - Tohumculuk Kanunu Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/822) (S. Sayısı : 662) (Dağıtma tarihi : 14.9.2004)
11. - Elektrik Piyasası Kanunu, Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/834) (S. Sayısı: 647) (Dağıtma tarihi: 12.7.2004)
12. X - Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/846) (S. Sayısı: 646) (Dağıtma tarihi: 13.7.2004)
13. - Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/621) (S. Sayısı: 633) (Dağıtma tarihi: 2.7.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

14. - Dahiliye Memurları Kanunu, İl İdaresi Kanunu, İçişleri Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/802) (S. Sayısı: 461) (Dağıtma tarihi: 1.6.2004)

15. - Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman ve 14 Milletvekilinin; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/182) (S. Sayısı: 300) (Dağıtma tarihi: 8.12.2003)

16. - 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Diyanet İşleri Başkanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/622) (S. Sayısı: 201) (Dağıtma tarihi: 2.7.2003)

17. - Konya Milletvekili Atilla Kart'ın; 24.2.1983 Tarih ve 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/121) (S. Sayısı: 210) (Dağıtma tarihi: 3.7.2003)

18. - Mardin Milletvekili Muharrem Doğan ve 22 Milletvekilinin; Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı: 129) (Dağıtma tarihi: 1.5.2003) (*)

19. - Denizli Milletvekili Mustafa Gazalıcı ve 53 Milletvekilinin; 3 Mart'ın Her Yıl "Laiklik ve Öğretim Birliği Bayramı" Olarak Kutlanması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/93) (S. Sayısı: 139) (Dağıtma tarihi: 20.5.2003) (*)

20. - Bayburt Milletvekili Ülkü Güney'in; Bayburt İlinde Konursu, Gökçedere ve Masat Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/17) (S. Sayısı: 140) (Dağıtma tarihi: 22.5.2003) (*)

21. - Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekilleri Salih Kapusuz ve Haluk İpek, Bursa Milletvekili Faruk Çelik, Hatay Milletvekili Sadullah Ergin ile Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa'nın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/140) (S. Sayısı: 161) (Dağıtma tarihi: 11.6.2003)

22. - Bitlis Milletvekili Edip Sadfer Gaydalı'nın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/114) (S. Sayısı: 176) (Dağıtma tarihi: 17.6.2003)

23. - Konya Milletvekili Atilla Kart'ın; 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununa "Geçici Ek Madde" Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/139) (S. Sayısı: 245) (Dağıtma tarihi: 24.7.2003)

24. - Artvin Milletvekili Orhan Yıldız ve Üç Milletvekilinin; Kamulaştırma Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/173) (S. Sayısı: 256) (Dağıtma tarihi: 28.7.2003)

25. - Niğde Milletvekili Orhan Eraslan'ın; Küçük Esnaf ve Sanatkarlar ile Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme Kredilerinde 1.1.2003 Tarihine Kadar Olan Senet Protestolarının ve Karşılıksız Çeklerin Nazara Alınmaması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/110) (S. Sayısı: 278) (Dağıtma tarihi: 13.11.2003)

26. - Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt ve 56 Milletvekilinin; Atatürk Millî Parkı Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/159) (S. Sayısı: 279) (Dağıtma tarihi: 13.11.2003)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

27. - İzmir Milletvekili Canan Arıtan'ın; Türk Ceza Kanununun 492 nci Maddesinin Yedinci Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/54) (S. Sayısı: 404) (Dağıtma tarihi: 16.4.2004)

28. - Denizli Milletvekili Mustafa Gazalçı ve 96 Milletvekilinin; 17 Nisan'ın Her Yıl "Eğitim Bayramı" Olarak Kutlanması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/126) (S. Sayısı: 417) (Dağıtma tarihi: 26.4.2004)

29. - Kocaeli Milletvekili İzzet Çetin ve 9 Milletvekilinin; 4736 Sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Madde-sine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/248) (S. Sayısı: 418) (Dağıtma tarihi: 26.4.2004)

30. - Antalya Milletvekili Osman Özcan ve 10 Milletvekilinin; Siyasi Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/112) (S. Sayısı: 580) (Dağıtma tarihi: 11.6.2004)

31. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/243) (S. Sayısı: 581) (Dağıtma tarihi: 11.6.2004)

32. - Yolsuzlukla Mücadele Kanunu Tasarısı ile İçişleri ve Adalet Komisyonları Raporları (1/801) (S. Sayısı: 610) (Dağıtma tarihi: 18.6.2004)

33. - Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'in; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/249) (S. Sayısı: 615) (Dağıtma tarihi: 25.6.2004)

34. - Antalya Milletvekilleri Fikret Badazlı, Mehmet Dülger, Mevlüt Çavuşoğlu, Osman Akman ile Burhan Kılıç'ın; Antalya İli Kale İlçesi Adının "Demre" Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Antalya Milletvekilleri Osman Kaptan, Atilla Emek, Osman Özcan, Tuncay Ercenk, Feridun F. Baloğlu, Hüseyin Ekmekçioğlu ve Nail Kamacı'nın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/60, 2/69) (S. Sayısı: 634) (Dağıtma tarihi: 2.7.2004)

35. - Kozmetik Kanunu Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonları Raporları (1/844) (S. Sayısı: 643) (Dağıtma tarihi: 12.7.2004)

36. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/137) (S. Sayısı: 483'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

37. - Aydın Milletvekili Mehmet Semerci'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Aydın Milletvekili Mehmet Semerci'nin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/167) (S. Sayısı: 487'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

38. - Artvin Milletvekili Orhan Yıldız'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (S. Sayısı: 488'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

39. - Konya Milletvekili Atilla Kart'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Konya Milletvekili Atilla Kart'ın İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/176) (S. Sayısı: 489'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

40. - Denizli Milletvekili Mehmet Salih Erdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/180) (S. Sayısı: 490'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

41. - Afyon Milletvekili Ahmet Koca'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/186) (S. Sayısı: 491'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

42. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/187) (S. Sayısı: 492'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

43. - Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/192) (S. Sayısı: 493'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

44. - Çorum Milletvekili Muzaffer Külcü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/222) (S. Sayısı: 499'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

45. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/91) (S. Sayısı: 468'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

46. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/92) (S. Sayısı: 469'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

47. - Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/93) (S. Sayısı: 470'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

48. - İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/94) (S. Sayısı: 471'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

49. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/95) (S. Sayısı: 472'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

50. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/96) (S. Sayısı: 473'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

51. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/97) (S. Sayısı: 474'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

52. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/98) (S. Sayısı: 475'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

53. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/99) (S. Sayısı: 476'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

54. - Amasya Milletvekili Akif Güllü'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 14 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/100) (S. Sayısı: 477'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

55. - Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/101) (S. Sayısı: 478'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

56. - Kahramanmaraş Milletvekili Ali Sezal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/102) (S. Sayısı: 479'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

57. - Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/104) (S. Sayısı: 480'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

58. - Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/105) (S. Sayısı: 481'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

59. - Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/132) (S. Sayısı: 482'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

60. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/138) (S. Sayısı: 484'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

61. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/146) (S. Sayısı: 485'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

62. - Düzce Milletvekili Metin Kaşikoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/162) (S. Sayısı: 486'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

63. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/211) (S. Sayısı: 494'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

64. - Yozgat Milletvekili Mehmet Erdemir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/212) (S. Sayısı: 495'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

65. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Komisyondun Kovuşurmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/214) (S. Sayısı: 497'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

66. - Çorum Milletvekili Muzaffer Külcü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşurmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/220) (S. Sayısı: 498'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

67. - İzmir Milletvekili Hakkı Ülkü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşurmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Hakkı Ülkü'nün İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/223) (S. Sayısı: 500'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

68. - Çorum Milletvekili Muzaffer Külcü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşurmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/224) (S. Sayısı: 501'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

69. - Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşurmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/225) (S. Sayısı: 502'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

70. - Tunceli Milletvekili Hasan Güyüldar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşurmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tunceli Milletvekili Hasan Güyüldar'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/230) (S. Sayısı: 503'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

71. - Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşurmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/231) (S. Sayısı: 504'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

72. - Hatay Milletvekili Sadullah Ergin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşurmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/244) (S. Sayısı: 505'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

73. - Kahramanmaraş Milletvekili Hanefi Mahçiçek'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşurmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/245) (S. Sayısı: 506'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

74. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/247) (S. Sayısı: 507'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

75. - Mersin Milletvekili Mustafa Eyiceoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/248) (S. Sayısı: 539'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

76. - Özel Öğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/857) (S. Sayısı: 682) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

77. - Kütahya Milletvekili Hüsnü Ordu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/249) (S. Sayısı: 510'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

78. - Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/250) (S. Sayısı: 511'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

79. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/251) (S. Sayısı: 512'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

80. - Mersin Milletvekili Mustafa Eyiceoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/259) (S. Sayısı: 513'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

81. - Kocaeli Milletvekilleri Nihat Ergün ve Osman Pepe'nin Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/268) (S. Sayısı: 516'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

82. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/269) (S. Sayısı: 517'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

83. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/270) (S. Sayısı: 518'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

84. - Karaman Milletvekili Fikret Ünlü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Karaman Milletvekili Fikret Ünlü'nün İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/271) (S. Sayısı: 519'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

85. - Kocaeli Milletvekili Nevzat Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/272) (S. Sayısı: 520'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

86. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/273) (S. Sayısı: 521'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

87. - Gaziantep Milletvekili Mehmet Sarı'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/282) (S. Sayısı: 529'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

88. - Kütahya Milletvekili Soner Aksoy'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/283) (S. Sayısı: 530'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

89. - Kocaeli Milletvekilleri Mehmet Vecdi Gönül, Osman Pepe ve Nevzat Doğan'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/284) (S. Sayısı: 531'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

90. - Kocaeli Milletvekili Nevzat Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/285) (S. Sayısı: 532'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

91. - Kocaeli Milletvekilleri Nevzat Doğan ve Nihat Ergün'ün Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/286) (S. Sayısı: 533'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

92. - Kocaeli Milletvekilleri Nihat Ergün ve Muzaffer Baştopçu'nun Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/287) (S. Sayısı: 534'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

93. - Kocaeli Milletvekilleri Nevzat Doğan ve Nihat Ergün'ün Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/288) (S. Sayısı: 535'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

94. - Kocaeli Milletvekilleri Osman Pepe, Mehmet Vecdi Gönül, Nevzat Doğan ve Muzaffer Baştopçu'nun Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/289) (S. Sayısı: 536'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

95. - Kocaeli Milletvekilleri Nihat Ergün, Mehmet Vecdi Gönül ve Muzaffer Baştopçu'nun Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/261) (S. Sayısı: 515'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 24.11.2004)

96. - Zonguldak Milletvekili Polat Türkmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/299) (S. Sayısı: 537'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 24.11.2004)

97. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/305) (S. Sayısı: 538'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 24.11.2004)

98. - Mardin Milletvekili Süleyman Bölünmez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/306) (S. Sayısı: 540'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 24.11.2004)

99. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/260) (S. Sayısı: 514'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

100. - Kocaeli Milletvekilleri Nevzat Doğan ve Osman Pepe'nin Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Sona Ermesine Kadar Ertelelenmesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/274) (S. Sayısı: 522'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

101. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/276) (S. Sayısı: 523'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

102. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/277) (S. Sayısı: 524'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

103. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/278) (S. Sayısı: 525'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

104. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/279) (S. Sayısı: 526'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

105. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/280) (S. Sayısı: 527'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

106. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/281) (S. Sayısı: 528'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

107. X - Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığına Devredilmesine Dair Kanun Tasarısı ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/918) (S. Sayısı : 686) (Dağıtma tarihi : 29.11.2004)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Hükümet bulunamadığından, görüşmeleri bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 596)

Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıkalm ve İdris Naim Şahin, Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (3/466)

T.C.

Başbakanlık

23.1.2004

Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310-1350

Konu : Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıkalm ve İdris Naim Şahin, Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın Yasama Dokunulmazlıkları

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 15.1.2004 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.02.1.128.4.2004/2811 sayılı yazısı.

Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, resmî evrak ve kayıtlarda sahtecilik ile cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçlarını işlediği iddia olunan Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan; İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıkalm ve İdris Naim Şahin; Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan haklarında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgi yazısının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

15.1.2004

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.02-1.128.4.2004/2811

Konu : Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıkalın, İdris Naim Şahin, Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın Yasama Dokunulmazlıkları

BAŞBAKANLIĞA

Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, resmî evrak ve kayıtlarda sahtecilik ile cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçlarını işlediği iddia olunan Recep Tayyip Erdoğan, Mehmet Mustafa Açıkalın, İdris Naim Şahin ve Mikail Arslan haklarında Üsküdar 2 nci Ağır Ceza Mahkemesine açılan dava sebebiyle yapılan yargılama sırasında adı geçenlerin Siirt, İstanbul ve Kırşehir İllerinden Milletvekili seçildiklerinin anlaşılması üzerine, Yasama Dokunulmazlıklarının kaldırılması için haklarında usuli işlemlerin yapılmasına ve evrakın Üsküdar Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine dair, Üsküdar 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinin 1.12.2003 gün ve 2003/535 esas sayılı kararını havi dosya anılan yer Cumhuriyet Başsavcılığının 5.1.2004 gün ve 2003/365 C.İş. sayılı yazısı ekinde alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıkalın, İdris Naim Şahin ve Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan haklarında kovuşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca Yasama Dokunulmazlıklarının kaldırılıp kaldırılmaması konusunda gereğini delaletlerine arz ederim.

Cemil Çiçek

Bakan

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları

28.5.2004

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

Esas No. : 3/466

Karar No. : 115

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, evrakta sahtecilik ve cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçunu işlediği iddia olunan Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan hakkında düzenlenen Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Başbakanlık Tezkeresi ve eki dosya hakkındaki Hazırlık Komisyonu Raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan Komisyonumuza yazılı olarak savunmasını göndermiştir.

Karma Komisyonumuz isnad olunan eylemin niteliğini dikkate alarak Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan hakkındaki kovuşturmanın Milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Burhan Kuzu</i>	<i>Atilla Koç</i>	<i>Mehmet Alt Bulut</i>
<i>İstanbul</i>	<i>Aydın</i>	<i>Kahramanmaraş</i>
<i>Kâtip</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Ayhan Sefer Üstün</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Abdullah Torun</i>
<i>Sakarya</i>	<i>Adana</i>	<i>Adana</i>
	<i>(Muhalifim)</i>	
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>F. Hüsrev Kutlu</i>	<i>İbrahim Hakkı Aşkar</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
<i>Adıyaman</i>	<i>Afyon</i>	<i>Afyon</i>
		<i>(Muhalefet şerhi ektedir)</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Oya Araslı</i>	<i>Haluk İpek</i>	<i>Atilla Emek</i>
<i>Ankara</i>	<i>Ankara</i>	<i>Antalya</i>
<i>(Muhalefet şerhim ektedir)</i>		<i>(Muhalefet şerhi ekli)</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Metin Kaşkoğlu</i>
<i>Antalya</i>	<i>Denizli</i>	<i>Düzce</i>
<i>(Muhalifim)</i>		
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Mustafa Nuri Akbulut</i>	<i>Nimet Çubukçu</i>	<i>Yılmaz Kaya</i>
<i>Erzurum</i>	<i>İstanbul</i>	<i>İzmir</i>
		<i>(Muhalefet şerhi ektedir)</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Musa Sivacıoğlu</i>	<i>Süleyman Sarıbaş</i>	<i>Mehmet Kurt</i>
<i>Kastamonu</i>	<i>Malatya</i>	<i>Samsun</i>

Üye
İlyas Sezai Önder
Samsun
(Muhalefet şerhi eklidir)

Üye
Ramazan Can
Kırıkkale

Üye
Feridun Fikret Baloğlu
Antalya
(Karşı oy)

Üye
Semiha Öyüş
Aydın

Üye
Mahmut Durdu
Gaziantep

Üye
Hakkı Köylü
Kastamonu

Üye
Muharrem Kılıç
Malatya
(Karşı oy)

Üye
Ömer Kulaksız
Sivas

Üye
Ahmet Çağlayan
Uşak

Üye
Hasan Kara
Kilis

Üye
Orhan Yıldız
Artvin

Üye
Feridun Ayvazoğlu
Çorum
(Karşı oy)

Üye
Recep Özel
Isparta

Üye
Harun Tüfekçi
Konya

Üye
İsmail Bilen
Manisa

Üye
Mehmet Nuri Saygun
Tekirdağ
(Karşı oy)

Üye
Halil Özyolcu
Ağrı

Üye
Mehmet Ziya Yergök
Adana
(Karşı oy)

Üye
Yüksel Çorbacıoğlu
Artvin
(Karşıyım)

Üye
Muzaffer Külcü
Çorum

Üye
Mehmet Yılmazcan
Kahramanmaraş

Üye
Kerim Özkul
Konya

Üye
Orhan Eraslan
Niğde
(Karşı oy)

Üye
Bekir Bozdağ
Yozgat

KARŞI OY YAZISI

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmamalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulmamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanmamasını ve yargılanmamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararı ile kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasî iktidarın keyfileşebilecek suç isnadları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kana oluşmaya başlamıştır. Bu kana, parlamentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kana ve değerlendirmelerin siyasal yaşantımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasî partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellememesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, Komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Mehmet Ziya Yergök</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adana	Adana	Afyon
<i>Yüksel Çorbacıoğlu</i>	<i>Oya Araslı</i>	<i>Feridun F. Baloğlu</i>
Artvin	Ankara	Antalya
<i>Tuncay Erceenk</i>	<i>Atila Emek</i>	<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
Antalya	Antalya	Çorum
<i>Yılmaz Kaya</i>	<i>Muharrem Kılıç</i>	<i>Orhan Eraslan</i>
İzmir	Malatya	Niğde
	<i>İ. Sezai Önder</i>	
	Samsun	

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları

28.5.2004

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

Esas No. : 3/466

Karar No. : 145

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, evrakta sahtecilik ve cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçunu işlediği iddia olunan İstanbul Milletvekili Mehmet Mustafa Açıklan hakkında düzenlenen Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Başbakanlık Tezkeresi ve eki dosya hakkındaki Hazırlık Komisyonu Raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Karma Komisyonumuz isnad olunan eylemin niteliğini dikkate alarak İstanbul Milletvekili Mehmet Mustafa Açıklan hakkındaki kovuşturmanın Milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan <i>Burhan Kuzu</i> İstanbul Kâtip <i>Ayhan Sefer Üstün</i> Sakarya	Başkanvekili <i>Atilla Koç</i> Aydın Üye <i>Uğur Aksöz</i> Adana (Muhalifim) Üye <i>İbrahim Hakkı Aşkar</i> Afyon	Sözcü <i>Mehmet Ali Bulut</i> Kahramanmaraş Üye <i>Abdullah Torun</i> Adana Üye <i>Halil Ünlütepe</i> Afyon (Muhalefet şerhi eklidir) Üye <i>Atilla Emek</i> Antalya (Muhalefet şerhi ekli) Üye <i>Metin Kaşıkoğlu</i> Düzce Üye <i>Yılmaz Kaya</i> İzmir (Muhalefet şerhi eklidir) Üye <i>Mehmet Kurt</i> Samsun
Üye <i>F. Hüseyin Kutlu</i> Adıyaman	Üye <i>Hatuk İpek</i> Ankara	
(Karşı oy yazım ektedir) Üye <i>Tuncay Ercenk</i> Antalya (Muhalifim) Üye <i>Mustafa Nuri Akbulut</i> Erzurum	Üye <i>Mehmet Salih Erdoğan</i> Denizli Üye <i>Nimet Çubukçu</i> İstanbul	
Üye <i>Musa Sivacıoğlu</i> Kastamonu	Üye <i>Süleyman Sarıbaş</i> Malatya	

Üye
İlyas Sezai Önder
Samsun
(Muhalefet şerhi eklidir)

Üye
Ramazan Can
Kırıkkale

Üye
Feridun Fikret Baloğlu
Antalya
(Karşı oy)

Üye
Semiha Öyüş
Aydın

Üye
Mahmut Durdu
Gaziantep

Üye
Hakka Köylü
Kastamonu

Üye
Muharrem Kılıç
Malatya
(Karşı oy)

Üye
Ömer Kulaksız
Sivas

Üye
Ahmet Çağlayan
Uşak

Üye
Hasan Kara
Kilis

Üye
Orhan Yıldız
Artvin

Üye
Feridun Ayvazoğlu
Çorum
(Karşı oy)

Üye
Recep Özel
Isparta

Üye
Harun Tüfekçi
Konya

Üye
İsmail Bilen
Manisa

Üye
Mehmet Nuri Saygun
Tekirdağ
(Karşı oy)

Üye
Halil Özyolcu
Ağrı

Üye
Mehmet Ziya Yergök
Adana
(Karşı oy)

Üye
Yüksel Çorbacıoğlu
Artvin
(Karşıyım)

Üye
Muzaffer Külcü
Çorum

Üye
Mehmet Yılmazcan
Kahramanmaraş

Üye
Kerim Özkul
Konya

Üye
Orhan Eraslan
Niğde
(Karşıyım)

Üye
Bekir Bozdağ
Yozgat

KARŞI OY YAZISI

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanınmaktadır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulamamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanamamasını ve yargılanamamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararı ile kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasî iktidarın keyfileşebilecek suç isnadları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kanı oluşmaya başlamıştır. Bu kanı, parlamentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kanı ve değerlendirmelerin siyasal yaşantımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasî partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellememesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, Komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Mehmet Ziya Yergök</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adana	Adana	Afyon
<i>Yüksel Çorbacıoğlu</i>	<i>Oya Araslı</i>	<i>Feridun F. Baloğlu</i>
Artvin	Ankara	Antalya
<i>Tuncay Erçenk</i>	<i>Atila Emek</i>	<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
Antalya	Antalya	Çorum
<i>Yılmaz Kaya</i>	<i>Muharrem Kılıç</i>	<i>Orhan Eraslan</i>
İzmir	Malatya	Niğde
	<i>İ. Sezai Önder</i>	
	Samsun	

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları

28.5.2004

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

Esas No. : 3/466

Karar No. : 146

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, evrakta sahtecilik ve cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçunu işlediği iddia olunan İstanbul Milletvekili İdris Naim Şahin hakkında düzenlenen Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Başbakanlık Tezkeresi ve eki dosya hakkındaki Hazırlık Komisyonu Raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Karma Komisyonumuz isnad olunan eylemin niteliğini dikkate alarak İstanbul Milletvekili İdris Naim Şahin hakkındaki kovuşturmanın Milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Burhan Kuzu</i>	<i>Atilla Koç</i>	<i>Mehmet Ali Bulut</i>
İstanbul	Aydın	Kahramanmaraş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ayhan Sefer Üstün</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Abdullah Torun</i>
Sakarya	Adana	Adana
Üye	(Muhalifim)	
<i>F. Hüsrev Kutlu</i>	Üye	Üye
Adıyaman	<i>İbrahim Hakkı Aşkar</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
	Afyon	Afyon
Üye		(Muhalefet şerhi eklidir)
<i>Oya Araslı</i>	Üye	Üye
Ankara	<i>Haluk İpek</i>	<i>Atilla Emek</i>
(Muhalefet şerhim eklidir)	Ankara	Antalya
Üye		(Muhalefet şerhi ekli)
<i>Tuncay Ercenk</i>	Üye	Üye
Antalya	<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Metin Kaşukoğlu</i>
(Muhalifim)	Denizli	Düzce
Üye		
<i>Mustafa Nuri Akbulut</i>	Üye	Üye
Erzurum	<i>Nimet Çubukçu</i>	<i>Yılmaz Kaya</i>
	İstanbul	İzmir
Üye		(Muhalefet şerhi ektedir)
<i>Musa Sivactoğlu</i>	Üye	Üye
Kastamonu	<i>Süleyman Sarıbaş</i>	<i>Mehmet Kurt</i>
	Malatya	Samsun

Üye
İlyas Sezai Önder
Samsun
(Muhalefet şerhi eklidir)

Üye
Ramazan Can
Kırıkkale

Üye
Feridun Fikret Baloğlu
Antalya
(Karşı oy)

Üye
Semiha Öyüş
Aydın

Üye
Mahmut Durdu
Gaziantep

Üye
Hakka Köylü
Kastamonu

Üye
Muharrem Kılıç
Malatya
(Karşı oy)

Üye
Ömer Kulaksız
Sivas

Üye
Ahmet Çağlayan
Uşak

Üye
Hasan Kara
Kilis

Üye
Orhan Yıldız
Artvin

Üye
Feridun Ayvazoğlu
Çorum
(Karşı oy)

Üye
Recep Özel
Isparta

Üye
Harun Tüfekçi
Konya

Üye
İsmail Bilen
Manisa

Üye
Mehmet Nuri Saygun
Tekirdağ
(Karşı oy)

Üye
Halil Özyoıcu
Ağrı

Üye
Mehmet Ziya Yergök
Adana
(Karşı oy)

Üye
Yüksel Çorbacioğlu
Artvin
(Karşıyım)

Üye
Muzaffer Külcü
Çorum

Üye
Mehmet Yılmazcan
Kahramanmaraş

Üye
Kerim Özkul
Konya

Üye
Orhan Eraslan
Niğde
(Karşıyım)

Üye
Bekir Bozdağ
Yozgat

KARŞI OY YAZISI

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmamalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulmamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanmamasını ve yargılanmamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararı ile kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasi iktidarın keyfileşebilecek suç isnadları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kanı oluşmaya başlamıştır. Bu kanı, parlamentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kanı ve değerlendirmelerin siyasal yaşantımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasi partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellemesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, Komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Mehmet Ziya Yergök</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adana	Adana	Afyon
<i>Yüksel Çorbacıoğlu</i>	<i>Oya Araslı</i>	<i>Feridun F. Baloğlu</i>
Artvin	Ankara	Antalya
<i>Tuncay Erceenk</i>	<i>Atıla Emek</i>	<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
Antalya	Antalya	Çorum
<i>Yılmaz Kaya</i>	<i>Muharrem Kılıç</i>	<i>Orhan Eraslan</i>
İzmir	Malatya	Niğde
	<i>İ. Sezai Önder</i>	
	Samsun	

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları

28.5.2004

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

Esas No. : 3/466

Karar No. : 144

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zimmet, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık, evrakta sahtecilik ve cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçunu işlediği iddia olunan Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan hakkında düzenlenen Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Başbakanlık Tezkeresi ve eki dosya hakkındaki Hazırlık Komisyonu Raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihi toplantısında görüşülmüştür.

Karma Komisyonumuz isnad olunan eylemin niteliğini dikkate alarak Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan hakkındaki kovuşturmanın Milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Burhan Kuzu</i>	<i>Atila Koç</i>	<i>Mehmet Ali Bulut</i>
İstanbul	Aydın	Kahramanmaraş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ayhan Sefer Üstün</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Abdullah Torun</i>
Sakarya	Adana	Adana
	(Muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
<i>F. Hüsrev Kutlu</i>	<i>İbrahim Hakkı Aşkar</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adıyaman	Afyon	Afyon
		(Muhalefet şerhi eklidir)
Üye	Üye	Üye
<i>Oya Araslı</i>	<i>Haluk İpek</i>	<i>Atila Emek</i>
Ankara	Ankara	Antalya
(Muhalefet şerhim eklidir)		(Muhalefet şerhi ekli)
Üye	Üye	Üye
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Metin Kaşukoğlu</i>
Antalya	Denizli	Düzce
(Muhalifim)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Nuri Akbulut</i>	<i>Nimet Çubukçu</i>	<i>Yılmaz Kaya</i>
Erzurum	İstanbul	İzmir
		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Musa Sivacıoğlu</i>	<i>Süleyman Sarıbaş</i>	<i>Mehmet Kurt</i>
Kastamonu	Malatya	Samsun

Üye
Ilyas Sezai Önder
Samsun
(Muhalefet şerhi eklidir)

Üye
Ramazan Can
Kırıkkale

Üye
Feridun Fikret Baloğlu
Antalya
(Karşı oy)

Üye
Semiha Öyüş
Aydın

Üye
Mahmut Durdu
Gaziantep

Üye
Hakkı Köylü
Kastamonu

Üye
Muharrem Kılıç
Malatya
(Karşı oy)

Üye
Ömer Kulaksız
Sivas

Üye
Ahmet Çağlayan
Uşak

Üye
Hasan Kara
Kilis

Üye
Orhan Yıldız
Artvin

Üye
Feridun Ayvazoğlu
Çorum
(Karşı oy)

Üye
Recep Özel
Isparta

Üye
Harun Tüfekçi
Konya

Üye
İsmail Bilen
Manisa

Üye
Mehmet Nuri Saygun
Tekirdağ
(Karşı oy)

Üye
Halil Özyolcu
Ağrı

Üye
Mehmet Ziya Yergök
Adana
(Karşı oy)

Üye
Yüksel Çorbacıoğlu
Artvin
(Karşıyım)

Üye
Muzaffer Külcü
Çorum

Üye
Mehmet Yılmazcan
Kahramanmaraş

Üye
Kerim Özkul
Konya

Üye
Orhan Eraslan
Niğde
(Karşıyım)

Üye
Bekir Bozdağ
Yozgat

KARŞI OY YAZISI

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulmamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanmamasını ve yargılanmamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararı ile kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasi iktidarın keyfileşebilecek suç isnadları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kanı oluşmaya başlamıştır. Bu kanı, parlamentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kanı ve değerlendirmelerin siyasal yaşantımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasi partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellememesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, Komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Mehmet Ziya Yergök</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adana	Adana	Afyon
<i>Yüksel Çorbacıoğlu</i>	<i>Oya Araslı</i>	<i>Feridun F. Baloğlu</i>
Artvin	Ankara	Antalya
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Atilla Emek</i>	<i>Feridun Ayyazoğlu</i>
Antalya	Antalya	Çorum
<i>Yılmaz Kaya</i>	<i>Muharrem Kılıç</i>	<i>Orhan Eraslan</i>
İzmir	Malatya	Niğde
	<i>İ. Sezai Önder</i>	
	Samsun	

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 595)

Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/465)

T.C.

Başbakanlık

23.1.2004

Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310-1349

Konu : Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere'nin Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 16.1.2004 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.02.1.128.1.2004/02953 sayılı yazısı.

1163 sayılı Kooperatifler Kanununa muhalefet suçunu işlediği iddia olunan Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgi yazısının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

16.1.2004

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.02-1.128.1.2004-02953

Konu : Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere'nin Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

1163 sayılı Kooperatifler Kanununa muhalefet suçunu işlediği iddia olunan İbrahim Köşdere hakkında yapılan hazırlık soruşturması sırasında adı geçenin, Çanakkale İlinde Milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen fezlekelikli evrak, Alanya Cumhuriyet Başsavcılığının 31.12.2003 gün ve Hz:2003/556 sayılı yazısı ekinde alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması konusunda gereğini delaletlerine arz ederim.

Cemil Çiçek

Bakan

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları

28.5.2004

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

Esas No. : 3/465

Karar No. : 104

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1163 sayılı Kooperatifler Kanununa muhalefet suçunu işlediği iddia olunan Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere hakkında düzenlenen Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Başbakanlık Tezkeresi ve eki dosya hakkındaki Hazırlık Komisyonu Raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Karma Komisyonumuz isnat olunan eylemin niteliğini dikkate alarak Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere hakkındaki kovuşturmanın Milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Burhan Kuzu</i>	<i>Atilla Koç</i>	<i>Mehmet Ali Bulut</i>
<i>İstanbul</i>	<i>Aydın</i>	<i>Kahramanmaraş</i>
<i>Kâtip</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Ayhan Sefer Üstün</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Abdullah Torun</i>
<i>Sakarya</i>	<i>Adana</i>	<i>Adana</i>
<i>Üye</i>	<i>(Muhalifim)</i>	<i>Üye</i>
<i>F. Hüsrev Kutlu</i>	<i>Üye</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
<i>Adıyaman</i>	<i>İbrahim Hakkı Aşkar</i>	<i>Afyon</i>
<i>Üye</i>	<i>Afyon</i>	<i>(Muhalefet şerhi eklidir)</i>
<i>Oya Araslı</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Ankara</i>	<i>Haluk İpek</i>	<i>Atilla Emek</i>
<i>(Karşı oy yazım ektedir)</i>	<i>Ankara</i>	<i>Antalya</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>(Muhalefet şerhi ekli)</i>
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Antalya</i>	<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Metin Kaşkoğlu</i>
<i>(Muhalifim)</i>	<i>Denizli</i>	<i>Düzce</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Mustafa Nuri Akbulut</i>	<i>Nimet Çubukçu</i>	<i>Yılmaz Kaya</i>
<i>Erzurum</i>	<i>İstanbul</i>	<i>İzmir</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>(Muhalefet şerhi ektedir)</i>
<i>Musa Sivacıoğlu</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Kastamonu</i>	<i>Süleyman Sarıbaş</i>	<i>Mehmet Kurt</i>
	<i>Malatya</i>	<i>Samsun</i>

Üye
İlyas Sezai Önder
Samsun
(Muhalefet şerhi eklidir)

Üye
Ramazan Can
Kırıkkale

Üye
Feridun Fikret Baloğlu
Antalya
(Karşı oy)

Üye
Semiha Öyüş
Aydın

Üye
Mahmut Durdu
Gaziantep

Üye
Hakkı Köylü
Kastamonu

Üye
Muharrem Kılıç
Malatya
(Karşı oy)

Üye
Ömer Kulaksız
Sivas

Üye
Ahmet Çağlayan
Uşak

Üye
Hasan Kara
Kilis

Üye
Orhan Yıldız
Artvin

Üye
Feridun Ayvazoğlu
Çorum
(Karşı oy)

Üye
Recep Özel
Isparta

Üye
Harun Tüfekçi
Konya

Üye
İsmail Bilen
Manisa

Üye
Mehmet Nuri Saygun
Tekirdağ
(Karşı oy)

Üye
Halil Özyolcu
Ağrı

Üye
Mehmet Ziya Yergök
Adana
(Karşıyım)

Üye
Yüksel Çorbacıoğlu
Artvin
(Karşıyım)

Üye
Muzaffer Külcü
Çorum

Üye
Mehmet Yılmazcan
Kahramanmaraş

Üye
Kerim Özkul
Konya

Üye
Orhan Eraslan
Niğde
(Karşıyım)

Üye
Bekir Bozdağ
Yozgat

KARŞI OY YAZISI

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulamamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanamamasını ve yargılanamamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararı ile kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasi iktidarın keyfileşebilecek suç isnadları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kanı oluşmaya başlamıştır. Bu kanı, parlamentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kanı ve değerlendirmelerin siyasal yaşantımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasi partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellememesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, Komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Mehmet Ziya Yergök</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adana	Adana	Afyon
<i>Yüksel Çorbacıoğlu</i>	<i>Oya Araslı</i>	<i>Feridun F. Baloğlu</i>
Artvin	Ankara	Antalya
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Atıla Emek</i>	<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
Antalya	Antalya	Çorum
<i>Yılmaz Kaya</i>	<i>Muharrem Kılıç</i>	<i>Orhan Eraslan</i>
İzmir	Malatya	Niğde
	<i>İ. Sezai Önder</i>	
	Samsun	

Dönem : 22

Yasama Yılı : 2

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 594)

İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/464)

T.C.

Başbakanlık

23.1.2004

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310-1348

Konu : İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun yasama dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 16.1.2004 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.02.-1.128.36.2003/02951 sayılı yazısı.

Görevini kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgi yazısının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

16.1.2004

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.02.-1.128.36.2003/02951

Konu : İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun yasama dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan Kemal Kılıçdaroğlu hakkında Ankara 8. Ağır Ceza Mahkemesine açılan dava sebebiyle yapılan yargılama sırasında adı geçenin İstanbul İlin-den milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hak-kında yargılamanın durdurulmasına ve evrakın Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine dair, Ankara 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 13.10.2003 gün ve 2003/43-343 sayılı kararını havi dosya anılan yer Cumhuriyet Başsavcılığının 16.12.2003 gün ve 3/20241 sayılı yazısı ekinde alınmakla bir-likte takdim kılınmıştır.

İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu hakkında kovuşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması konusunda gereğini delâletlerine arz ederim.

Cemil Çiçek

Bakan

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

Esas No. : 3/464

28.5.2004

Karar No. : 42

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görevi kötüye kullanma suçunu işlediği iddia olunan İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu hakkında düzenlenen Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Başbakanlık Tezkeresi ve eki dosya hakkındaki Hazırlık Komisyonu Raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu Komisyonumuza yazılı olarak dokunulmazlığının kaldırılması talebini iletmıştır.

Karma Komisyonumuz isnad olunan eylemin niteliğini dikkate alarak İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Burhan Kuzu</i>	<i>Atilla Koç</i>	<i>Mehmet Ali Bulut</i>
İstanbul	Aydın	Kahramanmaraş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ayhan Sefer Üstün</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Abdullah Torun</i>
Sakarya	Adana	Adana
	(Muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
<i>F. Hüsrev Kutlu</i>	<i>İbrahim Hakkı Aşkar</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adıyaman	Afyon	Afyon
		(Muhalefet şerhi ekli)
Üye	Üye	Üye
<i>Oya Araslı</i>	<i>Haluk İpek</i>	<i>Atıla Emek</i>
Ankara	Ankara	Antalya
(Karşı oy yazım ektedir)		(Muhalefet şerhim eklidir)
Üye	Üye	Üye
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Metin Kaşkoğlu</i>
Antalya	Denizli	Düzce
(Muhalifim)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Nuri Akbulut</i>	<i>Nimet Çubukçu</i>	<i>Yılmaz Kaya</i>
Erzurum	İstanbul	İzmir
		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Musa Sivacıoğlu</i>	<i>Süleyman Sarıbaş</i>	<i>Mehmet Kurt</i>
Kastamonu	Malatya	Samsun

Üye <i>İlyas Sezai Önder</i> Samsun (Muh. şerhim eklidir)	Üye <i>Ahmet Çağlayan</i> Uşak	Üye <i>Halil Özyolcu</i> Ağrı
Üye <i>Ramazan Can</i> Kırıkkale	Üye <i>Hasan Kara</i> Kilis	Üye <i>Mehmet Ziya Yergök</i> Adana (Karşı oy)
Üye <i>Feridun Fikret Baloğlu</i> Antalya (Karşı oy)	Üye <i>Orhan Yıldız</i> Artvin	Üye <i>Yüksel Çorbacıoğlu</i> Artvin (Karşıyım)
Üye <i>Semiha Öyüş</i> Aydın	Üye <i>Feridun Ayvazoğlu</i> Çorum (Karşı oy)	Üye <i>Muzaffer Külcü</i> Çorum
Üye <i>Mahmut Durdu</i> Gaziantep	Üye <i>Recep Özel</i> Isparta	Üye <i>Mehmet Yılmazcan</i> Kahramanmaraş
Üye <i>Hakkı Köylü</i> Kastamonu	Üye <i>Harun Tüfekçi</i> Konya	Üye <i>Kerim Özkul</i> Konya
Üye <i>Muharrem Kılıç</i> Malatya (Karşı oy)	Üye <i>İsmail Bilen</i> Manisa	Üye <i>Orhan Eraslan</i> Niğde (Karşıyım)
Üye <i>Ömer Kulaksız</i> Sivas	Üye <i>Mehmet Nuri Saygun</i> Tekirdağ (Karşı oy)	Üye <i>Bekir Bozdağ</i> Yozgat

KARŞI OY YAZISI

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmamalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulmamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanmamasını ve yargılanmamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararı ile kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasî iktidarın keyfileşebilecek suç isnatları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kana oluşmaya başlamıştır. Bu kana, parlamentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kana ve değerlendirmelerin siyasal yaşamımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasî partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellememesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, Komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Mehmet Ziya Yergök</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adana	Adana	Afyon
<i>Yüksel Çorbacıoğlu</i>	<i>Oya Araslı</i>	<i>Feridun F. Baloğlu</i>
Artvin	Ankara	Antalya
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Atila Emek</i>	<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
Antalya	Antalya	Çorum
<i>Yılmaz Kaya</i>	<i>Muharrem Kılıç</i>	<i>Orhan Eraslan</i>
İzmir	Malatya	Niğde
	<i>İ. Sezai Önder</i>	
	Samsun	

Dönem : 22

Yasama Yılı : 2

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 593)

Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/463)

T.C.

Başbakanlık

23.1.2004

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310-1347

Konu : Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın yasama dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 9.1.2004 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.02.-1.128.106.2003/01886 sayılı yazısı.

Görevini kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgi yazısının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

9.1.2004

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.02.-1.128.106.2003/01886

Konu : Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın yasama dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan Nadir Saraç hakkında İçişleri Bakanlığı Kontrolörleri tarafından yapılan ön inceleme sırasında adı geçen Zonguldak İlinde milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen 22.12.2003 tarihli tevdi raporu İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 29.12.2003 gün ve B.050MAH0400000/4138 sayılı yazısı ekinde alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması konusunda gereğini delâletlerine arz ederim.

Cemil Çiçek

Bakan

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

Esas No. : 3/463

28.5.2004

Karar No. : 110

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç hakkında düzenlenen Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Başbakanlık Tezkeresi ve eki dosya hakkındaki Hazırlık Komisyonu Raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç Komisyonumuza sözlü olarak dokunulmazlığının kaldırılması talebini iletmıştır.

Karma Komisyonumuz isnad olunan eylemin niteliğini dikkate alarak Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Burhan Kuzu</i>	<i>Atilla Koç</i>	<i>Mehmet Ali Bulut</i>
İstanbul	Aydın	Kahramanmaraş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ayhan Sefer Üstün</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Abdullah Torun</i>
Sakarya	Adana (Muhalfim)	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>F. Hüsrev Kutlu</i>	<i>İbrahim Hakkı Aşkar</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adıyaman	Afyon	Afyon (Muhalefet şerhi eklidir)
Üye	Üye	Üye
<i>Oya Araslı</i>	<i>Haluk İpek</i>	<i>Atıla Emek</i>
Ankara	Ankara	Antalya (Muhalefet şerhim eklidir)
(Karşı oy yazım ektedir)	Üye	Üye
Üye	Üye	Üye
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Metin Kaşıkoğlu</i>
Antalya (Muhalfim)	Denizli	Düzce
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Nuri Akbulut</i>	<i>Nimet Çubukçu</i>	<i>Yılmaz Kaya</i>
Erzurum	İstanbul	İzmir (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Musa Sivacıoğlu</i>	<i>Süleyman Sarıbaş</i>	<i>Mehmet Kurt</i>
Kastamonu	Malatya	Samsun

Üye <i>İlyas Sezai Önder</i> Samsun (Muh. şerhim eklidir)	Üye <i>Ahmet Çağlayan</i> Uşak	Üye <i>Halil Özyolcu</i> Ağrı
Üye <i>Ramazan Can</i> Kırkkale	Üye <i>Hasan Kara</i> Kilis	Üye <i>Mehmet Ziya Yergök</i> Adana (Karşı oy)
Üye <i>Feridun Fikret Baloğlu</i> Antalya (Karşı oy)	Üye <i>Orhan Yıldız</i> Artvin	Üye <i>Yüksel Çorbacıoğlu</i> Artvin (Karşıyım)
Üye <i>Semiha Öyüş</i> Aydın	Üye <i>Feridun Ayvazoğlu</i> Çorum (Karşı oy)	Üye <i>Muzaffer Külcü</i> Çorum
Üye <i>Mahmut Durdu</i> Gaziantep	Üye <i>Recep Özel</i> Isparta	Üye <i>Mehmet Yılmazcan</i> Kahramanmaraş
Üye <i>Hakkı Köylü</i> Kastamonu	Üye <i>Harun Tüfekçi</i> Konya	Üye <i>Kerim Özkul</i> Konya
Üye <i>Muharrem Kılıç</i> Malatya (Karşı oy)	Üye <i>İsmail Bilen</i> Manisa	Üye <i>Orhan Eraslan</i> Niğde (Karşıyım)
Üye <i>Ömer Kulaksız</i> Sivas	Üye <i>Mehmet Nuri Saygun</i> Tekirdağ (Karşı oy)	Üye <i>Bekir Bozdağ</i> Yozgat

KARŞI OY YAZISI

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmamalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulamamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanamamasını ve yargılanamamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararı ile kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasi iktidarın keyfileşebilecek suç isnatları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kana oluşmaya başlamıştır. Bu kana, parlamentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kana ve değerlendirmelerin siyasal yaşantımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasi partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellememesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, Komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Mehmet Ziya Yergök</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adana	Adana	Afyon
<i>Yüksel Çorbacıoğlu</i>	<i>Oya Araslı</i>	<i>Feridun F. Baloğlu</i>
Artvin	Ankara	Antalya
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Atila Emek</i>	<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
Antalya	Antalya	Çorum
<i>Yılmaz Kaya</i>	<i>Muharrem Kılıç</i>	<i>Orhan Eraslan</i>
İzmir	Malatya	Niğde
	<i>İ. Sezai Önder</i>	
	Samsun	

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 592)

Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/462)

T.C.

Başbakanlık

23.1.2004

Personel ve Prensipier

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310-1346

Konu : Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın yasama dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 9.1.2004 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.02.-1.128.105.2003/01885 sayılı yazısı.

Ticarete hile karıştırmak suçunu işlediği iddia olunan Düzce Milletvekili Fahri Çakır hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgi yazısının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

9.1.2004

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.02.-1.128.105.2003/01885

Konu : Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın yasama dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Ticarete hile karıştırmak suçunu işlediği iddia olunan Fahri Çakır hakkında Cumayeri Asliye Ceza Mahkemesine açılan dava sebebiyle yapılan yargılama sırasında adı geçenin Düzce İlinden milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında yargılamanın durdurulmasına ve evrakın Cumayeri Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine dair, Cumayeri Asliye Ceza Mahkemesinin 17.12.2003 gün ve 2000/88 E.- 22.12.2003 gün ve 2003/3045 B.M. sayılı yazısı ekinde alınmakla birlikte takdir kılınmıştır.

Düzce Milletvekili Fahri Çakır hakkında kovuşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması konusunda gereğini delâletlerine arz ederim.

Cemil Çiçek

Bakan

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

Esas No. : 3/462

28.5.2004

Karar No. : 103

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ticarete hile karıştırmak suçunu işlediği iddia olunan Düzce Milletvekili Fahri Çakır hakkında düzenlenen Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Başbakanlık Tezkeresi ve eki dosya hakkındaki Hazırlık Komisyonu Raporu, Karma Komisyonumuzun 26 Mayıs 2004 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Karma Komisyonumuz isnad olunan eylemin niteliğini dikkate alarak Düzce Milletvekili Fahri Çakır hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Burhan Kuzu</i>	<i>Atilla Koç</i>	<i>Mehmet Ali Bulut</i>
<i>İstanbul</i>	<i>Aydın</i>	<i>Kahramanmaraş</i>
<i>Kâtip</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Ayhan Sefer Üstün</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Abdullah Torun</i>
<i>Sakarya</i>	<i>Adana</i>	<i>Adana</i>
	<i>(Muhalifim)</i>	
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>F. Hüseyin Kutlu</i>	<i>İbrahim Hakkı Aşkar</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
<i>Adıyaman</i>	<i>Afyon</i>	<i>Afyon</i>
		<i>(Muhalefet şerhi eklidir)</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Oya Araslı</i>	<i>Haluk İpek</i>	<i>Atila Emek</i>
<i>Ankara</i>	<i>Ankara</i>	<i>Antalya</i>
<i>(Karşı oy yazım ektedir)</i>		<i>(Muhalefet şerhim eklidir)</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Metin Kaşkoğlu</i>
<i>Antalya</i>	<i>Denizli</i>	<i>Düzce</i>
<i>(Muhalifim)</i>		
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Mustafa Nuri Akbulut</i>	<i>Nimet Çubukçu</i>	<i>Yılmaz Kaya</i>
<i>Erzurum</i>	<i>İstanbul</i>	<i>İzmir</i>
		<i>(Muhalefet şerhi ektedir)</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Musa Sivacıoğlu</i>	<i>Süleyman Sarıbaş</i>	<i>Mehmet Kurt</i>
<i>Kastamonu</i>	<i>Malatya</i>	<i>Samsun</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>İlyas Sezai Önder</i>	<i>Ahmet Çağlayan</i>	<i>Halil Özyolcu</i>
<i>Samsun</i>	<i>Uşak</i>	<i>Ağrı</i>
<i>(Muh. şerhim eklidir)</i>		

Üye <i>Ramazan Can</i> Kırıkkale	Üye <i>Hasan Kara</i> Kilis	Üye <i>Mehmet Ziya Yergök</i> Adana (Karşı oy)
Üye <i>Feridun Fikret Baloğlu</i> Antalya (Karşı oy)	Üye <i>Orhan Yıldız</i> Artvin	Üye <i>Yüksel Çorbacıoğlu</i> Artvin (Karşıyım)
Üye <i>Semiha Öyüş</i> Aydın	Üye <i>Feridun Ayvazoğlu</i> Çorum (Karşı oy)	Üye <i>Muzaffer Külcü</i> Çorum
Üye <i>Mahmut Durdu</i> Gaziantep	Üye <i>Recep Özel</i> Isparta	Üye <i>Mehmet Yılmazcan</i> Kahramanmaraş
Üye <i>Hakkı Köylü</i> Kastamonu	Üye <i>Harun Tüfekçi</i> Konya	Üye <i>Kerim Özkul</i> Konya
Üye <i>Muharrem Kılıç</i> Malatya (Karşı oy)	Üye <i>İsmail Bilen</i> Manisa	Üye <i>Orhan Eraslan</i> Niğde (Karşıyım)
Üye <i>Ömer Kulaksız</i> Sivas	Üye <i>Mehmet Nuri Saygun</i> Tekirdağ (Karşı oy)	Üye <i>Bekir Bozdağ</i> Yozgat

KARŞI OY YAZISI

Anayasamızın 83 üncü maddesinde yasama dokunulmazlığı başlığı altında mutlak ve geçici anlamda iki tür dokunulmazlık düzenlenmiştir. Mutlak dokunulmazlık, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmamalarını sağlamaktadır. Mutlak dokunulmazlık adı verilen ve kaldırılması söz konusu olmayan bu dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin düşüncelerini serbestçe ifade etmelerine imkân tanımaktır.

Geçici dokunulmazlık ise, seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin Meclisin kararı olmadıkça tutulamamasını, sorguya çekilememesini, tutuklanamamasını ve yargılanamamasını; hakkında verilmiş olan ceza hükmünün üyelik sıfatı sona erinceye kadar yerine getirilmemesini sağlamaktadır.

Geçici dokunulmazlık TBMM kararı ile kaldırılabilir.

Geçici dokunulmazlığın amacı, milletvekillerinin yasama çalışmalarına katılımının tutuklanma, sorguya çekilme, yargılanma veya tutulma gibi nedenlerle engellenmemesi ve siyasî iktidarın keyfileşebilecek suç isnatları veya ceza kovuşturmalarına karşı korunmasıdır.

Günümüzde pek çok ülkede geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltıldığı görülmektedir.

Türkiye ise bu gelişimin dışında kalmıştır.

Bu durum, geçici dokunulmazlığın toplum tarafından giderek bir ayrıcalık olarak görülmesine yol açmıştır.

Son zamanlarda kimi vatandaşlarımızda yolsuzluk olaylarının bir bölümünün siyasetçiyle bağlantılı olduğu ve dokunulmazlık nedeniyle bu yolsuzlukların takibinin güçleştiği yolunda bir kanı oluşmaya başlamıştır. Bu kanı, parlamentonun saygınlığının olumsuzca etkilenmesine ve dokunulmazlıkların hukuk devletinin gerçekleşmesinin önündeki bir engel olarak görülmesine neden olmaktadır.

Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargı organlarından gelen taleplerin sonuca bağlanmasının uzun zaman alması veya Meclisçe genellikle kovuşturmanın milletvekili sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmesi, toplumun adalet duygusunu da zedelemektedir.

Diğer yandan dokunulmazlığının kaldırılmaması, hakkında suç isnadı bulunan milletvekilinin yargılanma hakkından yararlanmasına da imkân bırakmamaktadır.

Bütün bu kanı ve değerlendirmelerin siyasal yaşamımızdaki olumsuz etkilerinin daha büyük boyutlara ulaşmasını engellemek için Anayasamızın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici dokunulmazlığın kapsamının daraltılması gerekmektedir. Bu konuda CHP ve siyasi partilerimizin pek çoğu 2002 seçimleri sırasında topluma taahhütte bulunmuştur.

Ancak şu ana kadar böyle bir Anayasa değişikliği gerçekleştirilmemiştir.

Bu durumda, milletvekili dokunulmazlığının hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesini güçleştirici bir husus haline dönüşmemesi, TBMM'nin saygınlığını zedeleyecek eleştirilere neden olmaması ve milletvekillerinin yargılanarak aklanma hakkından yararlanmalarını engellemesi için bir tek çözüm kalmıştır; o da, hakkında dokunulmazlığının kaldırılması istemi bulunan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmesidir.

Bu nedenlerle, Komisyonun, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesi yolundaki kararına katılmıyoruz.

<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Mehmet Ziya Yergök</i>	<i>Halil Üntütepe</i>
Adana	Adana	Afyon
<i>Yüksel Çorbacıoğlu</i>	<i>Oya Araslı</i>	<i>Feridun F. Baloğlu</i>
Artvin	Ankara	Antalya
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Atila Emek</i>	<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
Antalya	Antalya	Çorum
<i>Yılmaz Kaya</i>	<i>Muharrem Kılıç</i>	<i>Orhan Eraslan</i>
İzmir	Malatya	Niğde
	<i>İ. Sezai Önder</i>	
	Samsun	

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 701)

**Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı ile
Tarım, Orman ve Köyişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/821)**

Not : Tasarı, Başkanlıkça Adalet, Tarım, Orman ve Köyişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

21.5.2004

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-665/2446

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 26.4.2004 tarihinde kararlaştırılan "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

2699 sayılı Umumî Mağazalar Kanunu 1982 yılından beridir yürürlükte olmasına rağmen; geleneksel standart dışı depolama alışkanlığından vazgeçilememesi, malları kolayca ve masrafsız devretme imkânı veren makbuz senedi ve varant kullanımının yaygınlaştırılmaması gibi nedenlerle anılan Kanunun amacına ulaşılamamış, dolayısıyla da dünya ekonomisindeki gelişmelere paralel olarak lisanslı depoculuk sistemi bugüne kadar kurulamamıştır.

Başta ABD olmak üzere birçok gelişmiş ülkede uzun süreçlerden sonra lisanslı depoculuk sistemi sağlam şekilde oluşturulabilmiştir. Ancak sistemin başarılmasından sonra, o ülkenin tarımsal üretim ve ticaretinde, istihdamında, dünya ticaretinde rekabet edebilirliğinde, milli gelire katkısında ve buna bağlı olarak vergi hasılatında çok büyük artışlar sağlanmıştır. Zaten günümüzde bu sistemi kuramayan ülkeler, içinde bulunduğumuz küresel ekonomik düzende, bu sistemi kuran gelişmiş ülkelerin bağımlı ve ikincil pazarı haline gelmekte, tarım ürünlerinin üretim ve ticaretinden aldığı pay gittikçe azalmaktadır. Bu nedenlerle Ülkemizde de en kısa sürede tarım ürünleri lisanslı depoculuk sisteminin kurulması hayati önem taşımaktadır.

Tüm bu ihtiyaçlardan hareketle; Dünya Bankası desteği ile yürütülen Ürün Borsalarını Geliştirme Projesi ele alınmıştır. Ülkemizdeki ticaret borsalarının modernizasyonu ve yürürlüğe girmesi için hazırlık yapılan Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununun bu boşluğu doldurarak Ülkemiz tarımı, ticareti ve ekonomisi açısından ciddi faydalar getirmesi hedeflenmiştir.

Tasarı ile;

1- Hasat dönemlerinde tarım ürünlerindeki arz yığılması nedeniyle oluşan fiyat düşüşlerinin önlenmesinde ve piyasanın dengelenmesinde,

2- Özellikle finansman sıkıntısı çeken küçük çiftçiler ile ürün sahiplerinin, lisanslı depolara verdikleri ürünleri karşılığında aldıkları senetler aracılığıyla bankalardan kredi ve finansman sağlanmalarında,

3- Tarım ürünleri ticaretinin herkesçe kabul gören standartları belirlenmiş ürünler üzerinden yapılmasında, kaliteli üretime yönelmede, güvenli bir piyasa oluşturulmasında,

4- Tarım ürünleri ticaretinin kayıt altına alınmasında,

5- Ülkemizde halihazırda uygulanmakta olan tarım reformunun başarılmasında ve tarım ürünleri ticaretinde özel sektör katılımının artırılmasında,

6- Devlet müdahaleleri ile Devlet destekleme alımları yoluyla yapılan yüksek harcamalardan önemli tasarruf sağlanmasında, serbest piyasa ve fiyat oluşumunu bozan müdahalelerden uzaklaşılmasında,

7- Tarım ürünleri üreticileri açısından kolay pazarlanabilen, iyi muhafaza edilen ve nakliye masrafları en aza indirilmiş bir sistemle istikrarlı ve daha yüksek bir gelir seviyesi elde edilmesinde,

8- Yatırımcılar için dövize, altına, hisse senedine, faize ve benzerlerine alternatif yeni bir yatırım aracı sağlanmasında,

9- Ürün ticareti ile uğraşan tacir ve sanayicilerimizce, kalitesi bilimsel kriterlere göre belirlenmiş ve fiyat istikrarı sağlanmış ürünlerin kolayca temininde,

10- Tarım ürünlerinin, fizikî mal ve numune gösterilmesine ve teslimine gerek olmaksızın makbuz senetleri ve elektronik makbuz senetleri aracılığıyla elektronik ticaretinin yapılmasında,

11- Standartı belirlenmiş ürün ve lisanslı depo sistemiyle tarım ürünlerinde vadeli ve opsiyon piyasalarına geçişte,

12- Ürün depolanması, bankacılık ve sigorta sektörü açısından yeni iş alanları yaratılmasında,

13- Ülkemizin içinde veya yakınında bulunduğu Orta Doğu, Balkanlar, Türkî Cumhuriyetler ve Asya coğrafyasındaki tarım ürünleri ticaretinde çok önemli rol üstlenmesinde ve pay sahibi olmasında, katkı sağlanması ve yasal zemin oluşturulması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Madde ile; Kanunun amacı belirtilmiştir.

Madde 2. - Madde ile; Kanunun kapsamı gösterilmiştir.

Madde 3. - Madde ile; Ülkemizde ilk kez uygulamaya konulacak olan lisanslı depoculuk sistemi ile ilgili olarak "Bakanlık", "ilgili bakanlık", "Fon", "tarım ürünleri", "lisanslı depo", "lisanslı depo işletmesi veya lisanslı depo işleticisi", "lisanslı depo teminatı", "lisans", "ürün senedi", "depolama hizmetleri", "mudi", "yetkili sınıflandırıcı" ve "borsa" kavramlarının bu Kanununun uygulanması bakımından ne anlama geldiği açıklanmıştır.

Madde 4. - Madde ile; lisanslı depo işleticiliği yapmak üzere başvuranlara kuruluş ve faaliyet izni verilmesinin şartları düzenlenmiştir.

Bakanlığa, kuruluş izni verirken ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartlarını da değerlendirme yetkisi tanınmıştır. Böylece bir bölgede ihtiyacın üzerinde lisanslı depo kurulmasının ve lisanslı depo işleticiliğinin kârlılığının düşüp sistemin çökmesinin önüne geçilmek istenmiştir.

Ana sözleşme, ortaklık ve pay değişiklikleri de Bakanlığın iznine bağlı kılınmış; kuruluş ve lisans vermede Bakanlığın incelemesine esas konuların Bakanlığın sürekli gözetiminde olması amaçlanmıştır.

Kuruluş izni, işletici anonim şirkete verilecektir. Lisanslı depo işleticileri için anonim şirket olarak kurulma zorunluluğu ve sermaye şartının ağırlaştırılması, sistemin güvenilirliğinin sağlanması ve mudilerin haklarının korunmasında yaşanacak olumsuzlukların en aza indirilmesi amacıyla öngörülmüştür.

Madde 5. - Madde ile; sistemin güvenilirliğinin devamı ve mudinin oluşacak her türlü zarardan en az düzeyde etkilenmesini teminen, mudinin ürününün lisanslı depo işletmesinin kusuru nedeniyle zarar görmesi durumunda, zararın karşılanması aşamasında gerektiğinde başvurmak üzere, en az % 15 oranında teminat şartı getirilmiş ve Bakanlığa gerektiğinde bunu artırma yetkisi tanınmıştır. Bu yetki ile Bakanlık, sistemin güvenilirliğini ve değişen ekonomik koşulları gözeterek lisanslı depo teminatını belirleyecektir. Ayrıca ürün rayiç bedelindeki sürekli değişimler takip olunarak belirlenen orandaki teminat tutarında azalma olursa teminat tutarları Bakanlıkça tamamlanacaktır.

Madde 6. - Madde ile; lisanslı depo tesislerinin ve depodaki ürünün olası rizikolara karşı sigortalanması ve ürün için düzenlenen sigorta poliçesi lehdarının mudî olması öngörülmüştür. Böylece, depoya konulan ürünlerin başta doğal afetler olmak üzere ilgili yönetmeliğinde gösterilecek tehlikelere karşı korunması ve ürün karşılığı bankadan kredi temininin kolaylaştırılması amaçlanmıştır.

Sigorta kapsamında hasar oluşması durumunda, mudinin zararının ne şekilde karşılanacağına ilişkin bazı usul ve esaslar belirtilmiştir. Hamilin korunması amacıyla; zararın hesaplanmasında ürünün hasar gördüğü tarihte ilgili borsada oluşan ortalama fiyatın baz alınması, belge ve bilgilerin sigorta şirketine tesliminde ve ödemede azamî süre sınırı, poliçenin feshini doğuracak bir nedenin ortaya çıkması durumunda derhal Bakanlığa bilgi verilmesi öngörülmüştür. Yine aynı amaçla, Hazine Müsteşarlığına bu Kanun kapsamında sigorta yapacak sigorta şirketlerinin taşınması gereken nitelikleri belirleme yetkisi verilmiştir.

Madde 7. - Madde ile; bazı suçlardan dolayı hüküm giyenlerin ve bizzat bu Kanuna aykırı davranışlarından dolayı para cezası dışında ceza alanların, lisanslı depo işletmesi, bunlara ortak olması, yönetiminde ve denetiminde görev alması yasaklanmıştır. Ayrıca kendi isteği ve iradesi dışında, kusurundan veya mevzuata aykırı davranışlarından dolayı lisansı iptal edilen ancak hüküm giymeyen kimselere de geçici yasak getirilmiştir. Söz konusu yasaklar, lisanslı depo işleticiliği yapacakların toplumun güven ve itibarını sarsmamış kişilerden olması hususuna verilen önem nedeniyle düzenlenmiştir.

Madde 8. - Madde ile; lisanslı depoların güvenilirliğinin korunması ve haksız rekabetin önüne geçilmesi, lisans belgesinin kullanımı, kapsamı, değiştirilmesini gerektiren haller, değiştirilme ve yenilenme usulü konularına açıklık getirme; işletmenin lisans koşullarını sürdürüp sürdürmediğinin periyodik olarak denetlenmesi ve herhangi bir depocunun usulsüz yollardan lisans sahibi olmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 9. - Madde ile; ilgili mevzuata göre yapılacak değerlendirme sonucunda, Bakanlığa başvuruları reddetme yetkisi verilerek; ürünlerin saklanacağı depolarının fiziki şartları uygun bulunmayan, ortakları, yönetici ve çalışanları güven verici kişilerden olmayan işletmelerin sisteme dahil edilmesinin önüne geçmek; böylece sistemin güvenilirliğini baştan korumaya almak amaçlanmıştır.

Madde 10. - Madde ile; lisanslı depo işleticisinin lisansının askıya alınması, iptal edilmesi ya da lisans süresinin dolması durumunda lisans belgesinin ne şekilde saklanacağı düzenlenmiştir. As-

kiya alma, iptal ve lisans belgesinin ilgiliye geri verilmesi işlemlerinin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayınlanması öngörülerek aleniyet sağlanmak istenmiştir.

Madde 11. - Madde ile; lisans belgesinin kaybolması ya da herhangi bir şekilde zarar görmesi durumunda izlenecek usul düzenlenmiş; işleticinin lisans belgesi olmaksızın faaliyetine devam etmesinin neden olacağı sakıncaların önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 12. - Madde ile; lisanslı depolarda saklanan tarım ürünlerinin ticaretinde bu ürünlerin sınıf, derece ve standartlarının objektif ve bilimsel kriterlere göre belirlenmesi, bu ölçümleri yapacakların da Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte belirlenecek bazı ölçütlere göre yeterlilik aranılarak yetkilendirilmesi ve böylece mudilerin çıkarılmasının korunması ile tarım ürünleri ticaretindeki kalite güvencesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Ayrıca, gerek duyduğu hallerde, Bakanlığa buralarda çalışacak personelin de lisanslı olmasını isteme yetkisi verilmiştir.

Madde 13. - Madde ile; bu Kanun uyarınca verilen lisansların iki yıllık süre için geçerli olması ve ilgili mevzuatta öngörülen kurallara uygunluğun tespiti sonrasında aynı süre ile uzatılması öngörülmüştür.

Madde 14. - Madde ile; lisanslı depoculuk sektörüne belli bir maliyetle Bakanlık tarafından sunulan kamu hizmeti karşılığı olarak ve Devlete gelir kaydetmek üzere verilen, değiştirilen, süresi uzatılan veya yeniden verilen her türlü lisans için bedel tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Bakanlığa, yine bu Kanun kapsamında yapacağı veya yaptıracağı denetimler ile verilen hizmetler karşılığında ilgililerden masrafları karşılamasını talep edebilmesi yetkisi verilmesi, bütçe kısıtlarıyla karşılaştığında, denetim ve hizmetlerde aksamalara yol açılmaması ve sistemin güvenilirliğinin zedelenmemesi için gerekli görülmüştür. Ayrıca bu husus, başta ABD olmak üzere lisanslı depoculuk sistemi bulunan ülkelerde olduğu gibi hizmeti alanca masrafların karşılanması ve genel bütçeye yük getirilmemesi açısından da doğru değerlendirilmiş ve yasal dayanağa kavuşturulmuştur.

Madde 15. - Madde ile; lisanslı depoya konulan ürünün miktar, cins, sınıf ve kalite özelliklerini gösteren, ürünün tesliminde taşıdığı özellikleriyle geri verilmesini garanti eden ve ürünün mülkiyetini gösteren ürün senedi düzenlenmiş olup; elektronik ticaretteki gelişmelere paralel olarak ürün senedinin elektronik ortamda oluşturulması mümkün kılınmıştır.

Kâğıt veya elektronik ürün senedinin içeriği, şekli ve muhafazası konularının yönetmelikte düzenleneceği belirtilmiştir.

Madde 16. - Madde ile; her türlü kötüye kullanmanın önüne geçilmesi bakımından lisanslı depo işleticisine ürün senedini imzalamaya yetkili kişi ya da kişilerin isim ve imzalarını ticaret siciline tescil ve ilan ettirme yükümlülüğü getirilmiş ve ürün senedinin mevzuata uygun olarak düzenlenmesinden lisanslı depo işleticisi sorumlu kılınmıştır.

Madde 17. - Madde ile; aynı ürün için birden fazla ürün senedi düzenlenmesi yasaklanmıştır. Ancak, ürün senedinin kaybolması veya zarar görmesi halinde ürün senedi sahibine, Türk Ticaret Kanununun makbuz senedinin kaybolmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde yeni bir ürün senedi düzenleme imkânı tanınmıştır. Ayrıca sistemde karışıklığa ve güvensizliğe yol açılmaması için Kanun çerçevesinde ürün senedine bağlanmış tarım ürünlerinin haczinin, ancak ürün senedinin haczi suretiyle yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 18. - Madde ile; lisanslı depo işleticilerinin görev, yükümlülük ve hakları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Açık bir görev ve hak tanımlaması yapılarak uygulamada ortaya çıkabilecek karışıklıklar önlenmek istenmiştir.

Madde 19. - Madde ile; gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, lisanslı depo işleticisinin sunduğu hizmetler karşılığı alacağı ücretleri serbest rekabet kuralları içinde belirlemesi, ancak mudinin haklarının korunması ve mağdur olmaması bakımından bu tarifenin mudice önceden bilinmesi amaçlanmıştır. Bunun için de ücret tarifesi veya tarife değişikliklerinin Bakanlıkça onaylandıktan sonra geçerli olması öngörülmüştür. Ücret tarifesi ve tarifedeki değişikliklerin, şeffaflık ve aleniyet sağlamak amacıyla Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayınlanması öngörülmüştür.

Madde 20. - Madde ile; lisanslı depoya teslim alınan ürünün aynen teslim edilmesi esas olmakla beraber buğday gibi bazı ürünlerde aynı bitki türü, sınıf ve dereceye sahip ürünlerin karıştırılması nedeniyle ortaya çıkacak çok küçük kalite farklılıklarının prim ve indirim tarifesine göre tazmin edilmesi kuralı getirilmiştir. Lisanslı depoculuk sistemini uygulayan ülkelerde olduğu gibi bu tarife de mudice önceden bilinecek, bu hususta mudinin aleyhine bir ihtilafa olanak verilmeyecektir. Bu tarifenin uygulanmasında ilgili borsanın görüşü de alınarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca onaylanması öngörülmüştür.

Madde 21. - Madde ile; mudinin ürünün tamamını ya da bir kısmını geri teslim almasında izlenecek usul düzenlenmiştir. Ayrıca işleticiye, talep halinde teslimatın gecikmeksizin yapılması yükümlülüğü, verdiği hizmet karşılığı doğan alacakları nedeniyle ürün üzerinde hapis hakkı ile mudinin ürününü, ürünün çeşit ve cinsine göre ilgili yönetmeliğinde belirlenecek azami depolama süresinde geri almaması üzerine belli koşullar altında ürünü satma hakkı getirilmiş ve böylece, mudinin ve işleticinin birbirlerine karşı yükümlülüklerini yerine getirmemelerinden kaynaklı mağduriyetlerin önüne geçilmek istenmiştir.

Madde 22. - Madde ile; ürün senedi ticaretinin güvenilir, açık ve serbest rekabet koşullarında gerçekleşmesini sağlamak üzere, borsa ile lisanslı depo işletmesi arasında imzalanacak ve ürün senedi ticaretinde borsa ile lisanslı depo işletmesinin izlemesi gereken usulü, yükümlülüklerini, görevlerini ve yetkilerini kapsayacak şekilde bir sözleşme düzenlenmesi öngörülmüştür.

Sözleşmenin Bakanlık onayından sonra yürürlüğe girmesi zorunluluğu da getirilerek ürün senedi ticaretinin güven içinde yapılmasına yönelik amaç pekiştirilmiştir.

Madde 23. - Madde ile; lisanslı depo işletmelerinin tutmaları gereken defterler ile kayıtlarının tam ve doğru olarak tutulması ve saklanması öngörülerek, Kanunun uygulanmasında doğabilecek usulsüzlüklerin, aksaklık ve karışıklıkların önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Başta yetkili kurumların yapacağı denetimlerin dayanağı olması bakımından sistemin kayıt altına alınmasının yararları açıktır. Ayrıca genel güveni artırmak için, gerektiğinde Bakanlığa lisanslı depoların bağımsız denetimden geçmiş mali tablolarını isteyebilme yetkisi tanınmıştır.

Madde 24. - Madde ile; bu sistemin temel güvence unsuru olarak mudinin, lisanslı depo işleticisinin yükümlülüklerini yerine getirmemesinden dolayı göreceği ve sigorta kapsamı dışında kalan zararının tazmini amacıyla tüzel kişiliği haiz Fon kurulması öngörülmüş, Fon yönetiminin kimlerden oluşacağı ve bazı temel görevleri, fonun gelirleri ve giderleri başta olmak üzere bazı usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Fonun giderleri arasında; mudinin zararlarına ilişkin ödemeler yanında, Kanunda öngörülen ve Kanunun uygulaması açısından ihtiyaç duyulan faaliyet, eğitim ve denetim giderlerinin, Fonun cari ve yönetim giderlerinin de karşılanabilmesi öngörülmüştür. Örneğin bu giderleri; ürün standartlarına, depo standartlarına, numunelere, laboratuvar koşullarına ve benzeri faaliyetlere ilişkin güncelleştirmeye ve geliştirmeye yönelik toplantı, koordinasyon, çalışma grubu, komisyon çalışmalarında ortaya çıkabilecek (özellikle çalışmalara davet olunan kişilerin kendi kurumlarınınca karşılanmayan veya karşılanamayan toplantı, seyahat, konaklama, iase gibi) masraf ve giderler, lisanslı depo, yetkili sınıflandırıcı ve ilgili bakanlık ve kurum personel ve yetkililerinin eğitimine ilişkin giderler, yine Bakanlıkça karşılanmayan veya bütçe kısıtları nedeniyle karşılama imkânı olmayan denetim ve eğitime ilişkin masraflar, Fonun büro, kırtasiye, demirbaş, çalışma yeri alınması veya kiralanması, avukatlık ücreti, malzeme, dava harcı, seyahat, ücret, vergi ve harçlar, personel, telefon, faks gibi çeşitli ve uygulamada ortaya çıkabilecek birçok benzeri faaliyeti, cari ve yönetim giderleri olarak saymak mümkündür.

Tüm bu hizmetlerin, lisanslı depoculuk sisteminin güven ve istikrar içinde çalışmasına ve gelişmesine katkı sağlayacağı, bu sektörde yer alanların daha fazla para kazanmasına olanak yaratacağı dikkate alındığında, lisanslı depoculuk sistemde yer alanlara sunulacak bazı faaliyet, eğitim ve denetim hizmetlerinin hiç olmazsa bir kısmının, bu sektörde yer alanlarca oluşturulan Fonun karşılanması, devletin gider ve yükünün azaltılması, işlerin bütçe kısıtları nedeniyle aksamaması amaçlanmıştır.

Fona, kuruluş aşamasında genel bütçeden bir defaya mahsus olmak üzere iki trilyon lira aktarımı öngörülerek, Fon gelirlerinin yeterli düzeye gelene kadar zarar doğması durumunda mudilerin mağdur olmasının ve baştan sisteme güvenin kaybolmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca belli bir aşamadan sonra Fon gelirlerinin yeterli olması veya eksik kalması durumunda, Bakanlar Kuruluna fon gelirlerini yüzde sıfıra kadar indirme veya bir katına kadar artırma yetkisi tanınmıştır.

Madde 25. - Madde ile; lisanslı depoculuk ve ürün senedi ticaretinin güven ve istikrarlı bir şekilde işlenmesinin ve başta mudinin haklarının garanti edilmesini teminen; sigorta kapsamında da ödeme imkânı bulunmayan herhangi bir zararın ortaya çıkması durumunda, bu zararın tazmini için birbirini takip eden ve hepsi çok kısa sürelerle bağlanmış (lisanslı depo işletmesine başvuru, sulh, borsa bilirkişi incelemesi, Bakanlık ödeme tebligatı, Fon, borsa hakem heyeti marifetiyle) bir çözüm süreci öngörülmüştür. Bu husus, yani ihtilafların ve zararların çok hızlı ve sağlam bir süreçle giderilmesi, çok önemli olup, bu sistemde yer alan kişilerin temel güvencesidir. Bu sayede bu sektöre büyük katılım ve yatırım olabilecektir. Aksi takdirde bir zarar anında mevcut hukuk sisteminizdeki genel hukuk yollarına başvurulması ve bir davanın sonuçlanmasının yıllar alması lisanslı depoculuk sistemine olan güveni kaldırarak, doğmadan ölmesine yol açacaktır.

Burada önemli olan bir diğer husus da, ürününü depoya teslim eden veya ürün sahibi olan mudinin zararlarının çok kısa sürede giderilmesi ve haklarının korunmasını takiben, zarara yol açan ilgililerden bunun tahsili için dava açma da dahil olmak üzere yasal takibat yapma görevinin Fon yönetimine verilmesidir. Böylece mudî yalnız bırakılmamış, maddî ve manevî külfete maruz bırakılmamış, kusurlu tarafın karşısına da zararın tazmini açısından güçlü bir Fon tüzel kişiliği çıkarılmıştır.

Madde 26. - Madde ile; Bakanlığın görev ve yetkileri tek maddede sayılarak uygulamada bu konuda oluşabilecek tereddütlerin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Ayrıca son fıkrada, lisanslı depoculuk sistemi birçok kamu kurum ve kuruluşunun koordinasyon içinde çalışmasını gerektirdiğinden bu çalışmalara katılım için Bakanlığın bu yönde yapacağı davete yasal dayanak getirilmek istenmiştir.

Madde 27. - Madde ile; lisanslı depo işleticisinin lisans koşullarını sürdürmemesi, iflas etmesi ya da tasfiyeye gitmesi, cezai sorumluluğunun doğması, ürün ve ürün senedi ile ilgili olarak hamili zarara uğratabilecek bazı haksız ve usulsüz uygulamalara gitmesi, başka herhangi bir biçimde kanun ve yönetmelik hükümlerine aykırı davranması durumunda, Bakanlığa bazı idari tedbir ve tasarruflarda bulunma yetkisi verilerek, Kanunda öngörülen iş ve işlemlerin güven ve istikrar içinde yürütülmesi amaçlanmıştır. Buna göre Bakanlık fiilin ya da durumun önemine göre ilgililere uyarıda bulunmaya, talimat vermeye, faaliyetlerinin bir ya da bir kaçını durdurmaya, lisansı askıya almaya, lisansı iptal etmeye, işletmeye geçici yönetim kurulu atamaya veya mahkeme marifetiyle kayyım atanması ve varlıklarına el konulması talebinde bulunmaya, işletmeyi tasfiye etmeye ve bunlar dışında diğer her tür idari tedbir ve tasarruflarda bulunmaya yetkili kılınmıştır.

Böylece işleticinin cezai sorumluluğunu doğuran ya da doğurmayan herhangi bir haksız veya mevzuata aykırı veyahut işleticilik faaliyetini sürdürmeye engel bir durumda, Bakanlık, kamunun, mudilerin ve hatta işleticinin haklarını ve çıkarlarını korumak amacıyla gerek duyduğu tedbirleri alacaktır.

Madde 28. - Madde ile; Bakanlıkça lisansın iptali, askıya alınması gibi durumlarda, işletmenin faaliyetlerinin ne şekilde sürdürüleceğine ilişkin genel bazı kurallar getirilmiştir.

Lisansın askıya alınması ya da faaliyetlerin bir ya da bir kaçının durdurulması halinde yeni ürün kabulü hariç olmak üzere, mudilerin zarar görmemeleri bakımından işletmenin faaliyetlerini sürdürmesi, ihtiyaç görülürse Bakanlıkça nezaret edilmesi veya geçici yönetim kurulu atanması ya da kayyım atanması için mahkemeye başvurulması öngörülmüştür.

Doğrudan lisanslı depo işletmesinin yönetimine ve varlıklarına el konulmasını gerektiren durumlarda ya da lisansın iptali halinde ise, lisanslı depo işletmesine geçici yönetim kurulu veya mahkeme marifetiyle kayyım atanması ve mudilerin çıkarlarının öncelikle korunması, sisteme olan güvenin zedelenmemesi amaçlanmıştır.

Madde 29. - Madde ile; Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ile bu Kanun kapsamında lisans alanlar, genel olarak lisanslı depoculuk sistemi ve ürün senedi ticaretinin güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesi, özel olarak da mudilerin ve üçüncü şahısların haklarının korunması açısından Bakanlığın gözetim ve denetimine tabi tutulmuşlardır. Bakanlık bu kuruluşların tüm varlık ve işlemlerini, depolardaki ürünlerini, defterlerini, kayıtlarını, belgelerini, hesaplarını, ihtiyaç duyulduğunda ilgili bakanlık ve kuruluşların yardım ve katılımını da talep ederek denetleyebilecektir.

Bakanlık denetim elemanlarının işletmeyi denetlemesi sırasında herhangi bir engel ya da zorlukla karşılaşmasının önüne geçilmesi, böylece tam ve etkin denetim yapılması amacıyla lisanslı depo işleticilerine ve çalışanlarına bazı yükümlülükler getirilmiştir.

Denetimlerin etkinliği ve sistemin güvenliği açısından denetim sonucunda Bakanlık tarafından verilecek talimatlara uyma zorunluluğu hükme bağlanmış ve buna ilişkin cezai sorumluluk getirilmiştir.

Ayrıca Bakanlığa, ihtiyaç duyulması ve koşulların elverişli olması durumunda denetimde yüksek etkinlik sağlamak üzere, nitelikleri ve esasları yönetmelikle belirlenecek denetim kuruluşlarına bunları denetletirme yetkisi verilmiştir.

Madde 30. - Madde ile; Türk Ticaret Kanununun 275 inci maddesine uygun olarak kamu menfaatinin korunması, denetimde sürekliliğin sağlanması, işlemlerin daha şeffaf ve güvenilir bir ortamda yürütülmesi ve Bakanlığa önemli durumlarda hızlı bilgi akışının sağlanması için ihtiyaç görüldüğünde Bakanlığa lisanslı depolarda temsilci bulundurma yetkisi tanınmıştır.

Madde 31. - Madde ile; Kanunun uygulanmasında yapılacak çalışmaların birden çok bakanlığı ve kuruluşu ilgilendirmesi ve koordinasyonda sorun yaşanmaması amacıyla bakanlıklararası işbirliği ve katılım öngörülmüş, Bakanlığın yapacağı davet ile ilgili kuruluşlara yardım zorunluluğu getirilmiştir.

Madde 32. - Madde ile; lisanslı depoculuk faaliyetinin kamuya açık bir hizmet niteliği taşıması nedeniyle depo işleticilerinin, depolama hizmetlerinin sunumunda kişiler arasında ayırım yapmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 33. - Madde ile; lisanslı depo işletmesine, mudinin izni olmaksızın, lisanslı depoya teslim edilen ürün üzerinde alım satım ve rehin gibi tasarruflarda bulunma, ürünlerin niteliklerini değiştirme yasağı getirilmiş ve ağır cezai müeyyide öngörülmüştür. Böylece lisanslı depolara teslim edilen ürünlerin, mudinin talebi üzerine aynen geri tesliminin garanti altına alınması, sisteme olan güvenin hiçbir şekilde sarsılmaması amaçlanmıştır.

Madde 34. - Madde ile; Fon, lisanslı depo işletmeleri ile yetkili sınıflandırıcıların malikleri, yöneticileri, denetçileri ve personelinin ve Kanun kapsamında lisans almış diğer ilgililerin hukuki ve cezai sorumluluklarına ilişkin hususlara açıklık getirilmiştir.

Buna göre;

- Lisanslı depo işletmesi, yetkili sınıflandırıcı ve diğer lisans alanlar ile birlikte bunların malik, yönetici, denetçi ve personelinin kendi kusurlarından kaynaklanan zararlardan dolayı kişisel ve birlikte sorumluluklarına gidilmesi,

- Yönetici, denetçi, personel ve bu Kanun kapsamında lisans almış diğer ilgililerin işledikleri bazı suçlardan dolayı Devlet memurları gibi ceza görmeleri, amaçlanmıştır, buna yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Öte yandan bu kişilerin bu Kanunda düzenlenen diğer bazı önemli hükümlere aykırı davranışları durumunda para, hapis ve ağır hapis cezaları öngörülmüştür. Ayrıca mevzuata uygun olarak alınmış bir lisansı olmadan depoculuk faaliyetinde bulunan, menfaat temini amacıyla sahte lisans, ürün senedi düzenleyen veya kullanan, gerçek bir lisans üzerinde sahtecilik yapan kimselere de ceza yaptırım getirilmiştir.

Böylece; lisanslı depoculuk faaliyetlerinde kanunlara uygun davranmayan, güveni ve mudilerin haklarına zarar veren kimselerin hem hukuki hem de cezai sorumluluklarına gidilerek, kötü niyetli ve kusurlu davranışların önlenmesi ve zararların tazmini amaçlanmıştır.

Madde 35. - Madde ile; ürünlerini lisanslı depolara tevdi edecek kişilerin, bu depo işletmelerinin ve ürün standartlarını ölçen yetkili sınıflandırıcıların lisanslı olduğunu açıkça görebilmesi, depo ücret tarifesi, prim ve indirim tarifesi ve çalışma zamanı konusunda tüm mudilerin kolayca bilgi edinmeleri; şeffaflık ve aleniyetin sağlanması; işleticinin işlem ve faaliyetlerinde kişiler arasında ayırım yapmasının önüne geçilmesi, belge ve tarifelerde yer alan şartlara uygun davranması; böylece mudilerin güvenini sarsıcı uygulamaların önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 36. - Madde ile; lisanslı depo işleticisinin yürürlükteki mevzuata göre kontrol edilmiş ölçü ve tartı aletlerini kullanması ve yine standartları belirlenmiş ürünleri depolamaları istenmiştir. Böylece, mudilerin teslim ettiği ürünleri aynı miktar ve kalitede geri almaları garanti altına alınmıştır.

Ayrıca bu ürünlerin yetkili sınıflandırıcılarca sınıf ve standardının belirlenmesinden sonra, gereksiz ve ek masrafa yol açan ancak başka gerekliliklerden dolayı aynı amaçlı test yapılmasını zorunlu kılan durumların önüne geçilmek istenmiştir.

Madde 37. - Madde ile; mudilerin ürünlerinin ayrı depolanmasını talep etmeleri ve bu taleplerinin kabul edilmesi durumunda lisanslı depo işleticisinin ürünü ayrı olarak depolaması ve ambalajlı ürünlerin düzenli depolanmasına imkân sağlanması öngörülmüştür.

Madde 38. - Madde ile; uygulamanın açık, güvenilir ve rekabet ortamında işlemesini sağlamak için bu Kanun hükümlerinde öngörülen yönetmeliklerin çıkarılması amaçlanmıştır.

Madde 39. - Madde ile; 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanununun, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun ve 818 sayılı Borçlar Kanununun lisanslı depoculuk ve ürün senetleriyle alakalı hükümler içermesi ve Lisanslı Depoculuk Kanununa göre daha genel nitelikte olması nedeniyle, Lisanslı Depoculuk Kanununun yanıt vermediği hususlarda, bunlara başvurulması ve böylece tereddütler yaşanmasının ve hukuki boşluklar doğmasının önlenmesi amaçlanmıştır.

Geçici Madde 1. - Madde ile; yönetmeliklerin çıkarılması konusunda azamî bir süre öngörülerek, bu süre içerisinde lisanslı depoculuk sisteminin, ürün senedi ticaretinin ve ürün ihtisas borsacılığının uygulamaya ve hayata geçirilmesi amaçlanmıştır.

Geçici Madde 2. - 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanunu kapsamında umumi mağazacılık yapmak üzere daha önceden izin ve yetki alan kuruluşlardan Bu Kanun kapsamındaki tarım ürünlerinin depolanması hizmetleriyle iştigal edenlerin, bu Kanun hükümlerine intibakının sağlanması, aynı amaçla ve aynı hizmeti vermek üzere farklı Kanunlara dayanarak kurulan ikili yapı ve karmaşanın önlenmesi istenmiştir.

Madde 40. - Yürürlük maddesidir.

Madde 41. - Yürütme maddesidir.

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu

11.11.2004

Esas No. : 1/821

Karar No. : 26

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 1.6.2004 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı", Komisyonumuzun 4.11.2004 tarihli toplantısında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü yetkilileri ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ile, tarım ürünleri ticaretinin kolaylaştırılması, depolanması için yaygın bir sistemin oluşturulması, ürün sahiplerinin mallarının emniyetinin sağlanması ve kalitesinin korunması, ürünlerin sınıf ve derecelerinin yetkili sınıflandırıcılar tarafından saptanmasının sağlanması, tarım ürünleri lisanslı depo işletmecilerinin kişiler arasında ayırım yapmaksızın tarım ürünlerini kabul etmelerinin temin edilmesi, ürünlerin mülkiyetini temsil eden ve finansmanını, satışını ve teslimini sağlayan ürün senedinin çıkarılması ve standartları belirlenmiş tarım ürünlerinin ticaretini geliştirmek üzere, tarım ürünleri lisanslı depoculuk sisteminin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı tarafından Komisyonumuza verilen açıklayıcı bilgilerde;

- Başta ABD olmak üzere gelişmiş ülkelerde, etkin ve yaygın bir lisanslı depoculuk ile ürün ticareti sisteminin bulunduğu, ABD'de lisanslı depoculuk ve ürün borsacılığının tamamen özel sektör eliyle yürütüldüğü, büyük firmaların Dünya çapında yatırımlar yaparak lisanslı depo ağı oluşturduğu ve bu yolla ürün ticaret-pazarlamasında hâkim rol oynadıkları,

- ABD'deki ürün borsalarının da bizdeki gibi spot işlemler yapan borsalardan gelişerek vadeli işlemler yapan borsalara dönüştüğü, bu borsalarda başta pamuk, kahve, mısır, soya fasulyesi, buğday ve diğer birçok ürün kontratının alınıp satıldığı,

- Polonya, Bulgaristan, Romanya, Macaristan gibi eski Doğu Bloku ülkelerinde bile lisanslı depoculuk sisteminin kurulmuş olduğu,

- Ülkemizde tarım ürünleri depoculuğuna ilişkin yeterli mevzuat alt yapısının bulunmadığı, depolanmanın işletmelerin veya kişilerin bireysel ihtiyaç ve kapasitelerine göre uygun olmayan ortamlarda ve denetimsiz bir şekilde yapıldığı,

- TMO dışında tarım ürünleri lisanslı depoculuğu yapan işletmenin bulunmadığı,

- Ülkemizde ürünlerin depolama alt yapısı olmadığından ve teminat olarak kullanılmadığından arzın yoğun, fiyatların düşük olduğu dönemde elden çıkarıldığı, bunun da üreticiyi zarara uğrattığı,

- Buğday ve pamuk gibi tarım ürünlerinin küçük bir bölümünün borsa ortamında alınıp satıldığı ve büyük bölümünün kayıt dışı ticarete konu olduğu,

- Pazara arz edilen ürünlerin gerek kalite standartları, gerekse bunları test eden laboratuvar sisteminin yetersiz ve güvenilir olmaktan uzak olduğu, ürün pazarlanırken kalite unsurlarının, objektif olarak test edilemediğinden fiyata yansımadığı ve kaliteli üretimin teşvik edilemediği,

- Ticaret borsalarımızın, il ve ilçe düzeyinde faaliyet göstermesi ve tüm dünyanın e-ticaret yoluyla tek pazar olduğu günümüzde yetersiz kaldıkları,

- Ülkemizin Avrupa Birliğine entegrasyon sürecinde en yoğun çalışmanın tarım sektöründe olacağı, tarımın üretimden pazarlamaya kadar tüm aşamalarında gerekli sistem ve müesseselerin oluşturulmasının gerektiği, bu bağlamda tarım ürünlerinin kalitesi, depolanması, fiyatının oluşması, kayıt altına alınması, pazarlanması ve finansmanında yaşanan birçok sorunun çözümünde projelerin önem kazandığı, bu kapsamda tarımsal ürün piyasalarındaki boşluğun doldurulması ve sistemin işleyişindeki eksikliklerin giderilmesinde; ürün borsalarının geliştirilmesi, tarım satış kooperatifleri birliklerinin yeniden yapılandırılması ve lisanslı depoculuğa entegrasyonu projeleriyle önemli adımların atıldığı,

İfade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sırasında, Komisyon üyelerimiz tarafından Tasarının genel olarak olumlu bulunduğu vurgulanmış ve aşağıdaki hususların esas komisyona önerilmesine karar verilmiştir.

Bu öneriler;

- Tasarının 5 inci maddesinde düzenlenen lisanslı depo teminatının; TMO'nun bir milyon ton kapasite ile depoculuk yapabileceği ve oldukça yüksek miktarda teminat vermek zorunda kalacağı, bunun çok yüksek bir mali yük getireceği de dikkate alınarak ancak, haksız rekabet ortamı yaratılmadan yeniden düzenlenmesinin yerinde olacağı,

- Ürünün, azami depolama süresinin dolmasına rağmen depodan geri alınmadığı durumlarda, depo işleticisinin mudiye haber verme yükümlülüğünü düzenleyen 21 inci maddede bu sürenin "en az otuz gün öncesinden" yapılması gerektiği hükmüne alınmış ancak, hükmün kötüye kullanılmaya açık olduğu düşüncesiyle, bu yükümlülüğün en az otuz gün öncesinden mudinin eline geçecek şekilde yerine getirilmesinin gerektiği ve düzenlemenin bu şekilde yapılmasının uygun olacağı,

- Tasarının 25 inci maddesinin (h) bendinde yer alan hakem heyetinin "kesinleşmiş kararı" ibaresinin "nihaî kararı" şeklinde düzenlenmesinin yerinde olacağı, mevcut düzenlemenin Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerine aykırılık teşkil ettiği, kesinleşmiş hakem kararlarına karşı yargı yoluna gidilemeyeceği, ayrıca hakem kararının nasıl kesinleşeceğine de açıklık getirilmesinin gerektiği, Şeklinde dir.

Ayrıca, tarım ürünleri lisanslı depo işletmelerinin anonim şirket statüsünde yapılacağına dair düzenlemenin yeterli olmadığı ve tarım satış kooperatiflerinin de kapsama dahil edilmesinin gerekli olduğu düşüncesiyle bazı komisyon üyelerimiz tarafından 4 üncü madde için verilen önerge, Komisyonumuzca kabul edilmemiştir.

İçtüzüğün 23 üncü maddesi uyarınca Komisyonumuzun yukarıdaki görüş ve önerileri ile birlikte uygunluk görüşünün esas Komisyona bildirilmesi kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Vahit Kirişçi	Özkan Öksüz	Ahmet Ertürk
Adana	Konya	Aydın
Kâtip	Üye	Üye
Adem Tatlı	Nail Kamacı	Osman Özcan
Giresun	Antalya	Antalya

(4 üncü maddeye muhalifim) (4 üncü maddeye muhalifim)

Üye
Ramazan Kerim Özkan

Burdur

(Bazı maddelere muhalifim)

Üye

Abdullah Çetinkaya

Konya

Üye

Ali Er

Mersin

Üye

A. Müfit Yetkin

Şanlıurfa

Üye

Mehmet Işık

Giresun

Üye

Selahattin Dağ

Mardin

Üye

Necati Uzdil

Osmaniye

(4 üncü maddeye muhalifim)

Üye

Ahmet Kambur

Tekirdağ

Üye

İsmail Soylu

Hatay

Üye

Ersoy Bulut

Mersin

(İmzada bulunamadı)

Üye

Mehmet Vedat Melik

Şanlıurfa

(İmzada bulunamadı)

Üye

Maliki Ejder Arvas

Van

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

Esas No. : 1/821

1.12.2004

Karar No. : 47

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 21.5.2004 tarihinde Başkanlığımıza sunulan "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı" Başkanlığımızca 1.6.2004 tarihinde tali komisyon olarak Adalet ve Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonlarına, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuz 1.12.2004 tarihli toplantısında Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı ve TOBB Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla Kanun Tasarısını inceleyip görüşmüştür.

Kanun Tasarısı ile;

- Uygulamaya konulacak olan lisanslı depoculuk sistemi ile ilgili bazı kavramların belirlenmesi,
- Lisanslı depo işleticiliği yapmak üzere başvurulara kuruluş ve faaliyet izni verilmesinin şartlarının düzenlenmesi,
- Mudinin ürününün lisanslı depo işletmesinin kusuru nedeniyle zarar görmesi durumunda, zararın karşılanması aşamasında % 15 oranında teminat şartının getirilmesi,
- Depodaki ürünün olası rizikolara karşı sigortalanması ve ürün için düzenlenen sigorta poliçesi lehdarının mudi olması,
- Lisanslı depo işletmecisinin lisansının askıya alınması, iptal edilmesi ya da lisans süresinin dolması durumunda lisans belgesinin ne şekilde saklanacağına düzenlenmesi,
- Bu Kanun uyarınca verilen lisansların iki yıllık süre için geçerli olacağı; değiştirilen, süresi uzatılan veya yeniden verilen lisans için bedel tahsil edilmesi,
- Ürünün miktarı, cinsi, sınıfı ve kalite özelliklerini gösteren bir ürün senedinin düzenlenmesi, ürün senedini imzalamaya yetkili kişi ya da kişilerin isim ve imzalarını ticaret siciline tescil ve ilan ettirme yükümlülüğü getirilmesi,
- Mudinin ürününün tamamını ya da bir kısmını geri teslim almasında izlenecek usul ve esasların düzenlenmesi,
- Lisanslı depo işletmecisinin yükümlülüklerini yerine getirmemesinden dolayı göreceği zararın tazmini amacıyla Fon kurulması, bu Fonun; gelirleri, giderleri, kimlerden oluşacağı, görevleri ile ilgili usul ve esasların düzenlenmesi,
- Bakanlığın görev ve yetkileri, idari tedbir ve tasarrufları ile ilgili esasların düzenlenmesi,
- Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ile bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililerin Bakanlığın gözetim ve denetimine tabi tutulması,
- Bakanlığın denetim kuruluşlarının nitelik, çalışma usul ve esaslarının bir yönetmelikle belirlenmesi,
- Lisanslı depo işletmelerinin, fonun, yöneticilerin ve personelinin hukuki ve cezai sorumluluklarına ilişkin hususların belirlenmesi,

Öngörülmektedir.

Komisyonumuz Kanun Tasarısının geneli üzerindeki görüşmeleri tamamlamış ve maddelerine geçilmesi oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının maddeleri görüşülürken Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun önerileri de dikkate alınmıştır.

Tasarının 1 inci ve 2 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Şeker ürününün çeşitli şekil ve formatlarda üretildiği ve depolandığı dikkate alındığında; lisanslı depolarda depolanacak ürünün yalnızca "rafine şeker" şeklinde sınırlandırılması maddenin uygulanmasında güçlükler yol açabileceği düşünülerek, Tasarının 3 üncü maddesinin (d) bendinde yer alan "rafine şeker" ibaresinin "şeker" olarak düzeltilmesinin, hangi şekerin nasıl ve hangi format ya da formatlarda depolanacağına ilgili yönetmeliğinde belirlenmesinin daha doğru olacağı düşünülmüş ve madde bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Tasarının 4 üncü maddesi, birinci fıkrasında yer alan "beş yüz milyar" ibaresinin depoculuğun ekonomik faaliyetini rahat sürdürebilmesi ve üreticinin hak ve hukukunun korunmasına altına alınması açısından "bir trilyon" olarak değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 ve 20 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 21 inci maddesi son fıkrasında yer alan "mudiye" ibaresinden sonra, mudinin mağduriyetinin önlenmesi amacıyla, "mudinin eline geçecek şekilde" ibaresi eklenmiş; ayrıca aynı fıkra da yer alan "gecikmeksizin" ibaresi, süre muğlak olduğundan netleştirilmesi için, "yedi iş günü içerisinde" şeklinde düzeltilmiş ve madde bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Tasarının 22, 23 ve 24 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 25 inci maddesi (d) bendindeki, heyetin bakanlık denetim elemanlarının koordinasyon çalışmalarını rapora bağlama sürecinin uzun olması dikkate alınarak "bir aylık" süre "yirmi gün", "on beş" günlük süre "on gün" olarak değiştirilmiş yine aynı maddenin (h) bendinde yer alan "dört ay" ibaresi, sürenin uzun olmasının birçok karışıklıklara ve haksızlıklara sebep olabileceği düşüncesi ile "üç ay" olarak değiştirilmiş ayrıca; aynı bentte yer alan "kesinleşmiş" ibaresi, kesinleşmiş hakem kararlarına karşı yargı yoluna gidilemeyeceği ve Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerine aykırılık teşkil ettiği düşünülerek "nihai" olarak değiştirilmiş madde, bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Tasarının 26, 27, 28 ve 29 uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 30 uncu maddesi; birinci fıkrasında yer alan "ziraat" ibaresinin diğer mühendislik dallarını da kapsaması açısından "mühendislik" olarak düzeltilmesi suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının 31, 32 ve 33 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Adli para cezası" başlıklı 52 nci maddesinin birinci fıkrasında, "Adli para cezası, beş günden az ve kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde yediyüzotuz günden fazla olmamak üzere belirlenen tam gün sayısının, bir gün karşılığı olarak takdir edilen miktar ile çarpılması suretiyle hesaplanan meblağın hükümlü tarafından Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir" hükmü yer almaktadır. 5237 sayılı Kanunun anılan 52 nci maddesi hükmü karşısında 765 sayılı Türk Ceza Kanununda benimsenmiş bulunan "ağır para cezası" ve "hafif para cezası" ayrımının kaldırıldığı anlaşılmaktadır. 5237 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer alan "Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır" hükmü nedeniyle Tasarının 34 üncü maddesi; üçüncü fıkrasının (b) bendinde

geçen "bir milyar liradan dört milyar liraya kadar ağır para" ibaresinin "ikiyüzelli günden beş yüz güne kadar adli para"; (c) bendinde geçen "beş milyar liradan elli milyar liraya kadar ağır para" ibaresinin "ikiyüzelli günden ikibinbeş yüz güne kadar adli para"; (d) bendinde geçen "yirmi milyar liradan seksen milyar liraya kadar ağır para" ibaresinin " bin günden dörtbin güne kadar adli para"; (e) bendinde geçen "elli milyar liradan beşyüz milyar liraya kadar ağır para" ibaresinin "ikibinbeş yüz günden yirmibeşbin güne kadar adli para" olarak yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

Tasarının 35, 36, 37, 38 ve 39 uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının geçici 1 inci maddesi, "bir yıl" ibaresinin sürenin uzun olması düşünülecek "altı ay" olarak değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun 16.6.2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Anılan Kanununun 1 inci maddesinde, tarım satış kooperatif ve birliklerinin yeniden yapılanması için yasal bir çerçeve oluşturarak bu kuruluşları etkin ve sürdürülebilir bir şekilde özerk ve mali yönden bağımsız kılmak Kanununun amaçları arasında sayılmış; Geçici 1 inci maddesinin D fıkrasında, kooperatif ve birliklerin yeniden yapılandırılması, ekonomik etkinlik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde faaliyetlerini sürdürebilir bir yapıya kavuşturulabilmesi ve bu amaçla alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi konularında çalışma, inceleme ve önerilerde bulunmak üzere Yeniden Yapılandırma Kurulunun oluşturulacağı hüküm altına alınmış ve Kurulun görev süresi "kurul üyelerinin atanmalarına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren en çok dört yıl" olarak belirlenmiştir.

Kooperatif ve birliklerin yeniden yapılandırılması bileşenini de içeren Tarım Reformu Uygulama Projesi faaliyetlerinin finansmanı için Dünya Bankasından sağlanan krediye ilişkin 4631-TU sayılı İkras Anlaşması ise 13.7.2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ayrıca, Anlaşmanın 2 nci maddesinde, kredinin kapanış tarihi 31.12.2005 olarak belirlenmiş olup bu tarihin uzatılması, buna bağlı olarak kooperatif ve birliklere ilişkin yeniden yapılandırma sürecinin de uzaması söz konusudur.

4572 sayılı Kanunun anılan hükmü çerçevesinde Yeniden Yapılandırma Kurulunun görev süresi 6.1.2005 tarihinde dolacak olup, bütçesi İkrasdan karşılanan kooperatif ve birliklere ilişkin yeniden yapılandırma faaliyetlerine ise devam olunacaktır.

İkras Anlaşmasının 4572 sayılı Kanundan bir yıl sonra yürürlüğe girmesi, ayrıca kredinin kapanış tarihinin bir yıl ertelenecek olması kooperatif ve birliklere ilişkin yeniden yapılandırma sürecini yürüten Yeniden Yapılandırma Kurulunun görev süresi ile kredinin kapanış tarihinin birbirinden farklı olmasına sebebiyet vermiş; bu bağlamda, Kurulun görev süresini düzenleyen söz konusu fıkranın madde metninden çıkarılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Ayrıca;

18.5.2004 tarih ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 83 üncü maddesinin altıncı fıkrası ile getirilen düzenlemede, oda ve borsa seçimlerinde oy kullanacak şirket üst düzey yönetici ve temsilcilerinin 'ahzuka'za' yetkili olması ve şirket yetkililerinin temsil yetkilerinin seçimlerden en az altı ay öncesini kapsamı öngörülmüştür. Ancak, oda ve borsa organ seçimleri Mart 2005 tarihinde yapılacağından altı aylık süre 31.8.2004 tarihinde sona ermiştir. 5174 sayılı Kanun 1.6.2004 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, 1 Haziran ve 31 Ağustos tarihleri arasındaki kısa sürede tüm şirketlerin durumlarını 83 üncü maddenin altıncı fıkrasındaki

altı aylık süreye uygun hale getirmeleri mümkün olmadığından bu uygulamanın birçok şirket yönünden hak kaybına neden olacağı dikkate alınarak, 83 üncü maddenin altıncı fıkrası ve bu fıkrada öngörülen 'ahzuka'ya' ilişkin hükmün Mart 2005 tarihinde yapılacak seçimlerde uygulanmaması amacıyla tasarıya geçici 3 üncü madde olarak aşağıdaki madde eklenmiştir.

Geçici Madde 3. - 1.6.2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Hakkında Kanununun Geçici 1 inci maddesinin D fıkrasının ikinci paragrafındaki "en çok dört yıl görev yapmak üzere" ibaresi ile son paragrafı madde metninden çıkarılmış; ayrıca, 18.5.2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun Geçici 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere Geçici 14 üncü madde olarak aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Geçici Madde 14. - Bu Kanunun 83 üncü maddesinin altıncı fıkrası, bu Kanunun Geçici 9 uncu maddesinde belirtilen seçimlerde uygulanmaz."

26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Yürürlük" başlıklı 344 üncü maddesinde; (a) ve (b) bentleri hariç, (c) bendinde Kanunun diğer hükümlerinin 1 Nisan 2005 tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır. Tasarının 34 üncü maddesinde de Türk Ceza Kanununa atıfta bulunulduğundan, düzenlenen ceza maddelerinin Türk Ceza Kanunu maddeleriyle uygunluğunu ve aynı anda yürürlüğe girmesini sağlamak için Tasarının 40 ıncı maddesi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Madde 40. - Bu Kanunun 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrası 1 Nisan 2005 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer."

Tasarının 41 inci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Soner Aksoy</i>	<i>Hasan Ali Çelik</i>	<i>Hasan Angı</i>
Kütahya	Sakarya	Konya
Kâtip	Üye	Üye
Fatma Şahin	<i>Tacidar Seyhan</i>	<i>Ahmet Rıza Acar</i>
Gaziantep	Adana	Aydın
(İmzada bulunmadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güner</i>	<i>Fahri Çakır</i>	<i>Nejat Gençan</i>
Bolu	Düzce	Edirne
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Arıkan</i>	<i>İsmail Katmerci</i>	<i>Ahmet Büyükkakşarlar</i>
Eskişehir	İzmir	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Ören</i>	<i>Nuri Çilingir</i>	<i>Vahit Çekmez</i>
Manisa	Manisa	Mersin
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Öztürk</i>	<i>Mehmet Özlek</i>	<i>Yekta Haydaroğlu</i>
Sinop	Şanlıurfa	Van
	Üye	
	<i>Fazlı Erdoğan</i>	
	Zonguldak	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK
KANUNU TASARISI
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı; tarım ürünleri ticaretini kolaylaştırmak, depolanması için yaygın bir sistem oluşturmak, ürün sahiplerinin mallarının emniyetini sağlamak ve kalitesini korumak, ürünlerin sınıf ve derecelerinin yetkili sınıflandırıcılar tarafından saptanmasını sağlamak, tarım ürünleri lisanslı depo işleticilerinin kişiler arasında ayırım yapmaksızın tarım ürünlerini kabul etmelerini temin etmek, ürünlerin mülkiyetini temsil eden ve finansmanını, satışını ve teslimini sağlayan ürün senedi çıkartmak ve standartları belirlenmiş tarım ürünlerinin ticaretini geliştirmek üzere, tarım ürünleri lisanslı depoculuk sisteminin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2.- Bu Kanun; tarım ürünlerinin standartları belirlenerek emniyetli ve sağlıklı koşullarda depolanması ile ürün senetleri vasıtasıyla ticaretinin kolaylaştırılması amaçlarıyla, lisanslı depo işletmelerinin ve yetkili sınıflandırıcıların kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esaslar ile lisanslı depoculuk sistemine dair diğer hususları kapsamaktadır.

Tanımlar

MADDE 3.- Bu Kanunda geçen;

- a) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
- b) İlgili bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığını,
- c) Fon: Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonunu,
- d) Tarım ürünleri: Depolanmaya uygun nitelikteki hububat, bakliyat, pamuk, tütün, fin-

**SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ
KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK
KANUNU TASARISI
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1.- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2.- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tanımlar

MADDE 3.- Bu Kanunda geçen;

- a) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
- b) İlgili bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığını,
- c) Fon: Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonunu,
- d) Tarım ürünleri: Depolanmaya uygun nitelikteki hububat, bakliyat, pamuk, tütün, fin-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

dık, yağlı tohumlar, bitkisel yağlar, rafine şeker gibi standardize edilebilen temel ve işlenmiş tarım ürünlerini,

e) Lisanslı depo: Bu Kanun kapsamında tarım ürünlerinin sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticari amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,

f) Lisanslı depo işletmesi veya lisanslı depo işleticisi: Tarım ürünlerinin depolanmasıyla iştigal eden ve bu Kanun kapsamında geçerli bir lisans belgesine sahip anonim şirketi,

g) Lisanslı depo teminatı: Bakanlık tarafından kabul edilen nakit, banka teminat mektubu, Devlet tahvili, hisse senedi, gayrimenkul rehni, sigorta teminatı ve nakde çevrilebilir diğer güvenceleri,

h) Lisans: Bakanlıkça verilen, faaliyet iznini gösterir belgeyi,

ı) Ürün senedi: Ürünlerin mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, lisanslı depo işleticisince nama veya emre düzenlenmiş, teminat olarak verilebilen, ciro edilebilen veya edilemeyen ve bu Kanunda öngörülme- yen durumlarda Türk Ticaret Kanununda düzenlenen makbuz senedi hükümlerine tabi olan kıymetli evrakı,

j) Depolama hizmetleri: Lisanslı depoya kabul edilen ürünlerin tartılması, boşaltılması, yüklenmesi, taşınması, nakliyesi, depolamaya ve şartlara uygun hale getirilmesi ve depolanması, ürün ambalajlarının onarılması, ürünün depodan çıkarılması gibi hizmetleri,

k) Mudi: Depolama hizmetleri için ürününü lisanslı depoya teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

l) Yetkili sınıflandırıcı: Bu Kanun kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri,

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

dık, yağlı tohumlar, bitkisel yağlar, şeker gibi standardize edilebilen temel ve işlenmiş tarım ürünlerini,

e) Lisanslı depo: Bu Kanun kapsamında tarım ürünlerinin sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticari amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,

f) Lisanslı depo işletmesi veya lisanslı depo işleticisi: Tarım ürünlerinin depolanmasıyla iştigal eden ve bu Kanun kapsamında geçerli bir lisans belgesine sahip anonim şirketi,

g) Lisanslı depo teminatı: Bakanlık tarafından kabul edilen nakit, banka teminat mektubu, Devlet tahvili, hisse senedi, gayrimenkul rehni, sigorta teminatı ve nakde çevrilebilir diğer güvenceleri,

h) Lisans: Bakanlıkça verilen, faaliyet iznini gösterir belgeyi,

ı) Ürün senedi: Ürünlerin mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, lisanslı depo işleticisince nama veya emre düzenlenmiş, teminat olarak verilebilen, ciro edilebilen veya edilemeyen ve bu Kanunda öngörülme- yen durumlarda Türk Ticaret Kanununda düzenlenen makbuz senedi hükümlerine tâbi olan kıymetli evrakı,

j) Depolama hizmetleri: Lisanslı depoya kabul edilen ürünlerin tartılması, boşaltılması, yüklenmesi, taşınması, nakliyesi, depolamaya ve şartlara uygun hale getirilmesi ve depolanması, ürün ambalajlarının onarılması, ürünün depodan çıkarılması gibi hizmetleri,

k) Mudi: Depolama hizmetleri için ürününü lisanslı depoya teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

l) Yetkili sınıflandırıcı: Bu Kanun kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

m) Borsa: Aralarındaki sözleşme çerçevesinde lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senetlerinin kota ettirildiği, alım satımının yapıldığı ve hareketlerinin kontrol ve takip edildiği ürün ihtisas borsasını veya Bakanlıktan ürün senedi alım satımı konusunda izin alan ticaret borsasını,
İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Teminat , Sigorta ve Lisanslı Depo İşleticisi Olması Yasaklananlar

Kuruluş

MADDE 4.- Tarım ürünleri lisanslı depo işletmeleri, ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartları göz önünde bulundurularak Bakanlıkça verilecek izinle anonim şirket şeklinde kurulur. Şirketin kuruluşunda, beşyüz milyar liradan az olmamak üzere depolama kapasitesine göre Bakanlıkça belirlenen tutarda ödenmiş sermayeye sahip olunması ile ilgili yönetmelikte gösterilen belgelerin ibraz edilmesi koşulları da aranır. Bu şirketlerin anasözleşmeleri ve kuruluş işlemleri, bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata uygun şekilde yapılmak zorundadır. Bakanlık, bu tür şirketlerin anasözleşmelerini matbu olarak da düzenleyebilir.

Şirketin pay senetleri nama yazılı olarak düzenlenir. Şirket anasözleşmesinin, ortaklarının ve ortaklık paylarının değişikliği Bakanlık iznine tabidir.

Kuruluş izni alan şirkete ancak bu Kanunun öngördüğü şartları taşıdığıının tespiti halinde faaliyet izni verilir. Şirket faaliyet izni almadan ürün kabul edemez, ürün senedi düzenleyemez.

Bu şekilde faaliyette bulunacak şirketlerin unvanlarında "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk" ibaresinin bulunması zorunludur.

Tarım ürünleri lisanslı depo işletmesinin şube açması ve lisans kapsamını değiştirmesi de Bakanlığın iznine tabidir.

Lisanslı depo teminatı

MADDE 5.- Bu Kanuna göre lisanslı depo işletmek üzere lisans almak için müracaat

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

m) Borsa: Aralarındaki sözleşme çerçevesinde lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senetlerinin kota ettirildiği, alım satımının yapıldığı ve hareketlerinin kontrol ve takip edildiği ürün ihtisas borsasını veya Bakanlıktan ürün senedi alım satımı konusunda izin alan ticaret borsasını,
İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Teminat , Sigorta ve Lisanslı Depo İşleticisi Olması Yasaklananlar

Kuruluş

MADDE 4.- Tarım ürünleri lisanslı depo işletmeleri, ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartları göz önünde bulundurularak Bakanlıkça verilecek izinle anonim şirket şeklinde kurulur. Şirketin kuruluşunda, bir trilyon liradan az olmamak üzere depolama kapasitesine göre Bakanlıkça belirlenen tutarda ödenmiş sermayeye sahip olunması ile ilgili yönetmelikte gösterilen belgelerin ibraz edilmesi koşulları da aranır. Bu şirketlerin anasözleşmeleri ve kuruluş işlemleri, bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata uygun şekilde yapılmak zorundadır. Bakanlık, bu tür şirketlerin anasözleşmelerini matbu olarak da düzenleyebilir.

Şirketin pay senetleri nama yazılı olarak düzenlenir. Şirket anasözleşmesinin, ortaklarının ve ortaklık paylarının değişikliği Bakanlık iznine tabidir.

Kuruluş izni alan şirkete ancak bu Kanunun öngördüğü şartları taşıdığıının tespiti halinde faaliyet izni verilir. Şirket faaliyet izni almadan ürün kabul edemez, ürün senedi düzenleyemez.

Bu şekilde faaliyette bulunacak şirketlerin unvanlarında "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk" ibaresinin bulunması zorunludur.

Tarım ürünleri lisanslı depo işletmesinin şube açması ve lisans kapsamını değiştirmesi de Bakanlığın iznine tabidir.

Lisanslı depo teminatı

MADDE 5.- Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

edenler, depo kapasitesinin ürün rayiç bedelinin %15'inden az olmamak üzere Bakanlıkça belirlenen tutarda lisanslı depo teminatı vermek zorundadır. Toplam teminat tutarı içerisinde gayrimenkul rehni oranı, yönetmelikle düzenlenir.

Bakanlık lisanslı depo teminat tutarlarını tamamlamaya yetkilidir.

Sigorta

MADDE 6.- Lisanslı depo işleticileri, lisans koşulu olarak işletme tesisleri ve lisanslı depoculuk faaliyeti kapsamında depoladığı ürünler için, yönetmelikte belirlenen rizikolara karşı sigorta yaptırmak zorundadır. Depolanan ürün için düzenlenen sigorta poliçesinde, poliçe lehdarı, hasarın meydana geldiği tarihteki mudidir.

Lisanslı bir depoda sigorta kapsamına giren bir hasar meydana gelmesi durumunda, lisanslı depo işleticisi bu durumu ve muhtemel zarar miktarını derhal Bakanlığa ve ilgili sigorta şirketine bildirir. Zarar hesabında, ilgili ürünün hasar gördüğü tarihte borsada oluşan ortalama fiyat; borsa ortalama fiyatı tespit edilemiyorsa Bakanlıkça ilgili ürün için belirlenen yurt içi ve/veya yurt dışı referans borsa veya borsalarda oluşan ortalama fiyat esas alınır.

Lisanslı depo işleticisi hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça hasarın tespitini takiben en geç beş iş gününde istenen tüm belgeleri ilgili sigorta şirketine iletmek, sigorta şirketi de belgelerin ulaşmasını takiben en geç on iş gününde mudiye ödemek zorundadır.

Bu Kanun kapsamında öngörülen sigorta sözleşmelerinin feshedilmesi sonucunu doğuracak bir nedenin ortaya çıkması durumunda, ilgili sigorta şirketi bunu derhal Bakanlığa ve lisanslı depo işletmesine bildirmekle yükümlüdür. Sigorta sözleşmesinin feshi, ancak söz konusu bildirim Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren otuz günlük sürenin dolmasından sonra hüküm ifade eder.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Sigorta

MADDE 6.- Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Hazine Müsteşarlığı, bu Kanun kapsamında sigorta yapacak sigorta şirketlerinde aranacak nitelikleri ve bu niteliklere uyan sigorta şirketlerini her yıl nisan ayında belirler ve Bakanlığa bildirir.

Lisanslı depo işleticisi olması yasaklananlar

MADDE 7.- Affa uğramış olsalar dahi, ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis yahut zimmet, irtikap, ihtilas, rüşvet, hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, kaçakçılık gibi yüz kızartıcı suçlar ile resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçlarından dolayı hüküm giyenler ve bu Kanuna aykırı davranışlardan dolayı ağır hapis veya hapis cezası alanlar lisanslı depo işletemezler, bunlara ortak olamazlar, yönetici ve denetçi görevlerinde bulunamazlar.

Yukarıdaki fıkra kapsamında hüküm giymemekle birlikte kendi isteği ve iradesi dışında depoculuk lisansı iptal edilenler de üç yıl süreyle lisanslı depo işletemezler, bunlara ortak olamazlar, yönetici ve denetçi görevlerinde bulunamazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisans, Lisans Bedelleri ve Diğer Ücretler

Depoculuk lisansı

MADDE 8.- Lisanslı depoculuk faaliyette bulunmak için Bakanlıktan depoculuk lisansı alınması zorunludur. Bakanlıktan lisans alınmadan lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunulamaz, lisanslı depo veya lisanslı depo işletmesi izlenimini verecek hiçbir isim, unvan, işaret ve benzerleri kullanılamaz.

Bir lisanslı depo işletmesinde iki ya da daha fazla çeşit ürünün depolanması için bir lisans düzenlenebilir. Lisansla hangi ürünlerin depolanabileceği ve bunların azami kapasiteleri gösterilir.

Bu lisans, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir.

Depoculuk lisansı devredilemez ve lisanslı depo işletmesinin tüm şubeleri aynı lisans kapsamında çalışır.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Lisanslı depo işleticisi olması yasaklananlar

MADDE 7.- Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisans, Lisans Bedelleri ve Diğer Ücretler

Depoculuk lisansı

MADDE 8.- Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Lisanslı depo işletmesi aynı zamanda yetkili sınıflandırıcılık faaliyetinde de bulunmak isterse, yetkili sınıflandırıcı lisansı depoculuk lisansından ayrı olarak düzenlenir.

Şirket unvanının ve depolama kapasitesinin değiştiği hallerde lisans değişikliği yapılması zorunludur.

Lisansın değiştirilmesi ve yenilenmesi de lisans alınmasıyla aynı esas ve usule tabidir.

Depo işleticisine, faaliyet iznini gösterir lisans verilirken aranılacak belge ve bilgiler yönetmelikte gösterilir.

Lisans talebinin reddi

MADDE 9.- Bakanlık tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda; işletmenin ve deponun ürünlerin depolanmasına uygun olmadığı veya gerekli şartları taşımadığı, şirket ortaklarının, yönetici ve denetçilerinin 7 nci maddede yer alan şartlara uymadığı veya güven ve ticari itibarı sarsıcı ya da lisans verilmesine engel geçerli bir sebebin varlığının tespiti hallerinde depoculuk lisansı verilmesi veya lisansla değişiklik yapılması talepleri reddedilir.

Lisansın geri verilmesi

MADDE 10.- Lisansın Bakanlıkça askıya alınması, iptal edilmesi veya lisans süresinin dolması durumunda lisans Bakanlığa geri verilir. Askı süresi içinde iptal edilmeyen lisans, depo işleticisine iade edilir. Bakanlığın askıya alma, geri verme veya iptale ilişkin işlemleriyle ilgili kararları Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan ettirilir.

Lisans belgesinin zayi olması

MADDE 11.- Lisans belgesi zayi olan lisanslı depo işleticisi gerekçeleriyle birlikte Bakanlığa başvurur. Bu durumda Bakanlık, lisanslı depo işleticisine verilmek üzere yeni bir lisans belgesi tanzim eder.

Yetkili sınıflandırıcı lisansı

MADDE 12.- Lisanslı depoya tevdi edilen tarım ürünleri, bu Kanun kapsamında geçerli lisansa sahip yetkili sınıflandırıcılar tarafından analiz edilir ve sınıflandırılır.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Lisans talebinin reddi

MADDE 9.- Tasarımın 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Lisansın geri verilmesi

MADDE 10.- Tasarımın 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Lisans belgesinin zayi olması

MADDE 11.- Tasarımın 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yetkili sınıflandırıcı lisansı

MADDE 12.- Tasarımın 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu Kanun kapsamında lisanslı bir depo işletmesinde veya yetkili sınıflandırıcıda çalışacak personelin, tarım ürünlerinin analizi, numune alınması, sınıflandırılması ve uzmanlık isteyen diğer işleri için Bakanlıkça lisans alma şartı getirilebilir.

Bu madde uyarınca verilen lisanslar, mevzuata aykırı olarak kullanıldıklarının tespiti halinde yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre Bakanlıkça askıya alınabilir veya iptal edilebilir.

Yetkili sınıflandırıcıların lisans almasına, işleyişine ve denetimine ilişkin usul ve esaslar ile buralarda çalıştırılacak personelin haiz olacağı şartlar yönetmelikle düzenlenir.

Lisansın geçerlilik süresi ve uzatılması

MADDE 13.- Bu Kanun uyarınca verilen lisanslar iki yıllık süre için geçerlidir. Süre bitiminde ilgili mevzuatta ve lisansta belirtilen kurallara uygun olarak aynı süre ile Bakanlıkça lisansların geçerlilik süresi uzatılır.

Lisans bedelleri ve diğer ücretler

MADDE 14.- Bu Kanun kapsamında verilen, süresi uzatılan, değiştirilen veya yeniden verilen her türlü lisansa ilişkin bedeller, Bakanlıkça genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere peşin olarak tahsil edilir.

Lisans bedelleri her yıl 1 Ocak tarihinden geçerli olmak üzere Bakanlıkça belirlenir. Lisans bedelleri belirlenirken depolama kapasitesi dikkate alınır.

Bakanlık, bu Kanun kapsamında yapacağı veya yaptıracağı denetimler ile verilen hizmetlere ilişkin ücret ve masrafların tamamının veya bir kısmının ilgililerce karşılanmasını talep edebilir. Bu durumda ilgililer ücret ve masrafları en geç on iş günü içinde öder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ürün Senetleri

Ürün senedinin düzenlenmesi

MADDE 15.- Bir ürünün lisanslı depo işletmesine teslim ve kabul edilmesi halinde, söz konusu ürün için ürün senedi düzenlenir. Teslimat sırasında ürün senedi dışında düzenlenen

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Lisansın geçerlilik süresi ve uzatılması

MADDE 13.- Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Lisans bedelleri ve diğer ücretler

MADDE 14.- Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ürün Senetleri

Ürün senedinin düzenlenmesi

MADDE 15.- Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

tartım makbuzu ve delil niteliğini haiz benzer belgeler de ürünün mülkiyetinin ispatında kullanılabilir. Ürün senedi veya delil niteliğini haiz diğer belgeler, ürünün aynı miktar, cins, sınıt ve kalitede mudiye geri verilmesini garanti eder ve bu teslim satış değil vedia anlamındadır.

Bu Kanun hükümlerine tabi olarak düzenlenen ürün senedi ve benzer belgeler, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca düzenlenen vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri gibi değerlendirilmez.

Ürün senedinin içeriği, şekli ve muhafazasına ilişkin hususlar yönetmelikte düzenlenir.

Basılı ürün senetleri hükmünde olmak üzere elektronik ortamda da ürün senetleri oluşturulabilir. Elektronik ürün senetlerinin düzenlenmesine, muhafazasına, güvenliğine, bu hizmetleri yürütecek kuruluşların lisans almalarına, faaliyetlerine, denetimlerine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yönetmelikle düzenlenir.

Ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi

MADDE 16.- Lisanslı depo işleticileri, ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi ya da kişilerin isimleri ile orijinal imzalarını ticaret sicilinde tescil ve ilan ettirir. İmzaya yetkili kişilerde herhangi bir değişiklik olduğu takdirde de aynı usul izlenir. Ürün senedinin mevzuata uygun olarak düzenlenmesinden lisanslı depo işleticisi sorumludur.

Ürün senetlerinin kaybolması, zarar görmesi ve haczi

MADDE 17.- Bu Kanun kapsamında düzenlenmiş ve iptal edilmemiş ürün senedinin temsil ettiği tarım ürününün tümü veya bir bölümü için başka bir ürün senedi düzenlenemez.

Ürün senedinin kaybolması veya zarar görmesi halinde ürün senedi sahibi, mülkiyetin tespiti için Türk Ticaret Kanununun makbuz senedinin kaybolmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde bir karar almak üzere mahkemeye başvurur. Mahkeme kararına istinaden lisanslı depo işleticisi yeni bir ürün senedi düzenler.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi

MADDE 16.- Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ürün senetlerinin kaybolması, zarar görmesi ve haczi

MADDE 17.- Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu Kanun çerçevesinde ürün senedine bağlanmış tarım ürünlerinin haczi, ancak ürün senedinin haczi suretiyle yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşleticisinin Hak ve Yükümlülükleri, Ürünün Teslimi, Borsa ile Sözleşme Yükümlülüğü, Kayıt ve Defterler ile Ücret Tarifesi

Lisanslı depo işleticisinin hak ve yükümlülükleri

MADDE 18.- Lisanslı depo işleticisinin hakları şunlardır;

- a) Depolama hizmetleri karşılığında Bakanlıkça onaylı ücret tarifesi çerçevesinde ücret talep etmek,
- b) Ücreti ödenmemişse depolanmış ürün üzerinde hapis hakkını kullanmak,
- c) Kanunda belirtilen durumlarda ürünlerin depolamasını reddetmek,
- d) Bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen diğer hakları kullanmak.

Lisanslı depo işleticisinin yükümlülükleri şunlardır;

- a) Lisans şartlarının korunması ve sürdürülmesi için gerekli tedbirleri almak ve bu şartların kaybolması halinde durumu derhal Bakanlığa bildirmek,
- b) Lisanslı depoya ürünlerin kabulünde, diğer ürünlerle karıştırılarak veya ayrı depolanmasında, şartlara uygun hale getirilmesinde, nakliyesinde, tesliminde ve diğer hizmetlerinde itinalı davranmak, aynı koşullarda kişiler arasında ayırım yapmamak ve ürünün korunmasında gerekli her türlü tedbiri almak,
- c) İlgili mevzuatta aksine bir hüküm olmadıkça teslim alınan ürün karşılığında ürün senedini ve diğer belgeleri düzenlemek,
- d) Müdinin talebi üzerine ürünü teslim ve ürün senedini iptal etmek,
- e) Borsaya ürün senetleriyle ilgili bilgi akışını düzenli olarak sağlamak, borsanın talebi halinde inceleme ve kontrolüne izin vermek, gerektiğinde kendi kayıtlarını borsa kayıtlarıyla teyit etmek,

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşleticisinin Hak ve Yükümlülükleri, Ürünün Teslimi, Borsa ile Sözleşme Yükümlülüğü, Kayıt ve Defterler ile Ücret Tarifesi

Lisanslı depo işleticisinin hak ve yükümlülükleri

MADDE 18.- Tasarının 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

f) Ücret tarifesine uygun davranmak ve mudiler arasında ayırım yapmamak,

g) Kanunlarda ve yönetmeliklerde öngörülen kayıt ve defterleri tutmak,

h) Doğrudan Bakanlıkça veya denetim sırasında istenecek bilgi, belge ve raporları vermek, Bakanlıkça bu Kanun çerçevesinde verilen diğer görevleri ve talimatları yerine getirmek,

ı) Bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen diğer hükümlere uymak.

Lisanslı depo ücret tarifesi

MADDE 19.- Lisanslı depo işleticisi, lisanslı depoya kabul edilen ürünlerin depolanması hizmetlerine ilişkin olarak önceden belirlenmiş ve bilinen lisanslı depo ücret tarifesi çerçevesinde ücret talep edebilir. Ücret tarifesinde depolama hizmetinin kapsamında hangi hizmetlerin yer aldığı ve bunların ücretleri açıkça belirtilir.

Ücret tarifesi ve tarifedeki değişiklikler, lisans şartı olarak Bakanlıkça onaylandıktan sonra ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Ürünlerin karıştırılması, prim ve indirim tarifesi

MADDE 20.- Lisanslı depo işleticisi, tarım ürünlerini, aynı bitki türü, ürünün sınıf ve derecesinden diğer tarım ürünleri ile karıştırabilir. Bu durumda ürünün mudiye tesliminde ortaya çıkabilecek küçük kalite farklılıkları prim ve indirim tarifesine göre tazmin edilir. Prim ve indirim tarifesi ve bu tarifede yapılacak değişiklikler lisanslı depo işletmesince hazırlanır ve borsanın görüşü alınarak Bakanlıkça onaylanır.

Teslim yükümlülüğü, yeri, zamanı ve hapis hakkı

MADDE 21.- Lisanslı depo işleticisi, mudinin talebi üzerine, hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça gecikmeksizin ürünü teslim eder. Ürünün tesliminde bu ürüne ait ürün senedini geri alır ve iptal eder. Mudi kısmi teslimat talebinde bulunursa, mevcut ürün senedi iptal edilerek teslim edilmeyen kısım için yeni bir ürün senedi düzenlenir.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Lisanslı depo ücret tarifesi

MADDE 19.- Tasarımın 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir

Ürünlerin karıştırılması, prim ve indirim tarifesi

MADDE 20.- Tasarımın 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Teslim yükümlülüğü, yeri, zamanı ve hapis hakkı

MADDE 21.- Lisanslı depo işleticisi, mudinin talebi üzerine, hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça gecikmeksizin ürünü teslim eder. Ürünün tesliminde bu ürüne ait ürün senedini geri alır ve iptal eder. Mudi kısmi teslimat talebinde bulunursa, mevcut ürün senedi iptal edilerek teslim edilmeyen kısım için yeni bir ürün senedi düzenlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Ancak lisanslı depo işleticisi, lisanslı deposundaki tarım ürünleri üzerinde, bu ürünleri kabul etme, depolama ve teslim de dahil olmak üzere gerçekleştirdiği hizmetlerden doğan alacakları karşılığında hapis hakkına sahiptir.

Ürünler, depolandıkları lisanslı depolardan teslim edilir. Ancak, ürünün teslim edilenden başka bir lisanslı depodan teslim alınmasına yönelik mudi talepleri yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde karşılanabilir.

Ürün depodan geri alınmamışsa, ilgili yönetmelikte gösterilen azami depolama süresi dolmadan en az otuz gün öncesinden lisanslı depo işleticisi mudiye yazılı olarak haber verir. Bu süre sonunda da geri alınmayan ürünün bir kısmı veya tamamı, ürünün niteliğine ve piyasa koşullarına uygun olarak lisanslı depo işleticisince satılabilir. Bu durumda lisanslı depo işletmesi ücretler ve masrafları düşerek geri kalan tutarı gecikmeksizin ilgiliye öder.

Borsa ile sözleşme yükümlülüğü

MADDE 22.- Ürün senetlerinin güven içinde ticaretinin ve takibinin yapılabilmesini teminen lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında sözleşme yapılır. Sözleşmede; ürün senetlerinin borsaya kota ettirilmesi, hareketlerinin kontrol ve takibi, teyidi, iptali, bilgi akışının düzenli olarak sağlanması, lisanslı depodaki ürünlerin gerektiğinde borsaca incelenmesi ve kontrolü ile aralarındaki bilgi iletişim sistemi ve diğer hususlar düzenlenir.

Sözleşme ve sözleşmede yapılacak değişiklikler ancak Bakanlık onayından sonra geçerli olur.

Kayıtlar ve defterler

MADDE 23.- Her lisanslı depo işleticisi, tam ve doğru olarak lisanslı depoya giren ve çıkan tüm ürünlerin kayıtlarını, ürün senetlerine ilişkin noterden tasdikli bir ürün senedi defterini ve kanunen tutmakla yükümlü olduğu diğer defterleri tutmak zorundadır.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Ancak lisanslı depo işleticisi, lisanslı deposundaki tarım ürünleri üzerinde, bu ürünleri kabul etme, depolama ve teslim de dahil olmak üzere gerçekleştirdiği hizmetlerden doğan alacakları karşılığında hapis hakkına sahiptir.

Ürünler, depolandıkları lisanslı depolardan teslim edilir. Ancak, ürünün teslim edilenden başka bir lisanslı depodan teslim alınmasına yönelik mudi talepleri yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde karşılanabilir.

Ürün depodan geri alınmamışsa, ilgili yönetmelikte gösterilen azami depolama süresi dolmadan en az otuz gün öncesinden lisanslı depo işleticisi mudiye mudinin eline geçecek şekilde yazılı olarak haber verir. Bu süre sonunda da geri alınmayan ürünün bir kısmı veya tamamı, ürünün niteliğine ve piyasa koşullarına uygun olarak lisanslı depo işleticisince satılabilir. Bu durumda lisanslı depo işletmesi ücretler ve masrafları düşerek geri kalan tutarı yedi iş günü içerisinde ilgiliye öder.

Borsa ile sözleşme yükümlülüğü

MADDE 22.- Tasarımın 22 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kayıtlar ve defterler

MADDE 23.- Tasarımın 23 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bakanlık, lisanslı depo işletmelerini iş yılı bitimini takiben üç ay içinde bağımsız denetimden geçmiş mali tablolarını sunmakla yükümlü kılabilir.

Elektronik ortamda tutulanlar da dahil, defterler, sigorta poliçeleri, iptal edilen ürün senetleri, depolama kayıtları ve diğer tüm kayıt ve belgeler lisanslı depo işleticisi tarafından on yıl müddetle saklanır.

ALTINCI BÖLÜM

Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu ve Zarar Görenlerin Müracaat Hakkı

Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu

MADDE 24.- Lisanslı depo işleticisinin, bu Kanunda ve mudiler ile yapacağı sözleşmede öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmemesinden dolayı ortaya çıkan zararların tazmin edilebilmesi amacıyla, tüzel kişiliği haiz Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu kurulur.

Fon yönetimi, lisanslı depoculukla ilgili birimden Bakanlık temsilen iki, lisanslı depoları, borsaları ve üreticileri temsilen birer olmak üzere toplam beş kişiden oluşur. Aynı sayıda da yedek üye belirlenir. Borsaların temsilcisi, bunların yönetim kurulu üyeleri arasından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından, lisanslı depo temsilcisi kendi aralarından oy çokluğu ile, üreticileri temsilen bir üye ise Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından atanır. Yönetim kurulu üyelik süresi iki yıldır. Üyeler yeniden seçilebilirler.

Fonun gelirleri şunlardır;

a) Lisanslı depo işletmesinin, her yıl lisanslı depoculuk hizmetleri karşılığında o takvim yılı tahsil ettiği ücretlerin binde beşi,

b) Borsalarda işlem gören ürün senedi alım satımından tahsil edilecek borsa tescil ücretlerinin yüzde onu,

c) Borsalarda işlem gören ürün senedi alım satım bedelinin binde yarımı,

d) Tahsilat ve faiz gelirleri,

e) Bağış, yardım ve diğer gelirler.

Fonun giderleri şunlardır;

a) Mudilerin zararlarına ilişkin ödemeler,

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ALTINCI BÖLÜM

Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu ve Zarar Görenlerin Müracaat Hakkı

Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu

MADDE 24.- Tasarımın 24 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) Bu Kanunun uygulaması ve lisanslı depoculuğun geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan faaliyet, eğitim ve denetime ilişkin giderler,

c) Bu Kanunda verilen görevleri yerine getirebilmek ve bunlarla sınırlı kalmak kaydıyla ihtiyaç duyulan Fon cari ve yönetim giderleri.

Fon yönetim kurulu üyelerine aylık brüt asgari ücret tutarı kadar aylık ücret ödenir.

Fonun kuruluşunu takiben içinde bulunulan veya takip eden mali yılın Genel Bütçesinden bir defaya mahsus olmak üzere, Fon bütçesine iki trilyon lira tutarında ödenek aktarılır. Fon yönetimi, Fon kaynaklarının yeterliliği konusunda yapacağı değerlendirme sonucuna göre gerekçeleriyle birlikte Fon gelirlerinin oranlarının değiştirilmesi için Bakanlığa başvurabilir. Bakanlık bu başvuruyu uygun görürse Bakanlar Kuruluna oranların değiştirilmesi teklifinde bulunur. Bakanlar Kurulu (a), (b) ve (c) bentlerinde gösterilen Fon gelirleri oranlarını sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkilidir.

Bu Kanun kapsamında alınacak teminatlar, Fon adına ve lehine düzenlenir. Bu teminatların muhafazası, Kanunda öngörüldüğü şekilde nakde çevrilmesi ve zarar görene ödenmesi, yasal takibinin yapılması, ilgililer hakkında dava açılması, tahsili, yeterliliği, depoculuk lisansının iptali durumunda lisanslı depo işletmesinin yerine getirmesi gereken bir tazmin veya yükümlülüğünün bulunmadığının tespiti sonrası teminatın iadesi ve bunların Bakanlığa bildirilmesi, teminatla ilgili diğer hususlar ve tasarruflar Fon yönetimince yerine getirilir.

Fonun gelirleri genel bütçeye veya diğer fonlara aktarılamaz, amacı dışında kullanılamaz.

Fonun çalışma usul ve esasları ile Fonla ilgili diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Zarar görenlerin müracaat hakkı

MADDE 25.- Zarar, sigorta kapsamında ödenemezse ve lisanslı depo işleticisinin bu Kanunda öngörülen yükümlülüklerinin herhangi

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Zarar görenlerin müracaat hakkı

MADDE 25.- Zarar, sigorta kapsamında ödenemezse ve lisanslı depo işleticisinin bu Kanunda öngörülen yükümlülüklerinin herhangi

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

bir nedenle yerine getirilmemesinden dolayı ortaya çıkmışsa; aşağıda gösterilen usule göre gerekli müracaatlar yapılır ve zarar tazmin edilir.

a) Zarar görenler, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla ya da lisanslı depo işleticisiyle mudi tarafından imzalı durumu gösterir bir tutanakla, zararın tazmini için lisanslı depo işletmesine başvurur.

b) Başvurunun tebliğinden itibaren yedi iş günü içinde zararın tazmin edilmemesi ya da sulh yoluyla çözülmemesi halinde, durum belgeleriyle birlikte zarar gören tarafından Bakanlığa ve borsaya intikal ettirilir.

c) Borsa, kendisine başvuruyu takiben en geç yedi iş gününde bir ön inceleme ile tarafların sulh imkânını araştırır ve sonucundan Bakanlık haberdar eder.

d) Sulh mümkün olmamışsa veya gerekli görülmesi durumunda, Bakanlık, görevlendirildiği denetim elemanları ile Bakanlığın talebi üzerine borsaca görevlendirilen en az iki bilirkişiden oluşan heyete gerekli incelemeyi yaptırır. Heyet, Bakanlık denetim elemanlarının koordinasyonunda çalışmalarını en geç bir ay içinde tamamlayarak rapora bağlar. Gerekçeli talep üzerine bu süre, Bakanlıkça onbeş gün daha uzatılabilir. Bakanlık denetim elemanları, ayrıca ilgililerin cezai sorumluluğuna ilişkin tespit ve incelemeleri de yürütür.

e) Raporda, lisanslı depo işletmesi tarafından ödenmesi gereken bir zarar veya yükümlülük tespiti yapılmışsa, Bakanlıkça işletmeye gerekli tebligat yapılır ve tebligat tarihinden itibaren yedi iş gününde zararın ilgiliye ödenmesi ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi istenir.

f) Belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmediğinin anlaşılması üzerine, durum belgeleriyle birlikte Fona intikal ettirilir. Fon, gecikmeksizin lisanslı depo işletmesinin nakit teminatını çözerek mudiye öder. Bu teminat, zararın tazminine yetmediği takdirde, kalan kısım Fondan ödenir. Fondan yapılan ödeme, lisanslı depo işletmesince Fon tarafından belirlenen sürede yatırılmazsa, teminat olarak verilen

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

bir nedenle yerine getirilmemesinden dolayı ortaya çıkmışsa; aşağıda gösterilen usule göre gerekli müracaatlar yapılır ve zarar tazmin edilir :

a) Zarar görenler, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla ya da lisanslı depo işleticisiyle mudi tarafından imzalı durumu gösterir bir tutanakla, zararın tazmini için lisanslı depo işletmesine başvurur.

b) Başvurunun tebliğinden itibaren yedi iş günü içinde zararın tazmin edilmemesi ya da sulh yoluyla çözülmemesi halinde, durum belgeleriyle birlikte zarar gören tarafından Bakanlığa ve borsaya intikal ettirilir.

c) Borsa, kendisine başvuruyu takiben en geç yedi iş gününde bir ön inceleme ile tarafların sulh imkânını araştırır ve sonucundan Bakanlık haberdar eder.

d) Sulh mümkün olmamışsa veya gerekli görülmesi durumunda, Bakanlık, görevlendirildiği denetim elemanları ile Bakanlığın talebi üzerine borsaca görevlendirilen en az iki bilirkişiden oluşan heyete gerekli incelemeyi yaptırır. Heyet, Bakanlık denetim elemanlarının koordinasyonunda çalışmalarını en geç yirmi gün içinde tamamlayarak rapora bağlar. Gerekçeli talep üzerine bu süre, Bakanlıkça on gün daha uzatılabilir. Bakanlık denetim elemanları, ayrıca ilgililerin cezai sorumluluğuna ilişkin tespit ve incelemeleri de yürütür.

e) Raporda, lisanslı depo işletmesi tarafından ödenmesi gereken bir zarar veya yükümlülük tespiti yapılmışsa, Bakanlıkça işletmeye gerekli tebligat yapılır ve tebligat tarihinden itibaren yedi iş gününde zararın ilgiliye ödenmesi ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi istenir.

f) Belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmediğinin anlaşılması üzerine, durum belgeleriyle birlikte Fona intikal ettirilir. Fon, gecikmeksizin lisanslı depo işletmesinin nakit teminatını çözerek mudiye öder. Bu teminat, zararın tazminine yetmediği takdirde, kalan kısım Fondan ödenir. Fondan yapılan ödeme, lisanslı depo işletmesince Fon tarafından belirlenen sürede yatırılmazsa, teminat olarak verilen

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ipotekler Fon tarafından nakde çevrilerek Fona gelir kaydedilir. Fon, işlemlerin sonucunu ve teminatın durumunu Bakanlığa bildirir.

g) Lisanslı depo işleticisi veya mudî, yapılan işleme karşı borsaya başvurarak sorunun hakem heyeti tarafından karara bağlanmasını talep edebilir. Bu durumda borsa öncelikle yine tarafların sulh imkânını araştırır, sulh mümkün olmazsa konuyu incelemesi için hakem heyetini görevlendirir.

h) Hakem heyeti, görevlendirilmesinden sonra azami dört ay içinde incelemesini bitirerek kararını Bakanlığa bildirir. Hakem heyetinin kesinleşmiş kararı Fon yönetimince yerine getirilir.

Fon ödediği tutarın ilgililerden tahsili için dava açma da dahil olmak üzere yasal takibat yapar.

Tarafların yargıya müracaat hakları saklıdır.

YEDİNCİ BÖLÜM

**Bakanlığın Görev ve Yetkileri,
İdari Tedbirler ve Denetim**

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 26.- Bakanlık;

a) Bu Kanun çerçevesinde lisanslı depoculuk, yetkili sınıflandırıcılık ve diğer hususlarda faaliyet gösterecek ilgililere lisans vermeye, mevzuatın öngördüğü durumlarda bu lisansları askıya almaya veya iptal etmeye, lisans sahiplerinin görev ve sorumluluklarını belirlemeye, bunları sınıflandırmaya, tüm işlem ve hesaplarını, varlıklarını, denetlemeye veya denetletmeye,

b) Bu Kanuna aykırılık durumunda; mudilerin çıkarlarının korunması, işlem ve faaliyetlerin güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen gerekli her türlü idari tedbirleri almaya ve tasarruflarda bulunmaya,

c) Bu Kanunun uygulaması ve lisanslı depoculuğun geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan komisyonlar ve çalışma grupları oluşturmaya,

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ipotekler Fon tarafından nakde çevrilerek Fona gelir kaydedilir. Fon, işlemlerin sonucunu ve teminatın durumunu Bakanlığa bildirir.

g) Lisanslı depo işleticisi veya mudî, yapılan işleme karşı borsaya başvurarak sorunun hakem heyeti tarafından karara bağlanmasını talep edebilir. Bu durumda borsa öncelikle yine tarafların sulh imkânını araştırır, sulh mümkün olmazsa konuyu incelemesi için hakem heyetini görevlendirir.

h) Hakem heyeti, görevlendirilmesinden sonra azami üç ay içinde incelemesini bitirerek kararını Bakanlığa bildirir. Hakem heyetinin nihai kararı Fon yönetimince yerine getirilir.

Fon ödediği tutarın ilgililerden tahsili için dava açma da dahil olmak üzere yasal takibat yapar.

Tarafların yargıya müracaat hakları saklıdır.

YEDİNCİ BÖLÜM

**Bakanlığın Görev ve Yetkileri,
İdari Tedbirler ve Denetim**

Bakanlığın görev ve yetkileri

**MADDE 26.- Tasarımın 26 ncı maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

d) Bu Kanun kapsamında öngörülen diğer iş ve işlemleri yerine getirmeye,
Görevli ve yetkilidir.

Bakanlığın İdari Tedbir ve Tasarrufları

MADDE 27.- Bakanlık, lisanslı depo işleticisinin;

a) Bakanlığın uyarı ve idari tedbirlerine rağmen verilen sürede, başta lisans koşulları olmak üzere bu Kanuna ve ilgili yönetmeliklere aykırı ya da eksik hususları gidermemesi,

b) İflas etmesi, tasfiye kararı alması veya tasfiye sürecine girmesi,

c) Lisanslı depoculuk faaliyetini durdurması, lisansının askıya alınmasını ya da iptalini talep etmesi,

d) Yapılan denetimler sonucunda lisanslı depo işletme yeterliliğini kaybettiğinin veya Kanun gereğince cezai sorumluluğunu gerektiren hususların saptanması,

e) Lisanslı depoya teslim edilmeyen ürün için veya teslim edilen ürün miktarının üzerinde veya altında ürün senedi düzenlemesi, ürün senedini iptal etmeden bu senedin temsil ettiği ürünün depodan çıkışına izin vermesi veya mudinin izni olmaksızın söz konusu ürünü depodan çıkarma, satma, rehnetime gibi tasarruflarda bulunması ve bunu stok kayıtlarında göstermemesi,

f) Menfaat temin etmek üzere ürün senedinin temsil ettiği miktar ve kalitenin altında ürün teslim etmesi, teslim alınan ürünün kalite özelliklerini ve standardını ürün senedinde farklı göstermesi,

g) Mudinin talebine rağmen ürünü teslim etmemesi,

h) Sağlığı olumsuz etkileyecek düzeyde tarımsal ilaçlar ile kir ve benzeri maddelere maruz kalmış tarım ürünlerini bilerek depoya kabul etmesi ve bunları depodaki diğer ürünlerle karıştırması,

ı) Kanun veya ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı davranması,

durumlarında; mudilerin çıkarlarının korunmasını, lisanslı depoculuk, sınıflandırma

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bakanlığın İdari Tedbir ve Tasarrufları

MADDE 27.- Tasarının 27 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ve bu Kanunda öngörülen diğer işlem ve faaliyetlerin güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen fiilin önem ve mahiyetine göre ilgililere uyarıda bulunmaya, talimat vermeye, faaliyetlerinin bir veya birkaçını geçici olarak durdurmaya, lisansı askıya almaya, lisansı iptal etmeye, işin mahiyet ve aciliyetini gözetererek, işletmenin mevcut yönetimini feshe ve yerine en fazla bir yıla kadar görev yapmak üzere geçici yönetim kurulu atamaya ya da yetkili mahkemeye başvurarak kayyım atanması talebinde bulunmaya, işletmenin ve ortaklarının mal varlıklarına, hak ve alacaklarına tedbir veya el konulması, tasarruf yetkisinin kısmen veya tamamen kaldırılması, zapt edilmesi, bunların bir tevdi mahalline yatırılması için yetkili sulh ceza mahkemesine başvurmaya, tasfiye etmeye ve diğer her türlü idari tedbir ve tasarruflarda bulunmaya yetkilidir.

Bakanlık, yaptığı bir tespit veya denetim sonucunda mevzuata aykırılığı belirlemesi durumunda fiilin önem ve mahiyetine göre yukarıdaki tedbir ve tasarruflardan bir veya birkaçını uygulamaya koyabilir ve yasal takip gerektiren durumları derhal ilgili mercilere bildirir.

Uyarı veya talimat verilmesi durumlarında verilen süre içinde gerekli önlemleri almayan ya da eksiklikleri gidermeyen işletmelerin faaliyetlerinin bir veya birkaçı durdurulabilir ya da azami bir yıla kadar lisansı askıya alınabilir. Aykırılık ve eksikliklerin bu sürenin sonunda da giderilmemesi halinde lisans iptal edilir.

Lisanslı depo işletmesinin, faaliyetlerini durdurma, tasfiye kararı alması veya lisans koşullarından bir veya birkaçını yerine getirememesi ya da iflası durumunda, depo işleticisi derhal mudilere bir ihtar göndererek durumu bildirir ve mudilerin sözleşmeleri gereği ödemesi gereken normal depo hizmeti ücretinin tahsilinden sonra ürünleri mudiye teslim eder. Bildirimin yapıldığı tarihten itibaren otuz günlük süre geçmeden depolama hizmetlerine son verilemez.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Lisansın askıya alınması, iptali veya lisanslı depo işletmesine el konulması hallerinde, deponun faaliyet göstermesi

MADDE 28.- Lisanslı depo işletmesinin bir veya birkaç faaliyetinin geçici olarak durdurulması ya da lisansının askıya alınması durumlarında, lisanslı depo işletmesi faaliyetlerini sürdürür, ancak depolamak üzere yeni ürün kabul edemez. Bu durumlarda mudilerin çıkarlarının korunması amacıyla, Bakanlık lisanslı depo işleticisinin işlem ve faaliyetlerine nezaret edebilir veya ihtiyaç görürse geçici yönetim kurulu atayabilir ya da kayyım atanması için mahkemeye başvurabilir.

Doğrudan lisanslı depo işletmesinin yönetimine ve varlıklarına el konulmasını gerektiren durumlarda ya da lisansın iptali halinde, lisanslı depo işletmesine geçici yönetim kurulu veya mahkeme marifetiyle kayyım atanır ve mudilerin çıkarları öncelikle korunur.

Denetim

MADDE 29.- Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ile bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililer Bakanlığın gözetim ve denetimine tabidir. Bakanlık, bunların tüm varlık ve işlemlerini, depolardaki ürünlerini, defterlerini, kayıtlarını, belgelerini, hesaplarını, denetim elemanları aracılığıyla denetler veya denetim kuruluşlarına denetletirir. Bakanlık ihtiyaca göre denetimlerde yardımcı olmak üzere teknik personel de görevlendirebilir, ilgili bakanlık ve kuruluşların denetime katılmalarını veya yardımcı olmalarını talep edebilir.

Bunların yönetici ve personeli; denetim amacıyla Bakanlıkça görevlendirilenlerin işleme ve tesislere girmesine engel olmamaya, para, mal ve para hükmündeki kâğıtları, ürünleri, kıymetli evrakı, kayıt ve defterleri gizli de olsa göstermeye, incelenmesine yardımcı olmaya, istenilen bilgileri eksiksiz ve gerçeğe uygun olarak vermeye ve diğer her türlü yardımı ve kolaylığı göstermeye mecburdur. Bunlar denetim sonucunda Bakanlıkça verilecek talimata uymak zorundadırlar.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Lisansın askıya alınması, iptali veya lisanslı depo işletmesine el konulması hallerinde, deponun faaliyet göstermesi

MADDE 28.- Tasarının 28 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Denetim

MADDE 29.- Tasarının 29 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bakanlık, denetim kuruluşlarının nitelik, çalışma usul ve esaslarını bir yönetmelikle belirler.

Denetim kurulu üyesi atanması

MADDE 30.- Kamu menfaatinin korunması, denetim ve hizmetlerde süreklilik, şeffaflık, etkinlik ve Bakanlığa önemli durumlarda hızlı bilgi akışının sağlanması amaçlarıyla, Bakanlık tarafından gerekli görüldüğünde, en az dört yıllık örgün öğretim veren üniversitelerin hukuk, iktisadi ve idari bilimler, siyaset bilgileri ve ziraat fakülteleri mezunlarından olan ilgili birim personeli arasından lisanslı depo işletmesinin denetim kuruluna bir üye atanabilir.

Denetim kurulunda bulundurulacak Bakanlık temsilcisi hakkında Türk Ticaret Kanununun 275 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri uygulanır.

Bakanlıklar arası işbirliği ve kuruluşların yardım zorunluluğu

MADDE 31.- İlgili bakanlıklar, bu Kanunun uygulanması bakımından ihtiyaç duyulan hususlarda, sorunların çözüm ve görevlerin ifasında kendi görev ve yetkileri çerçevesinde gerekli katılım, işbirliği ve katkıyı yapar. Kamu kuruluşları ile özel kuruluşlar Bakanlığın daveti üzerine çalışmalara ve uygulamalara katılır, gerekli destek ve yardımları öncelikle sağlarlar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yasaklar, Hukuki ve Cezai Sorumluluk

Lisanslı depo işleticisinin ayırım yapma yasağı

MADDE 32.- Depo kapasitesinin dolu olması, teslim edilmek istenen veya depolanmış bir ürünün lisanslı depodaki diğer ürünleri ve sağlığı olumsuz etkileyecek bir nitelik taşıması ya da depolanmaya elverişsiz olması durumları dışında, lisanslı depo işletmesi ürünün depolanmak üzere kabulünde, depolama hizmetlerinden ve lisanslı depo işletmesi imkanlarından yararlanılmasında kişiler arasında ayırım yapamaz.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Denetim kurulu üyesi atanması

MADDE 30.- Kamu menfaatinin korunması, denetim ve hizmetlerde süreklilik, şeffaflık, etkinlik ve Bakanlığa önemli durumlarda hızlı bilgi akışının sağlanması amaçlarıyla, Bakanlık tarafından gerekli görüldüğünde, en az dört yıllık örgün öğretim veren üniversitelerin hukuk, iktisadi ve idari bilimler, siyaset bilgileri ve mühendislik fakülteleri mezunlarından olan ilgili birim personeli arasından lisanslı depo işletmesinin denetim kuruluna bir üye atanabilir.

Denetim kurulunda bulundurulacak Bakanlık temsilcisi hakkında Türk Ticaret Kanununun 275 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri uygulanır.

Bakanlıklar arası işbirliği ve kuruluşların yardım zorunluluğu

MADDE 31.- Tasarının 31 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yasaklar, Hukuki ve Cezai Sorumluluk

Lisanslı depo işleticisinin ayırım yapma yasağı

MADDE 32.- Tasarının 32 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yasak faaliyetler

MADDE 33.- Lisanslı depo işletmeleri, bu Kanunda ve mudi tarafından izin verilmedikçe kendilerine tevdi olunan başkalarına ait ürünler üzerinde hiçbir şekilde alım, satım, rehin gibi tasarruflarda bulunamaz, ürünlerin niteliklerini değiştirecek herhangi bir işlem yapamazlar.

Hukuki ve cezai sorumluluk

MADDE 34.- Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ve bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililerin malikleri, yöneticileri, denetçileri ve personeli kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan dolayı Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ve bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililerle birlikte sorumludur.

Fon, lisanslı depo işletmeleri ve yetkili sınıflandırıcıların yöneticileri, denetçileri ve personeli ile bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililer; bunların işlem ve faaliyetlerine, ürün ve ürün senetlerine, para ve mallarına, evrak, rapor, hesap, kayıt ve defterlerine ve diğer başka belgelere ilişkin işledikleri suçlardan dolayı Devlet memurları gibi ceza görürler. Bunlar tarafından düzenlenen evraklar, Türk Ceza Kanununun tatbiki bakımından resmi evrak olarak kabul edilir.

Ayrıca aşağıdaki fiil ve hareketlere ilişkin daha ağır bir ceza hükmü öngörülmemişse;

a) 23 üncü maddede belirtilen ve tutmakla yükümlü olunan kayıt ve defterleri hiç veya doğru ve düzgün şekilde tutmayan ya da noter tasdikini yaptırmayan veya defter ve belgelerin saklama süresine uymayan lisanslı depo işletmesi yöneticileri hakkında Türk Ticaret Kanununun 67 nci maddesinde öngörülen cezalar tatbik olunur.

b) Lisanslı depoculuk ücret tarifesinde belirlenenin üzerinde ücret talep ve tahsil eden, 35 inci madde hükmüne aykırı hareket eden, ürün senedinin ilgili yönetmeliğinde düzenlenen içerik, şekil ve muhafaza şartlarına uymayan lisanslı depo işletmesinin yönetici ve personeli ile diğer ilgilileri hakkında bir milyar liradan dört milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yasak faaliyetler

MADDE 33.- Tasarımın 33 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hukuki ve cezai sorumluluk

MADDE 34.- Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ve bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililerin malikleri, yöneticileri, denetçileri ve personeli kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan dolayı Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ve bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililerle birlikte sorumludur.

Fon, lisanslı depo işletmeleri ve yetkili sınıflandırıcıların yöneticileri, denetçileri ve personeli ile bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililer; bunların işlem ve faaliyetlerine, ürün ve ürün senetlerine, para ve mallarına, evrak, rapor, hesap, kayıt ve defterlerine ve diğer başka belgelere ilişkin işledikleri suçlardan dolayı Devlet memurları gibi ceza görürler. Bunlar tarafından düzenlenen evraklar, Türk Ceza Kanununun tatbiki bakımından resmi evrak olarak kabul edilir.

Ayrıca aşağıdaki fiil ve hareketlere ilişkin daha ağır bir ceza hükmü öngörülmemişse;

a) 23 üncü maddede belirtilen ve tutmakla yükümlü olunan kayıt ve defterleri hiç veya doğru ve düzgün şekilde tutmayan ya da noter tasdikini yaptırmayan veya defter ve belgelerin saklama süresine uymayan lisanslı depo işletmesi yöneticileri hakkında Türk Ticaret Kanununun 67 nci maddesinde öngörülen cezalar tatbik olunur.

b) Lisanslı depoculuk ücret tarifesinde belirlenenin üzerinde ücret talep ve tahsil eden, 35 inci madde hükmüne aykırı hareket eden, ürün senedinin ilgili yönetmeliğinde düzenlenen içerik, şekil ve muhafaza şartlarına uymayan lisanslı depo işletmesinin yönetici ve personeli ile diğer ilgilileri hakkında ikiyüzelli günden beşyüz güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) 17 nci maddenin birinci fıkrası, 21 inci maddenin birinci fıkrası, 27 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ve son fıkrası, 32 nci madde hükümlerine aykırı hareket eden lisanslı depo yönetici ve personeli hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ve beş milyar liradan elli milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

d) Kasıtlı olarak hatalı numune alan veya alınan numuneyi kasıtlı olarak tahrip eden veya ürünü temsil etme niteliğini bozan veya bu Kanun kapsamında depolanan veya depolanacak olan herhangi bir tarım ürününü kasten gerçeğe aykırı şekilde tartan, derecelendiren, sınıflandıran ya da hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında imzalanan ve Bakanlıkça onaylanan sözleşmeye uygun hareket etmeyen, 27 nci maddenin birinci fıkrasının (f) ve (h) bentleri, 28 inci maddenin birinci fıkrası, 29 uncu maddenin ikinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket eden kişi hakkında fiilin önem ve mahiyetine göre altı aydan iki yıla kadar ağır hapis cezası ile yirmi milyar liradan seksen milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

e) Bu Kanuna uygun olarak verilen bir lisansı, tahrif, taklit veya yanlış olarak temsil eden, üzerinde değişiklik veya sahtecilik yapan ya da Kanunen yetkisi olmaksızın lisans veya ürün senedini kredi veya herhangi bir şekilde menfaat temini amacıyla düzenleyen veya kullanan, kendine menfaat sağlamak amacıyla depolama hizmetlerini Kanuna uygun olarak yerine getirmeyen, 8 inci maddenin birinci fıkrası, 27 nci maddenin (e) bendi ve 33 üncü madde hükümlerine aykırı davranan kişiler hakkında fiilin önem ve mahiyetine göre iki yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezası ile elli milyar liradan beşyüz milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Bu madde kapsamında işlenen fiillerin neticesinde oluşan zararların herhangi bir şekilde tazmin edilmemiş olması halinde mahkemece ödetirilmesine resen hükmolunur.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) 17 nci maddenin birinci fıkrası, 21 inci maddenin birinci fıkrası, 27 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ve son fıkrası, 32 nci madde hükümlerine aykırı hareket eden lisanslı depo yönetici ve personeli hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ve ikiyüzelli günden ikibinbeşyüz güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

d) Kasıtlı olarak hatalı numune alan veya alınan numuneyi kasıtlı olarak tahrip eden veya ürünü temsil etme niteliğini bozan veya bu Kanun kapsamında depolanan veya depolanacak olan herhangi bir tarım ürününü kasten gerçeğe aykırı şekilde tartan, derecelendiren, sınıflandıran ya da hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında imzalanan ve Bakanlıkça onaylanan sözleşmeye uygun hareket etmeyen, 27 nci maddenin birinci fıkrasının (f) ve (h) bentleri, 28 inci maddenin birinci fıkrası, 29 uncu maddenin ikinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket eden kişi hakkında fiilin önem ve mahiyetine göre altı aydan iki yıla kadar ağır hapis cezası ile bin günden dörtbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

e) Bu Kanuna uygun olarak verilen bir lisansı, tahrif, taklit veya yanlış olarak temsil eden, üzerinde değişiklik veya sahtecilik yapan ya da Kanunen yetkisi olmaksızın lisans veya ürün senedini kredi veya herhangi bir şekilde menfaat temini amacıyla düzenleyen veya kullanan, kendine menfaat sağlamak amacıyla depolama hizmetlerini Kanuna uygun olarak yerine getirmeyen, 8 inci maddenin birinci fıkrası, 27 nci maddenin (e) bendi ve 33 üncü madde hükümlerine aykırı davranan kişiler hakkında fiilin önem ve mahiyetine göre iki yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezası ile ikibinbeşyüz günden yirmibeşbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

Bu madde kapsamında işlenen fiillerin neticesinde oluşan zararların herhangi bir şekilde tazmin edilmemiş olması halinde mahkemece ödetirilmesine resen hükmolunur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Teşhir

MADDE 35.- Depoculuk lisansı, yetkili sınıflandırıcılık lisansı, lisanslı depo ücret tarifesi, prim ve indirim tarifesi, çalışma zamanı çizelgesi ile Bakanlıkça uygun görülen diğer belgelerin kolayca görünebilecek bir yere veya yerlere asılması zorunludur.

İlgililer yukarıda belirtilen ve asılması zorunlu olan belge ve tarifelere uygun davranmak ve bunların uygulanmasında kişiler arasında ayırım yapmamak zorundadır.

Tarım ürünlerinin sınıflandırılması

MADDE 36.- Lisanslı depo işleticisi, ilgili mevzuatına uygun olarak tartımı yapılmış, sınıf ve standardı belirlenmiş ürünleri lisanslı depoya kabul ve teslim eder. Tartım, analiz, sınıf veya standarda ilişkin bir itiraz olursa, itiraz sonucu yeniden belirlenen değerlere göre hareket edilir.

Yetkili sınıflandırıcılar tarafından sınıf ve standardı belirlenen tarım ürünleri, aynı amaçla başkaca bir zorunlu kontrole tabi tutulmaz.

Ayrı depolama, ambalajlı ürünler

MADDE 37.- Mudilerin ürünlerinin ayrı depolanması konusunda talebi olması ve bunun kabul edilmesi halinde, ilgili yönetmeliğinde gösterildiği şekilde lisanslı depo işleticisi bu ürünü diğer ürünlerden ayrı olarak depolar ve aynı ürünü teslim eder. Ambalajlı teslim alınan ürünler de düzenli ve kolayca erişilebilecek şekilde depolanır.

Yönetmelikler

MADDE 38.- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler ile Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler, ilgili bakanlıkların görüşü alınmak kaydıyla Bakanlık tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Uygulanacak hükümler

MADDE 39.- Bu Kanunda açıklık bulunmayan hallerde, 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanununun, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun ve 818 sayılı Borçlar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Teşhir

MADDE 35.- Tasarının 35 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tarım ürünlerinin sınıflandırılması

MADDE 36.- Tasarının 36 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ayrı depolama, ambalajlı ürünler

MADDE 37.- Tasarının 37 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yönetmelikler

MADDE 38.- Tasarının 38 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Uygulanacak hükümler

MADDE 39.- Tasarının 39 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ONUNCU BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunda ön-görülen yönetmelikler, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç bir yıl içerisinde çıkarılır.

GEÇİCİ MADDE 2.- 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanunu kapsamında umumi mağazacılık yapmak üzere izin ve yetki alan kuruluşlardan Bu Kanun kapsamındaki tarım ürünlerinin depolanması hizmetleriyle iştigal edenler, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç beş yıl içinde bu Kanun hükümlerine intibak etmedikleri takdirde bunlara verilen izin yeni bir karara gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ONUNCU BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunda ön-görülen yönetmelikler, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç altı ay içerisinde çıkarılır.

GEÇİCİ MADDE 2.- Tasarının geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3.- 1.6.2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin D fıkrasının ikinci paragrafındaki "en çok dört yıl görev yapmak üzere" ibaresi ile son paragrafı madde metninden çıkarılmış; ayrıca, 18.5.2004 tarihli 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun geçici 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere geçici 14 üncü madde olarak aşağıdaki madde eklenmiştir:

"**GEÇİCİ MADDE 14.-** Bu Kanunun 83 üncü maddesinin altıncı fıkrası, bu Kanunun Geçici 9 uncu maddesinde belirtilen seçimlerde uygulanmaz".

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 40.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 41.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 40.- Bu Kanunun 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrası 1 Nisan 2005 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 41.- Tasarımın 41 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.

H. Çelik

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı V.

A. Şener

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı V.

S. Güçlü

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı V.

B. Atalay